

Sisällys

Opetustarjonta oppiaineittain

A

Opetuksen järjestäjät ja opetustarjonta

B

Tärkeää tietoa opiskelusta

C

Tutkintovaatimukset

D

Aakkosellinen oppiaine- ja aihehakemisto s. 155

Sisällys

Opetustarjonta oppiaineittain 4

1. Opiskelua tukevat kurssit	4
2. Yleisopinnot	5
3. Kieliopinnot	6
4. Teologiset opinnot	7
5. Oikeustieteelliset opinnot	8
6. Lääketieteelliset opinnot	8
7. Humanistiset opinnot	8
8. Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot	10
9. Biotieteelliset opinnot	11
10. Käyttätymistieteelliset opinnot	11
11. Valtiotieteelliset opinnot	15
12. Maatalous-metsätieteelliset opinnot	17
13. Monitieteiset opinnot	18
14. Svenskspråkig undervisning	19
15. Verkko-opinnot	20

Opetuksen järjestäjät (hakemisto) 22

Opetuksen järjestäjät ja opetus- tarjonta opetuspaikoittain 23

1. Helsingin yliopiston avoimen yliopiston toimipisteet	23
2. Helsingin yliopiston muut palvelupisteet	26
2. Yhteistyöoppilaitokset	27
3. Verkko-opinnot	36

Tärkeää tietoa opiskelusta 38

1. Avoin yliopisto-opetus	38
2. Helsingin yliopiston avoin yliopisto-opetus	38
2.1 Opetustarjonnasta	38
2.2 Opetusmuodot	39
2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut	40
2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa	40
2.5 Ikäihmisten yliopisto	41

3. Yliopistotutkinnot uudistuvat vuonna 2005	41
4. Opiskelukäytännöt	42
4.1 Ilmoittautuminen opintoihin ..	42
4.2 Opintomaksut	42
4.3 Perumisehdot	43
4.4 Tenttikäytännöt	44
4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset	45
5. Opiskelun tuki ja ohjaus	46
6. Opiskelutaidot ja niiden kehittäminen	47
7. Kirjastopalvelut	48
8. Opintososiaaliset edut	49
9. Sana- ja lyhenneselityksiä	50
10. Information på svenska	51
11. Information in English	52

Tutkintovaatimukset 53

Yleisopinnot	56
Kieliopinnot	59
Teologiset opinnot	61
Oikeustieteelliset opinnot	65
Lääketieteelliset opinnot	69
Humanistiset opinnot	71
Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot	90
Biotieteelliset opinnot	96
Käyttätymistieteelliset opinnot .	106
Valtiotieteelliset opinnot	125
Maatalous-metsätieteelliset opinnot	144
Monitieteiset opinnot	151

Tervetuloa opiskelemaan Helsingin yliopiston Avoimeen yliopistoon!

Tästä oppaasta löydät seuraavat tiedot:

Mitä missäkin voi opiskella

A-osassa on luettelo **oppiaineista ja opetuspaikkakunnista**.

B-osaan on koottu **opetuksen järjestäjät ja kunkin opetustarjonta**.

Luettelosta löydät **yhteystiedot** sekä joidenkin kohdalta myös ilmoittautumisia koskevia ohjeita.

Tärkeää tietoa opiskelusta

C-osassa kerrotaan Helsingin yliopiston Avoimesta yliopistosta sekä opiskeluun liittyvistä käytännön asioista kuten ilmoittautumisesta, opintomaksuista ja tenttikäytännöistä. C-osasta löydät myös tietoa opintoneuvonnasta ja kirjastopalveluista sekä sana- ja lyhenneselitykset.

Tutkintovaatimukset

D-osassa ovat oppiaineiden tutkintovaatimukset, joissa kuvataan opintojen sisältöä ja lähiopetuksen suoritustapoja. Monimuoto- ja verkko-opintojen suoritustavat eroavat lähiopetuksesta. Tietoja monimuoto-opiskelusta saat Avoimen yliopiston Lahden toimipisteestä, opetusta järjestävistä oppilaitoksista tai Avoimen yliopiston verkkopalvelusta osoitteesta www.avoin.helsinki.fi. Myös verkkokurssien esittelyt ja suoritustavat löytyvät verkkopalvelustamme.

Opetuksen aikataulutiedot ja tarkat ilmoittautumisohjeet ovat **opetusohjelmassa**, joita voi noutaa opetusta järjestävistä Avoimen yliopiston toimipisteistä tai oppilaitoksista. Ohjelmat ovat myös verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi

Välkommen att studera vid Helsingfors universitets Öppna universitet!

I den här studiehandboken hittar du följande information:

Del A innehåller en förteckning över **studieämnen och studieorter**. I **del B** har uppgifter om **studiearrangörerna** och deras **studieutbud** samlats.

Ur förteckningarna framgår institutens kontaktuppgifter.

I **del C** hittar du **information på svenska** om att studera vid Öppna universitetet. **Kursfordringarna** hittar du i **del D**.

Tidscheman för undervisningen och exakta uppgifter om anmälningen finns i **studieprogrammen**, som kan hämtas på Öppna universitetets byrå eller på instituten. Programmen finns också på vår nättjänst www.avoin.helsinki.fi

Opetustarjonta oppiaineittain

A

Tästä osasta löydät Helsingin yliopiston Avoimen yliopiston opetustarjonnan lukuvuodelle 2004–2005. Suurin osa opetuksesta alkaa syyslukukaudella 2004. Jos opetus alkaa kevätlukukaudella tai sekä syys- että kevätlukukaudella on se merkitty erikseen (ks. merkkien selitykset). Opetustarjontaan sisältyy sekä yksittäisiä opintojaksoja että laajempia kokonaisuuksia.

Kaikki opetus on Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaista. Opetustarjonta on jaoteltu aloittain sen mukaan, minkä tiedekunnan opetuksesta on kyse. Yleisopintoihin on koottu eri tiedekuntien opintoja ja kieliopinnot vastaavat Helsingin yliopiston kielikeskuksen antamaa opetusta. Monitieteisiin opintoihin on listattu opinnot, jotka ovat useamman tiedekunnan hyväksymiä.

Tarkat opetustiedot (aikataulut, suoritustavat, kirjallisuus jne.) ovat opetusohjelmissa, joita voi hakea ko. opetuksen järjestävästä Avoimen yliopiston toimipisteestä tai yhteistyöoppilaitoksesta. Kaikki opetusohjelmat ovat myös verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi.

Opetustietoihin on merkitty opetuspaikkakunta ja opetusta järjestävä yksikkö. Tiedoissa mainitaan erikseen, jos opinnot järjestetään monimuoto- tai verkko-opintoina. Muussa tapauksessa opinnot järjestetään lähiopetuksena. Tarkemmat tiedot opetuksen järjestäjästä yhteystietoineen löytyvät tämän oppaan B-osasta.

Luettelon loppuun on koottu erikseen tiedot verkko-opinnoista (s. 20) sekä ruotsinkielisestä opetuksesta (s. 19). Vastaavat tiedot löytyvät myös aloittain ja oppiaineittain kappaleista 1.–13.

Keväällä 2005 alkavan opetuksen osalta tiedot ovat alustavia; tarkempia tietoja on saatavilla syksyllä 2004.

Käytettyjen merkkien selitykset:

- (k05)** = opetus alkaa keväällä 2005
- (s04, k05)** = opetusta alkaa sekä syksyllä 2004 että keväällä 2005
- (v05)** = värterminen 2005
- (j)** = edellisen lukuvuoden opetus jatkuu, kysy osallistumismahdollisuutta
- * = opetus järjestetään monimuoto-opetuksena (muutokset mahdollisia)

Ei merkintää lukukaudesta: opetus alkaa syksyllä 2004

1. OPISKELUA TUKEVAT KURSSIT

HELKA-kurssi

Helsinki Avoim yliopisto/Helsinki (s04, k05) 23

Johdatus yliopisto-opintoihin

Helsinki Avoim yliopisto/Helsinki 23

Kirjallinen ilmaisu

Helsinki Avoim yliopisto/Helsinki (s04, k05) 23

Oivaltava lukeminen

Helsinki Avoim yliopisto/Helsinki (s04, k05) 23

Tutustuminen opiskelijakirjastoon

Helsinki Avoim yliopisto/Helsinki 23

Avoim yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi

Alavus Lakeudenportin kansalaisopisto 31

Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto	30
Kinnula	Suomenselän kansalaisopisto	34
Lahti	Lahden työväenopisto	31
Mäntsälä	Mäntsälän kansalaisopisto	32
Mäntyharju	Mäntyharjun kansalaisopisto	32
Nivala	Nivalan kansalaisopisto	33
Taivalkoski	Taivalkosken kansalaisopisto	34
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto	35

Verkkotiedonhaun peruskurssi

Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
----------	---	----

2. YLEISOPINNOT

ATK:n johdantokurssi 2 ov	56	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23

ATK:n täydennyskurssi 1 ov (SPSS)	56	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (k05)	23

Englisk textförståelse 1–2 sv	56	
Karis	Västra Nylands folkhögskola	36

Englannin tekstinymmärtäminen 1–2 ov	56, 57	
Hanko	Hankoniemen kristillinen opisto *	27
Hartola	Itä-Hämeen opisto (k05)	29
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Helsinki	Helsingin evankelinen opisto *	28
Imatra	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia* (k05)	26
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto *	30
Kauniainen	Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto	30
Kauniainen	Työväen Akatemia*	35
Lahti	Lahden työväenopisto (2 ov; k05)	31
Kotka	Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Kouvola	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (2 ov; k05)	26
Lahti	Lahden kansanopisto	31
Lempäälä	Lempäälä-opisto*	31
Lohja	Hiiden opisto*	29
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	33
Otava	Otavan Opisto*	33
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto*	33
Turku	Paasikivi-opisto*	33
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto (k05)	35
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	35
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (2 ov; s04, k05)	36

Englannin tekstinymmärtäminen ja kirjallinen taito 2 ov	57	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (k05)	23

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov	56	
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Imatra	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (2 ov; k05)	26
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto (k05)	29

Kauniainen	Työväen Akatemia (k05)	35
Kotka	Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Kouvola	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (2 ov; s04, k05)	26
Lahti	Lahden työväenopisto	31
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila (2 ov, k05)	35
Ranskan tekstinymmärtäminen 2 ov		57
Kauniainen	Työväen Akatemia	35
Saksan tekstinymmärtäminen 2 ov		57
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kauniainen	Työväen Akatemia	35
Statistik 5 sv		58
Helsingfors	Helsingfors arbis	27
Statistikens grunder 1 sv		57
Karis	Västra Nylands folkhögskola	32
Tilastollisen kuvauksen perusteet 1 ov		58
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa	25
Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov		58
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2-3 ov		58
Hartola	Itä-Hämeen opisto	29
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto (2 ov)	29
Kauniainen	Työväen Akatemia	35
Kotka	Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Kouvola	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (2 ov; k05)	26
Lahti	Lahden kansanopisto	31
Lahti	Lahden työväenopisto	31
Lohja	Hiiiden opisto	29
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto (2 ov)	35
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila (s04, k05)	35
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov		58
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Helsinki	Helsingin evankelinen opisto*	28
Järvenpää	Luther-opisto*	32
Kauniainen	Työväen Akatemia*	35
Kotka	Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Kouvola	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Lahti	Lahden työväenopisto	31

3. KIELIOPINNOT

Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi 1 ov		59
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Lahti	Lahden työväenopisto	31
Salo	Salon kansalaisopisto	34

English reading comprehension preparatory course 1 ov/1 sv	59
(opetus englanniksi/undervisningen sker på engelska)	
Esboo/Esbo Espoon kaupungin työväenopisto/Esbo arbis	27
Espanjan peruskurssi 4 ov	59
Kauniainen Työväen Akatemia	35
Paimio Varsinais-Suomen Kansanopisto	35
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	35
Espanjan jatkokurssi 4 ov	59
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Myymäki	35
Käytännön espanjan kurssi 2 ov	59
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Italian peruskurssi 4 ov	59
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Italian jatkokurssi 4 ov	59
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Ranskan peruskurssi 4 ov	60
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	35
Ranskan jatkokurssi 4 ov	60
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Myymäki	35
Ruotsin valmennuskurssi 1 ov	60
Hartola Itä-Hämeen opisto	29
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Vantaa Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	35
Venäjän peruskurssi 4 ov	60
Hartola Itä-Hämeen opisto	29
Kauniainen Työväen Akatemia	35
Venäjän jatkokurssi 4 ov	60
Kauniainen Työväen Akatemia	35
Venäjän keskustelukurssi 2 ov	60
Hartola Itä-Hämeen opisto	29

4. TEOLOGISET OPINNOT

Yleisen teologian perusopinnot 15 ov	61
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36
Yleisen teologian aineopinnot 35 ov	63
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36

5. OIKEUSTIETEELLISET OPINNOT

Grundkurs i juridik 1 sv	65
Borgå Svenska folkakademin i Borgå	26
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov	65
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Hyvinkää Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Kauniainen Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto (k05)	30
Kerava Keravan opisto	30
Lahti Lahden työväenopisto	31
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Grundkurs i juridik 1 sv	65
Borgå Svenska folkakademin i Borgå	26
Eurooppaoikeus 3 ov	66
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Pori Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus 4 ov	66
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kokemäki Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Oikeushistoria 3 ov	67
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Lahti Lahden työväenopisto	31
Pori Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Oikeustaloustiede 3 ov	67
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Työoikeus 4 ov	67
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Hyvinkää Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26

6. LÄÄKETIETEELLISET OPINNOT

Kansanterveystieteen perusopinnot 15 ov	69
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23

7. HUMANISTISET OPINNOT

Aasian ja Afrikan kulttuurit, puoliarvosana 10 ov	71
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Arabian kielen ja islamin tutkimus/Islamin peruskurssi 2 ov	71
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23

Arkeologia 20 ov	72
Eura Länsi-Suomen kesäyliopisto (osia 3 ov)	32
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Hämeenlinna Hämeen kesäyliopisto (osia 10 ov)	29
Jämsä Jämsän työväenopisto (osia 3 ov)	29
Karjaa Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto (osia 3 ov)	30
Elokuva- ja televisiotutkimus 20 ov	73
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Hyvinkää Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (osia 1-3 ov)	26
Estetiikka 2,5 ov	75
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Estetiikka/puoliarvosana 10 ov	76
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Historia 20 ov	76
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kauniainen Työväen Akatemia (osia 5 ov)	35
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa (osia 5 ov)	25
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot (osia 5 ov; s04,k05)	36
Kotimainen kirjallisuus 20 ov	78
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot (puoliarvosana 10 ov)	36
Kotimainen kirjallisuus/Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov	78
Kotka Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Lahti Lahden työväenopisto*	31
Mynämäki Mynämäen seudun kansalaisopisto*	32
Nivala Nivalan kansalaisopisto*	33
Suomussalmi Kianta-opisto*	30
Latinalaisen Amerikan tutkimus, puoliarvosana 10 ov	79
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Musiikkitiede 10 ov	80
Järvenpää Järvenpään työväenopisto (osia 5 ov)	29
Kauhajoki Kauhajoen evankelinen opisto	30
Norden-kurs 1–2 sv	81
Borgå Svenska folkakademin i Borgå (v05)	34
Suomen kieli 20 ov	81
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Taidehistorian puoliarvosana 10 ov	83
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Taidehistorian perusopinnot 20 ov	83
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (osia 5 ov, k05)	28
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (osia 5 ov)	26
Lahti Lahden työväenopisto (osia 10 ov)	31

Taidehistoria/Suomen taidehistorian perustuntemus 5 ov	83
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Taidehistoria//Suomen taiteen historia 10 ov	83
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36
Taidehistorian aineopinnot 20 ov	84
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Teatteritiede 10 ov	86
Rauma Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Uskontotiede 10 ov	87
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Uskontotiede/Maailman uskonnot 3 ov	87
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36
Yleinen kirjallisuustiede 20 ov	88
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28

8. MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET OPINNOT

Kemia 15 ov	90
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Maantiede 11 ov	91
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Maantiede/Suomen maantiede 2 ov	92
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36
Repetition och komplettering av skolmatematiken 4 sv	93
Karis Västra Nylands folkhögskola	36
Tietojenkäsittelytiede 15 ov	93
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot (osia 7 ov)	36
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov	95
Alavus Lakeudenportin kansalaisopisto (k05)	31
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto (k05)	27
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Jämsä Jämsän työväenopisto	29
Kerava Keravan opisto	30
Pori Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Tähtitiede/Tähtitieteen perusteet 4 ov	95
Pori Länsi-Suomen kesäyliopisto	32

9. BIOTIETEELLISET OPINNOT

Biokemia 16 ov	96
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kasvibiologia 15 ov	97
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kasvibiologia/Avomaan hyöty-, yrtti- ja rohdoskasveja 1 ov	99
Helsinki Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto	30
Helsinki Mäntsälän kansalaisopisto	32
Helsinki Porvoon kansalaisopisto	33
Kasvibiologia/Sienituntemus 1 ov	98
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Kokemäki Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Kouvola Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Mikrobiologia 15 ov	99
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Perinnöllisyystiede/Ihmisgenetiikka 2 ov	99
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (k05)	28
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Yleisbiologian perusopinnot 15 ov	100
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Yleisbiologian aineopinnot 35 ov	101
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Yleisbiologia/Luonnonsuojelubiologia 2 ov	103
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (k05)	28
Ympäristöbiologia 15 ov	103
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Ympäristönsuojelutiede 20 ov	104
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23

10. KÄYTTÄYTYMISTIETEELLISET OPINNOT

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot 15 ov	106
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto (k05)	27
Espoo Siikaranta-opisto	34
Heinola Heinolan kansalaisopisto*	27
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin aikuisopisto*	28
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Lahti Lahden työväenopisto*	31
Otava Otavan Opisto*	33

Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa	25
Vihti	Hiiden opisto*	29
Paikkakunnasta		
riippumaton	Verkko-opinnot	36

Aikuiskasvatustieteen aineopinnot 35 ov 107

Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	27
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa	25

Erityispedagogiikan perusopinnot 15 ov 108

Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto	27
Hartola	Itä-Hämeen opisto*	29
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki	Helsingin evankelinen opisto*	28
Helsinki	Helsingin aikuisopisto*	28
Helsinki	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (k05)	28
Helsinki	Helsingin kristillinen opisto*	29
Huittinen	Huittisten seudun kansalaisopisto*	29
Hyvinkää	Hyvinkään kansalaisopisto	29
Ikaalinen	Tampereen kesäyliopisto*	34
Imatra	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto*	29
Järvenpää	Luther-opisto*	32
Karjaa	Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto	30
Kauniainen	Työväen Akatemia*	35
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto*	30
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	30
Korpilahti	Alkio-opisto*	27
Kotka	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Lahti	Lahden työväenopisto*	31
Lohja	Hiiden opisto*	29
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	33
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto*	33
Turku	Paasikivi-opisto*	33
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa	25
Paikkakunnasta		
riippumaton	Verkko-opinnot	36

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov 111

Helsinki	Helsingin aikuisopisto*	28
Helsinki	Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Ikaalinen	Ikaalisten kansalaisopisto*	29
Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan Opisto*	27
Järvenpää	Luther-opisto*	32
Kauhajoki	Kauhajoen evankelinen opisto*	30
Kittilä	Kittilän kansalaisopisto*	30
Korpilahti	Alkio-opisto*	27
Mynämäki	Mynämäen seudun kansalaisopisto*	32
Mäntsälä	Mäntsälän kansalaisopisto*	32
Mäntyharju	Mäntyharjun kansalaisopisto*	32
Nurmijärvi	Kansalaisopisto Jukola*	30
Otava	Otavan Opisto*	33
Rauma	Länsi-Suomen kesäyliopisto*	32
Salo	Salon kansalaisopisto*	34
Savitaipale	Savitaipaleen kansalaisopisto*	34

Tuusula	Tuusulan kansalaisopisto*	34
Valkeala	Valkealan kristillinen kansanopisto* (k05)	35
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa*	25
Erytispedagogiikka/Yhteiset lapsemme tv-kurssi 3 ov		111
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	36
Kasvatustieteen perusopinnot 15 ov		111
Espoo	Espoon kaupungin työväenopisto*	27
Hanko	Hankoniemen kristillinen opisto*	27
Hartola	Itä-Hämeen opisto*	29
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Helsinki	Helsingin aikuisopisto*	28
Helsinki	Helsingin kristillinen opisto*	29
Imatra	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Järvenpää	Järvenpään työväenopisto*	29
Järvenpää	Luther-opisto*	32
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto*	30
Karkkila	Karkkilan työväenopisto*	30
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto*	30
Kolari	Kolarin kansalaisopisto*	31
Kotka	Kymenlaakson kesäyliopisto*	31
Lahti	Lahden työväenopisto	31
Lammi	Hämeen kesäyliopisto*	29
Lohja	Hiiden opisto*	29
Nastola	Liikuntainstituutti Pajulahti*	32
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	33
Partaharju	Partaharjun opisto*	33
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto*	33
Savitaipale	Savitaipaleen kansalaisopisto*	34
Sipoo	Sipoon kansalaisopisto*	34
Valkeakoski	Valkeakoski-opisto*	35
Valkeala	Valkealan kristillinen kansanopisto*	35
Vantaa	Vantaan aikuisopisto (Myyrmäki)	35
Vierumäki	Suomen Urheiluopisto*	34
Kasvatustieteen aineopinnot 35 ov		113
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Imatra	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Kankaanpää	Kankaanpään kansalaisopisto*	30
Kirkkonummi	Kirkkonummen kansalaisopisto*	30
Lahti	Lahden työväenopisto*	31
Lempäälä	Lempäälä-opisto*	31
Lohja	Hiiden opisto*	29
Nivala	Nivalan kansalaisopisto*	33
Kognitiotieteen puolarvosana 10 ov		115
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Logopedi 15 sv		116
Hangö	Hangö sommaruniversitet	27
Logopedian perusteet 5 ov		116
Hyvinkää	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26

Mediakasvatuksen perusopinnot 15 ov	116
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto*	27
Helsinki Helsingin aikuisopisto*	28
Kinnula Suomenselän kansalaisopisto*	34
Lahti Lahden työväenopisto*	31
Mäntylharju Mäntylharjun kansalaisopisto*	32
Nivala Nivalan kansalaisopisto*	33
Turku Paasikivi-opisto*	33
Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv	119
Helsingfors Helsingfors arbis	27
Västra Nyland Lärkkulla-stiftelsens folkakademi och Västra Nylands folkhögskola	32, 36
Östra Nyland Borgå MI, Sibbo MI, Svenska folkakademin i Borgå och Lovisa MI .	27, 34, 32
Psykologian puoliarvosana 10 ov	121
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Tuusula Tuusulan kansalaisopisto	34
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot	36
Psykologian 20 ov:n kokonaisuus	122
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot (osia 4 ov)	36
Psykologia/Oppimisen ja ajattelun psykologia 2 ov	121
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot (k05)	36
Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov	121
Hausjärvi Hämeen kesäyliopisto*	29
Ikaalinen Ikaalisten kansalaisopisto*	29
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto*	27
Lahti Lahden työväenopisto*	31
Nivala Nivalan kansalaisopisto*	33
Suomussalmi Kianta-opisto*	30
Paikkakunnasta	
riippumaton Verkko-opinnot (k05)	36
Puheviestintä 2-3 ov	123
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki (3 ov)	23
Helsinki Helsingin evankelinen opisto (2 ov; k05)	28
Vuxenpedagogik, ämnesstudier 35 sv	120
Helsingfors och Karis (i samarbete):	
Helsingfors arbis	27
Lärkkulla-stiftelsens folkakademi	32
Västra Nylands folkhögskola	36
Yrittäjyyskasvatus 15 ov	124
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23

11. VALTIOTIETEELLISET OPINNOT

Kansantaloustieteen perusteet 5 ov	125
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kehitysväestötutkimus 15 ov	125
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kauniainen Työväen Akatemia	35
Oulu Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto	33
Sosiaali- ja kulttuuriantropologia 15 ov	126
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Sosiaalipolitiikan perusopinnot 15 ov	127
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Helsinki Helsingin evankelinen opisto	28
Hämeenlinna Hämeen kesäyliopisto	29
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Lahti Lahden kansanopisto	31
Parkano Parkanon kansalaisopisto	33
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Sosiaalipolitiikan aineopinnot 27 ov	129
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Sosiaalipsykologian perusopinnot 15 ov	131
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto	27
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto*	27
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Kauhajoki Kauhajoen evankelinen opisto*	30
Korpilahti Alkio-opisto*	27
Kouvola Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Oulu Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto*	33
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Vihti Hiiden opisto*	29
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Sosiaalipsykologia/Johdatus sosiaalipsykologiaan 3 ov	131
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot (k05)	36
Sosiaalipsykologian aineopintoja 27 ov	132
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Kotka Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Sosiaalityö 15 ov	133
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Kauhajoki Kauhajoen evankelinen opisto	30
Kotka Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Lahti Lahden työväenopisto	31

Sosiaalityön johdantokurssi 4 ov	133
Hyvinkää Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Sosiologian perusopinnot 15 ov	134
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Kauniainen Työväen Akatemia	35
Lahti Lahden kansanopisto	31
Lahti Lahden työväenopisto	31
Porvoo Porvoon kansalaisopisto	33
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa (opetus Myyrmäessä)	25
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Sosiologian aineopinnot 31 ov	135
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Statistik 5 sv	136
Helsingfors Helsingfors arbis	27
Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov	136
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Valtio-opin A-oppimäärä 16 ov	137
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov	137
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot (k05)	36
Valtio-opin B-oppimäärä 28 ov	138
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Vanhenemisen tutkimus 15 ov	139
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi 4 ov	139
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (k05)	28
Järvenpää Järvenpään työväenopisto	29
Kouvola Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Viestinnän perusopinnot 15 ov	140
Espoo Espoon kaupungin työväenopisto*	27
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki (s04, k05)	23
Helsinki Helsingin aikuisopisto *	28
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto	28
Helsinki Helsingin kristillinen opisto*	29
Ilmajoki Etelä-Pohjanmaan Opisto *	27
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Joensuu Pohjois-Karjalan kesäyliopisto*	33
Järvenpää Luther-opisto*	32
Kauniainen Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto*	30
Kotka Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26

Lahti	Lahden kansanopisto*	31
Lahti	Lahden työväenopisto*	31
Mikkeli	Mikkelin kesäyliopisto	32
Oulu	Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto*	33
Rovaniemi	Lapin kesäyliopisto*	31
Turku	Paasikivi-opisto*	33
Vantaa	Vantaan aikuisopisto/Tikkurila	35
Vihti	Hiiden opisto*	29
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	36
Johdatus viestintään 5 ov		140
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot (k05)	36
Viestinnän alemmat aineopinnot 25 ov		141
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Yhteiskuntahistoria 15 ov		142
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23
Yhteiskuntahistoria/Arjen historia 2 ov		143
Paikkakunnasta riippumaton	Verkko-opinnot	36
Ympäristöpolitiikan johdantokurssi 4 ov		143
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki	23

12. MAATALOUS-METSÄTIETEELLISET OPINNOT

Co-op Studies/Osuustoiminta		146
Mikkeli	Helsingin yliopisto/Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus (15 ov)	26
Seinäjäki	Helsingin yliopisto/Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus (6 ov)	26
Elintarvike-ekonomia/Elintarvikkeiden kysyntä ja kulutus 3 ov		144
Seinäjäki	Helsingin yliopisto/Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus	26
Elintarvike-ekonomia/Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov		144
Helsinki	Avoin yliopisto/Helsinki (k05)	23
Kotka	Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa	25
Kotieläinфизиология/Hevoskurssi 1,5 ov		144
Helsinki	Helsingin aikuisopisto (k05)	28
Kerava	Keravan opisto	30
Nurmijärvi	Kansalaisopisto Jukola (k05)	30
Porvoo	Porvoon kansalaisopisto	33
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous 15 ov		144
Mikkeli	Helsingin yliopisto/Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus	26
Markkinoinnin perusteet 3 ov		146
Kerava	Keravan opisto (k05)	30
Pori	Länsi-Suomen kesäyliopisto (k05)	32
Vantaa	Avoin yliopisto/Vantaa (k05)	25

Puutarhatiede/Puutarhakasvitiede 2 ov	148
Kotka Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (k05)	26
Vantaa Avoin yliopisto/Vantaa	25
Puutarhatiede/Viherrakentaminen 1 ov	148
Helsinki Helsingin aikuisopisto	28
Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov	148
Kerava Keravan opisto	30
Kokemäki Länsi-Suomen kesäyliopisto (k05)	32
Kotka Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	26
Ravitsemustiede 15 ov	148
Alavus Lakeudenportin kansalaisopisto*	31
Helsinki Helsingin aikuisopisto*	28
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Joensuu Pohjois-Karjalan kesäyliopisto*	33
Järvenpää Järvenpään työväenopisto*	29
Kirkkonummi Kirkkonummen kansalaisopisto*	30
Kotka Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Kouvola Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia*	26
Kuusamo Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto*	33
Mäntsälä Mäntsälän kansalaisopisto*	32
Pori Porin kaupungin työväenopisto*	33
Rovaniemi Lapin kesäyliopisto*	31
Seinäjäki Helsingin yliopisto/Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus*	26
Turku Turun suomenkielinen työväenopisto*	34
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Taloustiede 7 ov	150
Hyvinkää Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia	25

13. MONITIETEISET OPINNOT

Elämäkatsomustiedon perusopinnot 20 ov	151
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Filosofian perusopinnot 20 ov	152
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki	23
Helsinki Helsingin kaupungin suomenkielinen työväenopisto (j)	28
Filosofia/Johdatus filosofiaan 2 ov	152
Imatra Helsingin yliopisto/Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia (k05)	26
Filosofia/Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov	154
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Filosofia/Johdatus logiikkaan 3 ov	153
Paikkakunnasta riippumaton Verkko-opinnot	36
Filosofian aineopinnot 40 ov	
Helsinki Avoin yliopisto/Helsinki (j)	23

14. SVENSKSPRÅKIG UNDERVISNING

Engelsk textförståelse 1-2 sv	56
Karis Västra Nylands folkhögskola	36
Grundkurs i juridik 1 sv	65
Borgå Svenska folkakademin i Borgå	34
Logopedi 15 sv	116
Hangö Hangö sommaruniversitet	27
Norden-kurs 1-2 sv	81
Borgå Svenska folkakademin i Borgå (v05)	34
Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv	119
Helsingfors Helsingfors arbis	27
Västra Nyland Lärkkulla-stiftelsens folkakademi och Västra Nylands folkhögskola	32, 36
Östra Nyland Borgå MI, Sibbo MI, Svenska folkakademin i Borgå och Lovisa MI .	27, 34, 32
Repetition och komplettering av skolmatematiken 4 sv	93
Karis Västra Nylands folkhögskola	36
Statistik 5 sv	136
Helsingfors Helsingfors arbis	27
Statistikens grunder 1 sv	57
Karis Västra Nylands folkhögskola	32
Vuxenpedagogik, ämnesstudier 35 sv	120
Helsingfors och Karis (i samarbete):	
Helsingfors arbis	27
Lärkkulla-stiftelsens folkakademi	32
Västra Nylands folkhögskola	36

15. VERKKO-OPINNOT

Opetustarjontaan voi tulla muutoksia. Suurin osa opinnoista käynnistyy syksyllä, mutta kurseja alkaa myös läpi vuoden.

Infotilaisuus verkko-opinnoista järjestetään maanantaina 2.8.2004 klo 17.00–19.00 (Portania, sali IV, Yliopistonkatu 3).

Syksyn opintojen ilmoittautuminen alkaa 4.8.2004. Kevään opintoihin voi ilmoittautua 8.11.2004 alkaen.

Ajantasaiset tiedot verkkokurseista sekä ilmoittautuminen: www.avoin.helsinki.fi

Aikuiskasvatustiede

Perusopinnot 15 ov

Erityispedagogiikka

Perusopinnot 15 ov
Yhteiset lapsemme tv-kurssi 3 ov

Filosofia

Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov
Johdatus logiikkaan 3 ov

Historia

Historia-aineiden perusteet, kirjallisuus 5 ov (s04, k05)

Kieliopinnot

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (s04, k05)

Kotimainen kirjallisuus

Kotimaisen kirjallisuuden puoliarvosana 10 ov

Maantiede

Suomen maantiede 2 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov

Psykologia

Psykologian puoliarvosana 10 ov
Johdatus psykologiaan 1 ov (s04, k05)
Kehityopsykologia 3 ov (k05)
Oppimisen ja ajattelun psykologia 2 ov (k05)
Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov (k05)

Ravitsemustiede

Perusopinnot 15 ov

Sosiaalipolitiikka

Perusopinnot 15 ov

Sosiaalipsykologia

Perusopinnot 15 ov
Johdatus sosiaalipsykologiaan 3 ov (k05)

Sosiologia

Perusopinnot 15 ov

Taidehistoria

Suomen taiteen historia 10 ov

Tietojenkäsittelytiede

Ohjelmoinnin perusteet 3 ov
Tietokone työvälineenä 2 ov
Tietokantojen perusteet 2 ov

Uskontotiede

Maailman uskonnot 3 ov

Valtio-oppi

A-oppimäärä 16 ov
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov (k05)

Viestintä

Perusopinnot 15 ov
Johdatus viestintään 5 ov (k05)

Yhteiskuntahistoria

Arjen historia 2 ov

Yleinen teologia

Perusopinnot 15 ov
Aineopinnot 35 ov

Ympäristöbiologia

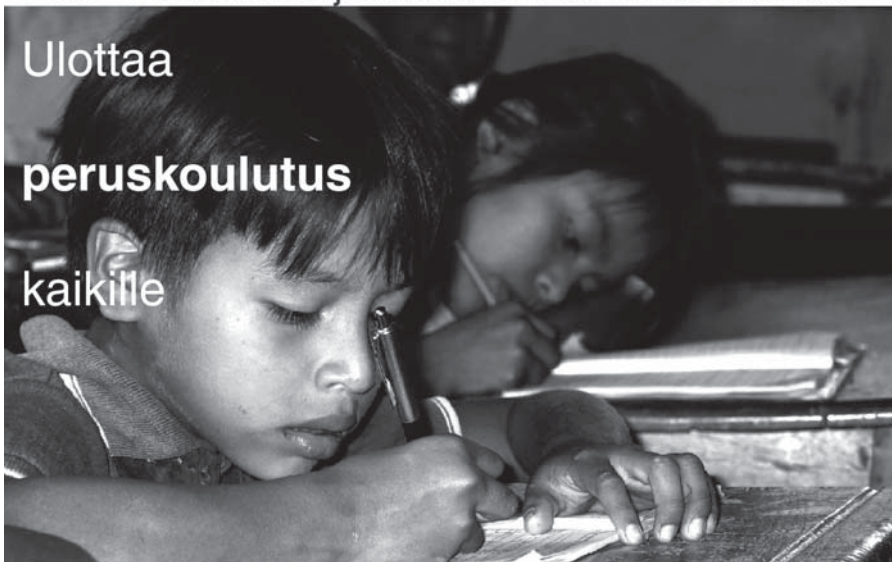
Perusopinnot 15 ov

YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteena on

Uloittaa

peruskoulutus

kaikille

A

<http://global.finland.fi>

Mitä ovat vuosituhatvuoden kehitystavoitteet? Miten kauppa ja kehitys nivotaan yhteen?
Uutisia, taustoja, tietopaketteja globaali- ja kehityskysymyksistä.

Mistä Tuvalu saa tulonsa? Mikä on Burkina Fason kansantuote?
Perustiedot kaikista kehitysmaista suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
Päivitetään vuosittain.

Mitä Suomi tekee Mosambikissa? Autammeko Afganistania?
Julkiset kehitysyhteistyöhankkeet ja suomalaisten järjestöjen hankkeet.

Miksi Kambodžan kalastajat tahtovat kuivalle maalle?
Kuvakertomukset tarjoavat uusia näkökulmia kehityksen teemoihin.

Asiantuntijaksi Andeille, vapaaehtoiseksi Vietnamiin?
Suomen rahoittamat tehtävät kansainvälisissä järjestöissä.

Sähköpostilista pitää ajan tasalla
Global.finlandin uutisviesti ropsahtaa kerran viikossa sähköpostiisi.

Ulkoasiainministeriö
Kehityspoliittinen viestintä
Kanavakatu 4a, 00160 Helsinki

Puhelin (09) 1605 6370, 1605 6391
Fax (09) 1605 6375
Sähköposti keinfo@formin.fi

Opetuksen järjestäjät (hakemisto)

1. Helsingin yliopiston Avoimen yliopiston toimipisteet

Helsingin toimipiste	23
Lahden toimipiste	24
Vantaan toimipiste	25

2. Helsingin yliopiston muut palvelupisteet

Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia:	
Hyvinkää	26
Imatra	26
Kotka	26
Kouvola	26
Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus:	
Mikkeli	26
Seinäjäki	26

3. Yhteistyöoppilaitokset

Alkio-opisto	27
Borgå medborgarinstitut	27
Espoon kaupungin työväenopisto/	
Esbo arbis	27
Etelä-Pohjanmaan Opisto	27
Hangö sommaruniversitet	27
Hankoniemen kristillinen opisto	27
Heinolan kansalaisopisto	27
Helsingfors stads svenska arbetarinstitut	27
Helsingin aikuisopisto	28
Helsingin evankelinen opisto	28
Helsingin kaupungin suomenkielinen	
työväenopisto	28
Helsingin kristillinen opisto	29
Hiiden Opisto, Lohjan osasto	29
Hiiden Opisto, Vihdin osasto	29
Huittisten seudun kansalaisopisto	29
Hyvinkään kansalaisopisto	29
Hämeen kesäyliopisto	29
Ikaalisten kansalaisopisto	29
Itä-Hämeen opisto	29
Jämsän työväenopisto	29
Järvenpään työväenopisto	29
Kankaanpään kansalaisopisto	30
Kansalaisopisto Jukola	30
Karkkilan työväenopisto	30
Karjaan suomenkielinen kansalaisopisto	30
Kauhajoen evankelinen opisto	30
Kauniaisten kaupungin kansalaisopisto	30
Keravan opisto	30
Kianta-opisto	30
Kirkkonummen kansalaisopisto	30
Kittilän kansalaisopisto	30

Kolarin kansalaisopisto	31
Kymenlaakson kesäyliopisto	31
Lahden kansanopisto	31
Lahden työväenopisto	31
Lakeudenportin kansalaisopisto	31
Lapin kesäyliopisto	31
Lempäälä-opisto	31
Liikuntainstituutti Pajulahti	32
Lovisa svenska medborgarinstitut	32
Luther-opisto	32
Länsi-Suomen kesäyliopisto	32
Lärkkulla-stiftelsens folkakademi	32
Mikkelin kesäyliopisto	32
Mynämäen seudun kansalaisopisto	32
Mäntsälän kansalaisopisto	32
Mäntyharjun kansalaisopisto	32
Nivalan kansalaisopisto	33
Otavan Opisto	33
Paasikivi-opisto	33
Parkanon kansalaisopisto	33
Partaharjun opisto	33
Pohjois-Karjalan kesäyliopisto	33
Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto,	
Kuusamon toimipaikka	33
Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto,	
Oulun toimipaikka	33
Porin kaupungin työväenopisto	33
Porvoon kansalaisopisto	33
Salon kansalaisopisto	34
Savitaipaleen kansalaisopisto	34
Siikaranta-opisto	34
Sipoon kansalaisopisto/Sibbo	
medborgarinstitut	34
Suomenselän kansalaisopisto	34
Suomen Urheiluoipisto	34
Svenska folkakademin i Borgå	34
Taivalkosken kansalaisopisto	34
Tampereen kesäyliopisto	34
Turun suomenkielinen työväenopisto	34
Tuusulan kansalaisopisto	34
Työväen Akatemia	35
Valkeakoski-opisto	35
Valkealan kristillinen kansanopisto	35
Vantaan aikuisopisto/	
Itä-Vantaan alueopisto	35
Varsinais-Suomen Kansanopisto	35
Västra Nylands folkhögskola	36

4. Verkko-opinnot

Opetuksen järjestäjät ja opetustarjonta opetuspaikoittain

Tästä osasta löydät avoimen yliopisto-opetuksen järjestäjät ja järjestettävän opetuksen lukuvuonna 2004–2005. Opetus alkaa pääsääntöisesti syylukukaudella 2004. Jos opetus alkaa kevätlukukaudella tai sekä syys- että kevätlukukaudella on se merkitty erikseen (ks. merkkien selitykset). Tarkat opetustiedot (aikataulut, suoritustavat, kirjallisuus jne.) ovat opetusohjelmissa, joita voi noutaa opetusta järjestävästä yksiköstä sekä selata verkkopalvelussamme www.avoin.helsinki.fi.

Suurin osa opinnoista järjestetään lähiopetuksena. Tähdellä (*) merkityt opinnot järjestetään monimuoto-opetuksena ja verkko-opetus on listattu erikseen osan loppuun (s. 36).

Keväällä 2005 alkavan opetuksen osalta tiedot ovat alustavia, tarkempia tietoja on saatavilla syksyllä 2004. Kevään aukiolotietoihin saattaa tulla muutoksia.

Käytettyjen merkkien selitykset:

- (k05) = opetus alkaa keväällä 2005
- (s04, k05) = opetus alkaa sekä syksyllä 2004 että keväällä 2005
- (v05) = väarterminen 2005
- (j) = edellisen lukuvuoden opetus jatkuu, kysy osallistumismahdollisuutta
- * = opetus järjestetään monimuoto-opetuksena (muutokset mahdollisia)

1. HELSINGIN YLIOPISTON AVOIMEN YLIOPISTON TOIMIPISTEET

AVOIN YLIOPISTO HELSINGIN TOIMIPISTE

PL 12 (Vuorikatu 20)
00014 Helsingin yliopisto
p. (09) 191 23634, faksi (09) 191 24050
toimisto-helsinki@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma, ke ja to klo 11–17, ti klo 9–15, pe suljettu. Poikkeuksia mm. juhlaypäivien aattona.

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan lähiopetukseen pääsääntöisesti seuraavasti:

– Ilmoittautuminen erilliseen palvelunumeroon oppiaineittain porrastetusti: ma 16.8.–pe 20.8.2004.

– Maanantaista 23.8. alkaen ilmoittautuminen suoraan toimistoon joko puhelimitse tai käymällä toimistossa.

Tarkat ilmoittautumisohjeet ovat opetusohjelmissa, joita saa toimistosta ja verkkopalvelusta (www.avoin.helsinki.fi). Muutamassa oppiaineessa (esim. kasvatustiede) on poik-

keava ilmoittautumiskäytäntö, josta kerrotaan opetusohjelmassa.

Keväällä alkavan opetuksen ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen syksyn aikana.

Infotilaisuudet syksyllä alkavasta opetuksesta:

- ti 3.8.2004 klo 17.00 (Vuorikatu 20, ls 1)
 - ma 9.8.2004 klo 14.00 (Vuorikatu 20, ls 1)
 - ke 11.8.2004 klo 17.00 (Vuorikatu 20, ls 1)
- Tilaisuudet ovat samansisältöisiä. Tervetuloa!

Infotilaisuus verkko-opinnoista maanantaina 2.8.2004 klo 17.00 (Yliopistonkatu 3, sali IV)

OPETUSTARJONTA

Opiskelua tukevat kurssit

- HELKA-kurssi (s04, k05)
- Johdatus yliopisto-opintoihin
- Kirjallinen ilmaisu (s04, k05)
- Oivaltava lukeminen (s04, k05)
- Tutustuminen opiskelijakirjastoon
- Verkkotiedonhaun peruskurssi (s04, k05)

Yleisopinnot

- ATK:n johdantokurssi 2 ov
- ATK:n täydennyskurssi 1 ov (SPSS, k05)

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov (s04, k05)

Englannin tekstinymmärtäminen 1–2 ov (s04, k05)

Englannin tekstinymmärtäminen ja kirjallinen taito 2 ov (k05)

Saksan tekstinymmärtäminen 2 ov

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov (s04, k05)

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 3 ov (s04, k05)

Tilastollisen kuvauksen perusteet 1 ov

Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov

Aidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov (s04, k05)

Kieliopinnot

Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi 1 ov

Ruotsin valmennuskurssi 1 ov

Teologiset opinnot

Yleisen teologian perusopinnot 15 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov

Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus 4 ov

Oikeustaloustiede 3 ov

Työoikeus 4 ov

Lääkietieteelliset opinnot

Kansanterveystieteen perusopinnot 15 ov

Humanistiset opinnot

Arabian kielen ja islamin tutkimus/Islamin peruskurssi 2 ov

Arkeologia 20 ov

Elokuva- ja televisiotutkimus 20 ov

Estetiikka 10 ov

Historia 20 ov

Kotimainen kirjallisuus 20 ov

Taidehistorian perusopinnot 20 ov

Taidehistorian aineopinnot 20 ov

Uskontotiede 10 ov

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Kemia 15 ov

Tietojenkäsittelytiede 15 ov

Biotieteelliset opinnot

Biokemia 16 ov

Kasvibiologia 15 ov

Mikrobiologia 15 ov

Yleisbiologia 15 ov

Yleisbiologia 35 ov

Ympäristönsuojelutiede 20 ov

Käyttätymistieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov

Erityispedagogiikka 15 ov

Kasvatustiede 15 ov (s04, k05)

Kasvatustiede 35 ov

Kognitiotiede 10 ov

Psykologia 20 ov (s04, k05)

Puheviestintä 3 ov

Yrittäjyyskasvatusta 15 ov

Valtiotieteelliset opinnot

Kansantaloustieteen perusteet 5 ov

Kehitysmaatutkimus 15 ov

Sosiaalipoliitikka 15 ov

Sosiaalipoliitikka 27 ov

Sosiaalipsykologia 15 ov

Sosiaalipsykologia 27 ov

Sosiologia 15 ov

Sosiologia 31 ov

Tilastotiede/Tilastotieteen johdantokurssi 5 ov

Valtio-oppi 16 ov

Valtio-oppi 28 ov

Vanhenemisen tutkimus 15 ov

Viestintä 15 ov (s04, k05)

Viestintä 25 ov

Yhteiskuntahistoria 15 ov

Ympäristöpolitiikan johdantokurssi 4 ov

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Elintarvike-ekonomia/

Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov (k05)

Monitieteiset opinnot

Elämäntutkimustieteen perusopinnot 20 ov

Filosofian perusopinnot 20 ov

Filosofian aineopinnot 40 ov (j)

Verkko-opinnot

Monia opintokokonaisuuksia ja -jaksoja voi opiskella myös verkossa. Ks. sivu 36.

AVOIN YLIOPISTO LAHDEN TOIMIPISTE

Kirkkokatu 16, 2 krs.

15140 Lahti

p. (03) 892 20271, faksi (03) 892 20214

lahti@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma–pe klo 8–15.45, kesällä klo 9–15, juhlapyhien aattona poikkeuksia.

Lahdessa järjestettävä avoin yliopisto-opetus toteutetaan yhteistyössä paikallisten aikuisoppilaitosten, kuten Lahden työväenopiston ja Lahden kansanopiston kanssa.

Monimuoto-opetus

Lahden toimipiste koordinoi eri puolilla Suomea järjestettävää monimuoto-opetusta

yhteistyössä aikuisoppilaitosten kanssa (monimuoto-opinnot * -merkinnällä oppilaitoskohtaisessa opetustarjonnassa):

Opintokokonaisuudet:

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Erityispedagogiikka 15 ov
Kasvatustiede 15 ov
Kasvatustiede 35 ov
Mediakasvatus 15 ov
Ravitsemustiede 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Viestintä 15 ov

Lisäksi yksittäisiä opintojaksoja:

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov
Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov
Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov
Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

AVOIN YLIOPISTO VANTAAN TOIMIPISTE

Lummetie 2b A
01300 Vantaa
p. (09) 191 29077, f. (09) 191 29074
vantaa@avoin.helsinki.fi

Toimisto avoinna ma ja ti klo 11–17, ke ja to klo 11–15, pe suljettu.

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan opetukseen:

– Ilmoittautuminen erilliseen palvelunumeroon: ma 23.8. klo 19.00 – ti 24.8. klo 10.00.
– Keskiviikosta 25.8. alkaen ilmoittautuminen suoraan toimistoon.

Tarkat ilmoittautumisohjeet ovat opetusohjelmissa, joita saa toimistosta ja verkkopalvelusta (www.avoin.helsinki.fi). Maantieteessä on poikkeava ilmoittautumiskäytäntö, josta kerrotaan opetusohjelmassa.

Keväällä alkavan opetuksen ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen syksyn aikana.

Infotilaisuudet:

Tikkurilassa alkavat opinnot ma 16.8.2004 klo 17 Lummetie 2 A, 2. krs.
Myyrmäessä alkavat opinnot ke 18.8.2004 klo 17 Kilterin koulu, Iskostie 8.

OPETUSTARJONTA

Yleisopinnot

Tilastollisen kuvauksen perusteet 1 ov

Kieliopinnot

Italian peruskurssi 4 ov
Italian jatkokurssi 4 ov
Käytännön espanjan kurssi 2 ov

Humanistiset opinnot

Historia 5 ov
Suomen kieli 20 ov
Taidehistoria 10 ov

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Maantiede 11 ov

Biotieteelliset opinnot

Ympäristöbiologia 15 ov

Käyttätymistieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Aikuiskasvatustiede 35 ov
Erityispedagogiikka 15 ov
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalipsykologia 15 ov
Sosiologia 15 ov#

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Elintarvike-ekonomia/
Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov
Markkinoinnin perusteet 3 ov (k05)
Puutarhatiede/Puutarhakasvitiede 2 ov

opetus Myyrmäessä

2. HELSINGIN YLIOPISTON MUUT PALVELUPISTEET

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISKESKUS PALMENIA, HYVINKÄÄ

Kankurinkatu 4–6
05800 Hyvinkää
p. (019) 871 2244, faksi (019) 871 2205
hyvinkaan-toimipiste@helsinki.fi

Avooinna ma–pe klo 9–15.30

Informaatiotilaisuus opinnoista ma
23.8.04 klo 18–19 Hyvinkään toimipisteessä,
Kankurinkatu 4–6 (TechVilla).

Ilmoittautuminen opintoihin ma 23.8.04
heti infon jälkeen klo 19–21 TechVillassa.
24.8.04 lähtien voit ilmoittautua puhelimitse
numeroon (019) 871 2246.

Elokuva- ja televisiotutkimus 1–3 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Logopedian perusteet 5 ov
Sosiaalityön johdantokurssi 4 ov
Työoikeus 4 ov
Taloustiede /Liiketoimintasuunnitelman
laatiminen 4 ov
Taloustiede /Oman yrityksen perustaminen 3 ov

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISKESKUS PALMENIA, IMATRA

Tainionkoskentie 68
55120 Imatra
p. 02049 66765, faksi (05) 431 8850

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Englannin kielen suullinen taito 2 ov (k05)
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Estetiikka 2,5 ov
Johdatus filosofiaan 2 ov (k05)
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Ravitsemustiede 15 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Taidehistoria 5 ov
Viestintä 15 ov*

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISKESKUS PALMENIA, KOTKA

Keskuskatu 19
48100 Kotka
p. (05) 234 4868, faksi (05) 234 4275

Erityispedagogiikka 15 ov
Organisaatiokäyttäytyminen 3 ov
Puutarhatiede/Puutarhakasvitiede 2 ov (k05)
Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan
merkitys ihmiselle 2 ov
Ravitsemustiede 15 ov*
Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov*
Viestintä 15 ov

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISKESKUS PALMENIA, KOUVOLA

PL 239 (Paraatitkettä 7)
45101 Kouvola
p. (05) 825 2280, faksi (05) 825 2322

Englannin kielen suullinen taito 2 ov (s04, k05)
Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (k05)
Ravitsemustiede 15 ov*
Kasvibiologia/Sientituntemus 1 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja
suullinen taito 2 ov (k05)
Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi 4 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

MAASEUDUN TUTKIMUS- JA KOULU- TUSKESKUS, MIKKELI

Lönnrotinkatu 3–5
50100 Mikkeli
p. (015) 20 231, faksi (015) 202 3300

Co-op Studies/Osuustoiminta 15 ov
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous
15 ov

MAASEUDUN TUTKIMUS- JA KOULU- TUSKESKUS, SEINÄJOKI

Kampusranta 9 C
60320 Seinäjoki
p. (06) 421 3342, faksi (06) 421 3301

Elintarvikkeiden kysyntä ja kulutus 3 ov
Co-op Studies/Osuustoiminta 6 ov
Ravitsemustiede 15 ov*

3. YHTEISTYÖOPPILAITOKSET

ALKIO-OPISTO

Tähtiniementie 26
41800 Korpilahti
p. (014) 820 101, faksi (014) 8201 101

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttätymishäiriöt 1 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov*

BORGÅ MEDBORGARINSTITUT

PB 220 (Skepparegatan 9)
06101 Borgå
tfn (019) 520 2660

Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv
(underv. andordnas turvis i Borgå, Sibbo och
Lovisa)

ESPOON KAUPUNGIN TYÖVÄENOPISTO ESBO ARBIS

Vanha maantie 9
02650 Espoo
p. (09) 8165 7851, faksi (09) 8165 7817

Ilmoittautuminen

Opiskelupaikan varaus puhelimitse ma–ke
16.–18.8. klo 13–18, p. (09) 8165 7851 (ma
16.8. aikuiskasvatustiede, ti 17.8. erityispe-
dagogiikka ja sosiaalipsykologia, ke 18.8.
kaikki lähiopetusaineet).

Ilmoittautuminen monimuoto-opintoihin (kas-
vatustiede, mediakasvatus, viestintä) puhelin-
palvelun kautta ma 16.8. klo 16 – ke 18.8. klo
18 numeroon 0600 304 (1,17 e/min+pvm).

Aikuiskasvatustiede 15 ov (K05)
Aikuiskasvatustiede 35 ov
English reading comprehension preparatory
course 1 ov/1 sv (opetus englanniksi/
undervisningen sker på engelska)
Erityispedagogiikka 15 ov
Kasvatustiede 15 ov*
Mediakasvatus 15 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov (k05)
Viestintä 15 ov*

ETELÄ-POHJANMAAN OPISTO

Opistontie 111
60800 Ilmajoki
p. (06) 4256 000, faksi (06) 4256 150

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö
tutuksi
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttätymishäiriöt 1 ov*
Perinnöllisyystiede/Ihmisgenetiikka 2 ov
Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*
Sosiaalipolitiikka 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Sosiaalityö 15 ov
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov
Viestintä 15 ov*

HANGÖ SOMMARUNIVERSITET

PB 22 (Skolg. 9–11)
10901 Hangö
tfn (019) 220 3255, fax (019) 220 3256

Logopedi 15 sv

HANKONIEMEN KRISTILLINEN OPISTO

Santalan kartanotie 177
10900 Hanko
p. (019) 2449 400, faksi (019) 2449 361

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov*
Kasvatustiede 15 ov*

HEINOLAN KANSALAIPOPISTO

Siltakatu 11
18100 Heinola
p. (03) 8592 120, faksi (03) 8592 121

Aikuiskasvatustiede 15 ov*

HELSINGFORS STADS SVENSKA ARBETARINSTITUT

Dagmarsgatan 3, PB 5200
00099 Helsingfors stad
tfn (09) 3104 9494, fax (09) 3104 9499

Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv
Statistik 5 sv
Vuxenpedagogik, ämnesstudier 35 sv
(underv. andordnas turvis i Helsingfors och
Karis)

HELSINGIN AIKUISOPISTO

Töölöntullinkatu 8
00250 Helsinki
p. (09) 4150 0300, faksi (09) 4150 0333

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov

Biotieteelliset opinnot

Kasvibiologia/Sienituntemus 1 ov

Käyttätymistieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Eryityspedagogiikka 15 ov*
Eryityspedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttätymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Mediakasvatus 15 ov*

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalipoliittikka 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Sosiologia 15 ov
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov
Viestintä 15 ov*

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

Kotieläinfysiologia/Hevoskurssi 1,5 ov (k05)
Puutarhatiede/Viherrakentaminen 1 ov
Ravitsemustiede 15 ov*

HELSINGIN EVANKELINEN OPISTO

Kirstinkatu 1
00530 Helsinki
p. (09) 7742 420, faksi (09) 7742 4232

Englannin tekstinymmärtäminen 1–2 ov*
Eryityspedagogiikka 15 ov*
Puheviestintä 2 ov (k05)
Sosiaalipoliittikka 15 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov*

HELSINGIN KAUPUNGIN SUOMENKIELINEN TYÖVÄENOPISTO

Opistotalo, Helsinginkatu 26, käynti Läntisen Alppirinteen puolelta.
Postiosoite PL 5301, 00099 Helsingin kaupunki.
p. (09) 310 88600, faksi (09) 310 88505
sähköposti avoin.yliopisto@opisto.hel.fi

Toimisto avoinna opetuskaudella ma ja ti
klo 9–12, ke ja to klo 13–16, pe suljettu.

Ilmoittautuminen

Opiskelupaikan varaus p. (09) 310 88600 klo
9–12 ja 13–16 alla olevan aikataulun mukai-
sesti:

Ma 16.8. Aasian ja Afrikan kulttuurit, Lati-
nalaisen Amerikan tutkimus, sosiaali- ja
kulttuuriantropologia, Suomen taidehisto-
ria, yleinen kirjallisuustiede

Ti 17.8. sosiaalipsykologia, sosiaalityö, so-
siologia, valtio-oppi

Ke 18.8. aikuiskasvatustiede, lasten ja nuor-
ten käyttätymishäiriöt, psykologia

To 19.8. oikeustieteet, viestintä ja kaikki
muut aineet

Ma-to 23.8.–26.8. ilmoittautuminen kaik-
kiin aineisiin puhelimitse klo 9–12 ja 13–16
tai sähköpostilla, viestissä mainittava nimi,
osoite, puhelin, syntymäaika sekä opintoko-
konaisuus tai kurssi, johon ilmoitaudutaan.

Ma 30.8. alkaen ilmoittautuminen toimis-
ton aukioloaikoina puhelimitse, toimistossa
tai sähköpostilla.

Keväällä alkaviin opintokokonaisuuksiin voi
ilmoittautua 7.12. alkaen.

Oikeustieteelliset opinnot

Eurooppaoikeus 3 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Oikeushistoria 3 ov

Humanistiset opinnot

Aasian ja Afrikan kulttuurit 10 ov
Latinalaisen Amerikan tutkimus 10 ov
Suomen taidehistorian perustuntemus 5 ov
Taidehistoria 5 ov (k05)
Yleinen kirjallisuustiede 20 ov

Biotieteelliset opinnot

Perinnöllisyystiede/Ilmisgenetiikka 2 ov (k05)
Yleisbiologia/Luonnonsuojelubiologia 2 ov (k05)

Käyttätymistieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov
Eryityspedagogiikka 15 ov (k05)
Eryityspedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttätymishäiriöt 1 ov
Psykologia 10 ov

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaali- ja kulttuuriantropologia 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov
Sosiaalityö 15 ov
Sosiologia 15 ov
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov
Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi
4 ov (k05)

Viestintä 15 ov

Monitieteiset opinnot

Filosofian perusopinnot 20 ov (j)

HELSINGIN KRISTILLINEN OPISTO

Kuukiventie 6

00840 Helsinki

p. (09) 6219 000, faksi (09) 6219 0030

Erityispedagogiikka 15 ov*

Kasvatustiede 15 ov*

Viestintä 15 ov*

HIIDEN OPISTO, LOHJAN OSASTO

Linnaistenkatu 9

08100 Lohja

p. (019) 3691 498, faksi (019) 3691 494

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov*

Erityispedagogiikka 15 ov*

Kasvatustiede 15 ov*

Kasvatustiede 35 ov*

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov

HIIDEN OPISTO, VIHDIRIN OSASTO

Karhumäenpolku 5

03100 Nummela

p. (09) 2242 2787, faksi (09) 2242 2791

Aikuiskasvatustiede 15 ov*

Sosiaalipsykologia 15 ov*

Viestintä 15 ov*

HUITTISTEN SEUDUN KANSALAIPOISTO

Risto Rytinkatu 70

32700 Huittinen

p. (02) 5604 581, faksi (02) 5604 599

Erityispedagogiikka 15 ov*

HYVINKÄÄN KANSALAIPOISTO

Helenankatu 21

05800 Hyvinkää

p. (019) 4592 580, faksi (019) 4592 582

Erityispedagogiikka 15 ov

HÄMEEN KESÄYLIOPISTO

Sibeliuksenkatu 25 B

13100 Hämeenlinna

p. (03) 6474 070, faksi (03) 6474 077

Arkeologia 10 ov

Kasvatustiede 15 ov*

Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*

Sosiaalipolitiikka 15 ov

IKAALISTEN KANSALAIPOISTO

Kyröselänkatu 8

39500 Ikaalinen

p. (03) 4501 398, faksi (03) 4501 206

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten

käyttäytymishäiriöt 1 ov*

Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*

ITÄ-HÄMEEN OPISTO

Kaikulantie 90

19600 Hartola

p. (03) 874 740, faksi (03) 8747 411

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov (k05)

Erityispedagogiikka 15 ov*

Kasvatustiede 15 ov*

Ruotsin valmennuskurssi 1 ov

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja

suullinen taito 2–3 ov

Venäjän keskustelukurssi 2 ov

Venäjän peruskurssi 4 ov

JÄMSÄN TYÖVÄENOPISTO

Keskuskatu 16

42100 Jämsä

p. (014) 7172 481, faksi (014) 7172 482

Arkeologia 3 ov

Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov

JÄRVENPÄÄN TYÖVÄENOPISTO

Mannilantie 4

04400 Järvenpää

p. (09) 2719 2498, faksi 2719 2762

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov (k05)

Erityispedagogiikka 15 ov*

Kasvatustiede 15 ov*

Musiikkitiede 5 ov

Ravitsemustiede 15 ov*

B

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov
Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi 4 ov

KANKAANPÄÄN KANSALAIPOISTO

Keskuskatu 41
38700 Kankaanpää
p. (02) 5772 440, faksi (02) 5772 300

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi
Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

KANSALAIPOISTO JUKOLA

Klaukkalantie 72
01900 Nurmijärvi
p. (09) 2509 234, faksi (09) 2509 234

Eryityspedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Kotieläinfysiologia/Hevoskurssi 1,5 ov

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

PL 50
03601 Karkkila
p. (09) 2250 5671, faksi (09) 2250 5208

Kasvatustiede 15 ov*

KARJAAN SUOMENKIELINEN KANSALAIPOISTO

Laaksokatu 10
10300 Karjaa
p. (019) 278 668, faksi (019) 278 481

Arkeologia 3 ov
Eryityspedagogiikka 15 ov
Kasvibiologia/Avomaan hyöty-, yrtti- ja rohdoskasveja 1 ov (opetus Helsingissä)

KAUHAJOEN EVANKELINEN OPISTO

Järvikyläntie 92
61850 Kauhajoki as
p. (06) 2309 311, faksi (06) 2309 330

Eryityspedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Musiikkitiede 10 ov

Sosiaalipsykologia 15 ov*
Sosiaalityö 15 ov

KAUNIAISTEN KAUPUNGIN KANSALAIPOISTO

Yhtiöntie 22
02700 Kauniainen
p. (09) 5056 274, faksi (09) 5056 550

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov
Johdatus oikeustieteeseen 1 ov (k05)
Viestintä 15 ov*

KERAVAN OPISTO

Keskikatu 3 F
04200 Kerava
p. (09) 2949 2437, faksi (09) 2943 210

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Kotieläinfysiologia/Hevoskurssi 1,5 ov
Markkinoinnin perusteet 3 ov (k05)
Puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov

KIANTA-OPISTO

PL 40
89601 Suomussalmi
p. (08) 6176 7531, faksi (08) 6176 2777

Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*
Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov*

KIRKKONUMMEN KANSALAIPOISTO

Kirkkotallintie 6 A
02400 Kirkkonummi
p. (09) 2967 2463, faksi (09) 2967 2205

Eryityspedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Ravitsemustiede 15 ov*

KITILÄN KANSALAIPOISTO

Valtatie 15
99100 Kittilä
p. (016) 648 461, faksi (016) 648 466

Eryityspedagogiikka 15 ov*
Eryityspedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov*

KOLARIN KANSALAIPOISTO

PL 76
95901 Kolari
p. (016) 519 151, faksi (016) 519 152

Kasvatustiede 15 ov*

KYMENLAAKSON KESÄYLIOPISTO

Metsontie 41
48220 Kotka
p. (05) 2996 811, faksi (05) 2296 820

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov
Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov
Kasvatustiede 15 ov*
Sosiaalipsykologia 15 ov (opetus Kouvolassa)
Sosiaalipsykologia 27 ov
Sosiaalityö 15 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

LAHDEN KANSANOPISTO

Harjukatu 46
15100 Lahti
p. (03) 87811, faksi (03) 8781 234

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov
Sosiaalipoliittika 15 ov
Sosiologia 15 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov
Viestintä 15 ov*

LAHDEN TYÖVÄENOPISTO

Kirkkokatu 16
15140 Lahti
p. (03) 8144 737, faksi (03) 8144 732

Ilmoittautuminen syksyllä alkavaan opetukseen alkaa ma 23.8. klo 17–18. Poikkeuksena kasvatustieteen 15 ov:n opinnot, joihin voi ilmoittautua jo ti 10.8.04 alkaen opiston toimistoon päivittäin klo 9–15.45.
Paikka: Aikuiskoulutuskeskus, Kirkkokatu 16.

Opiskelua tukevat kurssit

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi

Yleis- ja kieliopinnot

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov

Englannin tekstinyymmärtämisen valmennuskurssi 1 ov
Englannin tekstinyymmärtäminen 2 ov (k05)
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov
Oikeushistoria 3 ov

Humanistiset opinnot

Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov*
Taidehistoria 10 ov

Käyttätymistieteelliset opinnot

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov
Kasvatustiede 35 ov*
Mediakasvatus 15 ov*
Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*

Valtiotieteelliset opinnot

Sosiaalityö 15 ov
Sosiologia 15 ov
Viestintä 15 ov*

LAKEUDENPORTIN KANSALAIPOISTO

Järviluomantie 3
63300 Alavus
p. (06) 5161 420, faksi (06) 5161 424

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi
Ravitsemustiede 15 ov*
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov (k05)

LAPIN KESÄYLIOPISTO

Hallituskatu 20 B
96100 Rovaniemi
p. (016) 3422 621, faksi (016) 312 239

Viestintä 15 ov*
Ravitsemustiede 15 ov*

LEMPÄÄLÄ-OPISTO

Tampereentie 1 C
37500 Lempäälä
p. (03) 3750 599, faksi (03) 3744 419

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov*
Kasvatustiede 35 ov*

LIIKUNTA-INSTITUUTTI PAJULAHTI

Pajulahdentie 167
15560 Nastola
p. (03) 885 511, faksi (03) 8855 222

Kasvatustiede 15 ov*

**LOVISA SVENSKA
MEDBORGARINSTITUT**

Brandensteinsgatan 21
07901 Lovisa
tfn (019) 555 297, fax (019) 555 279

Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv
(underv. andordnas turvis i Sibbo, Borgå och Lovisa)

LUTHER-OPISTO

Järvenpääntie 640
04400 Järvenpää
p. (09) 271 961, faksi (09) 2715 871

Erityispedagogiikka 15 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Viestintä 15 ov*
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov*

LÄNSI-SUOMEN KESÄYLIOPISTO

Kalliokatu 2
26100 Rauma
p. (02) 824 0647, faksi (02) 824 0647

Eura

Arkeologia 3 ov

Kokemäki

Kasvibiologia/Sienituntemus 1 ov
Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus 4 ov
Puutarhatiede/Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle 2 ov (k05)

Pori

Eurooppaoikeus 3 ov
Markkinoinnin perusteet 3 ov (k05)
Oikeushistoria 3 ov
Tähtitiede/Maailmankaikkeus nyt 2 ov
Tähtitiede/Tähtitieteen perusteet 4 ov

Rauma

Teatteritiede 10 ov
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*

**LÄRKKULLA-STIFTELSENS
FOLKAKADEMI**

Lärkkullavägen 22
10300 Karis
tfn (019) 275 7200, fax (019) 275 7250

Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv (i samarbete med Västra Nylands folkhögskola)
Vuxenpedagogik, ämnestudier 35 sv (underv. anordnas turvis i Karis och Helsingfors)

MIKKELIN KESÄYLIOPISTO

Hallituskatu 3 A
50100 Mikkeli
p. (015) 360107, faksi (015) 150 822

Viestintä 15 ov

**MYNÄMÄEN SEUDUN
KANSALAIPOISTO**

PL 42
23101 Mynämäki
p. (02) 4376 653, faksi (02) 4376 658

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov*

MÄNTSÄLÄN KANSALAIPOISTO

Vanha Porvoontie 19
04600 Mäntsälä
p. (019) 6890 370, faksi (019) 6890 373

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö
tutuksi
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Kasvibiologia/Avomaan hyöty-, yrtti- ja
rohdoskasveja 1 ov (opetus Helsingissä)
Ravitsemustiede 15 ov*

MÄNTYHARJUN KANSALAIPOISTO

Lääkärinkuja 3
52700 Mäntyharju
p. (015) 7701 482, faksi (015) 7701 484

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö
tutuksi
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Mediakasvatus 15 ov*

NIVALAN KANSALAIPOISTO

PL 10
85501 Nivala
p. (08) 4491 319, faksi (08) 4491 309

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi
Englannin tekstinyymmärtäminen 1-2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvatustiede 35 ov*
Mediakasvatus 15 ov*
Psykologia/Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov*
Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus 5 ov*

OTAVAN OPISTO

Otavantie 2
50670 Otava
p. (015) 1943 552, faksi (015) 1943 550

Aikuiskasvatustiede 15 ov*
Englannin tekstinyymmärtäminen 1-2 ov*
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*

PAASIKIVI-OPISTO

Harjattulantie 80
20960 Turku
p. (02) 2762 000, faksi (02) 2762 001

Englannin tekstinyymmärtäminen 1-2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Mediakasvatus 15 ov*
Viestintä 15 ov*

PARKANON KANSALAIPOISTO

PL 14
39701 Parkano
p. 0204 202 11, faksi 0204 202 200

Sosiaalipolitiikka 15 ov

PARTAHARJUN OPISTO

Partaharjuntie 361
76280 Partaharju
p. (015) 7820 210, faksi (015) 7820 211

Kasvatustiede 15 ov*

POHJOIS-KARJALAN KESÄYLIOPISTO

PL 179
80101 Joensuu
p. (013) 2442 540, faksi (013) 2442 299

Ravitsemustiede 15 ov*
Viestintä 15 ov*

**POHJOIS-POHJANMAAN
KESÄYLIOPISTO,
KUUSAMON TOIMIPAikka**

Oulangantie 1
93600 Kuusamo
p. (08) 8506 450, faksi (08) 8506 014

Ravitsemustiede 15 ov*

**POHJOIS-POHJANMAAN
KESÄYLIOPISTO,
OULUN TOIMIPAikka**

PL 2437
90014 Oulun yliopisto
p. (08) 3214 073, faksi (08) 370 180

Kehitysmaatutkimus 15 ov
Sosiaalipsykologia 15 ov*
Viestintä 15 ov*

PORIN KAUPUNGIN TYÖVÄENOPISTO

PL 200
28101 Pori
p. (02) 6215 964, faksi (02) 6215 961

Ravitsemustiede 15 ov*

PORVOON KANSALAIPOISTO

Mannerheiminkatu 15
06100 Porvoo
p. (019) 520 2576, faksi (019) 520 2588

Englannin tekstinyymmärtäminen 1-2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Kasvatustiede 15 ov*
Kasvibiologia/Avomaan hyöty-, yrtti- ja
rohdoskasveja 1 ov (opetus Helsingissä)
Kotieläinphysiologia/Hevoskurssi 1,5 ov
Sosiologia 15 ov

SALON KANSALAIPOISTO

Uskelankatu 13
24100 Salo
p. (02) 7784 561, faksi (02) 778 4560

Englannin tekstinymmärtämisen
valmennuskurssi 1 ov
Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*

SAVITAIPALEEN KANSALAIPOISTO

Käpykuja 7
54800 Savitaipale
p. (05) 6140 244, faksi (05) 6140 245

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Kasvatustiede 15 ov*

SIIKARANTA-OPISTO

Naruportintie 68
02860 Espoo
p. (09) 867 971, faksi (09) 8679 7410

Aikuiskasvatustiede 15 ov

**SIPOON KANSALAIPOISTO/
SIBBO MEDBORGARINSTITUT**

Koulukeskus, 04130 Sipoo
p. (09) 2353 7051, faksi (09) 2353 7049
Skolcentrum, 04130 Sibbo
tfn (09) 2353 7051, fax (09) 2353 7049

Kasvatustiede 15 ov*
Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv
(underv. anordnas turvis i Sibbo, Borgå och
Lovisa)

SUOMENSELÄN KANSALAIPOISTO

Keskustie 42
43900 Kinnula
p. (014) 4596 261, faksi (014) 4596 292

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö
tutuksi
Mediakasvatus 15 ov*

SUOMEN URHEILUOPISTO

Urheiluopistontie 373
19120 Vierumäki
p. (03) 842 411, faksi (03) 8424 5755

Kasvatustiede 15 ov*

SVENSKA FOLKAKADEMIN I BORGÅ

Ågatan 15
06100 Borgå
tfn (019) 534 8630, fax (019) 534 8631

Grundkurs i juridik 1 sv
Norden-kurs 1–2 sv (v05)
Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv
(underv. anordnas turvis i Borgå, Sibbo och
Lovisa)

TAIVALKOSKEN KANSALAIPOISTO

Jokijärventie 2
93400 Taivalkoski
p. (08) 8296 700, faksi (08) 8296 701

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö
tutuksi

TAMPEREEN KESÄYLIOPISTO

Yliopistonkatu 60 A
33100 Tampere
p. (03) 223 8433, faksi (03) 214 8444

Erityispedagogiikka 15 ov*

**TURUN SUOMENKIELINEN
TYÖVÄENOPISTO**

Kaskenkatu 5
20700 Turku
p. (02) 2629 811, faksi (02) 2629 822

Ravitsemustiede 15 ov*

TUUSULAN KANSALAIPOISTO

PL 60
04301 Tuusula
p. (09) 8718 3415, faksi (09) 8718 3418

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten
käyttäytymishäiriöt 1 ov*
Psykologia 10 ov

TYÖVÄEN AKATEMIA

Vanha Turuntie 14
02700 Kauniainen
p. (09) 5404 240, faksi (09) 5404 2411

Englannin kielen suullinen taito 1–2 ov (k05)
Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov*
Erityispedagogiikka 15 ov*
Espanjan peruskurssi 4 ov
Historia 5 ov
Kehitysmaatutkimus 15 ov
Ranskan tekstinyymmärtäminen 2 ov
Saksan tekstinyymmärtäminen 2 ov
Sosiologia 15 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov
Venäjän jatkokurssi 4 ov
Venäjän peruskurssi 4 ov
Äidinkielen kirjallinen käyttö 2 ov*

VALKEAKOSKI-OPISTO

Kauppilankatu 2
37600 Valkeakoski
p. (03) 5766 344, faksi (03) 5766 498

Avoin yliopisto-opiskelu ja verkon käyttö tutuksi
Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov (k05)
Kasvatustiede 15 ov*
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2 ov

VALKEALAN KRISTILLINEN KANSANOPISTO

Kansanopistontie 53
47830 Hasula
p. (05) 387 171, faksi (05) 387 277

Erityispedagogiikka/Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt 1 ov* (k05)
Kasvatustiede 15 ov*

VANTAAN AIKUISOPISTO ITÄ-VANTAAN ALUEOPISTO

Unikkotie 5 B
01300 Vantaa
p. (09) 8392 4129, faksi (09) 8392 4136

Toimisto on auki opetuskaudella ma–to klo 9–20 ja pe klo 9–15. Muina aikoina ma–pe klo 9–16.

Ilmoittautuminen:

- Opintoihin voi ilmoittautua puhelimitse, Itä-Vantaan palvelupisteeseen (Unikkotie 5) tai Internetin kautta (vain kieliopinnot, ei viestintä) seuraavina ajankohtina
 - Viestintä: 23.8.04 klo 15.00–19.00 (puhelimitse numeroon 8392 4129)
 - Espanja: 24.8.04 klo 15.00–18.00 (puhelimitse numeroon 8392 4342)
 - Englanti, Ranskan ja Toinen kotimainen: 25.8.04 klo 15.00–18.00 (puhelimitse numeroon 8392 4342)
- Myyrmäessä järjestettäviin opintoihin voi ilmoittautua myös Myyrmäen opintojen infoilaisuuden jälkeen. Infoilaisuus on ke 18.8.04 klo 17.00 Kilterin koululla (Iskostie 8).
- Maanantaista 30.8.04 alkaen ilmoittautuminen Itä-Vantaan palvelupisteeseen (Unikkotie 5) toimiston aukioloaikoina

Kasvatustieteen perusopintoihin sisältyy alkukuulustelu. Alkukuulusteluun ilmoittaututaan 9.8.–20.8.2004 Vantaan aikuisopiston Tikkurilan toimistoon (Unikkotie 5 B).

Infoilaisuudet:

Tikkurilassa alkavat opinnot ma 16.8.2004 klo 17 Lummetie 2 A, 2. krs. Myyrmäessä alkavat opinnot ke 18.8.2004 klo 17 Kilterin koulu, Iskostie 8.

Tikkurilassa järjestettävä opetus

Englannin tekstinyymmärtäminen 1–2 ov
Englannin kielen suullinen taito 2 ov (k05)
Espanjan peruskurssi 4 ov
Ranskan peruskurssi 4 ov
Ruotsin valmennuskurssi 1 ov
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito 2–3 ov (s04, k05)
Viestintä 15 ov

Myyrmäessä järjestettävä opetus

Espanjan jatkokurssi 4 ov
Kasvatustiede 15 ov
Ranskan jatkokurssi 4 ov

VARSINAIS-SUOMEN KANSANOPISTO

Vistantie 37
21530 Paimio
p. (02) 477 900, faksi (02) 477 9010

Espanjan peruskurssi 4 ov

VÄSTRA NYLANDS FOLKHÖGSKOLA

Strandpromenaden 1
10300 Karis
tfn (019) 222 600, fax (019) 222 6011

Engelsk textförståelse 1–2 sv
Statistikens grunder 1 sv
Pedagogik eller vuxenpedagogik 15 sv (i samarbete med Lärkulla-stiftelsens folkakademi)
Repetition och komplettering av skolmatematiken 4 sv
Vuxenpedagogik, ämnestudier 35 sv (underv. anordnas turvis i Karis och Helsingfors)

4. VERKKO-OPINNOT

Opetustarjontaan voi tulla muutoksia. Suurin osa opinnoista käynnistyy syksyllä, mutta kurseja alkaa myös läpi vuoden.

Infotilaisuus verkko-opinnoista järjestetään maanantaina 2.8.2004 klo 17.00–19.00 (Port-hania, sali IV, Yliopistonkatu 3).

Syksyn opintojen ilmoittautuminen alkaa 4.8.2004. Kevään opintoihin voi ilmoittautua 8.11.2004 alkaen.

Ajantasaiset tiedot verkkokursseista sekä ilmoittautuminen: www.avoin.helsinki.fi

Aikuiskasvatustiede

Perusopinnot 15 ov

Erityispedagogiikka

Perusopinnot 15 ov
Yhteiset lapsemme tv-kurssi 3 ov

Filosofia

Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov
Johdatus logiikkaan 3 ov

Historia

Historia-aineiden perusteet, kirjallisuus 5 ov (s04, k05)

Kieliopinnot

Englannin tekstinymmärtäminen 2 ov (s04, k05)

Kotimainen kirjallisuus

Kotimaisen kirjallisuuden puoliarvosana 10 ov

Maantiede

Suomen maantiede 2 ov

Oikeustieteelliset opinnot

Johdatus oikeustieteeseen 1 ov

Psykologia

Psykologian puoliarvosana 10 ov
Johdatus psykologiaan 1 ov (s04, k05)
Kehityspsykologia 3 ov (k05)
Oppimisen ja ajattelun psykologia 2 ov (k05)
Työ- ja organisaatiopsykologia 2 ov (k05)

Ravitsemustiede

Perusopinnot 15 ov

Sosiaalipolitiikka

Perusopinnot 15 ov

Sosiaalipsykologia

Perusopinnot 15 ov
Johdatus sosiaalipsykologiaan 3 ov (k05)

Sosiologia

Perusopinnot 15 ov

Taidehistoria

Suomen taiteen historia 10 ov

Tietojenkäsittelytiede

Ohjelmoinnin perusteet 3 ov
Tietokone työvälineenä 2 ov
Tietokantojen perusteet 2 ov

Uskontotiede

Maailman uskonnot 3 ov

Valtio-oppi

A-oppimäärä 16 ov
Valtio-opin johdantokurssi 4 ov (k05)

Viestintä

Perusopinnot 15 ov
Johdatus viestintään 5 ov (k05)

Yhteiskuntahistoria

Arjen historia 2 ov

Yleinen teologia

Perusopinnot 15 ov
Aineopinnot 35 ov

Ympäristöbiologia

Perusopinnot 15 ov

Tärkeää tietoa opiskelusta

1. Avoin yliopisto-opetus	38
2. Helsingin yliopiston avoin yliopisto-opetus	38
2.1 Opetustarjonnasta	38
2.2 Opetusmuodot	39
2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut	40
2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa	40
2.5 Ikäihmisten yliopisto	41
3. Yliopistotutkinnot uudistuvat vuonna 2005	41
4. Opiskelukäytännöt	42
4.1 Ilmoittautuminen opintoihin	42
4.2 Opintomaksut	42
4.3 Perumisehdot	43
4.4 Tenttikäytännöt	44
4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset	45
5. Opiskelun tuki ja ohjaus	46
6. Opiskelutaidot ja niiden kehittäminen	47
7. Kirjastopalvelut	48
8. Opintososiaaliset edut	49
Opintotuki	49
Opiskelijaedut	49
Työttömyysturva	49
Opintovapaa	49
9. Sana- ja lyhenne selityksiä	50
10. Information på svenska	51
11. Information in English	52

Tärkeää tietoa opiskelusta

1. AVOIN YLIOPISTO-OPETUS

Avoimien yliopistojen opetus on koulutuksellista tasarvoa edistämään luotu opintojärjestelmä, joka tarjoaa mahdollisuuden opiskella yliopistollisia opintoja ilman pohjakoulutus- tai ikärajoja. Avoimessa yliopistossa voi opiskella monista eri syistä, esimerkiksi ammattitaidon täydentämiseksi, yleissivistyksen vuoksi tai yliopisto-opintoihin tähdäten. Opetus on yliopistojen opetussuunnitelmien mukaista ja sen toteutuksesta vastaavat ainelaitosten hyväksymät opettajat. Tutkinnon suorittaminen ei pelkästään avoimia yliopisto-opintoja suorittamalla ole mahdollista, mutta opinnot voi liittää tutkintoon, jos opiskelijalla on tai hän myöhemmin saa tutkinto-oikeuden yliopistoon.

Suurimman osan avoimesta yliopisto-opetuksesta yliopistot järjestävät itse. Osa opetuksesta toteutetaan yhteistyössä erilaisten aikuisoppilaitosten kanssa (esim. kansalais- ja työväenopistot). Opetuksen laadusta ja tasosta vastaavat aina yliopistot riippumatta siitä, mikä organisaatio opetuksen käytännössä järjestää.

Lähes kaikki Suomen yliopistot järjestävät avointa yliopisto-opetusta ja sitä on tarjolla eri puolilla maata. Laaja yhteistyöoppilaitosten verkosto sekä modernit opetusmenetelmät antavat yhä useammalle mahdollisuuden opiskella.

Tietoa kaikesta Suomessa järjestettävästä avoimesta yliopisto-opetuksesta saa valtakunnallisesta verkkopalvelusta, joka sisältää muun muassa koko maan kattavan kurssitietokannan. Palvelu on osoitteessa www.avoinyliopisto.fi

2. HELSINGIN YLIOPISTON AVOIN YLIOPISTO-OPETUS

Helsingin yliopiston Avoin yliopisto on Helsingin yliopiston erillislaitos ja se järjestää Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaista opetusta yhteistyössä ainelaitosten kanssa. Opettajat ja opetusohjelmat ovat tiedekuntien ja ainelaitosten hyväksymiä. Opetusta järjestetään pääkaupunkiseudun lisäksi eri puolilla maata joko Avoimien yliopiston omilla toimipisteissä tai yhteistyössä aikuisoppilaitosten kanssa.

Helsingin yliopiston avointa yliopisto-opetusta järjestävät lisäksi useat kesäyliopistot eri paikkakunnilla. Kesäyliopistoissa järjestettävä opetus ei pääsääntöisesti sisälly tähän oppaaseen. Tiedot kesäyliopistojen järjestämästä opetuksesta löytyvät valtakunnallisesta avoimen yliopiston verkkopalvelusta www.avoinyliopisto.fi.

2.1 Opetustarjonnasta

Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa voi opiskella kymmeniä oppiaineita. Tarjolla on opintoja yhdeksästä yliopiston tiedekunnasta, eniten käyttäytymistieteellisiä, humanistisia ja valtiotieteellisiä opintoja. Oppiainevalikoima vaihtelee jonkin verran vuosittain. Opetustarjonta koostuu opintokokonaisuuksista sekä yksittäisistä kursseista eli opintojaksoista.

Opintokokonaisuudet ovat pääasiassa eri oppiaineiden perusopintoja, mutta joissakin oppiaineissa on tarjolla myös aineopintoja. Varsinaisten yliopiston oppiaineiden lisäksi järjestetään yleis- ja kieliopintoja sekä opiskelua tukevia kursseja. Opintokokonaisuuksien nimet vaihtelevat eri tiedekunnissa. **Perusopinnot** (tai A-oppimäärä tai approbatur-opinnot) antavat tieteenalasta perustiedot. **Aineopinnoissa** (tai B-oppimäärä tai cum laude -opinnot) syvennetään perusopintojen tietoja ja taitoja tekemällä mm. laajempia harjoitustöitä.

Myös opintokokonaisuuksien laajuudet vaihtelevat eri tiedekunnissa. Opintokokonaisuus koostuu kuitenkin aina **opintojaksoista**, joiden laajuus ilmoitetaan opintoviikkoina (= ov). **Opintoviikolla** tarkoitetaan opiskelun vaatimaa työpanosta (opetuksen seuraaminen, kirjallisuuden lukeminen, harjoitustöiden tekeminen jne.), johon opiskelijalta kuluu keskimäärin 40 tuntia. Aineopinnojen opintoviikkolaajuus ilmoitetaan pääsääntöisesti siten, että siihen lasketaan mukaan perusopinnojen laajuus. Esimerkiksi kasvatustieteen aineopinnot (35 ov) koostuvat perusopinnoista (15 ov) ja aineopinnoista (20 ov).

Avoimessa yliopistossa ei voi suorittaa tutkintoa, mutta jos opiskelija siirtyy myöhemmin yliopiston varsinaiseksi opiskelijaksi, hän voi liittää opintosuorituksen osaksi tutkintoaan. Sivun alareunassa olevassa kuvassa on kasvatustieteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot esimerkkeinä yliopistotutkinnon rakenteesta.

Opiskelumahdollisuuksia on tarjolla läpi vuoden. Valtaosa opetuksesta alkaa syyslukukaudella, yleensä elo-syyskuussa. Jonkin verran opetusta alkaa myös kevätlukukaudella tammikuussa. Lisäksi Helsingissä järjestetään runsaasti kesäopetusta.

Yleiset tiedot lukuvuoden 2004–2005 opetustarjonnasta löytyvät tämän oppaan A- ja B-osista. Tarkemmat tiedot opetuksesta opetusajakoineen ja -paikkoineen saa ope-

tusta järjestävästä yksiköstä (yhteystiedot B-osassa). Kaikki opetustiedot aikatauluineen löytyvät myös verkkopalvelustamme www.avoin.helsinki.fi. Verkkopalvelussa on aina ajan tasalla oleva tieto järjestetävästä opetuksesta.

Ennakkotiedot tulevan lukuvuoden opetuksesta ilmestyvät huhtikuussa ja varmistuneet opetustiedot kesällä. Opinto-opas ilmestyy vuosittain heinä-elokuussa. Helsingissä järjestettävästä kesäopetuksesta tiedotetaan erikseen.

2.2 Opetusmuodot

Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa on tarjolla sekä lähi- että etäopetusta. **Lähiopetuksessa** opiskelijat osallistuvat luennoille, tekevät harjoituksia ja käyvät tenteissä. **Etäopetuksessa** opiskelijat suorittavat opintojaan joko **monimuoto-opiskeluna**, jossa tuutorin johdolla tapahtuvalla opintoryhmytyöskentelyllä on tärkeä osa, tai **verkko-opintoina**, joissa internetin välityksellä tapahtuvan opiskelun tukena on opettaja ja opintoryhmä.

Seuraavassa on kuvattu lyhyesti eri opetusmuotoja. Avoimen yliopiston verkkopalvelun opiskeluoppaasta löydät lisää tietoa eri opiskelumuodoista ja suoritusavoista. Kaikissa opiskelumuodoissa opiskeltava kirjallisuus on pääosin sama, mutta opetuksen ja opiskelun työtavat, suori-

Kasvatustieteen kandidaatin (=KK) ja maisterin (=KM) tutkinnot

KM	väh. 160 ov	Syventävät opinnot 40 ov (sis. pro gradu -tutkielman ja kirjallisen kypsyyskokeen)		Työharjoittelu
KK	väh. 120 ov	Aineopinnot 20 ov (sis. proseminaarin tai tutkimusprojektin sekä kandidaatin tutkintoa suorittavalle kirjallisen kypsyyskokeen)	Väh. 35 ov (maisterin tutkinto) Väh. 15 ov (kandidaatin tutkinto)	ja vapaasti valittavat opinnot
	8-10 ov	Perusopinnot 15 ov		väh. 15 ov
Kieli- ja viestintäopinnot		Pääaine (kasvatustiede, aikuiskasvatustiede)	Sivuaine	Sivuaine

tustapa ja mahdollinen lisämateriaali vaihtelevat muodosta riippuen.

Lähiopetus

Lähiopetus on useimmille tutuin tapa opiskella. Siinä yliopiston opettajat luennoivat ja ohjaavat ryhmäharjoituksia paikan päällä. Opetus järjestetään pääsääntöisesti iltaisin. Lähiopetuksen suoritustavoista on kerrottu tämän oppaan oppiaineiden tutkintovaatimusosassa (D-osa). Jokaisen opintojakson kohdalla on kuvauksen opetuksen määrästä ja suoritustavasta (esim. L 24 t + R 12 t + kuulustelu), ja siitä näkyy kuinka paljon luento-opetusta (L) ja ryhmäharjoituksia (R) opintojakso sisältää. Jos suoritustavoissa on vaihtoehtoja, joista opiskelija voi itse valita, siitä kerrotaan opetusohjelmassa. Opetuksen toteutus- ja suoritustavoissa saattaa olla eroja riippuen opetuksen järjestäjästä.

Monimuoto-opetus

Opetus toteutetaan yhteistyössä eri paikkakunnilla sijaitsevien aikuisoppilaitosten kanssa. Opiskeluun ei kuulu perinteisiä luentoja, vaan yliopisto-opettajan antama opetus toteutetaan etäopetuksena, pääsääntöisesti audio- eli puhelinopetuksena. Oppintu suoritetaan oppimistehtävillä ja tentteillä, ja opinnoissa hyödynnetään myös tietoverkkoa. Keskeisellä sijalla monimuoto-opiskelussa on itsenäinen työskentely, jota tuetaan paikallisen tuutorin ohjaamalla opintoryhmätyöskentelyllä. Opiskelunsa tueksi monimuoto-opiskelijat saavat oppimateriaalia, esim. kirjoja tai oheislukemistoja.

Monimuoto-opiskelun käytännöt eroavat lähiopetuksen käytännöistä esimerkiksi opintomaksuissa ja kuulusteluun ilmoittautumisessa. Ohjeet näistä käytännöistä opiskelijat saavat monimuoto-opiskelumateriaalista, joka jaetaan ilmoittautumisen jälkeen.

Verkko-opinnot

Yliopisto-opintoja voi opiskella verkossa mistä tahansa – myös ulkomailta. Oppimateriaalina ovat kirjojen lisäksi verkkoaineistot. Verkossa tehdään tehtäviä, kirjoitetaan esseitä, tentitään ja keskustellaan. Kurssit

etenevät aikataulun mukaan, jonka puitteissa opiskeluaikansa ja -paikkansa voi valita itse. Verkko-opiskelua ja verkkokursseja esitellään tarkemmin osoitteessa www.avoin.helsinki.fi

2.3 Avoimen yliopiston verkkopalvelut

Helsingin yliopiston Avoimen yliopiston verkkopalvelu tarjoaa tietoa, tukea ja palveluja. Jatkuvasti päivitetävästä kurssitietokannasta löytyvät ajankohtaiset tiedot kaikesta opetuksesta. Sivuilla on opintoneuvontaa sekä runsaasti materiaalia opiskelun tueksi. Palvelun kautta voi hoitaa myös monia toimistoasioita. Verkkopalvelun osoite on www.avoin.helsinki.fi

Avoimen yliopiston valtakunnallinen verkkopalvelu on 19 yliopiston yhteinen informaatio- ja neuvontapalvelu, josta löytyvät koko maan kattavat tiedot avoimesta yliopisto-opetuksesta. Palvelun osoite on www.avoinyliopisto.fi

2.4 Opintojen jatkaminen yliopistossa

Avoimia yliopisto-opintoja suorittaneet voivat pyrkiä Helsingin yliopiston opiskelijoiksi paitsi normaalien valintakokeiden kautta myös erityishaun eli ns. avoimen yliopiston väylän kautta. Erityishaku on biotieteellisessä, teologisessa, humanistisessa, matemaattis-luonnontieteellisessä, käyttäytymistieteellisessä, valtiotieteellisessä ja maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa. Avoimilla yliopisto-opinnoilla tarkoitetaan tällöin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisia opintoja, jotka on suoritettu korkeakoulujen järjestämänä avoimena yliopisto-opetuksena, kesäyliopisto-opintoina tai ns. yksityisinä kuulusteluina/erillisinä opintoina.

Tutkinnon suoritusoikeus voidaan myöntää hakemuksen tai taso-/valintakokeen perusteella henkilölle, joka on suorittanut avoimessa yliopistossa vähintään 60 opintoviikon (ks. poikkeukset matemaattis-luonnontieteellinen ja biotieteellinen tiedekunta) laajuiset opinnot Helsingin yli-

opiston tai jonkin muun korkeakoulun opetussuunnitelman mukaisesti. Näihin opintoihin pitää sisältyä tietynlaajuisia opintokokonaisuuksia, haettavassa oppiaineessa yleensä perus- ja aineopinnot, ja opintojen on muodostettava mielekäs kokonaisuus. Kaikkiin tiedekuntiin ei kuitenkaan voi hakea väylän kautta, mikäli opiskelijalla on tai on ollut tutkinnonsuoritusoikeus jossakin korkeakoulussa.

Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta on myöntänyt toistaiseksi avoimen yliopiston 15 opintoviikon väylän seuraaviin oppiaineisiin: *fyysiikka, kemia, matematiikka* ja *tietojenkäsittelytiede*. Opiskelijalle, joka on suorittanut Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti jonkin em. oppiaineen approbatur-oppimäärää (15 ov) vastaavan opintokokonaisuuden vähintään arvostamalla 2/3 (oltava suoritettuna hakuajan päättämiseen mennessä), voidaan myöntää hakemuksesta tutkinnon suoritusoikeus kyseiseen oppiaineeseen.

Yliopisto-opintoja voi suorittaa Helsingin yliopistossa myös ns. erillisten opintojen suoritusoikeuden perusteella. Tiedekunnat voivat myöntää hakemuksen perusteella suoritusoikeuksia lähinnä sellaisiin aineopintoihin, joita ei ole tarjolla avoimessa yliopistossa. Opiskelija osallistuu tällöin samaan opetukseen kuin yliopiston perustutkinto-opiskelijat.

Lisätietoja:

- avoimen yliopiston opintoasiainsuunnittelijat, p. (09) 191 23615, opintoneuvonta-helsinki@avoin.helsinki.fi
- tiedekuntien opintotoimistot

2.5 Ikäihmisten yliopisto

Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa toimii myös Ikäihmisten yliopisto, jonka tavoitteena on välittää ikäihmisille ajankohtaista tutkimustietoa. Samalla tarjotaan mahdollisuuksia omaehtoiseen yliopistolliseen opiskeluun, jossa ei tähdätä muodollisiin suorituksiin. Tarjolla on monitieteisiä luentosarjoja, seminaareja, atk-kursseja, ääniteluentosarjoihin pohjautuvaa etäopetusta, opintomatkoja sekä keskustelutilaisuuksia.

Tiedustelut:

p. (09) 191 23595,
(09) 191 23484, (09) 191 23677

Ikäihmisten yliopisto verkossa:
www.avoin.helsinki.fi/fikis

3. YLIOPISTOTUTKINNOT UUDISTUVAT VUONNA 2005

Euroopan opetusministerit sopivat Bolognassa 1999, että Euroopan yliopistojen tutkintoja yhdenmukaistetaan. Uudistuksen myötä kaikista tutkinnoista tulee kaksiosaisia: kaikki opiskelijat suorittavat ensin kandidaatin tutkinnon ja sitten halutessaan maisterin tutkinnon. Uudistukseen liittyy myös muita asioita, esim. opintoviikkojen muuttuminen opintopisteiksi. Helsingin yliopistossa siirrytään uusiin tutkintovaatimuksiin kaikilla tieteenaloilla lukuvuonna 2005-2006

Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa kaikki syksyllä 2005 tai myöhemmin alkavat opinnot aloitetaan uusien tutkintovaatimusten mukaisesti. Vanhoilla tutkintovaatimuksilla käynnistyneet opinnot suoritetaan loppuun opetusohjelman mukaisesti.

Jos jonkun opintokokonaisuuden opinnot ovat jääneet kesken Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa (tai jossain Avoimen yliopiston yhteistyöoppilaitoksessa), niitä voi tulla täydentämään lukuvuonna 2004-2005 järjestettävän opetuksen puitteissa, mikäli opintoryhmässä on tilaa. Opintojaan täydentävä saa 50 % alennuksen Avoimen yliopiston oman lähiopetuksen opintomaksuista. Monimuoto- ja verkkoopintojen täydentämismahdollisuudesta voi tiedustella Avoimen yliopiston Helsingin ja Lahden toimipisteistä.

Lisätietoja tutkinnonuudistuksesta saa Helsingin yliopiston internetsivuilta osoitteesta www.helsinki.fi/tutkinnonuudistus. Kesken jääneiden opintojen täydentämismahdollisuudesta saa lisätietoja Avoimen yliopiston verkkopalvelusta osoitteesta www.avoin.helsinki.fi sekä Avoimen yliopiston toimipisteistä.

4. OPISKELUKÄYTÄNNÖT

Opiskeluun avoimessa yliopistossa liittyy paljon erilaisia käytännön kysymyksiä: mistä saa tietoa opinnoista, miten ilmoitetaan tenttiin tai mitä opiskelu maksaa? Opiskelu vaatii paljon omatoimisuutta, varsinaisten opintojen lisäksi myös opiskeluun liittyvien käytännön asioiden hoidossa. Käytännöt vaihtelevat jonkin verran eri toimipisteissä, yhteistyöoppilaitoksissa sekä opetusmuodoissa, joten yksityiskohtaiset tiedot on syytä tarkistaa aina opetuksen järjestäjältä.

4.1 Ilmoittautuminen opintoihin

Ennen ilmoittautumista

C Opiskelu avoimessa yliopistossa vaatii pitkänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta. On tärkeää, että perehdyt jo ennen opintoihin ilmoittautumista sekä tutkintovaatimuksiin että opetuksen aikatauluihin. Tutkintovaatimuksista näet, millaista kirjallisuutta opintoihin sisältyy ja millaista kielitaitoa kirjallisuuden lukeminen edellyttää. Oman ajankäytön arviointi on tärkeä osa opiskelua, joten mieti, miten järjestät itsellesi aikaa opiskeluun muiden tehtäviesi ohessa. Avoimen yliopiston opinnot on yleensä suunniteltu siten, että 15 opintoviikon opinnot voi suorittaa yhdessä lukuvuodessa. Yksi opintoviikko tarkoittaa keskimäärin 40 tunnin työmäärää. Jos aiot osallistua eri oppiaineiden kursseille, tarkista etteivät opetusajat mene päällekkäin.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautumiskäytännöt vaihtelevat eri opetuksen järjestäjillä sekä eri opetusmuodoissa. Oppaan B-osasta löytyy tietoa joidenkin opetuksen järjestäjien syyslukukauden ilmoittautumisista. Muista opetusta järjestävistä yksiköistä voi tiedustella asiaa puhelimitse. Yksityiskohtaista ja ajantasaista tietoa ilmoittautumisista löydät myös verkkopalvelustamme www.avoin.helsinki.fi. Kevätlukukaudella alkaviin opintoihin ilmoittautumisesta tiedotetaan myöhemmin

syksyllä. Verkkokursseille ilmoitetaan internetin kautta.

Opiskelijoita valitaan kursseille yleensä tietty määrä **ilmoittautumisjärjestyksessä**. Ilmoittauduttaessa täytetään rekisteröintilomake ja maksetaan opintomaksu. Joissakin oppiaineissa järjestetään alkukuvustelu eli tentti, jonka perusteella opiskelijamäärää tarvittaessa karsitaan. Jos opetukseen ei ilmoitaudu riittävästi opiskelijoita, opetus joudutaan perumaan.

Opiskelijoiden henkilötietojen käsittely

Avoimeen yliopistoon ilmoittautuneiden opiskelijoiden henkilötiedot tallennetaan Helsingin yliopiston Oodi-opintohallintojärjestelmään. Avoimen yliopiston Helsingin toimipisteeseen ilmoittautuneet sekä verkko-opintoihin ilmoittautuneet tallennetaan lisäksi ao. opintojen ilmoittautumis- ja opiskelijahallintojärjestelmään. Lisätietoja ao. rekistereistä (mm. siitä, mihin tarkoitukseen tietoja kerätään ja säännönmukaisesti luovutetaan) on rekisteriselosteissa, jotka löytyvät osoitteesta www.avoin.helsinki.fi. Omiin tietojen tarkistaminen ja mahdollinen korjaaminen onnistuu parhaiten ottamalla yhteyttä Avoimen yliopiston toimipisteeseen. Ks. myös opintosuorituksen rekisteröinti ja todistukset s. 45.

4.2 Opintomaksut

Avoimen yliopiston opintomaksut määrytyvät opintojen laajuuden ja opetusmuodon perusteella. Opintomaksu on voimassa sen opetusohjelman ajan, jota opiskelemaan olet ilmoittautunut. Opintomaksun suuruus vaihtelee jonkin verran riippuen opetuksen järjestäjistä ja opetusmuodosta.

Lähiopetus

Helsingin ja Vantaan toimipisteiden järjestämässä lähiopetuksessa noudatetaan seuraavia maksuja:

Erilliset kirjallisuuskuulustelut	38 e
Yksittäiset kurssit	
Alle 3 ov	60 e
3–5 ov	80 e
6–9 ov	110 e

Perusopinnot/approbatur/A-oppimäärä	
10–16 ov	180 e
17–20 ov	225 e

Aine-opinnot/cum laude	320 e
------------------------	--------------

Valtiotieteellisen tiedekunnan B-oppimäärät (osa aineopinnoista)	180 e
--	--------------

Opetusmateriaaleista, atk:n käytöstä, opintoretkestä tms. voi aiheutua lisämaksuja. Jos opintokokonaisuus sisältää valinnaisia opintojaksoja, kokonaisuuden maksu kattaa vain ne jaksot, jotka sisältyvät kokonaisuuden minimiopintoviikkomäärään. Ylimenevistä jaksoista peritään lisämaksu.

Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa aikaisemmin aloittamansa, kesken jääneen opintokokonaisuuden täydentäjät saavat 50 % alennuksen Helsingin ja Vantaan toimipisteiden järjestämän lähiopetuksen opintomaksuista lukuvuonna 2004-2005.

Helsingin yliopiston läsnäolevat perustutkinto-opiskelijat saavat opintomaksuista lähiopetuksessa 50 %:n alennuksen (alennus ei koske monimuoto- ja verkko-opintoja eikä yhteistyöoppilaitosten järjestämää opetusta).

Yhteistyöoppilaitoksissa järjestettävässä lähiopetuksessa hinnat vaihtelevat; tarkemmat hintatiedot saat opetusta järjestävästä oppilaitoksesta.

Monimuoto-opetus

Monimuoto-opetuksessa hinnat vaihtelevat oppilaitoksittain; tarkemmat hintatiedot saat opetuksen järjestäjältä.

Verkko-opinnot

Yksittäiset kurssit maksavat 60–100 e kurssin laajuudesta riippuen. Opintokokonaisuudet maksavat 220–380 e. Kurssikohtaiset opintomaksut löytyvät verkkokurssien esittelysivuilta www.avoin.helsinki.fi

Opintomaksujen perusteet

Avoimen yliopiston opintomaksut perustuvat opetusministeriön päätökseen (83/1993) avoimesta yliopisto-opetuksesta perittävistä maksuista. Maksuissa noudatetaan valtion maksuperustelakia (150/1992) ja sen muutosta (961/1998; sisältää maksua koskevan muutoksen haun) sekä valtion maksuperusteasetusta (211/1992) ja sen muutoksia (818/1995, 1254/2001). Opintomaksut ovat julkisoikeudellisia saatavina suoraan ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä (Laki N:o 367/1961).

4.3 Perumisehdot

Perumiskäytännöt vaihtelevat eri opetuksen järjestäjillä. Helsingin ja Vantaan toimipisteiden järjestämässä lähiopetuksessa noudatetaan seuraavia perumisehtoja:

Jos et voi aloittaa opintoja, ilmoita siitä mahdollisimman pian Avoimen yliopiston toimistoon puhelimitse tai käymällä paikan päällä.

- Jos perut opintosi viimeistään 14 vuorokautta ennen niiden alkamista, tai et pysty aloittamaan opintoja sairauden (esitettävä lääkärin- tai sairaanhoitajan todistus) tms. takia, veloitamme käsitteilykuluna 20 % opintomaksusta; kuitenkin enintään 36 euroa. Mahdollisen rahanpalautuksen maksamme ilmoittamallesi tilille noin kuukauden kuluessa.
- Jos perut opintosi alle 14 vuorokautta ennen niiden alkamista, veloitamme koko opintomaksun.
- Jos kuitenkin ilmoittautuessasi opintojen alkuun on ollut 14 vuorokautta tai vähemmän, olet oikeutettu opintomaksun osittaiseen hyvitykseen (ks. yllä) peruessasi osallistumisesi 7 vuorokauden kuluessa ilmoittautumisesta, kuitenkin viimeistään opintojen alkua edeltävänä arkipäivänä.
- Jos joudumme perumaan opetuksen ilmoittautuneiden vähäisen määrän tai muun vastaavan syyn vuoksi, hyvitämme opintomaksusta 100 %. Mahdollisen rahanpalautuksen maksamme ilmoittamallesi tilille noin kuukauden kuluessa.

4.4 Tenttikäytännöt

Kuulustelu ja tentti tarkoittavat samaa asiaa, tavallisesti kirjallista ja esseemuotoista tenttiä. Tentin tehtävä on oppimisen varmistaminen ja tarkistaminen. Tenttejä järjestetään luennoista ja kirjallisuudesta. Joissain tenteissä tentitään yhtä aikaa sekä luento- että kirjallisuusosiot.

Kirjallisuuskuulusteluihin luettavat kirjat selviävät opetusohjelmasta ja tämän oppaan tutkintovaatimusosasta. Kirjat tentitään yhdellä kertaa, ellei toisin ole mainittu. Joissain opintojaksoissa voit valita tentittävät kirjat annetuista vaihtoehdoista mielenkiintosi mukaan. Luettavat kirjat tulee mainita tenttikuoressa tai tenttiinilmoittautumislomakkeessa tenttiin ilmoittauduttaessa.

Luentotentteissä tentitään luennoilla käsitellyt asiat ja mahdollisesti jaettu valmis oppimateriaali.

Sekä luento- että kirjallisuuskuulustelusta järjestetään yleensä kaksi uusintamahdollisuutta, joiden ajankohdat ilmoitetaan opetusohjelmassa. Voit vapaasti valita aikatauluusi parhaiten sopivan tenttiajan kohdan. Sinun kannattaa kuitenkin osallistua ensimmäiseen tai toiseen tenttiin, jotta tarvittaessa voit usua tentin tai korottaa arvosanaa.

Tentit ovat kirjallisia, ellei opetusohjelmassa toisin mainita. Tentissä opiskelija vastaa itsenäisesti tenttitilaisuudessa annettaviin kysymyksiin. Joissakin tapauksissa tenttitilaisuudessa on lupa käyttää kirjallisuutta tai muuta materiaalia apuna. Poikkeusjärjestelyistä ilmoitetaan kuitenkin aina erikseen opetusohjelmassa tai luennoilla. Tentissä voi vastata joko suomen tai ruotsin kielellä. Mikäli haluat tenttikysymykset ruotsin kielellä, siitä on mainittava tenttiin ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdollisuutta vastata muilla kielillä voi tiedustella hyvissä ajoin ennen tenttiin ilmoittautumista.

Tenttiin ilmoittautuminen

Tenttiin pitää yleensä ilmoittautua etukäteen, jotta opettaja voi laatia oikeat kysy-

mykset ja niitä olisi riittävästi saatavilla. Ilmoittautumiskäytännöissä on eroja eri opetuksen järjestäjillä, ja monimuoto- ja verkko-opinnoissa on omat käytäntönsä.

Helsingin ja Vantaan toimipisteiden järjestämässä lähiopetuksessa noudatetaan seuraavaa käytäntöä:

Kirjallisuuskuulusteluihin, uusinta-kuulusteluihin tai luentoja korvaaviin kuulusteluihin on ilmoittauduttava etukäteen. Vain luentokurssin ensimmäiseen kuulusteluun ei tarvitse ilmoittautua.

Tenttiin ilmoittaudutaan palauttamalla tenttiinilmoittautumislomake tai tenttikuori viimeistään **10 päivää ennen kuulustelua** siihen Avoimen yliopiston toimipisteeseen, jossa opiskelet (kuulustelupäivää ei lasketa mukaan). Voit myös postittaa tai lähettää lomakkeen faksilla. Jos postitat tentti-ilmoittautumisesi, ota huomioon myös postinkulkuun kuluva aika. Täytä lomake/kuori huolellisesti. Siinä on ilmoitettava mm. kuulusteluun sisältyvä kirjallisuus, kuulustelijan nimi ja kuulustelun ajankohta. Muista ilmoittautua ajoissa, myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta huomioon. Helsingin ja Vantaan toimipisteiden järjestämiin tentteihin voi ilmoittautua myös verkkopalvelussa www.avoin.helsinki.fi.

Muiden lähiopetuksen järjestäjien ilmoittautumiskäytännöistä saat tietoa kyseisestä yksiköstä. Monimuoto- ja verkko-opintojen tenttikäytännöistä löydät tarkemat tiedot opiskeluohjeista tai -oppaasta, jotka saat opintojen alkaessa.

Tenttitilaisuus

Jos tenttipaikkaa ja -aikaa ei ole mainittu opetusohjelmassa, saat tiedon Avoimen yliopiston toimistosta. Tule ajoissa paikalle, sillä tenttiin ei voi osallistua, jos myöhästyä enemmän kuin 30 minuuttia. **Tenttitilaisuudessa sinulla tulee olla mukana henkilötodistus sekä opintokortti tai opintojen maksukuitti.**

Tentissä omalle paikalle saa ottaa mukaansa vain kirjoitusvälineet ja lompakon. Matkapuhelimet on ehdottomasti suljet-

tava ja ne on jätettävä kassiin tai takin taskuun. Laskimista, sana- tai lakikirjoista yms. annetaan ohjeet opetusohjelmassa tai luennoilla. Tilaisuuden alussa jaetaan tenttikuoret tai kysymyspaperit. Kysymykset saa katsoa, kun tentinvalvoja antaa siihen luvan. **Muista kirjoittaa nimesi ja henkilötunnukseksi selvästi jokaiseen vastauspaperiin.** Henkilötunnus tarvitaan suoritusten rekisteröintiin, sitä ei laiteta näkyviin julkisiin tenttituloslistoihin. Tentin lopussa kysymys- ja vastauspaperit palautetaan tentin valvojalle. Samassa yhteydessä valvojalle näytetään myös avoimen yliopiston opintokortti tai maksukuitti sekä henkilöllisyystodistus. Tilaisuudesta saa poistua aikaisintaan 30 minuutin kuluttua tentin alkamisesta.

Tutustu myös verkkopalvelumme Opiskeluoppaaseen, josta löytyy tietoa mm. tenttiin vastaamisesta.

Tenttitulokset

Tenttitulokset saadaan yleensä 2-4 viikon kuluttua tenttipäivästä. Tenttikysymyspaperissa on useimmiten maininta siitä, milloin tulokset ovat saatavissa. Tenttitulosten ilmoittamista koskevista käytännöistä saat tietoa Avoimen yliopiston toimipisteistä ja Avoimen yliopiston verkkopalvelusta.

Jos opiskelet yhteistyöoppilaitoksessa, tiedustele tenttituloksia sieltä.

4.5 Suoritusten rekisteröinti ja todistukset

Arvosanan määräytyminen

Eri opintojaksojen arvostelun kriteerit määrittelee opintojakson opettaja. Jaksot arvostellaan joko asteikolla hyväksytyt/hylätty tai numeroasteikolla 1–3 (1 = tyydyttävät, 2 = hyvät ja 3 = erinomaiset tiedot). Joillakin kursseilla käytetään asteikkoa a-, a, a+. Opintokokonaisuuden arvosana lasketaan opintojaksojen perusteella. Laskutapa vaihtelee oppiaineittain. Useimmiten kokonaisarvosana on keskiarvo opintojaksojen arvosanoista opintoviikkomäärän mukaan painotettuna.

Rekisteröinti ja todistukset

Avoimen yliopiston opintosuoritukset kirjataan Helsingin yliopiston opintosuoritusrekisteriin. Tenttitulokset merkitään suoritusrekisteriin mahdollisimman pian tenttitulosten saapumisen jälkeen. Loppuun suoritettujen opintokokonaisuudet rekisteröidään samalla, kun niistä kirjoitetaan todistus. Opintosuoritusrekisteristä voit saada otteen, josta ilmenevät suorittamasi opintojaksot ja opintokokonaisuudet. Ote on maksullinen ja voit joko nousta sen Avoimen yliopiston toimipisteestä (2,50 e) tai tilata puhelinalue-numerosta 0600-11577 (1,83 e/min + pvm). Ote toimitetaan opintosuoritusrekisterissä olevaan osoitteeseen.

Loppuun suoritettua opintokokonaisuudesta voi pyynnöstä saada erillisen todistuksen. **Todistus pyydetään opintojärjestävän yksikön toimistosta.** Helsingin toimipisteen järjestämän opetuksen osalta voi todistuksen pyytää myös verkkopalvelustamme löytyvällä todistuspyyntölomakkeella. Opintokokonaisuustodistus on maksuton ja se postitetaan opiskelijalle kotiin. Toimitusaika voi olla useita viikkoja riippuen siitä, kuinka nopeasti todistukseen saadaan allekirjoitus yliopiston ainelaitokselta.

Aiempien opintojen hyväksilukeminen

Jos opiskelija on suorittanut aikaisemmin saman tai samansisältöisen opintojakson, joka sisältyy parhaillaan opiskeltavaan kokonaisuuteen, hän voi hakea korvaavuutta sen perusteella. Periaatteena kuitenkin on, että samaa suoritusta ei voi käyttää kuin yhteen opintokokonaisuuteen. Samaa jaksoa ei yleensä suoriteta sellaisenaan uudestaan, vaan korvaavasta suorituksesta päättää opettaja. Korvaavuuslomakkeita saa opetuksen järjestäjiltä ja verkkopalvelusta, ja lomake palautetaan opetusta järjestävään yksikköön.

Yliopistossa suoritettujen opintokokonaisuudet eivät periaatteessa vanhene. Opintojen jatkaminen ylempään suoritukseen tai keskeytynneiden opintojen aloittaminen uudestaan voi kuitenkin pitkän tauon jäl-

keen edellyttää täydennyksiä tai lisäsuorituksia. Tällaisissa tapauksissa on syytä ottaa selvää oppiainekohtaisista vanhene-
mismääräyksistä ja mahdollisesti muuttu-
neista tutkintovaatimuksista.

5. OPISKELUN TUKI JA OHJAUS

Helsingin yliopiston Avoin yliopisto tarjoaa opiskelijoille apua ja neuvontaa käytännön asioissa sekä ohjausta opintojen eri vaiheissa. Eri toimipisteistä ja verkkopalvelusta saat tietoa mm. oppiainevalikoimasta, opetuspaikkakunnista ja ilmoittautumiskäytännöistä. Tarjolla on myös tukea opiskelutaitojen kehittämiseen ja opintojen suunnitteluun. Opiskelun tukija ohjauspalveluja on laajimmin tarjolla Avoimen yliopiston Helsingin toimipisteessä:

HELSINGIN TOIMIPISTE

Toimistopalvelut

Toimistosta saa tietoa Avoimen yliopiston opetustarjonnasta, maksuista ja avoimen yliopisto-opetuksen käytännöistä. Siellä voi lisäksi hoitaa Helsingin toimipisteen järjestämään opetukseen liittyvät asiat kuten ilmoittautumisen opetukseen, harjoitusryhmiin ja tentteihin sekä opetusmaksut. Yhteystiedot: p. (09) 191 23634 toimisto-helsinki@avoin.helsinki.fi

Opintojen ohjaus

• Opintoasiainsuunnittelijat

Opintoasiainsuunnittelijoilta saat tietoa avoimessa yliopistossa opiskelusta, oppiaineista ja eri opetusmuodoista. He ohjaavat ja tukevat mm. opintojen suunnitteluun, oppiaineen valintaan ja opiskelutaitoihin liittyvissä asioissa. Voit ottaa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai voit tulla

käymään. Tavoitat heidät parhaiten varamalla ajan etukäteen.

Yhteystiedot: p. (09) 191 23615, opintoneuvonta-helsinki@avoin.helsinki.fi

• Tuutorit

Monessa oppiaineessa on tuutori, joka antaa oppiaineen sisältöön ja opiskelutaitoihin liittyvää ohjausta. Tuutori on opintojensa loppuvaiheessa oleva opiskelija tai jo tutkinnon suorittanut. Tuutori perehdyttää oppiaineen opiskeluun ja ohjaa esim. tenttiin lukemisessa tai esseen kirjoittamisessa. Monet tuutorit pitävät myös opintopiirejä, joissa perehdytään jonkin opintojakson tenttikirjallisuuteen. Lähiopetuksessa tuutoreita toimii lähinnä Helsingissä, mutta muualla opiskelevat voivat ottaa yhteyttä tuutoriin puhelimitse tai sähköpostilla. Tuutoreiden yhteystiedot löydät kunkin oppiaineen opetusohjelmasta, toimiston ilmoitustaululta tai verkkopalvelustamme.

Monimuoto-opetuksessa jokaisella opintoryhmällä on oma paikallinen tuutori. Eri paikkakunnilla toimivat opintoryhmät osallistuvat tuutorinsa johdolla audioluentoihin ja keskustelevat opintojen teemoista ja sisällöistä.

• Opettajat

Avoimessa yliopistossa on joissakin oppiaineissa päätoimisia lehtoreita, joilla on viikoittaiset vastaanottoajat. Lehtoreiden kanssa voit keskustella oppiaineen sisällöllisistä kysymyksistä, tiedustella aikaisempien opintojen korvaavuudesta ja kysyä esim. tenttivastauksista tai oppimistehtävistä. Lehtoreiden yhteystiedot löytyvät oppiaineen opetusohjelmasta ja verkkopalvelusta.

Tuntiopettajat ovat tavattavissa opetuksen yhteydessä. He ilmoittavat tuolloin, miten heidät voi tavoittaa muina aikoina.

www.avoin.helsinki.fi

Helsingin yliopiston Avoimen yliopiston verkkopalvelu:

Verkkokurssit, opetusohjelmat, opintoneuvontaa, toimistopalveluja.

Opintoneuvontaa verkossa

Opintoneuvontaan liittyvistä asioista löydät paljon tietoa avoimen yliopiston verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi. Opiskeluopas-kohdassa kerrotaan opiskelumuodoista, suoritus tavoista ja käsitellään mm. opiskelutaitoihin liittyviä kysymyksiä sekä käytännön asioita. Sivuilla on myös ajankohtaiset tiedot opetuksesta ja palvelun kautta voit kysyä opintoihin liittyvistä asioista.

6. OPISKELUTAIDOT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN

Vaikka avoimessa yliopistossa ei ole muodollisia pohjakoulutusvaatimuksia, vaatii opiskelu sekä yleisiä opiskelutaitoja että eri oppiaineisiin liittyviä erityisiä taitoja. Useissa oppiaineissa jo perusopinnot edellyttävät sellaista vieraan kielen (useimmiten englannin) taitoa, että opiskelija pystyy lukemaan alan tieteellistä kirjallisuutta.

Opiskelutaidot ovat avain menestykselliseen ja antoisaan opiskeluun. Opiskelutaitoja voi kehittää Avoimen yliopiston tarjoamilla yleis- ja kieliopinnoilla sekä erityisillä opiskelua tukevilla kursseilla. Verkkopalvelussamme on opiskelutaitoihin liittyvää materiaalia, esimerkiksi Johtolanka, Oivaltava lukeminen ja Kirjallinen ilmaisu -materiaalit. Myös opintoasiainsuunnittelijat ja tuutorit antavat opiskelutaitoihin liittyvää ohjausta.

Suunnitelmallisuus

Yliopisto-opintojen laajuus ilmoitetaan opintoviikkoina. Opintoviikko on kuitenkin laskennallinen määre. Omat opiskelutaitosi, aiemmat tietosi ja taitosi vaikuttavat siihen, kuinka paljon aikaa opintoihin todellisuudessa kuluu.

Opiskelusuunnitelman tekeminen auttaa saamaan realistisen kuvan siitä, kuinka paljon aikaa tarvitset opiskeluun, ja kuinka opiskelu vaikuttaa esimerkiksi viikoittaiseen ajankäyttösi. Ajankäytön suunnittelussa on otettava huomioon varsinaisen opetuksen lisäksi oppimateriaalin

hankkimiseen, siihen tutustumiseen, tenttikirjallisuuden lukemiseen ja erilaisten kirjallisten töiden tekemiseen kuluva aika.

Omatoimisen työskentelyn osuus opinto-ohjelmasta on usein huomattavan suuri, ja sen määrä on pääteltävissä opintoviikkomäärästä. Selkeä opiskelusuunnitelma edistää opiskelun ja muun arjen yhteensovittamista. Opintosuunnitelman tekemiseen saat tarvittaessa apua opintoasiainsuunnittelijoilta.

Kirjoittaminen

Avoimissa yliopisto-opinnoissa kirjoitat muistiinpanoja, tenttivastauksia, esseitä, referaatteja, seminaari- ja harjoitustöitä tai oppimispäiväkirjaa. Eri oppiaineissa tenttivastaukset voivat olla vaatimuksiltaan hyvin erilaisia. Tenttitilanteesta kysymyksenasettelu on paras avain suositeltavaan vastaukseen. Esheet ovat pienimuotoisia jäsennellyjä kirjoitelmia sovitusta aiheesta ja referaatti on tiivistelmä oppimateriaalista tai kirjallisuudesta. Seminaarityöltä edellytetään kirjallisuuteen perustuvaa pohdintaa jostakin aiheesta sekä omia perusteltuja mielipiteitä. Muistiinpanot ovat oppimisen apuväline. Selkeät, jäsennellyt muistiinpanot auttavat palauttamaan mieleen pitkänkin luentosarjan tärkeimmät kohdat. Myös kirjallisuudesta tehdyt muistiinpanot ovat avuksi tenttiin kertaamisessa. Oppimispäiväkirja tehdään tietystä aihepiiristä oman oppimisen tueksi ja muistikirjaksi. Oppimispäiväkirjaan kirjoitetaan aihepiiristä mieleen heränneitä omia kysymyksiä ja pohdintoja, jotka auttavat hahmottamaan asioita omien näkökulmien ja perustelujen kautta.

Opinnoissa tarvittavan kirjoittamistaidon tueksi on Helsingin yliopiston Avoimessa yliopistossa kehitetty Kirjallinen ilmaisu -kurssi ja aiheesta löytyy opiskelumateriaalia myös verkkopalvelusta.

Lukeminen

Lukeminen on tärkeä taito opinnoissa: se ei ole vain pelkkää mekaanista taitoa vaan ennen kaikkea taitoa ymmärtää, painaa asioita mieleen sekä hahmottaa asiayhteyksiä ja laajoja kokonaisuuksia. Luettavat

teokset vaihtelevat tyyliltään ja laajuudeltaan, joten saatat tarvita erilaisia lukutapoja uusien asioiden ja näkökulmien omaksumiseen. Itselle sopivan lukutyylin etsiminen ja lukemisessa harjaantuminen auttavat sovittamaan lukemisen erilaisiin tilanteisiin. Lukemiseen ei välttämättä jää paljon aikaa muun elämäntilanteen vuoksi tai esimerkiksi siksi, että joutuu lukemaan paljon tiiviiseen tahtiin. Tällöin oman lukutyylin löytäminen auttaa: kirjoja ei tarvitse opetella ulkoa, vaan silmäilyn, muistiinpanojen ja vihjesanojen avulla voi rakentaa asioista kokonaisuuksia oppimisen tueksi. Tällöin lukutuokioista saa mukavia oppimiskokemuksia.

Avoimessa yliopistossa lukutaitoaan voi kehittää Oivaltava lukeminen -kurssilla tai perehtymällä vastaavaan opiskelumateriaaliin verkkopalvelussa.

Tiedonhaku

C Opinnoissa tarvitaan jatkuvasti erilaista kirjallisuutta ja oheismateriaalia. Kirjastoissa on itsepalvelupäätteitä, joilta pääset etsimään tarvitsemaasi aineistoa kirjaston tietokannoista. Tietoverkoissa liikkuessasi tietokannat ja hakupalvelut auttavat löytämään sopivaa aineistoa tiettyyn aihealueeseen. Avoimessa yliopistossa on tarjolla myös kirjastonkäyttöön ja tiedonhakutaidon kehittämiseen liittyviä kursseja.

Tietotekniikka

Tietotekniikka on tärkeä osa opiskelua melkein kaikissa oppiaineissa. Erilaiset essee- ja harjoitustyöt on kätevä työstää tietokoneen avulla: tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- sekä jotkin piirrosohjelmat helpottavat opiskelua. Avoimessa yliopistossa on tarjolla erilaisia atk-kursseja, joilla perehdytään tietotekniikan käytännön sovelluksiin. Avoimen yliopiston toimipisteessä tai muussa opetusta järjestävässä yksikössä voi olla myös erityinen atk-luokka avoimen yliopiston opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä varten.

Kielitaito

Viimeistään aineopintojen yhteydessä joudut perehtymään vieraskieliseen (yleensä

englanninkieliseen) kirjallisuuteen. Seminaaritöiden tekemisessä kielitaito on tarpeen, jotta voit käyttää hyödyksi vieraskielisiä artikkeleita, tutkimusraportteja ja muuta materiaalia. Kielitaito auttaa seuraamaan oppiaineen sisällä käytävää tieteellistä keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa. Kielitaitoa voi kehittää Avoimen yliopiston järjestämillä erilaisilla kielikursseilla. Avoimen yliopiston verkkopalvelussa on englannin ja ruotsin kielitestit, joiden tulokset auttavat sopivan tasoisen kielikurssin valinnassa.

7. KIRJASTOPALVELUT

Tiedonhakutaidot ovat keskeisiä yliopistopöskelussa. Tiedon löytymisen keinot on tunnettava hyvin, jotta opinnot sujuvat. Joskus tenttikirjoja löytyy lähikirjastostakin; tutustu sen kokoelmiin ja aineistoihin. Kirjojen lainaus kirjastosta, kirjojen varaaminen, lukusalit, tiedonhaku ja kaukolainaus ovat kirjastojen yleisimmät palvelut. Kaukolainapalvelu on yleensä maksullista.

Yliopistopaikkakunnilla sijaitsevat yliopistojen ja korkeakoulujen kirjastot ovat myös julkisia, kaikille avoimia kirjastoja. Yliopistokirjastojen kokoelmiin kuuluu mm. yliopiston tutkintovaatimuksiin sisältyvä kurssikirjallisuus. Kaikki Suomen korkeakoulukirjastot kattava LINDA-tietokanta on hyödyllinen varsinkin kaukopalvelua käytettäessä. Suomen tieteelliset kirjastot löytyvät verkosta osoitteesta www.lib.helsinki.fi/tilke. Kirjastoilla on käytössä myös yhteinen verkkopalvelu www.kirjastot.fi

Elektronisen tiedonhallinnan lisääntyessä myös tiedon etsintätavat muuttuvat. Tiedonhaun kannalta internet mahdollistaa helppokäyttöiset yhteydet kirjastojen tietokantoihin. Avoimen yliopiston verkkopalvelun opiskeluoppaan kautta saat tietoa eri kirjastoista ja yhteyden moniin tietokantoihin.

Helsingin yliopiston opiskelijakirjasto

Avoinna 1.9. alkaen ma–pe klo 9–20, la klo 10–16; kesällä ma–pe klo 9–18, la suljettu. Sisäänkäynti: Vuorikatu 7
Palvelupuhelin (09) 191 23920 (ma–pe klo 10–18; neuvonta ja uusinnat).
www.opiskelijakirjasto.lib.helsinki.fi

Opiskelijakirjasto on avoin kaikille. Sinne hankitaan Helsingin yliopiston tutkinto-vaatimusten mukainen kurssikirjallisuus, joten sieltä löytyvät myös Avoimen yliopiston opintoihin kuuluvat kurssikirjat. Lisäksi kirjastossa on runsaasti muuta tietokirjallisuutta samoilta aloilta sekä kaunokirjallisuutta, hakuteoksia ja sanakirjoja. Ensimmäisen lainaajakortin saa maksutta.

Pääosassa Helsingin yliopiston kirjastoja on käytössä atk-kirjastojärjestelmä HELKA, joka kattaa melko suuren osan kirjastojen kokoelmista. Myös opiskelijakirjasto kuuluu HELKAan ja kaikki kurssikirjat on lueteloitu siihen. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä HELKA-päätteitä ja HELKAan saa yhteyden myös internetin kautta. Avoimen yliopiston Helsingin toimipisteestä ja verkkopalvelusta (www.avoin.helsinki.fi) saa tietoa opiskelijakirjaston tutustumiskäynneistä, Helka-kurseista ja verkkotiedonhaun peruskurseista.

Lahden korkeakoulukirjasto

Vapaudenkatu 23
15140 Lahti
p. (03) 812 5420, fax (03) 812 5423
korkeakoulukirjasto@lahti.fi
www.lahti.fi/korkeakoulukirjasto
Avoinna: ma, ti, to, pe klo 11–19
ke klo 13–19, la klo 10–15
Aattopäivinä klo 11–16
Kesäaikana poikkeavat aukioloajat

Kirjastossa on aineistoa Lahden yliopistokeskukseen kuuluvien yliopistoyksiköiden ja Päijät-Hämeen kesäyliopiston järjestämää koulutusta varten. Kirjastoon tulee 160 lehti vuosikertaa ja sen lisäksi kirjaston koneilla on käytettävissä n. 8200 verkkolehteä. Opiskelijoiden käytössä on viite- ja kokotekstitietokantoja ja asiakastyöasemilla on internetin lisäksi opiskelussa tarvittavia ohjelmia. Kirjastolla on käyttöoikeus Helsingin yliopiston hankkimaan FinELib-aineistoon. Kirjasto on avoin kaikille.

8. OPINTOSOSIAALISET EDUT

Opintotuki

Avoimessa yliopistossa opiskelu katsotaan sivutoimiseksi opiskeluksi, joten pelkistään avoimessa yliopistossa tapahtuvaan opintoluun ei saa valtion opintotukea. Tarkempaa tietoa opintotuesta saat mm. Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoista. Erilaisista tukimuodoista, esimerkiksi pitkäaikais-työttömien omaehtoisen koulutuksen tukemiseen tarkoitettua koulutusvakuutuksesta, saat parhaiten tietoa paikallisten työvoimatoimistojen tietopalvelusta.

Opiskelijaedut

Avoimen yliopiston opiskelijat eivät voi liittyä jäseniksi Suomen ylioppilaskuntien liittoon SYL:iin, koska opiskelua ei katsota kokopäivätoimiseksi. Tämän vuoksi myöskään erilaiset opiskelija-alennukset (esim. VR:n ja Matkahuollon) eivät koske avoimen yliopiston opiskelijoita.

Työttömyysturva

Työttömän opiskelijan oikeus työttömyyspäivärahaan määräytyy pääsääntöisesti sen mukaan, katsotaanko opiskelu päävai sivutoimiseksi. Sivutoiminen opiskelu ei yleensä ole esteenä työttömyyspäivärahan saamiselle. Työttömyysturvallain mukaan sivutoimiseksi voidaan mahdollisesti määritellä sellainen opiskelu, jonka opetussuunnitelman edellyttämä työmäärä on keskimäärin vähemmän kuin 25 tuntia viikossa tai kolme opintoviikkoa kuukaudessa. Työttömyyspäivärahaa koskevat asiat ratkaistaan kuitenkin aina paikallisessa työvoimatoimistossa ja -toimikunnassa ja ratkaisun perustana on työttömän henkilön kokonaistilanteen arviointi.

Opintovapaa

Työsuhteessa olevat avoimen yliopiston opiskelijat voivat joissain tapauksissa saada opintovapaa opintojensa suorittamiseen. Koulutusrahasto myöntää tietyin edellytyksin aikuiskoulutustukea. Lisätietoja saat Koulutusrahastosta (www.koulutusrahasto.fi) ja paikallisista työvoimatoimistoista.

9. SANA- JA LYHENNESELITYKSIÄ

Aineopinnot: aineopinnoissa syvennetään perusopintojen antamaa sisältötietoa, teorioita ja tutkimusmenetelmiä. Aineopinnot (cum laude) ovat yleensä laajuudeltaan 35–40 vuotiedekunnasta ja oppiaineesta riippuen. Joissain oppiaineissa on tarjolla osia aineopinnoista (esim. B-oppimäärä 25–27 ov). Aineopintojen opintoviikkolaajuuteen lasketaan yleensä mukaan myös perusopintojen opintoviikot.

Approbatur: nimitys perusopintojen opintokokonaisuudelle joissakin oppiaineissa, esim. biokemian approbatur 15 ov.

Cum laude approbatur: nimitys aineopintojen opintokokonaisuudelle joissakin oppiaineissa.

Essee: tietystä aihekokonaisuudesta laadittu jäsennelty kirjoitelma. Perinteistä tenttivistäusta kutsutaan esseevastaukseksi.

HY: Helsingin yliopisto.

Itsenäinen työskentely: opintojakson luonteesta riippuen kyse voi olla esim. kirjallisuuden tai luentomuistiinpanojen lukemisesta, harjoitusten tekemisestä tai esseiden kirjoittamisesta. Kaikkiin opintojaksoihin sisältyy itsenäistä työskentelyä, vaikka sitä ei olisi erikseen mainittu. Itsenäiseen työskentelyyn varattavan ajan voi päätellä opintoviikkolaajuuden ja ohjelmassa mainitun opetustuntimäärän perusteella.

Kuulustelu, luentokuulustelu: yleensä kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa luentojen ja/tai harjoitusten pohjalta, joskus myös kirjallisuuden pohjalta. Useimmiten tenttikysymyksiin vaaditaan esseemuotoinen vastaus.

Kirjallisuuskuulustelu: kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa opintojaksoon kuuluvan kirjallisuuden pohjalta. Useimmiten tenttikysymyksiin vaaditaan esseemuotoinen vastaus.

Kollokvio: seminaaria vapaamuotoisempi, johonkin tieteelliseen teemaan liittyvä keskusteluryhmä, jossa voidaan tehdä myös kirjallisia töitä.

L: luennoista käytettävä lyhenne, esimerkiksi opetusohjelmissa L 24 tarkoittaa 24 tunnin luentosarjaa.

Loppukoe: yleensä kirjallinen tentti, johon opiskelija vastaa opetuksen ja/tai kirjallisuuden pohjalta.

Lukuvuosi: lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Lähiopetus: opettaja opettaa ryhmää esi-

merkiksi luennoiden paikan päällä; lisäksi opintoihin yleensä sisältyy itsenäistä työskentelyä, esimerkiksi kirjallisuuden lukemista ja kuulustelua.

Monimuoto-opinnot: opiskelumuoto, jossa opetus on pääasiassa etäopetusta (audio-opetus, oppimistehtävät, kuulustelut) ja jossa olennaisena osana on paikallisen tuutorin ohjaama opintoryhmätyöskentely; hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa; myös monimuoto-opetus, monimuoto-opiskelu.

Opetusohjelma: sisältää tiedot opintokokonaisuuden tai yksittäisen kurssin sisällöstä, suoritustavoista ja opetuksen järjestämisestä. Ajan tasalla olevat opetusohjelmat löytyvät Avoimen yliopiston verkkopalvelusta.

Opintojako: opintojen suorittamisen perusyksikkö, joka tarkoittaa yhtä asiakokonaisuutta käsittelevää kurssia. Opintojakso voi koostua ryhmätyöskentelystä, luennoista kuulusteluineen tai pelkästään kirjallisuuskuulustelusta. Myös opintojaksojen suoritustavat vaihtelevat. Opintojakson nimi kertoo sen sisällöstä, opintoviikkomäärä kuvaa laajuutta, numero- tai kirjainkoodi voivat kertoa, mihin vaiheeseen opintoja se sijoittuu tai mihin koulutusohjelmaan se kuuluu.

Opintokokonaisuus: opintojaksoista muodostuva kokonaisuus, jonka suorittamisesta annetaan kokonaisarvosana. Opintokokonaisuus voi rakentua yhden tieteenalan opintojaksoista tai useammalta tieteenalalta tietyin aihepiiriin ympärille (=monitieteinen opintokokonaisuus). Laajuus ilmoitetaan opintoviikoina (esim. 15 ov).

Opintopiiri, opintoryhmä: opiskelija osallistuu aktiivisesti pienryhmän työskentelyyn, usein tuutorin tai opettajan ohjaamana.

Opintoviikko (ov): ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintoviikko vastaa keskimäärin 40 tunnin työpanosta, mutta käytännössä yhden opintoviikon suorittamisen vaatima työmäärä voi vaihdella paljonkin, esim. opiskelijan valmiuksista riippuen.

Oppimistehtävä: itsenäisesti tehtävä opintosuoritus, yleisimmin esseemuotoinen kirjoitelma.

Ov: opintoviikko

Perusopinnot: Oppiaineen opinnot, joissa keskitytään oppiaineen ja tieteellisen tutkimuksen perusteisiin. Käytetään myös nimitystä approbatur- tai A-oppimäärä. Perusopinnot ovat yleensä laajuudeltaan 15–20 vuotiedekunnasta ja oppiaineesta riippuen.

Praktikum: opintojakso, jossa opiskelijalta

vaaditaan aktiivista osallistumista, esim. esitelmän laatimista, keskusteluun tai vierailukäynneille osallistumista.

Puoliarvosana: joissakin humanistisissa oppiaineissa tarjottava 10 opintoviikon laajuisen perus- tai aineopintokokonaisuuden puolikas.

R: ohjatuista harjoituksista ja seminaareista käytettävä lyhenne, esimerkiksi opetusohjelmissä R 10 t tarkoittaa 10 tuntia harjoituksia.

Seminaari: opintojakson työskentelytapa, jossa kukin opetusryhmään kuuluva valmistee tiettyyn aihepiiriin liittyvän kirjallisen työn. Työt käsitellään yhteisissä kokoontumisissa.

Tiedekunta: koostuu yhden tai useamman opetus- ja tutkimusalan laitoksista, hallinnollisista yksiköistä sekä laitoksille yhteisistä palveluyksiköistä. Tiedekunnat on nimetty yliopistokohtaisesti, joten eri yliopistojen tiedekuntien nimet eivät täysin vastaa toisiaan. Tiedekunnan nimi viittaa siihen tieteenalaan, minkä tutkimusta ja opetusta tiedekunnan laitoksissa toteutetaan. Laitosten sijoittuminen eri tiedekuntiin on sopimuksenvaraista. Samanniminen laitos saattaa eri yliopistoissa kuulua eri tiedekuntiin.

Tutkintovaatimukset: opinnot, jotka tutkinnon tai tietyn opintokokonaisuuden suorittamiseksi tarvitaan. Tiedekunnan eri koulutusohjelmien tutkintovaatimukset on koottu tiedekunnan opinto-oppaaseen. Opinto-oppaita voi käydä lukemassa esim. yliopiston opiskelijakirjastossa. Avoimen yliopiston opintojen tutkintovaatimukset löytyvät tämän oppaan D-osasta sekä opetusohjelmista.

Tuutori: antaa oppiaineen sisältöön ja opiskelutaitoihin liittyvää ohjausta sekä yksittäisille opiskelijoille että ryhmille esim. vastaanotoilla tai opintoryhmissä; opintojen loppuvaiheessa oleva tai tutkinnon jo suorittanut henkilö.

Verkkokurssi: Opiskelussa käytetään tietoverkkoa, mm. www-sivuja, keskusteluryhmiä ja sähköpostia.

Yleisopinnot: Opinnot jaotellaan useimmissa tiedekunnissa yleis-, perus-, aine- ja syventäviin opintoihin. Yleisopinnot ovat usein koko tiedekunnalle yhteisiä opintoja, jotka ovat joko kaikille pakollisia tai tietyissä koulutusohjelmissä/pääaineissa edellytettäviä opintoja. Yleisopintoihin kuuluu esim. kieliopintoja, yleisiä menetelmäopintoja tai filosofisia opintoja, atk-opetusta, äidinkielen ja opiskelutaitoihin liittyviä tai muita yleissivistäviä opintoja.

10. INFORMATION PÅ SVENSKA

Den öppna universitetsundervisningen vid Helsingfors universitet

Den öppna universitetsundervisningen ger vuxna en möjlighet att bedriva akademiska studier oavsett ålder och grundutbildning. Den öppna universitetsundervisningen följer Helsingfors universitets kursfordringar och fakulteterna godkänner studieprogrammen och lärarna.

Vid öppna universitet kan man avlägga studiehelheter och enskilda kurser men inte några examina. Studierna kan senare räknas till godo då man söker in till universitetet. Målet för öppna universitetsstudier kan också vara yrkeskompetens eller allmänbildande vuxenstudier.

Studieämnena vid öppna universitetet är indelade i grund- och ämnesstudier. Främst erbjuds grundstudier, t.ex. studiehelheten 15 studieveckor i pedagogik eller vuxenpedagogik. Man kan tentera alla öppna universitetets kurser antingen på svenska eller på finska.

En studiehelhet består av studieavsnitt vars längd anges i studieveckor (sv). Med en studievecka avses arbetstiden för studierna (föreläsningar, kurslitteratur, övningsuppgifter) som tar studerandena ca 40 timmar i anspråk. Undervisningens och studiernas utformning framgår av kursfordringarna. Undervisningen ges på kvällstid och under veckoslut.

Anmälan

Till öppna universitetskurser anmäler man sig vid ifrågavarande instituts informationstillfällen eller på förhand angivna anmälningsdagar. Kursavgifterna är olika vid varje institut. I samband med anmälingen får studeranden ett informationspaket (studiehandbok, information över kurserna). Studerandena skall anmäla sig i början av varje läsår, även om studiehelheten fortsätter från föregående läsår.

Registrering av studieprestationer

Läraren skickar studerandenas tentamensresultat till det institut där tentamen anordnades. Institutet sköter om att tentamensresultaten skickas till Öppna universitetets byrå där studerandenas prestationer matas in i universitetets studeranderegister.

Rådgivning

Studerandena kan få vägledning i frågor som gäller studiernas innehåll, studieplanering, och utvecklandet av studiefärdighet av utbildningsplanerare, tel (09) 191 24204.

Öppna universitetet på internet

Informationen om alla kurser som arrangeras vid Helsingfors universitets Öppna universitet finns också samlad i en databas. Adressen är **www.avoin.helsinki.fi**

All öppen universitetsundervisning i Finland är samlad på en gemensam adress **www.avoinyliopisto.fi**

11. INFORMATION IN ENGLISH

Open university in Finland is not an autonomous university, but part of the university adult education system.

Open university is open to everybody, regardless of age and educational background. Open university teaching is equivalent to university teaching in quality and standard, but it is not possible to take a degree at an open university. Universities accept open university courses as part requirements for equivalent degree studies.

Teaching takes place in the evenings and at weekends. Because it is considered as part-time studying, the students do not qualify for student financial aid from state or at any students' discounts.

Teaching is mostly in Finnish, some teaching is in Swedish.

Etsikö kotia?

www.sato.fi

Vuokra-asunnot

Osaomistusasunnot

Omistusasunnot

Tutkintovaatimukset

Tähän osaan on koottu avoimessa yliopistossa opetettavien oppiaineiden tutkintovaatimukset. Opetus noudattaa Helsingin yliopiston tutkintovaatimuksia. Tutkintovaatimuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä opintojen sisältöä, sillä pelkästään avoimessa yliopistossa opiskelemalla ei voi suorittaa yliopistotutkintoa.

Tutkintovaatimuksista käyvät ilmi opintojen sisällöt ja tavoitteet, opintokokonaisuuksiin kuuluvat opintojaksot, suoritustavat ja opintoihin sisältyvä kirjallisuus. Suoritustapoja ovat esim. luento-opetus, harjoitukset ja kuulustelu. Kirjallisuus on tärkeä osa yliopisto-opintoja, ja teokset luetaan kuulusteluun tai niitä voidaan käyttää myös kirjallisten töiden lähdemateriaalina. Opintojen laajuus on ilmaistu opintoviikkoina (ov). Yksi opintoviikko vastaa n. 40 tunnin työpanosta.

Tässä oppaassa on esitelty pääsääntöisesti lähiopetuksen suoritustapoja. Monimuoto- ja verkko-opintojen suoritustavat poikkeavat niistä. Monimuoto-opintojen tutkintovaatimukset selviävät opiskelijoille jaettavasta opintomateriaalista ja verkkopalvelusta osoitteesta www.avoin.helsinki.fi. Tietoa monimuoto-opiskelusta saa myös avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä oppilaitoksista. Tietoa verkkokursseistamme, mm. kurssiesittelyt, löytyvät myös verkkopalvelustamme.

Merkkien selitykset:

L = luento-opetus, R = ryhmätyöskentely, F = föreläsningar

YLEISOPINNOT	56
ATK:n johdantokurssi (2 ov)	56
Atk:n täydennyskurssi (1 ov) (Tilasto-ohjelmakurssi SPSS)	56
Engelsk textförståelse (1-2 sv)	56
Englannin kielen suullinen taito (1 ov)	56
Englannin kielen suullinen taito (2 ov)	56
Englannin tekstinymmärtäminen (1 ov)	56
Englannin tekstinymmärtäminen (Reading in English for Academic and Professional Purposes) (2 ov)	57
Englannin tekstinymmärtäminen ja kirjallinen taito (Reading and Writing in English for Academic and Professional Purposes) (2 ov)	57
Ranskan tekstinymmärtäminen (2 ov)	57
Saksan tekstinymmärtäminen (2 ov)	57
Statistikens grunder (1 sv)	57
Statistik (5 sv)	58
Tilastollisen kuvauksen perusteet (1 ov)	58
Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov)	58
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (2 ov)	58
Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (3 ov)	58
Äidinkielen kirjallinen käyttö (2 ov)	58
KIELIOPINNOT	59
Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi (1 ov)	59
English reading comprehension preparatory course (1 credit)	59
Espanjan peruskurssi (4 ov)	59
Espanjan jatkokurssi (4 ov)	59
Käytännön espanjan kurssi I (2 ov)	59
Italian peruskurssi (4 ov)	59
Italian jatkokurssi (4 ov)	59

Ranskan peruskurssi (4 ov)	60
Ranskan jatkokurssi (4 ov)	60
Ruotsin valmennuskurssi (1 ov)	60
Venäjän peruskurssi (4 ov)	60
Venäjän jatkokurssi (4 ov)	60
Venäjän keskustelukurssi (1-2 ov)	60
TEOLOGISET OPINNOT	61
Yleinen teologia	61
OIKEUSTIETEELLISET OPINNOT	65
Grundkurs i juridik (1 sv)	65
Johdatus oikeustieteeseen (1 ov)	65
Eurooppaoikeus (3 ov)	66
Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus (4 ov)	66
Oikeushistoria (3 ov)	67
Oikeustaloustiede (3 ov)	67
Työoikeus (4 ov)	67
LÄÄKETIETEELLISET OPINNOT	69
Kansanterveystiede	69
HUMANISTISET OPINNOT	71
Aasian ja Afrikan kulttuurit	71
Arabian kielen ja islamin tutkimus	71
Arkeologia	72
Elokuva- ja televisiotutkimus	73
Estetiikka	75
Historia	76
Kotimainen kirjallisuus	78
Latinalaisen Amerikan tutkimus	79
Musiikkitiede	80
Norden	81
Suomen kieli	81
Taidehistoria	83
Teatteritiede	86
Uskontotiede	87
Yleinen kirjallisuustiede	88
MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISET OPINNOT	90
Kemia	90
Maantiede	91
Matematik	93
Tietojenkäsittelytiede	93
Tähtitiede	95
BIOTIETEELLISET OPINNOT	96
Biokemia	96
Kasvibiologia	97
Perinnöllisyystiede	99
Yleinen mikrobiologia	99
Yleisbiologia	100
Ympäristöbiologia	103
Ympäristönsuojelutiede	104

KÄYTTÄYTYMISTIETEELLISET OPINNOT	106
Aikuiskasvatustiede	106
Erytyspedagogiikka	108
Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt. Johdantokurssi ongelmallisen käyttäytymisen tulkintaan (1 ov)	111
Kasvatustiede	111
Kognitiotiede	115
Logopedi	116
Logopedia	116
Mediakasvatus	116
Pedagogik eller vuxenpedagogik	119
Psykologia	121
Puheviestintä	123
Yrittäjyysopinnot	124
VALTIOTIETEELLISET OPINNOT	125
Kansantaloustiede	125
Kehityskaatutkimus	125
Sosiaali- ja kulttuuriantropologia	126
Sosiaalipolitiikka	127
Sosiaalipsykologia	131
Sosiaalityö	133
Sosiologia	134
Statistik	136
Tilastotiede	136
Valtio-oppi	136
Vanhenemisen tutkimus	139
Viestintä	140
Yhteiskuntahistoria	142
Ympäristöpolitiikka	143
MAATALOUS-METSÄTIETEELLISET OPINNOT	144
Elintarvike-ekonomia	144
Kotieläinfysiologia	144
Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous	144
Markkinointi	146
Osuustoiminta	146
Puutarhatiede	147
Ravitsemustiede	148
Taloustiede	150
MONITIETEISET OPINNOT	151
Elämänkatsomustieto	151
Filosofia	152

Yleisopinnot

Kaikkiin yliopistossa suoritettaviin tutkintoihin sisältyy jonkin verran pakollisia yleis- ja kieliopinnoja. Yleisopinnot ovat luonteeltaan yleisivistäviä, muita opintoja tukevia opintoja.

ATK:n johdantokurssi (2 ov)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Kurssilla keskitytään opiskelussa tarpeellisten tietokonetaitojen opettamiseen. Opiskelijan tulisi kurssin käytyään tuntea tietotekniikan peruskäsitteet, hallita mikrotietokoneen käytön perusteet, osata käyttää tekstinkäsittelyohjelmaa sekä kansainvälisiä tietoverkkoja ja viestinjärjestelmiä, tuntea yliopiston kirjastojen luetteljärjestelmiä sekä osata itsenäisesti opetella uusien ohjelmien ja laitteiden käyttöä.

Suoritustapa: L 10 t + R 20 t + harjoitustyö

Oppimateriaali: ilmoitetaan kurssin alussa.

Atk:n täydennyskurssi (1 ov) (Tilasto-ohjelmakurssi SPSS)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin.

Suoritustapa: L 8 t + R 8 t + harjoituksia

Edeltävät opinnot: Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov) + ATK:n johdantokurssi

Engelsk textförståelse (1-2 sv)

R 48 t + förhör

Kursen motsvarar den kurs i engelsk textförståelse som ingår i kursfordringarna vid humanistiska och statsvetenskapliga fakulteterna. Kursen strävar efter att ge den studerande färdigheter att läsa den engelskspråkiga litteratur som hör till det egna vetenskapsområdet.

Förkunskaper: gymnasiets långa kurs i engelska eller motsvarande kunskaper

Föreläsningar 52 t + förhör

Englannin kielen suullinen taito (1 ov)

Kurssi vastaa käyttäytymistieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vie-

raan kielen suullisen taidon opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen englannin kielen taito, että hän ymmärtää puhuttua yleisluonteista sekä oman alansa kieltä ja kykenee selviytymään keskustelutilanteista.

Edeltävät opinnot: englannin tekstinymmärtämisen opintojakso.

Suoritustapa: R 24 t + kuulustelu

Oheismateriaali jaetaan opetuksen yhteydessä.

Englannin kielen suullinen taito (2 ov)

Kurssi vastaa humanistisen tai valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen suullisen taidon opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen englannin kielen taito, että hän ymmärtää puhuttua yleisluonteista sekä oman alansa kieltä ja selviytyy keskustelutilanteista.

Edeltävät opinnot: englannin tekstinymmärtämisen opintojakso.

Suoritustapa: R 48 t + kuulustelu

Oheismateriaali: jaetaan opetuksen yhteydessä.

Englannin tekstinymmärtäminen (1 ov)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija pystyy lukemaan ja ymmärtämään englanninkielistä tieteellistä kirjallisuutta. Kurssilla käsitellään käyttäytymistieteellisen tiedekunnan oppiaineisiin liittyviä tekstejä.

Edeltävät opinnot: Lukion englannin kielen pitkä oppimäärä tai vastaavat tiedot.

Suoritustapa: R 24 + kuulustelu

Englannin tekstinymmärtäminen järjestetään myös monimuoto-opintoina. Suoritustavoista ja kirjallisuudesta saa tietoa opintoja järjestävästä oppilaitoksesta (yhteystiedot B-osassa) tai verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi

Englannin tekstinymmärtäminen (Reading in English for Academic and Professional Purposes) (2 ov)

Kurssin tavoitteena on kehittää englannin-kielisen akateemisen kurssi- ja ammattikirjallisuuden lukemista. Kurssin aikana etsitään keinoja lukemisprosessin helpottamiseksi mm. harjoittelemalla erilaisia lukustrategioita, analysoidaan akateemisten tekstien sisältöä, rakennetta ja kielellisiä tyypipiirteitä. Kurssilla käsitellään **valtiotieteellisiin, käyttäytymistieteellisiin ja humanistisiin** oppiaineisiin liittyviä tekstejä ja pyritään niiden sisältöjen, lauserakenteiden ja sananmuodostuksen ymmärtämiseen. Kurssin päätteeksi järjestettävä kielikoe vastaa yliopiston englannin kielen tekstinymmärtämisen koetta.

Suoritustapa: R 48 t + kaksi välikoetta ja itsenäinen tekstitehtävä tai loppukoe.

Oppimateriaali: **Olsonen, P., Monni, S., Tolsa-Mänttari, I. ja Lehtonen, T.** Englannin tekstinymmärtäminen, opiskelijan opas, 5. painos, 2003.

Englannin tekstinymmärtäminen ja kirjallinen taito (Reading and Writing in English for Academic and Professional Purposes) (2 ov)

This course is equivalent of a Reading in English for Academic and Professional Purposes (reading comprehension) course in accordance with university degree requirements. The aim is to improve the participants' skills that are needed in university studies and in working life. Course work will consist of various reading and writing assignments and discussion. The participants will work in groups, Computers will be used for writing tasks, so basic word processing skills are necessary. Full attendance required. Assessment is based on active participation and completion of assignments.

Suoritustapa: R 48 t + oppimistehtävät

Edeltävät opinnot: A good working know-

ledge of English (at least magna cum laude -level in the matriculation examination or equivalent knowledge) is required as the ability to speak and write fairly fluently about complex and abstract matters is necessary.

Ranskan tekstinymmärtäminen (2 ov)

Kurssilla pyritään sellaiseen ranskankielisen tekstin ymmärtämiseen, että opiskelija pystyy lukemaan oman tieteenalansa ranskankielistä kirjallisuutta. Kurssi vastaa eri tiedekuntien tutkintovaatimuksiin kuuluvaa vieraan kielen tekstinymmärtämisen opintojaksoa.

Edeltävät opinnot: vähintään 3-vuotisen koulukurssin hyvä hallinta tai vastaavat tiedot

Suoritustapa: R 48 t

Saksan tekstinymmärtäminen (2 ov)

Kurssi vastaa eri tiedekuntien tutkintovaatimusten vieraan kielen tekstin ymmärtämisen opintojaksoa. Kurssilla pyritään sellaiseen saksankielisen tekstin ymmärtämisen taitoon, että opiskelija pystyy lukemaan oman tieteenalansa saksankielistä kirjallisuutta. Kurssilla käsitellään eri aiheisia tekstejä ja pyritään niiden sisältöjen, lauserakenteiden ja sananmuodostuksen ymmärtämiseen.

Edeltävät opinnot: vähintään 3-vuotisen koulukurssin hyvä hallinta tai vastaavat taidot.

Suoritustapa: R 48 t + kuulustelu

Oppimateriaali: ilmoitetaan kurssin alussa.

Statistikens grunder (1 sv)

F 20 t + tentamen

Kursen motsvarar beteendevetenskapliga fakultetens kursfordringar. Kursen avser att introducera den statistiska analysens grundbegrepp och analysmetoder. Under kursen behandlas variabelbegreppet, grafisk beskrivning av kvantitativt material, centralmått, spridningsmått, korrelationsmått, t-test och Chi²-test.

Statistik (5 sv)

G 24 t och F 52 t + delförhör

Syftet med kursen är att ge den studerande en allmän uppfattning över den statistiska analysens grundbegrepp och analysmetoder. Kursen motsvarar statsvetenskapliga fakultetens examensfordringar.

Tilastollisen kuvauksen perusteet (1 ov)

Kurssi on käyttäytymistieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukainen opintojakso. Kurssilla annetaan perustiedot tilastollisesta kuvaamisesta.

Suoritustapa: L 10 t ja + harjoitustyö + kuulustelu

Oppimateriaali: **Komulainen, E. & Karma, K.** Tilastollisen kuvauksen perusteet käyttäytymistieteissä.

Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov)

Opintojakso kuuluu valtiotieteellisen tiedekunnan yleisopintoihin. Tavoitteena on antaa yleiskäsitys tilastollisen tutkimusmenetelmän päämääristä ja soveltamisen periaatteista.

Suoritustapa: L 52 t + R 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Mellin, I.** Johdatus tilastotieteeseen 1. kirja (moniste); **Friedman, D. & Pisani, R. & Purves, R. & Adhikari, A.** Statistics (2nd ed.).

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (2 ov)

Kurssi vastaa humanistisen ja käyttäytymistieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimukseen kuuluvaa toisen kotimaisen kielen opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen kielitaito, että hän pystyy ymmärtämään kasvatustieteellisten ja/tai humanististen alojen puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä ja laatimaan kirjallisen esityksen ruotsiksi.

Suoritustapa: R 48 t + kirjallinen ja suullinen kuulustelu

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Toisen kotimaisen kielen kirjallinen ja suullinen taito (3 ov)

Kurssi vastaa valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimukseen kuuluvaa toisen kotimaisen kielen opintojaksoa. Tavoitteena on antaa opiskelijalle sellainen kielitaito, että hän pystyy ymmärtämään valtiotieteellisten alojen puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä ja laatimaan kirjallisen esityksen ruotsiksi.

Suoritustapa: R 72 t + kirjallinen ja suullinen kuulustelu

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Äidinkielen kirjallinen käyttö (2 ov)

Kurssi on valtiotieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukainen opintojakso. Kurssin tavoitteena on parantaa opiskelijan asiatyylisen, etenkin tieteellisen kirjallisen ilmaisun valmiuksia. Se antaa perustiedot tavallisimpien opiskeluun liittyvien kirjallisten töiden laadinnasta. Kurssilla perehdytään myös kirjoittamiseen yleensä, kirjoittamisprosessiin ja omiin kirjoittamistapoihin sekä pyritään ratkaisemaan kirjoittamisen esteitä. Monimuoto-opetuksena järjestettävän opetuksen tutkintovaatimukset saa avoimen yliopiston Lahden toimistosta ja opetusta järjestävistä opistoista.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Suoritustapa: L 12 t + R 12 t + kuulustelu ja harjoitustyöt.

Oppimateriaali: **Leino, P.** Taitavan kirjoittajan kielihuolto. Opiskelijan opas; Taitava kirjoittaja. Opiskelijan opas, **I. Lonka & al.**

Kieliopinnot

PERUSKURSSIT Kielten peruskurssit on tarkoitettu vasta-alkajille, eikä niillä edellytetä kyseessä olevan kielen aiempia opintoja. Peruskursseilla perehdytään kielen perussanastoon ja -rakenteisiin. Kunkin kielen kohdalla kurssin sisällöstä saa tarkemman näkemyksen tutustumalla kurssilla käytettävään oppikirjaan.

JATKOKURSSIT Kielten jatkokursseilla edellytetään kielen perusteiden tuntemusta. Pohjaksi opintoihin käyvät peruskurssit tai esim. osa lyhyen kielen lukion kurseista. Jatkokursseilla laajennetaan sanavarastoa ja syvennetään kieliopin tuntemusta. Kunkin kielen kohdalla kurssin sisällöstä saa tarkemman näkemyksen tutustumalla kurssilla käytettävään oppikirjaan.

Englannin tekstinymmärtämisen valmennuskurssi (1 ov)

Tasoltaan varsinaista tekstinymmärtämisen kursssia helpompi erilliskurssi, johon ei liity yliopiston kielikoetta. Suositellaan opiskelijoille, joilla ei ole englannin kielessä lukion pitkää oppimäärää tai joiden on tarpeellista täydentää tai kerrata englannin perustaitoja ennen varsinaiselle tekstikurssille osallistumista. Kurssilla luetaan lyhyitä tieteellisiä tekstejä ja kerrataan perussanastoa sekä osia kieliopista.

Suoritustapa: R 24 t + kuulustelu

Oheismateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

English reading comprehension preparatory course (1 credit)

R 24 t

The aim of the course is to prepare the students for their own faculties' actual English reading comprehension course (2 credits). The course is intended for students who have studied English in school for only 3-5 years or for those who need to improve their English reading skills.

Espanjan peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 98 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Kuokkanen-Kekki, Palmujoki:** Espanol Uno, 6. uudistettu painos.

Espanjan jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 108 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Kuokkanen-Kekki, Palmujoki:** Espanol Dos.

Käytännön espanjan kurssi I (2 ov)

Kurssin tavoitteena on edistää puhevalmiuksia. Kurssilla aktivoidaan ja syvennetään peruskurssilla opittuja sanastokokonaisuuksia ja kielioppirakenteita. Samalla harjoitellaan erilaisia keskustelu- ja asioimistilanteita.

Edeltävät opinnot: peruskurssi tai vastaavat tiedot

Suoritustapa: R 52 t

Oppimateriaali: kurssilla ilmoitettava materiaali.

Italian peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 102 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Enneli Poli:** Ciao.

Italian jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 102 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Enneli Poli:** Ciao ancora

Ranskan peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 112 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Nivanka, Sutinen:** Chère Marianne 1.

Ranskan jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 112 t + kuulustelu

Oppimateriaali: **Nivanka, Prunnila, Sutinen:** Chère Marianne 2, 7. tai uudempi painos.

Ruotsin valmennuskurssi (1 ov)

Noin 3 vuotta opiskelleille ja lukion oppimäärän heikosti hallitseville opiskelijoille, joiden on aiheellista täydentää ruotsin kielen taitoaan ennen toisen kotimaisen kielen ja suullisen taidon kurssia.

Suoritustapa: R 24 t

Oppimateriaali: ilmoitetaan kursilla

Venäjän peruskurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 96 t + kuulustelu

Oppimateriaali: kursilla ilmoitettava materiaali

Venäjän jatkokurssi (4 ov)

Suoritustapa: R 96 t + kuulustelu

Oppimateriaali: Kapusta Master 2.

Venäjän keskustelukurssi (2 ov)

Suoritustapa: R 48 t

Kurssin tavoitteena on valmentaa opiskelija suullisen taidon kurssille.

www.yliopistokirja.fi

**PORTHANIA
MUUTTI.**

Porthanian myymälä muutti remontin alta kulman taakse Vuorikatu kuuteen.

**EXACTUMIIN
MYYMÄLÄ.**

Kumpulan kampus saa oman myymälän.

Porthania
Vuorikatu 6
☎ 010 405 4390

**Biomedicum
Meilahti**
Haartmaninkatu 8
☎ (09) 436 90 230

**Teknillinen
korkeakoulu**
Otakaari I F
☎ (09) 468 2160

**Exactum
Kumpula**
Ernst Lindelöfin katu 1
☎ (09) 436 90 230

Viikki
Infokeskus Korona
Viikinkaari II
☎ (09) 1915 8960

YLIOPISTOKIRJAKAUPPA

Teologiset opinnot

USKONTOTIEDE

Ks. humanistiset opinnot

YLEINEN TEOLOGIA

YLEISEN TEOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Yleisen teologian opintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija Raamatun synnyn ja sen olennaisen sisällön problematiikkaan, kristillisen kirkon vaiheisiin sekä kristillisen uskon ja etiikan peruskysymyksiin. Opinoissa tarkastellaan myös maailman muita uskontoja - erityisesti korkeauskontoja ja nykyajan uusia uskontoja – niiden omista lähtökohdista käsin. Tavoitteena on lisäksi kristillisen seurakunnan toiminnan ja jumalanpalveluksen tunteminen sekä kirkon kasvatustoimintaa ja koulun uskontokasvatukseen perehtyminen.

Pakollinen osuus (10 ov):

- VAI 1A. Eksegetiikka (2 ov)
- VAI 2A. Kirkkohistoria (2 ov)
- VAI 3A. Systemaattinen teologia (2 ov)
- VAI 4A. Käytännöllinen teologia (2 ov)
- VAI 5A. Uskontotiede (2 ov)

Vapaavalintainen osuus (5 ov), valitaan kaksi seuraavista:

- VAI 1B. Eksegetiikka (2,5 ov)
 - VAI 2B. Kirkkohistoria (2,5 ov)
 - VAI 3B. Systemaattinen teologia (2,5 ov)
 - VAI 4B. Käytännöllinen teologia (2,5 ov)
 - VAI 5B. Uskontotiede (2,5 ov)
-

Opiskelija suorittaa jokaisesta viidestä oppiaineesta pakollisen osuuden (2 ov), johon sisältyvät luennot sekä luentoihin liittyvä kirjallisuus. Vapaavalintaisessa osuudessa opiskelija suorittaa kahdesta oppiaineesta 2,5 ov:n laajuisen kirjallisuuskuulustelun.

VAI 1 Eksegetiikka

VAI 1A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla eksegetiikkaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, s. 12-63.

Kirjallisuus: **Kuula, K. – Nissinen, M. - Riekinen, W.**, Johdatus Raamattuun (280 s.); Sollamo, R. (toim.), **Paimentolaisten uskonnosta kirkkolaitokseksi** (131 s.).

VAI 1B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Soisalon-Soininen, I.**, Israelin kansan historia (183 s.); **Smend, R.**, Vanhan testamentin synty (186 s.); Uro, R. & Lehtipuu, O. (toim.), **Nasaretilaisen historia** (251 s.); Myllykoski, M. & Järvinen, A. (toim.), **Varhaiskristilliset evankeliumit** (356 s.).

VAI 2. Kirkkohistoria

2A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla kirkkohistoriaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, s. 65–89.

Kirjallisuus: **Heininen, S. & Heikkilä, M.**, Suomen kirkkohistoria (266 s.); Ahola, M.–Antikainen, M.–R.–Salmesvuori, P. (toim.), **Eevan tie alttarille. Nainen kirkon historiassa** (209 s.).

2B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

1. Kaksi teosta seuraavista:

Walsh, T., Kristinuskon syntyhistoria (256 s.); **Heikkilä, T. & Lehmiöjoki-Gardner, M.**, Keskiajan kirk-

ko (432 s.); **Arffman, K.**, Mitä oli luterilaisuus? Johdatus kadonneeseen eurooppalaiseen kristinuskon tulkintaan (310 s.); **Laasonen, P.**, Johannes Gezelius vanhempi ja suomalainen täysortodoksia (482 s.); **Murtorinne, E.**, Risti hakaristin varjossa (325 s.); **Lauha, A.**, Suomen kirkon ulkomaansuhteet ja ekumeeninen osallistuminen 1917–1922 (381 s.); **Salo, P.**, Suomi ja Pyhä istuin. Suomen ja Vatikaanikaupungin valtion välisten suhteiden kehitys vuodesta 1918 vuoteen 1968 (288 s.).

2. Jompikumpi seuraavista:

Heikkilä, M. (toim.), **Uskonto ja nykyaika: yksilö ja eurooppalaisen yhteiskunnan murros** (195 s.) tai **Pirinen, K.**, Henrik Renqvist. Pappi ja herätysjohtaja. Oikeushistoriallinen näkökulma (192 s.).

VAI 3. Systemaattinen teologia

3A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla systemaattista teologiaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, s. 91–124.

Kirjallisuus: **Pihkala, J.**, Johdatus dogmatiikkaan (248 s.); **Mannermaa, T.**, Kaksi rakkautta. Johdatus Lutherin uskonmaailmaan (106 s.); Hallamaa, J. (toim.), **Rahan teologia ja Euroopan kirkot**, s. 11–138 (127 s.).

3B Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Opiskelija valitsee vapaasti 1100 sivun suuruisen lukupaketin seuraavista kirjoista:

Dogmihistoria: **Mannermaa, T.**, Kristillisen opin vaiheet. Dogmihistorian peruskurssi (197 s.); **Pihkala, J.**, Yksi kahdessa. Kristus-uskon historia varhaisen kristikunnan aikana (342 s.); **McGrath, A. E.**, Kristillisen uskon perusteet (600 s.).

Luterilainen teologia: Kärkkäinen, T. (toim.), **Johdatus Lutherin teologiaan** (344 s.); **Kopperi, K.**, Renessanssin Luther, Johdatus reformaation aatehistoriaan (198 s.), Vainio, O.-P. (toim.), **Johdatus luterilaisen spiritualiteetin teologiaan** (220 s.).

Dogmatiikka: **Hägglund, B.**, Uskon malli. Johdatus dogmatiikkaan (190 s.).

Ekumeniikka: **Saarinen, R.**, Johdatus ekumeniikkaan (266 s.); Saarina, R. (toim.), **Ekumeeninen työkirja. Kirkkojen tekstejä 1973–1977** (266 s.).

Uskonnonfilosofia: **Hick, J.**, Uskonnonfilosofia (137 s.).

Teologinen eitiikka ja sosiaalietiikka: **Laulaja, J.**, Elämän oikea ja väärä (280 s.); Hallamaa, J. (toim.), **Rahan teologia ja Euroopan kirkot**, s. 139–225 (86 s.); **Pursiainen, T.**, Välttämisen tauti (123 s.); **Veikkola, J.**, Yhdessä luomakunnan kanssa. Ekologinen tietoisuus haasteena kristilliselle jumalalakuvalle ja ihmiskäsitykselle (254 s.).

Moderni teologia: **Huovinen, E.**, Ei on kyllä. Karl Barthin filosofis-teologinen lähtökohta (126 s.); **Vuola, E.**, Köyhien Jumala. Johdatus vapautukseen teologiaan (241 s.); Hiltunen, P. Y. (toim.) **Teologia uskontojen maailmassa** (230 s.); Ahonen, T. & Komulainen, J. (toim.), **Teologian ilmansuuntia. Näkökulmia uskontulkintoihin Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa** (270 s.).

VAI 4. Käytännöllinen teologia

4A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla käytännöllistä teologiaa koskeva artikkeli teoksesta Luomanen, P. (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, s. 149–170.

Kirjallisuus: **Kotila, H.**, Liturgian lähteillä (s. 5–226); Pyysiäinen, M. & Seppälä, J. (toim.), **Uskonnonopetuksen käsikirja**, s. 9–155 (146 s.); Aalto, K., Esko, M. & Virtaniemi, M.-P. (toim.), **Sielunhoidon käsikirja**, s. 14–104, 186–256 (162 s.).

4B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Knuutila, J., Koskenvesa, E. & Tamminen, K. (toim.), **Käytännöllinen teologia ja kirkko**, s. 63–76, 99–392 (306 s.); Helander, E. (toim.), **Muutoksen tulkkinna**, s. 101–347 (247 s.); Rissanen, A. (toim.), **Kartalla. Rippikoulutyön käsikirja**, s. 15–141 (126 s.).

Lisäksi 1 ov:n verran valinnan mukaan seuraavista kirjoista (= n. 450 sivua, huom! kirjat luetaan kokonaisuuksina):

Inkala, K. (toim.), **Hoivatkaa toinen toistanne**.

Diakonian teologian käsikirja (208 s.); **Huotari, V.**, Elävä seurakunta. Seurakuntatyön käsikirja (365 s.); **Jolkkonen, J. & Peura, S. & Vatanen, O.** (toim.), **Saarnan käsikirja** (370 s.); **Lampinen, T.**, Yhteinen jumalanpalvelus (184 s.); **Pyysiäinen, M.–Seppälä, J.** (toim.), **Uskonnonopetuksen käsikirja**, s. 156–466 (310 s.); **Rissanen, A.** (toim.), **Kartalla. Rippikoulutyön käsikirja**, s. 193–397 (204 s.); **Aaltonen, H. & Pruuki, L. & Saarainen, P.**, Rippikoulun käsikirja (250 s.); **Kääriäinen, K. & Niemelä, K. & Ketola, K.**, Moderni kirkkokansa, s. 9–261 (252 s.); **Aalto, K.–Esko, M.–Virtaniemi, M.–P.** (toim.), **Sielunhoidon käsikirja**, s. 105–185, 257–397 (222 s.); **Sihvo, J.**, Seurakunta elämän käännekohtissa (283 s.).

VAI 5. Uskontotiede

5A. Pakollinen osuus (2 ov)

Suoritustapa L 24 t + kuulustelu, jossa tenttiin myös kirjallisuus

Luentoihin valmistaudutaan lukemalla uskontotiedettä koskeva artikkeli teoksesta **Luomanen, P.** (toim.), **Teologia. Johdatus tutkimukseen**, s. 126–147.

Kirjallisuus: **Hyry, K.–Pentikäinen, J.** (toim.), **Uskonnot maailmassa** (489 s.).

5B. Valinnainen osuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Gothöni, R.**, Uskontojen uustulkintaa (147 s.).

Lisäksi valinnan mukaan 2 ov:n verran kirjallisuutta seuraavista kirjoista: **Palva, H. & Pentikäinen, J.** (toim.), **Uskonnot maailmanpolitiikassa** (364 s.); **Pyysiäinen, I.**, ”Jumalan” selitys (254 s.); **Gothöni, R. & Dönden, M.T.**, Bodhipuun juurella (236 s.); **Illman, K.-J. & Harviainen, T.**, Juutalaisten historia (171 s.); **Kaimio, M.–Castrén, P.–Kaimio, J.**, Antiikin myytit ja uskonnot (182 s.); **Tammisen, T. & Zenger, M.**, Moderni Intia (341 s.).

Yleisen teologian perusopinnot 15 ov järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

YLEISEN TEOLOGIAN AINEOPINNOT 35 OV

Yleisen teologian perusopintojen tapaan myös aineopinnot koostuvat eri teologisista oppiaineista eli eksegetiikasta, kirkkohistoriasta, systemaattisesta teologiasta, käytännöllisestä teologiasta sekä uskontotieteestä. Aineopinnot luovat perusopintoja syvällisemmän katsauksen näihin oppiaineisiin. Yleisen teologian perus- ja aineopintojen suorittaminen antaa kelpoisuuden opettaa uskontoa peruskoulussa sekä toisena opettavana aineena lukiossa, mikäli henkilö täyttää muut opettajan kelpoisuudesta säädetty vaatimukset.

Edellytyksenä aineopintoihin osallistumiselle on, että yleisen teologian perusopinnot 15 ov on suoritettu hyvin tiedoin.

YTA 6. Yleisen teologian seminaari 5 ov
YTA 1. Eksegetiikka 3 ov
YTA 2. Kirkkohistoria 3 ov
YTA 3. Systemaattinen teologia 3 ov
YTA 4. Käytännöllinen teologia 3 ov
YTA 5. Uskontotiede 3 ov

Yleisen teologian aineopinnot suoritetaan verkko-opintoina ja kirjallisuuskuulusteluina.

YTA 6. Yleisen teologian seminaari (5 ov)

Suoritustapa: seminaarityöskentely verkossa, seminaarityö sekä yhteinen taustalukemisto

Seminaari suoritetaan verkko-työskentelynä. Seminaarilla on väljä, yhteinen teema, josta voi valita erilaisia aiheita, näkökulmia ja metodeja seminaarityötä varten. Kukin opiskelija laatii 20–30 -sivuisen seminaarityön, minkä lisäksi hän osallistuu yhteiseen verkkokeskusteluun seminaarin taustalukemistosta, tutkimussuunnitelmista ja valmiista töistä. Kukin opiskelija toimii opponenttina yhdessä työssä.

Kirjallisuus: Seminaarin yhteisenä taustalukemistona **Kääriäinen, K. & Niemelä, K. & Ketola, K.**, Moderni kirkkokansa. Suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosihannella.

YTA 1. Eksegetiikka (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Vaihtoehto A (mikäli kumpikaan yleisen teologian perusopintojen valinnaisista osuuksista ei ole eksegetiikka):

Soisalon-Soininen, I., Israelin kansan historia (183 s.); **Smend, R.**, Vanhan testamentin synty (186 s.); **Kuula, K.**, Paavali kristinuskon ensimmäinen teologi, s. 117–411 (294 s.); Uro, R.–Lehtipuu, O. (toim.), **Nasaretilaisen historia** (251 s.); Myllykoski, M.–Järvinen, A. (toim.), **Varhaiskristilliset evankeliumit** (356 s.).

Vaihtoehto B1 Vanhan testamentin eksegetiikka (mikäli toinen yleisen teologian perusopintojen valinnaisista osuuksista on eksegetiikka):

Westermann, C., *Theologie des Alten Testaments in Grundzügen* (engl. *Elements of Old Testament Theology*) (205 s.) tai **Davidson, R.**, *The Courage to Doubt* (213 s.); **Veijola, T.**, *Dekalogi* (253 s.) tai Segal, B.Z.–Levi, G. (toim.), **The Ten Commandments in History and Tradition** (s. 1–246); **von Rad, G.**, *Weisheit in Israel* (engl. *Wisdom in Israel*) (495 s.).

Vaihtoehto B2 Uuden testamentin eksegetiikka (mikäli toinen yleisen teologian perusopintojen valinnaisista osuuksista on eksegetiikka):

Sanders, E.P., *The Historical Figure of Jesus* (281 s.); **Dunn, J.D.G.**, *Unity and Diversity in the New Testament* (388 s.).

YTA 2. Kirkkohistoria (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Seppo, J., Uskovien yhteisö vai valtionkirkko (492 s.); **Wallmann, J.**, Totinen kääntymys ja maailmanparannus (222 s.); **Vidler, A.R.**, *The Church in an Age of Revolution* (285 s.).

YTA 3. Systemaattinen teologia (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

McGrath, A.E., *Kristillisen uskon perusteet. Johdatus teologiaan* (609 s.); **Frankena, W.**, *Ethics* (ruots. *Etik*) (120 s.); Helenius, T., Koistinen, T. & Pihlström, S. (toim.), **Uskonnonfilosofia** (420 s.).

YTA 4. Käytännöllinen teologia (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Kaikki tenttivät: 1) **Huotari, V.**, *Kirkkomme herätysliikkeet tänään* (185 s.); 2) **Huotari, V.**, *Sana kohtaa kuulijan* (119 s.) ja 3) **Martling, C.**, *Puhuva hiljaisuus* (128 s.).

Huom! Jos opiskelija on tenttinyt teokset 2) ja 3) VAI 4A-jaksossa, hän tenttii niiden sijaan **Kotila, H.**, *Liturgian lähteillä*, s. 5–226 (221 s.).

Lisäksi opiskelija valitsee joko A:n tai B:n

A. Yleisen käytännöllisen teologian ja kirkkososiologian painopistealue:

Martling, C., *Ystävät tapaavat*. Liturgiikan rikkaat olottuvuudet (83 s.); **Lempiäinen, P.**, *Pyhät toimitukset*, s. 9–220 (212 s.); **Lempiäinen, P.**, *Pyhät ajat* (5. p.) (233 s.); Salonen, K.–Kääriäinen, K.–Niemi, K. (toim.), **Kirkko uudelle vuosituhanalle: Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 1996–1999** (336 s.); **Merras, M.**, *Ortodoksinen elämäntapa* (119 s.).

B. Uskonnonpedagogiikan painopistealue:

Seppälä, J., *Seurakuntien rippikoulutyö 1990-luvun alkaessa* (311 s.); **Vuorinen, I.**, *Tuhat tapaa opettaa: menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmänohjaajille* (227 s.); **Pyysiäinen, M.**, *Uuden päivän alku* (124 s.); **Niemi, H.**, *Uskonnondidaktiikka* (94 s.).

YTA 5. Uskontotiede (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Merkel, P.H.–Smart, N., *Religion and Politics in the Modern World* (275 s.); **Sharpe, E.**, *Comparative Religion* (319 s.); **Paden, W.E.**, *Interpreting the Sacred* (135 s.).

Tietoa yleisen teologian aineopinnoista myös verkkopalvelussa www.avoin.helsinki.fi.

Oikeustieteelliset opinnot

GRUNDKURS I JURIDIK

Grundkurs i juridik (1 sv)

F 20 t + slutförhör

Kursen är en introduktion till juridiken och obligatorisk för dem som tänker studera juridik inom Öppna universitetet (ang. undantagsfall, se uppgifter om kursen "Johdatus oikeustieteeseen"). Kursen lämpar sig också för dem som vill lära känna juridisk terminologi på svenska.

Kursen är Öppna universitetets egen studieperiod och det finns ingen motsvarande kurs i juridiska fakultetens examensfordringar.

Målsättning:

1. Studerandena får en generell bild om rättsvetenskapliga studier och studiernas målsättning samt de arbetssätt som används i studierna.
2. Studerandena får en generell bild om rättsvetenskapens forskningsobjekt, grundbegrepp och det centrala lagstadgandet samt rättsvetenskapens och rättstillämpningens metoder.

Fullgörelsebevis föråldras ej.

JOHDATUS OIKEUSTIETEeseen (1 OV)

Johdatus oikeustieteeseen on oikeustieteen opiskeluun orientoiva opintojakso, joka on oltava suoritettuna ilmoittauduttaessa avoimen yliopisto-opetuksen oikeustieteellisiin aineopintojaksoihin. Poikkeukset mainitaan lopussa.

Tavoitteet:

- 1) Yleiskuvan antaminen oikeustieteellisistä opinnoista ja niiden tavoitteista sekä opiskelussa käytettävistä työmuodoista.

2) Yleiskuvan antaminen oikeustieteen tutkimuskohteista, peruskäsitteistä ja keskeisistä säännöstyöistä sekä lainopin ja lainkäytön metodeista.

Johdatus oikeustieteeseen on avoimen yliopiston oma opintojakso, eikä vastaavaa suoritusta ole Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksissa.

Opintojakson voi suorittaa joko luentokursina (L 20 t + kuulustelu) tai verkkokurssina.

Johdatus oikeustieteeseen -jakson suoritus ei vanhene.

Kirjallisuus:

Kurssin kuulustelussa suoritetaan luennoilla käsitelty materiaali ja oheismateriaalina käytetään verkossa julkaistua "Johdatus oikeustieteeseen" -kursimateriaalia ja Suomen laki I ja II.

Johdatus oikeustieteeseen -opintojakson suoritusta ei edellytetä:

- 1) opintojaksoihin oikeushistoria, oikeustaloustiede ja työoikeus
- 2) jos opiskelija on suorittanut opintojakson Johdatus Suomen oikeusjärjestelmään (JSO)
- 3) seuraaviin aineopintojaksoihin, jos JSO:n mainittu osio on suoritettu:
Eurooppaoikeus 3 ov – JSO:n eurooppaoikeus
Rikosoikeus 6 ov – JSO:n rikosoikeus
Valtiosääntöoikeus 3 ov – JSO:n julkisoikeus
Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus 4 ov – JSO:n yksityisoikeus
- 4) jos opiskelija on suorittanut vähintään 6 ov yliopistollisia oikeustieteellisiä aineopintoja (esim. varanotaarin tutkinnon aineopinnot)
- 5) jos opiskelijalla on muu vastaava suoritus.

D

OIKEUSTIETEEN KANDIDAATIN TUTKINNON AINEOPINTOJA

Lakikirjatentit

Seuraavat avoimen yliopisto-opetuksen ohjelmaan kuuluvat aineopintotentit ovat lakikirjatenttejä: Työoikeus, Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus.

Lakikirjatenttiin opiskelijat saavat tuoda lakikirjojen lisäksi sellaiset säädöskokoelman irtokappaleet tai niiden valojäljennökset, jotka ovat ilmestyneet Suomen Laki I ja II -teoksien tai Finlands Lag I ja II -teoksien ilmestymisen jälkeen ja jotka liittyvät ko. tentissä hallittaviin säädöksiin.

Sallittuja merkintöjä tenttitilaisuuteen tuotavissa lakikirjoissa ja säädöskokoelman irtokappaleissa sekä niiden valojäljennöksissä ovat ainoastaan alleviivaukset, pykäläviittaukset ja säädösten muutoksiin liittyvät säädöskokoelman numerot.

Säädökset

Paitsi kurssikirjallisuuteen opiskelijan on kunkin aineen kirjallisuuskoulustelua varten erityisesti perehdyttävä niihin säädöksiin, jotka ilmoitetaan säädösluettelossa. Säädösluetteloissa on kunkin säädöksen nimen jälkeen mainittu sen antamispäivä, numero Suomen säädöskokoelmassa ja jos laki on Suomen Laki -teoksessa, sen paikka siinä (suluissa on ilmoitettu säädöksen paikka Finlands Lag -teoksessa). Parhaiten säädösten opettelu tapahtuu siten, että oppikirjoja luettaessa tekstissä mainitut lainkohdat jatkuvasti etsitään lakikirjan viimeisestä painoksesta ja painetaan mieleen oppikirjan tekstin yhteydessä.

Tärkeä kirjallisuuskoulusteluja koskeva määräys on, että opiskelijan on niissä tunnettava ne koulusteluaineeseen kuuluvat lait ja asetukset sekä niiden muutokset, jotka on julkaistu säädöskokoelmassa vähintään kolme kuukautta ennen viimeistä koulusteluun ilmoittautumispäivää (siis riippumatta siitä, sisältyvätkö ne viimeksi ilmestyneisiin Suomen Laki tai Finlands Lag -teoksiin).

Eurooppaoikeus (3 ov)

Edeltävät opinnot: Johdatus oikeustieteen tai vastaava suoritus

Tavoite: Perustiedon tarjoaminen Euroopan unionin (EU) toimielin-, päätöksenteko- ja tuomioistuinjärjestelmästä; oikeusjärjestelmän rakenteesta, oikeuslähteistä ja yleisistä opeista; sekä Euroopan yhteisöjen oikeuden suhteesta kansalliseen oikeuteen.

Suoritustapa: L 25 t + luentokoulustelu + kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuuskoulusteluun voi osallistua, kun luentokoulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

- 1) **Eerola, R.– Mylly, T.– Saarinen, P.**, EU-oikeuden perusteet, toinen uudistettu painos, Tampereen yliopisto, julkisoikeuden laitos 2000 tai 2001, s. 1–328.
- 2) **Shaw, J.**, Law of the European Union. Third edition. Palmgrave Law Masters, 2000, luvut 2–3, 9–10 ja 12–17, 260 sivua.
- 3) **Ojanen, T.**, Ennakkoratkaisumenettely. (1996) s. 1–203.

Säädökset: Rooman sopimus eli Euroopan yhteisön perustamissopimus; Maastrichtin sopimus eli sopimus Euroopan unionista; Amsterdamin sopimus eli sopimus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta.

Tentissä voi käyttää EU-oikeuden lakikirjaa ja/tai "Amsterdamin sopimus" -julkaisua. Tenttiin tuotavissa sopimusjulkaisuissa ei saa olla muita merkintöjä kuin alleviivauksia, normiviittauksia tai sopimusten muutoksiin liittyviä viittauksia.

Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus (4 ov)

Edeltävät opinnot: Johdatus oikeustieteen tai vastaava suoritus

Tavoite: Yleiskuvan antaminen ympäristöoikeuden periaatteista ja ohjauskeinoista. Konaiskuvan antaminen maankäytön suunnittelusta ja kiinteistöjärjestelmästä, luonnonvarojen käytön ohjauksesta ja luonnon suojelesta.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu
Kirjallisuuskuulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

1) **Hollo, E.J.**, Ympäristöoikeuden perusteet (2004), s. 1–202

2) **Hollo, E.J.**, Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelu-oikeus (2004), n. 400 s.

3) **Majamaa, V.**, Maankäyttö- ja rakennuslain perusteet (2004), n. 150 s.

4) **Majamaa, V.–Markkula, M.**, Kiinteistönmuodostamislaki (2001), s. 9–207

Tutkintovaatimuksiin kuuluva säädösten luettelo jaetaan opiskelijoille luennoilla.

Oikeushistoria (3 ov)

Tavoite: Yleiskuvan antaminen oikeudellisten ilmiöiden historiallisesta kehityksestä. Kyse on sekä oikeusnormien, oikeuskäytännön, oikeudellisten instituutioiden että oikeudellisten katsomusten tarkastelusta. Keskeisellä sijalla on oikeuskehityksen kartoittaminen ja havaittujen muutosten selittäminen kytkemällä oikeudelliset muutokset historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin yhteyksiinsä.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuuskuulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

1) **Tellegen-Couperus, O.**, A Short History of Roman Law 174 s. (1993) ja Stein, P., Roman Law in European History (1999), 130 s.

2) Letto-Vanamo, P. (toim.), **Suomen oikeushistorian pääpiirteet** (1991) lukuunottamatta sivuja 98–110, 168–187 ja 242–257 tai **Inger, G.**, Svensk rättshistoria (1997) s. 1–248.

3) Luentosarjan hyväksytyt suoritus.

Oikeustaloustiede (3 ov)

Tavoite: Opiskelija pyritään perehdyttämään kansantalouden, sen osien sekä yritysten rakenteeseen ja toimintaan siten, että hän pystyy ymmärtämään taloudellisten ilmiöiden vuorovaikutussuhteet ja samalla oikeudellisten normien roolin taloudellista taustaa vasten.

Suoritustapa: L 40 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

1) **Pekkarinen, J.–Sutela, P.**, Kansantaloustiede (2000) (371 s.) tai **Pekkarinen, J.–Sutela, P.**, Natio-nalekonomi (1999) (282 s.)

2) **Ylä-Liedenpohja, Jouko**, Taloustiede tänään (1995), vain sivut 15–167 (153 s.)

3) Kannianen, V.–Määttä, K. (toim.), **Näkökulmia oikeustaloustieteeseen** (1996), lukuun ottamatta sivuja 11–45, 129–159, 192–252 ja 289–315 (148 s) ja **Määttä, Kalle**, Oikeustaloustieteen aakkoset (1999) (125 s) tai ruotsinkielisille **Christian Dahlman–Marcus Glader–David Reidhav**, Rättsekonomi. En introduktion (2002) (229 s.)

4) Kannianen, V.–Määttä, K. (toim.), **Näkökulmia oikeustaloustieteeseen 2** (1998), lukuun ottamatta sivuja 1–26, 81–112 ja 199–220 (181 s) tai **Skogh, G.–Lane, J.-E.**, Äganderätten i Sverige (2000) (224 s.)

Luennot korvaavat tutkintovaatimusten kohdat 1 ja 2.

Työoikeus (4 ov)

Tavoite: Antaa yleiskuva työstä oikeudellisen sääntelyn kohteena, työoikeuden normijärjestelmästä, yksilöllisen ja kollektiivisen työoikeuden pääpiirteistä sekä työntekijöiden sosiaaliturvasta.

Suoritustapa: Luennot + opintopiirit + oppimistehtävät + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuuskuulusteluun voi osallistua, kun luentokuulustelu on hyväksytysti suoritettu.

Kirjallisuus:

1) **Tiitinen, K.P.–Kröger, T.**, Työsopimusoikeus (2003) , josta jaksot 2.2.3.3–2.2.3.5; 6.3 ja 6.4; 8;

12.3.2.8–12.3.2.10, 12.5.2 ja 12.6; 14; 16; sekä 18 vain kursorisesti (n. 480 s, n. 100 s. kursorisesti).

2) **Sarkko, K.**, Työoikeus. Yleinen osa (1980), sivut 150–247 (97 s.), tai vaihtoehtoisesti sama, Arbetsrätt. Allmän del (1981), s. 135–228. (93 s.)

3 **Tiitinen, K-P.-Ruponen, I.**, Työriitojen sovittelu (1998), s. 1–53.

4) **Tiitinen, K-P.- Kröger, T.-Lonka, E.-Paanetoja, J.**, Työaikalaki 1996 (1996), paitsi jaksot 1.3–1.6, 3.3, 5.2.2.3, 7.1.2, 7.2.6 sekä 11.1–11.6. Jaksot 10.1 ja 10.5 kursorisesti. (260 s.)

5) **Saloheimo, J.**, Työturvallisuus – perusteet, vastuu ja oikeussuoja (2003). (177 s.)

6) **Mikkola, M.-Pietiläinen, S.-Valpola, O.**, Suomalainen toimeentuloturva (2002), luvut III, IV, V, VI ja VII. (95 s.)

Tutkintovaatimuksiin kuuluva säädösten luettelo jaetaan opiskelijoille luennoilla.

Lääketieteelliset opinnot

KANSANTERVEYSTIEDE

Kansanterveyden perusopinnojen opintokokonaisuus antaa perustiedot sairauksien esiintyvyyteen vaikuttavista sosiaalisista ja muista tekijöistä, niiden tutkimisen edellytyksistä ja menetelmistä, tautien ehkäisemisestä ja sairauksien sosiaalisista vaikutuksista. Opintokokonaisuus koostuu kansanterveyden perusosioista A, B ja C (6 ov) sekä kirjaintentiosista E (9 ov).

KANSANTERVEYDEN PERUSOPINNOT 15 OV

- A. Väestön terveys 2,5 ov
- B. Epidemiologian perusteet 1,5 ov
- C. Sairauksien ehkäisy 2 ov
- E. Kirjaintentiosio 9 ov

A. Väestön terveys (2,5 ov)

Tavoitteet: Yleiskuvan muodostaminen kansanterveydestä ja sen kehityksestä. Kurssi perehdyttää opiskelijat sosiaalepidemiologisen ja terveys sosiologisen väestötutkimuksen perusteisiin, keskeisiin käsitteisiin, metodeihin ja mittaustapoihin sekä antaa yleiskuvan väestön terveyden jakautumista, sosiaalisesta taustasta, syistä ja seuraamuksista.

Sisältö: Sairaus- ja tautikäsitteet, luokitukset, mittaaminen ja tutkimustavat, tärkeimmät kansanterveysongelmat ja terveydenvaarat sekä niiden muutokset, väestöryhmien väliset terveyserot, tautien ja sairauksien syyt ja seuraamukset, kansanterveyden kohentaminen ja terveyspolitiikka.

Suoritustapa: L 20 t + kirjalliset tehtävät

Oheiskirjallisuus: **Aromaa A, Huttunen J, Koskinen S, Teperi J:** Suomalaisten terveys 2000; Karisto A, Lahelma E, Rahkonen O (toim.): **Terveyssosiologia**; Rahkonen O, Lahelma E (toim.): **Elämänskaari ja terveys**; **Last JM:** Public Health and Human Ecology.

B. Epidemiologian perusteet (1,5 ov)

Tavoitteet: Antaa yleiskäsitys tavallisimmista biometriian ja epidemiologian peruskäsitteistä sekä arviointi-, testaus- ja analysointimenetelmistä, jotka artikkeleita kriittisesti lukevan tai tutkimustyötä aloittelevan lääkärin tulisi tuntea.

Sisältö: Tieteellisten tutkimusten lähtökohdat, todennäköisyyskäsitteitä, tavallisimmat tilastotestit ja -menetelmät, epidemiologian mittaluvut ja tutkimusmenetelmät ja kokeellisen tutkimuksen perusteet.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Wassertheil-Smoller, S.** Biostatistics and Epidemiology. A Primer for Health Professionals.

C. Sairauksien ehkäisy (2 ov)

Tavoite: Antaa yleiskäsitys ennaltaehkäisevän lääketieteen merkityksestä ja mahdollisuuksista.

Sisältö: Ennaltaehkäisyn tavoitteet ja tarpeet. Teoreettinen pohja ehkäisystrategialle sekä riskiryhmien ja eri väestönsien valinta eri ohjelmien piiriin sekä yleisten koko väestöön kohdistettujen valtiojohtoisten lainsäädäntö- ym. toimenpiteiden vaikutus väestön terveyteen.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Rose, G.** The Strategy of Preventive Medicine; Koskenvuo, K. (toim.) **Sairauksien ehkäisy** (osin).

E. Kirjaintentiosio (9 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu. Opiskelija valitsee kirjallisuusosa-alueita vähintään 9 ov:n laajuudelta.

Kirjallisuus:

1. Työterveys ja työlääketiede (2,5 ov)

Antti-Poika, M., Martimo, K-P., Husman, K.:

Työterveyshuolto; **Lindström, K., Leppänen, A.:** Työyhteisön terveys ja hyvinvointi; **Antti-Poika, M.:** Työperäiset sairaudet.

2. Ympäristölääketeide (2 ov)

Mussalo-Rauhamaa, H., Jaakkola, J. J. (toim.): **Ympäristöterveyden käsikirja** (osittain); **Pönkä, A.:** Terveydensuojelu. 3. painos (osittain).

3. Lääketieteellinen sosiologia (3 ov)

Cockerham W. (toim.): **Blackwell Companion to Medical Sociology**, s. 1-176; Karisto A., Lahelma E., Rahkonen O. (toim.): **Terveys sosiologia**; Rahkonen O., Lahelma E. (toim.). **Elämänkaari ja terveys**; tai jos Karisto ym. tai Rahkonen & Lahelma on suoritettu aikaisemmin, suoritetaan: Kangas I., Karvonen S., Lillrank A. (toim.): **Terveys sosiologian suuntauksia**.

4. Terveys ja terveyspolitiikka (3 ov)

Aromaa ym (toim.): **Suomalaisten terveys**; Tuominen (toim.): **Kulttuurien kohtaaminen terveydenhuollossa**; Saltman R., Figueras J., Sakellarides C. (eds.): **Critical challenges for health care reform in Europe**; **Kautto M., Fritzell J., Hvinden B., Kvist J., Uusitalo H.:** Nordic welfare states in the European context; **Lehto J., Kananoja A., Kokko S., Taipale V.:** Sosiaali- ja terveydenhuolto.

5. Lääketieteen etiikka (1 ov)

Louhiala P. Terveys, arvot ja oikeudet (sama myös: www.terkko.helsinki.fi/materiaali/tajo.pdf); **Ryyänen OP., Myllykangas M. :** Terveystieteiden etiikka.

6. Lääketieteen filosofia (1 ov)

Louhiala P. (toim.). **Lääketiede ja filosofia**; **Wulff HR., Pedersen SA., Rosenberg R.:** Philosophy of Medicine: An Introduction, 1990 tai aiempi painos.

7. Kansanterveyden historia (1 ov)

Vuorinen HS. Tautien historia.

8. Terveystaloustiede (1 ov)

Sintonen H., Pekurinen M., Linnakko E.: Terveystaloustiede; **Drummond MF et al.:** Methods for the economic evaluation of health care programmes.

9. Terveystaloustiede (2,0 ov)

Koskenvuo K. & Vertio H. (toim.): **Sairauksien ehkäisy** (sovittavin osin); **Downie R.S., Fyfe C. & Tannahill A.:** Health promotion, models and values; **Kemm J. & Close A.:** Health promotion. Theory and practice.

Humanistiset opinnot

AASIAN JA AFRIKAN KULTTUURIT

Viime vuosina monikulttuurisen tietämyksen tarve on kasvanut, koska mm. tiedotusvälineissä ja kehitys yhteistyössä tarvitaan yhä enemmän yleistä kulttuuritaustojen tuntemusta. Sivuainekokonaisuus tarjoaa mahdollisuuden tutustua monipuolisesti Aasian ja Afrikan kulttuureihin.

PERUSOPINTOJEN PUOLIARVOSANA (10 OV)

Kaf140 Afrikan kulttuurit (3 ov)

Kit133 Itä-Aasian nykytilanne (2 ov)

Ket130 Etelä-Aasian kulttuurihistoria (3 ov)

Ksa143 Arabian ja islamin tutkimuksen oppi-
historia (1 ov)

Ksa132B Islamilainen teologia (1 ov)

Kaf140 Afrikan kulttuurit (3 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan Saharan eteläpuolisen Afrikan lukuisista kulttuureista. Tarkastelukulmina ovat elinkeinot, kieli, etnisyys, perherakenteet, uskonto ja siirtomaavallan perintö.

Koska ja missä määrin on mahdollista puhua "afrikkalaisuudesta" yleistäen? Luentokurssilla keskitytään erityisesti kolmeen suureen Afrikan valtioon: Nigeriaan, Kinshasan Kongoon (ent. Zaire) ja Etelä-Afrikkaan.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu (1 ov) + kirjallisuuskulustelu (2 ov)

Kirjallisuuskulusteluun luettavat teokset: **Hurskainen-Siiriäinen**, Afrikan kulttuurien juuret; **Connah**, African civilization (2.p 2001) TAI Barber (toim.), **Readings in African popular culture**.

Kit133 Itä-Aasian nykytilanne (2 ov)

Opintojaksossa käsitellään Kiinan kansantavallan syntyä toisen maailmansodan jälkeen ja sen eri vaiheita nykypäiviin asti.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu

Ket130 Etelä-Aasian kulttuurihistoria (3 ov)

Kurssilla käsitellään Intian moninaisen hindukulttuurin muotoja historiallisesta näkökulmasta. Aihepiireinä ovat mm. materiaallinen historia ml. taidehistoria, "arjen historia" ja kielihistoria. Luennoilla esitellään myös intialaista kansanperinnettä.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu (1ov) + kirjallisuus (2ov). Kirjallisuuden voi suorittaa luentokuulustelun yhteydessä tai referaattilla.

Kirjallisuus: 1 ov: **Basham, A.L.**, The Wonder that was India (luvut: The State; Society; Everyday Life; The Arts; Language; Epilogue; Appendices) 1 ov: Kirjallisuus ilmoitetaan luennoilla.

Ksa143 Arabian ja islamin tutkimuksen oppi- historia (1 ov)

Matkustaminen islamilaisessa kulttuurissa

Kurssilla käsitellään uskonnon motivoimaa matkailua 600-luvulta aina 2000-luvulle.

Suoritustapa: L 28 t + luentokuulustelu

Ksa132B Islamilainen teologia (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Watt, W.M.**, The formative period of Islamic thought; **Tilman, N.**, Geschichte der islamischen Theologie (engl. **Tilman, N.**, The history of Islamic Theology from Muhammad to the present).

ARABIAN KIELEN JA ISLAMIN TUTKIMUS

Ksa141 Islamin peruskurssi (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on islamin syntyhistorian, opinkappaleiden sekä päälähteiden tuntemus.

Suoritustapa: L 56 t + luentokuulustelu

D

ARKEOLOGIA

Arkeologia on ihmisen historiaa tutkiva tiede, joka käyttää lähteenään rakennusten, hautojen ja erilaisten esineiden jäännöksiä. Pääpaino arkeologisessa tutkimuksessa on esihistoriallisessa ja varhaishistoriallisessa ajassa, joilta ei ole olemassa kirjallista lähdeaineistoa tai sitä on hyvin niukalti. Arkeologian opinnot antavat valmiuksia ymmärtää arkeologista termistöä ja arkeologiassa käytettäviä tutkimusmenetelmiä ja muinaisjäännöshallintoa. Opinnoissa perehdytään erityisesti Suomen esihistoriaan (kivi-, pronssi- ja rautakausi) ja keskeisiin muinaisjäännöksiin, mutta myös Euroopan ja muiden maanosien esihistoriaan ja arkeologiaan.

ARKEOLOGIAN PERUSOPINNOT 20 OV

Har110 Arkeologian perusteet

Har111 Johdatus arkeologiaan (1 ov)

Har112 Kiinteät muinaisjäännökset (1 ov)

Har113 Atk:n perusteet (1 ov)

Har114 Muinaisjäännöshallinto (1 ov)

Har115 Maailman esihistorian pääpiirteet (1 ov)

Har120 Suomen arkeologia (6 ov)

Har121 Yleiskatsaus Suomen esihistoriaan (1 ov)

Har122 Suomen kivi- ja pronssikausi (2 ov)

Har123 Suomen rautakausi (2 ov)

Har124 Suomen historiallisen ajan arkeologia (1 ov)

Har130 Euroopan arkeologia (5 ov)

Har131 Skandinaavia (1 ov)

Har132 Baltia (1 ov)

Har133 Keski- ja Länsi-Eurooppa (1 ov)

Har134 Itä-Eurooppa (1 ov)

Har135 Etelä-Eurooppa (1 ov)

Har140 Muiden maanosien arkeologia (4 ov)

Har141 Lähi-itä (1 ov)

Har142 Afrikka (1-2 ov)

Har144 Pohjois-Amerikka (1 ov)

Har145 Etelä-Amerikka (2 ov)

Har110 Arkeologian perusteet

Jakson tavoitteena on antaa yleiskuva arkeologisesta terminologiasta, metodiiikasta, teoreettisesta perustasta ja muinaisjäännöshallinnosta.

Har111 Johdatus arkeologiaan (1 ov)

Opintojaksoissa tutustutaan arkeologian historiaan, teoriaan ja käsitteistöön.

Suoritustapa: L21 t + kuulustelu

Har112 Kiinteät muinaisjäännökset (1 ov)

Suoritustapa: L 20 t + päivän mittainen retki + kuulustelu

Har113 Atk:n perusteet (1 ov)

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Har114 Muinaisjäännöshallinto (1 ov)

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kurssiin voi liittyä oheismateriaalia, joka ilmoitetaan luennolla.

Har115 Maailman esihistorian pääpiirteet (1 ov)

Suoritustapa: L21 + kuulustelu

Kirjallisuus: Burenhult, G., (toim.) **Ihmisen suku**, osat 1-4.

Har120 Suomen arkeologia

Jakson tavoitteena on perehdyttää Suomen arkeologiseen aineistoon ja kulttuuriin.

Har121 Yleiskatsaus Suomen esihistoriaan (1 ov)

Suoritustapa: L 20 t + luentokuulustelu

Har122 Suomen kivi- ja pronssikausi (2 ov)

Suoritustapa: Suomen kivikausi -luentosarja (L24t + luentokuulustelu) ja pronssikaudesta kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Pronssikauden kirjallisuuskulusteluun luetaan Suomen kivi- ja pronssikauden artikkelikoelma pronssikauden osuus.

Har123 Suomen rautakausi (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + essee

Kirjallisuus: Artikkelikoelma Suomen rautakaudesta.

Har124 Suomen historiallisen ajan arkeologia (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma Suomen historiallisen ajan arkeologiasta.

Har130 Euroopan arkeologia (5 ov)

Jakson tavoitteena on perehdyttää Euroopan arkeologiseen aineistoon ja kulttuureihin.

Har131 Skandinavia (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Hvass, S. - Storgaard, B. (ed.), **Digging into the Past. 25 Years of Archaeology in Denmark.**

Har132 Baltia (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma Baltian esihistoriasta.

Har133 Keski- ja Länsi-Eurooppa (1 ov)

Suoritustapa: L 24 t + koulustelu

Har134 Itä-Eurooppa (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Dolukhanov, P.**, The Early Slavs. Eastern Europe from the Initial Settlement to the Kievan Rus.

Har135 Etelä-Eurooppa (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Rutter, J.**, The Prehistoric Archaeology of the Aegean, josta tentitään lessons 1-6 ja vaihtoehtoisesti joko lessons 7-18 tai lessons 18-29. Oppimateriaali löytyy osoitteesta devlab.dartmouth.edu/history/bronze_age/ tai artikkelikokoelma Etelä-Euroopan esihistoriasta.

Har140 Muiden maanosien arkeologia (4 ov)

Jakson tavoitteena on perehdyttää etäisten alueiden arkeologisiin kulttuureihin.

Har141 Lähi-itä, Near East (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Har142 Afrikka (1-2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Phillipson, D.W.**, African Archaeology (2.painos) (1 ov); **Siiriäinen, A.**, Afrikan ekohistoriaa (artikkelikokoelma) (1 ov).

Har144 Pohjois-Amerikka (1 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Fagan, B.M.**, Ancient North America (2. painos).

Har145 Etelä-Amerikka (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Ilmonen, A.-Talvitie, J. K. (toim.), **Kultakruunu ja höyhenviitta – Inkat ja heidän edeltäjänsä, Perun kolme vuosituhatta**; Keatinge, R.W. (toim.): **Peruvian Prehistory. An Overview of Pre-Inca and Inca Society.**

ELOKUVA- JA TELEVISIOTUTKIMUS

Elokuva- ja televisiotutkimuksen oppiaine tarjoaa käsitteellistä välineistöä ja historiallisen perspektiivin elokuvan ja television ymmärtämiselle ennen kaikkea audiovisuaalisen kerronnan muotoina. Kokonaisuus tarjoaa perustan näiden medioiden ilmaisuvoiman ja yhteiskunnallisen roolin ymmärtämiseksi.

Aluksi perehdytään elokuva- ja televisiotutkimuksen perusteisiin sekä tärkeimpiin elokuvateorioihin. Tämän kanssa voi opiskella rinnan elokuvan ja television historiaa. Audiovisuaalisen kerrontaan sen sijaan kannattaa perehtyä vasta, kun perusteet ovat tulleet tutuksi. Vaihtoehtoiset erikoistumisopinnot tarjoavat mahdollisuuden syventyä elokuva- ja televisiotutkimuksen tärkeimpiin erikoisaloihin, elokuva- ja televisiotutkimuksen klasiikoihin ja viimeisimpiin suuntauksiin.

Järjestettäville luennoille kannattaa ehdottomasti osallistua. Varsinkin historia- ja au-

D

diovisuaalinen kerronta -kursseilla on tarjolla katkemia harvinaisista elokuvista, joiden kautta saa varmasti huomattavasti omakoh- taisemman ja elämyksellisemmän tuntuman näihin aiheisiin kuin pelkästään kirjoja luke- malla. Luonnollisesti myös itsenäinen pereh- tyminen elokuvan ja television ilmaisulliseen rikkauteen ja historialliseen perspektiiviin kautta avautuvaan moninaisuuteen esimer- kiksi Suomen elokuva-arkiston näytätösar- joja seuraamalla on välttämätöntä, jotta ko- konaisuuden suorittaminen muodostuisi mielekkääksi.

TET100 PERUSOPINNOT (20 OV)

Tet110 Elokuva- ja televisiotutkimuksen pe- rusteet (5 ov)

Tet111 Johdatus elokuva- ja televisiotutki- mukseen (3 ov)

Tet112 Elokvateoria (2 ov)

Tet120 Elokuvan ja television historia (5 ov)

Tet121 Yleinen elokuvan historia (2 ov)

Tet122 Jonkin genren tai jonkin maan elo- kuvan historia (2 ov)

Tet123 Television historia (1 ov)

Tet130 Audiovisuaalinen kerronta ja kult- tuuri (5 ov)

Tet131 Audiovisuaalisen kerronnan teoria (1 ov)

Tet132 Elokuva-analyysi (2 ov)

Tet133 Audiovisuaalinen kulttuuri (2 ov)

Tet140 Vaihtoehtoisia erikoistumiskohteita (5 ov)

Tet141 Elokvateorian klassikkoja (2,5 ov)

Tet142 Tuotanto ja kulutus (2,5 ov)

Tet143 Elokuvan semiotiikka (2,5 ov)

Tet144 Elokuva ja psykoanalyysi (2,5 ov)

Tet145 Feministinen elokuva- ja televisio- tutkimus (2,5 ov)

Tet146 Populaarikulttuuri ja kulttuurintut- kimus (2,5 ov)

Tet147 Dokumentti- ja antropologinen elokuva (2,5 ov)

Tet148 Suomalainen elokuva uusimman tutkimuksen valossa (2,5 ov)

Tet149 Televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet150 Omaalintainen erikoistumiskohde (2,5 ov)

Tet 110 Elokuva- ja televisio- tutkimuksen perusteet (5 ov)

Suoritustapa: luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti.

Tet111 Johdatus elokuva- ja televisiotutkimukseen (3 ov)

Kirjallisuus: **Hill, J. & Church Gibson, P.**: The Oxford Guide to Film Studies tai **Nemes, J.** (toim.): An Introduction to Film Studies.

Tet112 Elokvateoria (2 ov)

Oheiskirjallisuus kurssin mukaan. Pelkkä kirjalli- suus: **Stam, R.**: Film Theory – an introduction tai **Casetti, F.**: Theories of Cinema 1945–1995 sekä **Fuery, P.**: New Developments in Film Theory tai **Aumont, J.**: Elokuvan estetiikka.

Tet120 Elokuvan ja television historia (5 ov)

Suoritustapa: luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti. Erityisesti kahden ensim- mäisen osion kohdalla luentosarjat pyritään integroimaan Suomen Elokuva-Arkiston näytösarjojen mukaan (videoesityksillä täy- dennettynä).

Tet121 Yleinen elokuvan historia (2 ov)

Kirjallisuus: **Wyver, J.**: The Moving Image tai **Thompson, K.-Bordwell, D.**: Film History – An Introduction.

Tet122 Jonkin genren tai jonkin maan elokuvan historia (2 ov)

Kirjallisuus: sovitaan tentaattorin kanssa.

Tet123 Television historia (1 ov)

Kirjallisuus: **Smith, A.**: Television – an internatio- nal history.

Tet130 Audiovisuaalinen kerronta ja kulttuuri (5 ov)

Suoritustapa: Kohdassa Tet131 kirjallisuus- tentti; kohdassa Tet132 harjoituskurssi ja

oheiskirjallisuus; kohdassa Tet133 kirjallisuustentti.

Tet131 Audiovisuaalisen kerronnan teoria (1 ov)

Kirjallisuus: **Bacon, H.:** Audiovisuaalisen kerronnan teoria.

Tet132 Elokuva-analyysi (2 ov)

Kirjallisuus: **Monaco, J.:** How to Read a Film.

Tet133 Audiovisuaalinen kulttuuri (2 ov)

Kirjallisuus: **Kellner, D.:** Media Culture; **Nichols, B.:** Blurred Boundaries.

Tet140 Vaihtoehtoisia erikoistumiskohteita (5 ov)

Suoritustapa: Luennot ja oheiskirjallisuus tai kirjallisuustentti tai essee. Suoritetaan **kaksi** seuraavista kokonaisuuksista.

Tet141 Elokvateorian klassikkoja (2,5 ov)

Tet142 Tuotanto ja kulutus (2,5 ov)

Tet143 Elokuvan semiotiikka (2,5 ov)

Tet144 Elokuva ja psykoanalyysi (2,5 ov)

Tet145 Feministinen elokuva- ja televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet146 Populaarikulttuuri ja kulttuurintutkimus (2,5 ov)

Tet147 Dokumentti- ja antropologinen elokuva (2,5 ov)

Tet148 Suomalainen elokuva uusimman tutkimuksen valossa (2,5 ov)

Tet149 Televisiotutkimus (2,5 ov)

Tet150 Omavalintainen erikoistumiskohde (2,5 ov)

Suoritustapa ja kirjallisuus sovitaan erikseen kokonaisuudesta vastaavan henkilön kanssa.

Elokvateatteri
ORION
Eerikinkatu 15
00100 Helsinki

Joko Sinulla on Orionin kantakortti?

Tule nauttimaan laatuleffoista elokuva-arkistoon!

3 näytöstä joka ilta
TI-SU. Liput EUR 3,5 +
kantakortti EUR 4
(voimassa 6 kk ostopäivästä)

Tervetuloa
www.sea.fi/esitykset

ESTETIIKKA

Estetiikassa käsitellään taiteeseen, kritiikkiin (tulkinta, arvottaminen) sekä kulttuurin ja ympäristön esteettisiin arvoihin liittyviä filosofisia kysymyksiä ja niitä koskevia teorioita. Ongelmia tarkastellaan kriittisesti eri näkökulmista ja perehdytään sekä niiden historiallisiin että nykyisiin muotoiluihin.

Opintojen kulkua edistäviä seikkoja ovat kiinnostus filosofiseen pohdiskeluun, taide-elämän seuraaminen ja uteliaisuus inhimillisen elämän eri muotoihin. Estetiikka palkitsee harrastajansa lisäämällä kriittistä arviointikykyä, sivistystä, itseymmärrystä ja hyvää makua.

Perusopinnoissa opiskelija perehtyy nykyestetiikan keskeisiin kysymyksenasetteluihin: taidetta, kauneutta ja kritiikin filosofiaa koskevan ajattelun perusteisiin sekä estetiikan historiallisiin ja nykyisiin pääsuuntauksiin.

D

ESTETIIKKA VAPAA PUOLIARVOSANA (10 OV)

Tes111 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet I (2,5 ov)

Tes112 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet II (2,5 ov)

Tes141 Johdatus taidekriittikkiin (2,5 ov)

Tes132 Estetiikan nykysuuntauksia (2,5 ov)

Tes111 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet I (2,5 ov)

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu + kirjallisuus

Kirjallisuus: **Eaton, Marcia M.**, Estetiikan ydinkysymyksiä; Sepänmaa, Yrjö (toim.), **Alligaattorin hymy - Ympäristöestetiikan uusi aalto** (s.7-40 ja 152-200).

Tes112 Estetiikan ja taidefilosofian perusteet II (2,5 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Vuorinen, J.**, Estetiikan klassikoita; Haapala, A. & Lammennanta, M. (toim.), **Kauneudesta kauhuun** (s. 192-334).

Tes141 Johdatus taidekriittikkiin (2,5 ov)

Kurssilla käsitellään taidekriittikin teoriaa ja historiaa paneutuen erityisesti hermeneuttiseen kritiikin teoriaan (Vattimo, Pareyson) sekä saksalaisen romantiikan käsitykseen taidekriittikistä (Sclegel, Benjamin). Kurssilla käsitellään myös kriitikon asemaa taidekentällä moderni-postmoderni-avantgarde-teemojen avulla sekä erilaisten kulttuuristen näkökulmien, kuten naisnäkökulman ja etnisen näkökulman esiintuomista. Kurssilla tutustutaan keskeisten kriitikoiden kuten Baudelairen, Apollinairin, Bretonin, Greenbergin, Danton ja Kramerin kirjoituksiin. Kurssi perehdyttää kriitikon työhön myös käytännössä kritiikin kirjoittamisen ja lukemisen avulla

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Vattimo, G.**, Tulkinnan etiikka; **Benjamin, W.**, Selected writings, Volume I, 1913-1926,

ed. By Marcus Bullock, Michael W. Jennings (soveltuvin osin.); **Barrett, T.**, Criticizing Art, Understanding the Contemporary; **Hautamäki, I.**, Avantagden alkuperä, Modernin estetiikkaa Baudelaireista Warholiin(soveltuvin osin.)

Tes132 Estetiikan nykysuuntauksia (2,5 ov)

Rakennetun ympäristön estetiikka

Kurssilla käsiteltäviä ulottuvuuksia ovat mm. arkkitehtuuri, kaupunkiluonto/lähiluonto, julkiset ja yksityiset tilat, liikkuminen/liikenne, kaupunkisuunnittelu, osallistuminen ja kokioiden tulkinat, ympäristötaide, sekä keskustelu "rakennetun ympäristön" määritelmästä - onko se rakennettua, rakennettavaa vai mahdollisesti rakentuvaa?

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus ilmoitetaan luennolla.

FILOSOFIA

Ks. monitieteiset opinnot

HISTORIA

Suomen historialla ja yleisellä historialla on yhteiset perusopinnot. Tavoitteena on tutustua historian keskeisiin tutkimustuloksiin, saada kokonaiskuva Suomen historian ja maailmanhistorian keskeisistä ongelmakohdista, oppia tuntemaan käsitteistö sekä saada käsitys historian tutkimuksen luonteesta ja kehityksestä.

HHS100 HISTORIAN PERUSOPINNOT (20 OV)

Hhs110 Historia-aineiden perusteet (8 ov)

Hhs111 Kirjallisuus (5 ov)

Hhs112 Historiantutkimuksen johdantokurssi (3 ov)

Hhs120 Historian jatkokurssi (12 ov)

Hhs121 Aate- ja kulttuurihistoria (4 ov)

Hhs122 Talous- ja sosiaalhistoria (4 ov)

Hhs123 Kansainväliset suhteet ja poliittinen historia (4 ov)

Hhs110 Historia-aineiden perusteet

Hhs111 Kirjallisuus (5 ov)

Opintojakso suoritetaan opintoryhmässä, jossa opiskellaan tutkintovaatimuksiin kuuluvaa kirjallisuutta. Opintoryhmätyöskentelyn ohessa kirjoitetaan essee. Opintojakson suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ryhmän kokoontumisiin.

Suoritustapa: opintoryhmätyöskentely 36 t + essee

Kirjallisuus: Zetterberg, S. (toim.), **Suomen historian pikkujättiläinen**; Zetterberg, S. (toim.), **Maailman historian pikkujättiläinen**; **Jutikkala, E.**, Suomen historian kartasto; **Westermanns Atlas zur Weltgeschichte** (painettu 1965 tai sen jälkeen).

Opintojakso järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuudesta ja suoritustavoista tietoa verkkopalvelusta: www.avoin.helsinki.fi

Hhs112 Historiantutkimuksen johdantokurssi (3 ov)

Kurssilla selvitetään historiantutkimuksen luonnetta, sen käyttämää lähdeainesta ja keskeisiä metodeja sekä luodaan katsaus historiantutkimuksen historiaan ja ajankohtaisiin tutkimussuuntauksiin. Kurssiin liittyy kirjallisia töitä (esseitä, lähde tehtäviä, referaatteja tutkimuskirjallisuudesta).

Suoritustapa: L 48 t (sis. kirjasto- ja arkistokäynnit) + kirjallisia töitä + luentokuulustelu

Hhs120 Historian jatkokurssi

Hhs121 Aate- ja kulttuurihistoria (4 ov)

Suoritustapa: joko a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:
Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. **Southern, R.W.**, The Making of the Middle Ages

2. **Baumer, F.L.**, Modern European Thought
3. joko **Manninen, J.**, Valistus ja kansallinen identiteetti tai **Burke, P.**, Varieties of Cultural History.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

Hhs122 Talous- ja sosiaalhistoria (4 ov)

Suoritustapa: a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:
Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. **Cameron, R.**, Maailman taloushistoria
2. **Livi-Bacci, M.**, A Concise History of World Population (2. painos)
3. joko **Suomen taloushistoria II** tai **Kuisma, M.**, Metsäteollisuuden maa.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

Hhs123 Kansainväliset suhteet ja poliittinen historia (4 ov)

Suoritustapa: a) L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:
Luentokurssin yhteydessä luennoitsijan ilmoittamin osin

1. joko **Kennedy, P.**, The Rise and Fall of the Great Powers (s. 1–444) tai **Hobsbawm, E.**, Äärimmäisyksien aika. 1900-luvun lyhyt historia
2. **Schulze, H.**, States, Nations and Nationalism: from the Middle Ages to the Present
3. **Jussila, O. – Hentilä, S. – Nevakivi, J.**, Suomen poliittinen historia 1809–1995.

Jos koko jakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1–3.

KOTIMAINEN KIRJALLISUUS

Aineen opiskelija perehtyy kirjallisuudentutkimukseen, sen eri suuntiin ja menetelmiin sekä erityisesti kotimaiseen kaunokirjallisuuteen ja sen historiaan.

Perusopintojen tavoitteena on tutustuminen oppiaineen käsitteistöön, sisältöihin, teorioihin, menetelmiin niin, että opiskelija saa sekä käsityksen tieteenalan luonteesta että perustan, josta jatkaa oppiaineen opintoja.

TKO100 KOTIMAISEN KIRJALLISUUDEN PERUSOPINNOT

Tko110 Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus (5 ov)

Tko111 Johdatus Suomen kirjallisuuden historiaan (1 ov)

Tko112 Klassikot (4 ov)

Tko120 Kirjallisuudentutkimuksen perusteet (5 ov)

Tko121 Peruskurssi (4 ov)

Tko122 Johdatus kirjallisuuden tutkimukseen (1 ov)

Tko130 Nykykirjallisuutta ja tutkimuksen nykysuuntia (5 ov)

Tko131 Nykykirjallisuus (2,5 ov)

Tko132 Tutkimuksen nykysuuntia (2,5 ov)

Tko140 Kulttuurisen perinteen tuntemus (5 ov)

Tko141 Antiikin myytit ja mimesis (2,5 ov)

Tko142 Raamattu ja maailmankirjallisuuden klassikot (2,5 ov)

TKO110 Suomen kirjallisuuden historia ja tuntemus (5 ov)

Tavoitteena on yleiskuva Suomen kirjallisuuden historian vaiheista ja keskeisistä klassikoista. Jakson voi suorittaa kahdessa osassa.

Tko111 Johdatus Suomen kirjallisuuden historiaan (1 ov)

Luentosarja tai **Laitinen**, Suomen kirjallisuuden historia.

Tko112 Klassikot (4 ov)

Suoritustavat: Luentokurssi tai kirjallinen kuulustelu.

Jaksossa suoritetaan seuraavat teokset: **Kalevala**, **Kanteletar**, **Runeberg**, Elgskytterne (Hirvenhihtäjät), Fänrik Ståls sägner (Vänrikki Stoolin tarinat); **Kivi**, Nummisuutarit, Seitsemän veljestä; **Canth**, Työmiehen vaimo, Hanna; **Pakkala**, Vaaralla; **Aho**, Papin rouva; **Järnefelt**, Isänmaa; **Kilpi**, Batsheba; **Leino**, Helkavirsiä I; **Manninen**, Säkeitä I; **Jotuni**, Kun on tunteet; **Södergran**, Dikter (Runoja); **Lehtonen**, Putkinotko; **Sillanpää**, Hurskas kurjuus; **Kallas**, Sundenmorsian; **Hellaakoski**, Jääpeili; **Diktonius**, Janne Kubik (Janne Kuutio); **Waltari**, Sinuhe Egyptiläinen; **Linna**, Tuntematon sotilas; **Haanpää**, Noitaympyrä; **Manner**, Tämä matka; **Meri**, Manillaköysi; **Haavikko**, Talvipalatsi; **Salama**, Juhannustanssit; **Mukka**, Maa on syntinen laulu; **Vartio**, Hänen olivat linnut; **Jansson**, Sent i november (Muumilaakson marraskuu); **Saarikoski**, Hämärän tanssit.

TKO120 Kirjallisuuden-tutkimuksen perusteet (5 ov)

Tutustutaan kirjallisuudentutkimuksen perusteisiin ja tutkimuksen lähtökohtiin. Hankitaan perusvalmiuksia kirjallisuuden analyysiin.

TKO121 Peruskurssi (4ov)

Kurssilla opitaan kirjallisuuden analyysin peruskäsitteitä ja harjoitellaan kirjallisuuden analyysin tekoa. Kurssilla kirjoitetaan harjoitustyö sekä proosan että lyriikan alueelta.

Kurssilla suoritetaan **Kantokorpi-Lyytikäinen-Viikari**, Runousopin perusteet; Tuula Hökän artikkeli Lyrinen minä teoksessa Lyytikäinen (toim.), **Subjekti. Minä. Itse.**; artikkelit Lyytikäinen, Palimpsestit ja kynnystekstit ja Tammi, Tekstistä, subtektistä ja intertekstuaalisista kytkennöistä teoksessa **Intertekstuaalisuus** (toim. Viikari) ja **Alanko - Käkelä-Puumala**, Kirjallisuudentutkimuksen peruskäsitteitä (osin).

TKO122 Johdatus kirjallisuuden tutkimukseen (1 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Koskela-Rojola**, Lukijan ABC-kirja.

Tko 130 Nykykirjallisuutta ja tutkimuksen nykysuuntia (5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskoulu-
lustelu

Tko131 Nykykirjallisuus (2,5 ov)

Kirjalliseen kuulusteluun luetaan 16 teosta seuraavil-
ta kirjailijoilta (esim.): Agneta Enckell, Fagerholm,
Forström, Hassinen, Hotakainen, Idström, Jalonen, Jo-
ensuu, Leena Krohn, Rosa Liksom, Lundberg, Pulkki-
nen, Saisio, Seppälä, Tiihonen, Sirkka Turkkala, Tuuri,
Verronen, Westö. Tutkimuskirjallisuutena suoritetaan
Kantokorpi (toim.), **Muodotonta menoa**.

Tko132 Tutkimuksen nykysuuntia (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskoulu-
lustelu

Kirjallisuus: Kantokorpi (toim.), **Kuin avointa kir-
jaa**; Lyytikäinen P., Tonteri P. (toim.), **Romaani-
henkilön muodonmuutoksia**; **Morris**, Kirjalli-
suus ja feminismi.

Tko140 Kulttuurisen perinteen tuntemus (5 ov)

Tko141 Antiikin myytit ja mimesis (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskoulu-
lustelu

Kirjallisuus: **Aristoteles**, Runousoppi, **Platon**, Faid-
ros, Valtio-dialogista sen X kirja, **Homeros**, Ilias tai
Odyssea, **Aiskhylos**, Oresteia, **Sofokles**, Antigone,
Euripides, Medeia ja Hippolytos tai Bakkhantit

Tko142 Raamattu ja maailman- kirjallisuuden klassikot (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi tai kirjallisuuskoulu-
lustelu

Kirjallisuus: **Raamattu** osin (VT osin, UT koko-
naan) sekä **Augustinus**, Tunnustukset, **Dante**, Ju-
malainen näytelmä, **Shakespeare**, Hamlet, **Dos-
tojevski**, Rikos ja rangaistus, **Baudelaire**, Pahan
kukkiä, **Kafka**, Oikeusjuttu, **T.S. Eliot**, Murha ka-
tedraalissa, **Camus**, Sivullinen, **Hemingway**, Van-
hus ja meri, **Singer**, Orja.

Kotimaisen kirjallisuuden opintojaksot
Tko110 ja Tko120 järjestetään myös
verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten edellä,
suoritustavoista tietoa verkkopalvelusta
www.avoinhelsinki.fi ja monimuoto-
opintojen osalta myös opintoja järjestäväs-
tä oppilaitoksesta (yhteystiedot B-osassa).

LATINALAISEN AMERIKAN TUTKIMUS

LATINALAISEN AMERIKAN TUTKIMUKSEN PUOLIARVOSANA (10 OV)

Latinalaisen Amerikan tutkimuksen opinto-
kokonaisuus perehdyttää opiskelijan moni-
muotoiseen ja kulttuuriperinteeltään rikkaa-
seen, hyvin heterogeeniseen maanosaan,
jonka erityispiirteiden kautta tutustutaan
myös globaaleihin teemoihin kuten historial-
lisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin kysymyksiin
sekä kehitysproblematiikkaan, ympäristöön
ja kulttuuriin.

LAm110 Latinalaisen Amerikan
tutkimuksen johdantojako (4 ov)

LAm111 Johdantokurssi (2 ov)

LAm112 Johdantokirjallisuus (2 ov)

LAm130 Latinalaisen Amerikan historia
koloniaaliselta ajalta nykyaikaan (2 ov)

LAm140 Latinalaisen Amerikan arkeologia
ja antropologinen historia (4 ov)

LAm110 Latinalaisen Amerikan tutkimuksen johdanto- jako (4 ov)

Opintojako antaa perustiedot Latinalaisesta
Amerikasta ja sen tutkimuksesta.

LAm111 Johdantokurssi (2 ov)

Kurssilla käydään läpi Latinalaisen Amerikan
historiaa, poliittista ja luonnonmaantiedettä,
taloutta ja kulttuureja. Kurssi antaa perustie-

D

dot Latinalaisen Amerikan tutkimukseen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu + kirjallisuus

Kirjallisuus: Hillman (ed.), **Understanding Contemporary Latin America**.

LAm112 Johdantokirjallisuus (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Pakkasvirta & Teivanen**, Kenen Amerikka?; Pakkasvirta ja Aronen (toim.); **Kahvi, pahi ja tango: Suomen ja Latinalaisen Amerikan suhteet**.

LAm130 Latinalaisen Amerikan historia koloniaaliselta ajalta nykyaikaan (2 ov)

Nationalismi, integraatio ja globalisaatio Latinalaisessa Amerikassa

Kurssi perehdyttää opiskelijan Latinalaisen Amerikan kansakuntien ja valtioiden muodostumiseen sekä alueen integraatiohankkeisiin.

Suoritustapa: L 24 t + essee

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma ilmoitetaan luennolla.

LAm140 Latinalaisen Amerikan arkeologia ja antropologinen historia (4 ov)

Muinaisista Mayoista rituaalitutkimukseen (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Vahvistetaan myöhemmin.

Kulttuurien välinen viestintä iberamerikkalaisessa ympäristössä (2 ov)

Kurssilla käsitellään iberamerikkalaista kulttuuriympäristöä viestinnän kannalta ja tarkastellaan viestinnällisten ominaispiirteiden yhteyttä alueen sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin oloihin sekä historiaan. Kurssin aikana

luodaan teoreettinen pohja latinoviestinnän ymmärtämiselle ja tutustutaan siihen liittyviin käsitteisiin, jotka auttavat analysoimaan kulttuurienvälisiä viestintätilanteita iberamerikkalaisessa ympäristössä.

Suoritustapa: L 24 t + kirjalliset ja suulliset tehtävät

Kirjallisuus: Artikkelikokoelma ilmoitetaan luennolla.

MUSIIKKITIEDE

Musiikkitiede on musiikinharjoituksen systemaattista ja historiallista tutkimista. Musiikkitieteen opinnot sisältävät laajahkon katsuksen länsimaisen taidemusiikin ja Suomen musiikin historiaan samalla kun pyritään luomaan kuva maailman musiikkikulttuureista.

MUSIIKKITIEDEEN PERUSOPINNOT (10 OV)

Tmu111 Johdatus yleiseen musiikkitieteeseen (2,5 ov)

Tmu112 Johdatus etnomusikologiaan (2,5 ov)

Tmu121 Johdatus länsimaisen taidemusiikin historiaan (2,5 ov)

Tmu132 Populaarimusiikin ja jazzin historia (2,5 ov)

Tmu111 Johdatus yleiseen musiikkitieteeseen (2,5 ov)

Johdatus yleiseen musiikkitieteeseen jakso perehdyttää pääasiassa länsimaisen taidemusiikin tutkimuksen peruskysymyksiin. Jaksoilla tutustutaan mm. musiikin historialliseen tutkimukseen, musiikkianalyysiin ja joihinkin musiikintutkimuksen uusiin suuntauksiin. Tavoitteena on antaa yleiskuva musiikintutkimuksen olemuksesta, myöhemmissä opinnoissa ja tieteellisen kirjallisuuden lukiemisessa tarvittavat kriittisen ajattelun valmiudet sekä näkemys siitä, mitä musiikin tieteellinen tutkimus voi olla.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu + kirjallisuus + kirjallinen harjoitustyö

Kirjallisuus: Tiedustele opetuksen järjestäjältä.

Tmu112 Johdatus etnomusikologiaan (2,5 ov)

Johdatus etnomusikologiaan jaksolla musiikkia tarkastellaan osana kulttuurista kontekstiaan. Pääpaino on suullisena perinteenä välittyvän musiikin tutkimuksessa, ja jaksolla tutustutaan etnomusikologisen tutkimuksen keskeisiin teorioihin ja menetelmiin (mm. kenttätyö, transkriptio). Opintojakson tavoitteena on antaa paitsi pohja etnomusikologian ja musiikkiantropologian myöhemmille opinnoille myös valmiudet tarkastella ympäröivää musiikkikulttuuria kriittisesti ja analyttisesti.

Suoritustapa: Luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: Mahdollinen oheislukemisto ilmoitetaan luennolla.

Tmu121 Johdatus länsimaisen taidemusiikin historiaan (2,5 ov)

Opintojaksolla käydään läpi länsimaisen taidemusiikin historia pääpiirteittäin antiikista 1900-luvulle. Tavoitteena on oppia tuntemaan länsimaisen taidemusiikin keskeiset tyylisuunnat, teokset ja säveltäjät sekä oppia ymmärtämään taidemusiikkiteoksia osana historiallista ja tyyllistä kontekstiaan. Keskeisessä asemassa on musiikin aktiivinen kuuntelu.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu + kuuntelukoe + kirjallisuus

Kirjallisuus: **Grout, D. J. & Palisca, C. V.**, A history of western music.

Tmu132 Populaarimusiikin ja jazzin historia (2,5 ov)

Opintojaksolla tarkastellaan populaarimusiikkia ja jazzia historiallisessa kontekstissa. Tavoitteena on oppia tuntemaan populaarimusiikin ja jazzin menneitä vaiheita sekä myös lukemaan niiden historiaa kriittisesti. Opintojaksolla on haluttaessa mahdollista keskittyä syvemmin johonkin tiettyyn osa-alueeseen, esimerkiksi suomalaiseen populaarimusiikkiin, ei-länsimaisiin populaarimusiikkeihin, iskelmään, bluesiin, rockiin tms.

Suoritustapa: L 20 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskuulustelu (tentitään yksi alla mainituista teoksista)

Kirjallisuus: **Manuel, P.**, Popular Musics of the non-Western world; **Stuessy, J.**, Rock and roll; **Bracket, D.**, Interpreting popular music; **Megill, D. D. & Demory, R. S.**, Introduction to jazz history.

NORDEN

Norden-kurs (1–2 sv)

Fråga om mer information vid den ansvarliga instituten.

SUOMEN KIELI

Suomen kielen perusopinnoissa tutustutaan kielentutkimuksen käsitteistöön ja menetelmiin, nykysuomen rakenteen kuvauksiin sekä sanojen ja lauseiden merkityksen analyysiin. Kielellistä vuorovaikutusta ja sen osuutta ilmausten ymmärtämisessä ja tulkinnessa tarkastellaan eri näkökulmista. Samaten perehdytään suomen kielen – myös kirjakielen – historiaan ja suomen kielen asemaan omassa kielikunnassaan ja maailman kielten joukossa. Opinnoissa käsitellään myös puhutun ja kirjoitetun kielen eroja ja nykykielessä esiintyvää monenlaista alueellista, sosiaalista, tilanteista ym. variaatiota.

SSU100 SUOMEN KIELEN PERUSOPINNOT (20 OV)

Ssu101 Orientoivat opinnot (5 ov):

Ssu102 Johdatus suomen kielen opintoihin (1 ov)

Ssu103 Kielitieteen periaatteet (3 ov)

Ssu104 Perusopinnojen loppu työ (1 ov)

Ssu105 Suomen kielen rakenne (5 ov)

Ssu106 Merkitys ja teksti (5 ov)

Ssu107 Suomen kielen kehitys ja vaihtelu (5 ov)

D

Ssu101 Orientoivat opinnot (5 ov):

Ssu102 Johdatusta suomen kielen opintoihin (1 ov)

Kurssilla tutustutaan suomen kielen tutkimusaloihin.

Suoritustapa: luennot + luentopäiväkirja + tutustumiskäynnit + orientoiva kirjallisuuskäytöstelä

Kirjallisuus: Aalto–Hakulinen–Laalo–Leino–Liekö (toim.): **Kielestä kiinni**.

Ssu103 Kielitieteen periaatteet (3 ov)

Luento- ja harjoituskurssi, joka perehdyttää kielitieteen keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin ja antaa yleiskuvan fonetiikasta.

Suoritustapa: luennot + harjoitukset + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Karlsson, F.** Yleinen kielitiede; **Ivic, M.** Kielitiede ennen ja nyt; **Wiik, K.** Fonetiikan perusteet; **Iivonen, A. – Sovijärvi, A. – Aulanko, R.** Foneettisen kirjoituksen kehitys ja nykytila. Helsingin yliopiston fonetiikan laitoksen monisteita n:o 16, (foneettisen kirjoituksen yleisiä periaatteita ja suomalais-ugralaista transkriptiota koskevat osat).

Ssu104 Perusopinnojen loppuyö (1 ov)

Perusopinnojen päätösvaiheessa kirjoitettava loppuyö, joka käsittelee siihen mennessä opittua.

Ssu105 Suomen kielen rakenne (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka antavat yleiskuvan suomen kieliopin eri osa-alueista (äänneoppi, muotooppi ja lauseoppi) ja niiden tarkastelussa tarpeellisesta käsitteistöstä. **Äänne- ja muotoopin** osuus antaa opiskelijalle käsityksen suomen kielen äännejärjestelmästä sekä sanojen taivuttamisesta ja sananmuodostuksesta. **Lauseopissa** käydään läpi periaatteet, joiden mukaan lauseet rakentuvat. Opiskelijan on opintojakson suorittuttuaan kyettävä analysoimaan suomen kieltä äänne- ja taivutusjärjestelmän sekä lauseopin kannalta.

Suoritustapa: luennot + kirjalliset tehtävät + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Laaksonen, K. – Lieko, A.** Suomen kielen äänne- ja muotooppi; **Lepämaa, A.- L. – Lieko, A. – Silfverberg, L.** Miten sanoja johdetaan; **Karlsson, F.** Suomen peruskielioppi; **Vilkuna, M.** Suomen lauseopin perusteet.

Ssu106 Merkitys ja teksti (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka käsittelevät kielellistä merkitystä ja sen analysoimista (**semantiikka**), lausetta laajempia tekstikonaituuksia (**tekstianalyysi**), kielenkäyttöä ja kielellisten ilmausten tulkintaa ja suhdetta kontekstiin (**pragmatiikka**) sekä käytännön kielenhuollon periaatteita (**kielenhuolto**).

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) Semantiikka ja pragmatiikka: **Saeed, J. I.** Semantics (paitsi luvut 3,4, 9 ja 10) **Kangasniemi, H., Sana, merkitys, maailma; Leiwo, M. & Luukka, M.- R. & Nikula, T.;** Pragmatiikan ja retoriikan perusteita. Tekstianalyysi: **Hakulinen, A. & Karlsson, F.** Nykysuomen lauseoppia (luku 13, s. 297–330); **Brown, G. & Yule, G.** Discourse Analysis (luvut 1, 6 ja 7, s. 17–26 ja 190–271); lisäksi artikkeleita (esim. tekstilajit, tekstityyppi) ja osia teoksista Kalliokoski, J. (toim.), **Teksti ja ideologia (Kieli 9)** ja **Tiittula, L.,** Puhuva kieli. Kielenhuolto: **Itkonen, T.,** Uusi kielioppi (s. 9–93); **Itkonen, T.,** Näillä näkymin (s.11–53) **Milroy, J., & Milroy, Authority in Language** (s. 1–28); **Sananjalka 34** (1992) s. 47–64; **Sananjalka 40** (1998) s. 47–64; **Virtittäjä** 1996 (s. 489–587). Kirjatenttiin valitaan lisäksi kuulustelijan kanssa soveltavia ajankohtaisia artikkeleita opintojakson alueelta.

Ssu107 Suomen kielen kehitys ja vaihtelu (5 ov)

Luento- ja harjoituskurssit, jotka käsittelevät suomen kielen historiallista taustaa ja kehitystä, sen suhdetta sukukieliinsä sekä nykysuomen alueellista ja sosiaalista vaihtelua. Kokonaisuus koostuu kolmesta osiosta: **suomen kielen tausta, alueellinen ja sosiaalinen variaatio, kirjasuomen kehitys**.

Suoritustapa: luennot + kuulustelu

Kirjallisuus: (luennoitsijan määräämin osin) **Chambers, J. K. – Trudgill, P.** Dialectology; **Häkkinen, K.** Suomalaisten esihistoria kielitieteen valossa; **Uralilaiset kansat**, Laakso, J. (toim.) (s. 20–122); **Lehikoinen, L.** Suomea ennen ja nyt (s. 11–176); **Lehikoinen, L. – Kiuru, S.** Kirjasuomen kehitys.

TAIDEHISTORIA

Taidehistorian tutkimuskohteita ovat arkkitehtuuri, kuvataiteen eri lajit, taidekäsityö, taideteollisuus ja muut visuaalisen taiteen alueet sekä taideteoriat ja taiteen instituutiot. Suomen taidehistorialla on keskeinen asema opetuksessa.

Ajallisten, paikallisten ja taidelajeihin liittyvien rajoitusten puuttuessa taidehistorian tutkimusalue on laaja. Taidetta tarkastellaan paitsi historiallisesta, myös esimerkiksi psykologisesta, sosiologisesta tai semioottisesta näkökulmasta. Lisäksi taidemuodot kehittyvät jatkuvasti ja eri taidealojen väliset rajat häviävät, mikä asettaa uusia haasteita tutkimukselle.

Opiskelu painottuu harjoituskurssimuotoiseen työskentelyyn, jossa pyritään kytkeään tiedon hankkiminen ja tuottaminen kiinteästi toisiinsa. Opintorekillä on merkittävä osuus opetuksessa.

Perusopinnot koostuvat yleisen taidehistorian ja Suomen taidehistorian peruskursseista, joilla hankitaan jäsennelty, visuaalisesti mahdollisimman kattava kokonaiskuva taidehistorian keskeisistä ilmiöistä. Peruskursseilla saatua tietoa syvennetään harjoituskursseilla, joilla opitaan myös tieteellisen kirjoittamisen alkeita. Suomen taidehistorian harjoituskursseilla opiskellaan kirjastojen ja arkistojen käyttöä sekä tutustutaan tärkeimpiin suomalaisiin museokokoelmiin ja arkkitehtuurikohteisiin.

Aineopinnoissa tutustutaan taidehistorian historiaan ja tutkimuskirjallisuuteen. Luettaessa tulee seurata ja eritellä, miten ongelmia on asetettu ja ratkaistu eli miten taidehistoriallista tietoa on muodostettu. Tarkoituksena ei ole antaa kattavaa kuvaa taiteen kehityksestä, vaan perehdyttää taidehistorian tutkimuksen luonteeseen ja nykysuuntauksiin vapaasti valittavien kokonaisuuksien puitteissa. Proseminaarissa opiskellaan taidehistorian

lähteiden käyttöä, taidehistoriallisen tiedon kokoamista, taideteosten analysointia sekä tieteellisten esitysten laatimista ja arviointia.

TTA100 TAIDEHISTORIAN PERUSOPINNOT (20 OV)

Tta110 Yleisen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tta120 Yleisen taidehistorian praktikum (5 ov)

Tta130 Suomen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tta140 Suomen taidehistorian praktikum (5 ov)

Tta101 Puoliarvosana (10 ov)

Puoliarvosana koostuu opintojaksoista Tta110 ja Tta130

Tta110 Yleisen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tavoitteena on yleisen taidehistorian jäsennelty kokonaiskuva, keskeisten teosten ja tyylihistorian perusteiden tuntemus.

Suoritustapa: L 54 t + kuulustelu

Loppukuulustelun yhteydessä suoritetaan kuvatentti ja kirjallisuus **H. Honour–J. Fleming**, Maailman taiteen historia (engl. 1991 tai uudempi painos, saatavana myös ruotsiksi) ja **J. Summerson**, The Classical Language of Architecture (saatavana myös ruotsiksi).

Tta120 Yleisen taidehistorian praktikum (5 ov)

Harjoituskurssi, jossa syvennyttään joihinkin teemoihin peruskurssia tarkemmin. Harjoituskurssilla tutustutaan taidehistorian teorioihin ja sovelletaan niitä harjoitustöiden teossa. Opiskelijat käyvät itsenäisesti ohjaajien suosittelemissa ajankohtaisissa näyttelyissä, joiden teokset liittyvät kurssin sisältöön.

Suoritustapa: L + R + ekskursio 48 t

Praktikumien kirjallisuuteen sisältyvät **A. Elovirta–V. Lukkarinen** (toim.), Katseen rajat: taidehistorian metodologiaa ja **J. Vakkari**, Lähde ja silmä: kuvataiteen tuntemuksen historiaa ja perusteita.

Tta130 Suomen taidehistorian perustuntemus (5 ov)

Tavoitteena on Suomen taidehistorian jäsennelty kokonaiskuva, keskeisten teosten ja

D

tyylihistorian perusteiden tuntemus.

Suoritustapa: L 51 t + kuulustelu

Loppukuulustelun yhteydessä suoritetaan kuvacentti ja kirjallisuus **ARS Suomen taide 1-6**.

Tta140 Suomen taidehistorian praktikum (5 ov)

Harjoituskurssi, jossa syvennytään joihinkin teemoihin peruskurssia tarkemmin. Harjoituskurssiin liittyy museo-, arkisto- ja kirjasto-käyntejä sekä tutustumista arkkitehtuuri-kohteisiin.

Suoritustapa: L + R + ekskursio 48 t

Praktikumien kirjallisuuteen sisältyy A. Elovirta-V. Lukkarinen (toim.), **Katseen rajat: taidehistorian metodologiaa**.

Taidehistorian perusopintoihin kuuluvat Suomen taidehistoriaa käsittelevät opintojaksot järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

TTA200 TAIDEHISTORIAN AINEOPINNOT (20 OV)

Tta210 Yleisen taidehistorian tutkimuksia (5 ov)
Vaihtoehdot:

- Tta212 Keskiajan kulttuuri (2,5 ov)
- Tta214 Italian renessanssi (2,5 ov)
- Tta215 Italian manierismi (2,5 ov)
- Tta216 Italian barokki (2,5 ov)
- Tta223 Pohjois-Amerikan taide (2,5 ov)
- Tta224 Prekolumbiaaninen taide ja latinalainen Amerikka (2,5 ov)
- Tta225 Klassinen islam (2,5 ov)
- Tta226 Kiinan ja Japanin taide (2,5 ov)
- Tta227 Oseania (2,5 ov)
- Tta228 Saharan eteläpuoleinen Afrikka (2,5 ov)
- Tta229 Muu kuulustelijan kanssa sovittava kokonaisuus (2,5 ov)
- Tta240 Taidehistorian tutkimuksia (5 ov)
- Tta250 Valinnaisia opintoja (5 ov)
- Tta260 Proseminaari (5 ov)

Tta210 Yleisen taidehistorian tutkimuksia (5 ov)

Vaihtoehtoisista kirjallisuuskokonaisuuksista suoritetaan kaksi. Opiskelijan tulee kiinnittää huomiota suuriin asiakokonaisuuksiin ja teoreettisiin kysymyksenasetteluihin. Kirjallisuuden voi suorittaa esseenä, tenttinä tai harjoituskurssina, joita pyritään järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Koska osioissa on vaihtoehtoisia kirjallisuutta, on suorituksesta aina sovittava henkilökohtaisesti vastuuhenkilön kanssa.

Vaihtoehdot:

Tta212 Keskiajan kulttuuri (2,5 ov)

A. Grabar, Christian Iconography: A Study of Its Origins (s.5-54), **E. Panofsky**, Renaissance and Renascences (s.1-161), **Siena, Florence and Padua. Art, Society and Religion 1280-1400**, D. Norman (ed.), (s. 48-95), **E. Mâle**, Religious Art in France (v:n 1985 painos, s.1-26, 98-201), **M. Camille**, The Gothic Idol (s. XXV-128), **V.I. Atroshenko-J. Collins**, The Origins of the Romanesque: Near Eastern Influences on European Art 4th-12th Centuries (s. 9-37, 89-166), **A. Petzold**, Romanesque Art, **Erlande-Brandenburg**, The Cathedral Builders of the Middle Ages.

Tta214 Italian renessanssi (2,5 ov)

L.B. Alberti, Maalustaiteesta, **G.Vasari**, Taiteilijaelämäkertoja (s. 9-24, 28-46, 85-188), **E. Welch**, Art and Society in Italy 1350-1500, **P. Hills**, The Light of Early Italian Painting (s. 1-28, 41-63, 95-114), **R. Goffen**, Masaccio's Trinity (s.1-32, 90-107), **R.A. Goldswaite**, The Florentine Palace as Domestic Architecture (s. 977-1012), The American Historical Review, VOL LXXVII, (1972), **R. Wittkower**, Architectural Principles in the Age of Humanism (s. 1-56), **C. Dempsey**, The Portrayal of Love (s. 3-49), **Looking at Italian Renaissance Sculpture**, S.B. McHam (ed.) (s. 149-188, 189-202, 223-245), **D. Rosand**, The Meaning of the Mark:Leonardo and Titian, **J. Shearman**, Leonardo's Colour and Chiaroscuro (s. 13-47), Zeitschrift für Kunstgeschichte, Band 25, 1962, **M.B. Hall**, (ed), Raphael's School of Athens (1-47, 64-113), **D. Rosand**, Painting

in Cinquecento Venice: Titian, Veronese, Tintoretto (s. 1–46).

Tta215 Italian manierismi (2,5 ov)

R. Wittkower, Idea and Image: Studies in the Italian Renaissance (s.11–67), **M. Tafuri**, "Giulio Romano: language, mentality, patrons", teoksessa Giulio Romano (s. 11–55), **J.S. Ackerman**, Palladio, **C.H. Smyth**, Mannerism and Maniera, with Introduction by Elizabeth Cropper, **M.B. Hall**, After Raphael: painting in central Italy in the sixteenth century (s. 1–256), **D. Rosand**, Painting in Cinquecento Venice: Titian, Veronese, Tintoretto (s. 182–220).

Tta216 Italian barokki (2,5 ov)

R. Krautheimer, The Rome of Alexander VII 1655–1667, **P. Waddy**, Seventeenth Century Roman Palaces: use and the art of the plan (s. 3–69), **A. Blunt**, Borromini (s. 13–84), **J. Montagu**, Roman Baroque Sculpture, The Industry of Art (s. 1–125, 151–172), **M.B. Hall**, After Raphael: painting in central Italy in the sixteenth century (s. 257–291), **J.C. Bell**, "Some Seventeenth-Century Appraisals of Caravaggio's Coloring" (s. 103–129), *Artibus et historiae* no. 27, **J.C. Bell**, "Light and Color in Caravaggio's Supper in Emmaus" (s. 139–170). *Artibus et historiae* no. 31, **R. Wittkower**, Studies in the Italian Baroque (s. 61–102, 235–258).

Tta223 Pohjois-Amerikan taide (2,5 ov)

Reading American Art, Doezema – Milroy (ed.), **D. Upton**, Architecture in United States, **Modernism** in Dispute: Art since the Forties tai **Native North American Art**, J.C. Berlo–R.B. Phillips (toim.).

Tta224 Prekolumbiaaninen taide ja latinalainen Amerikka (2,5 ov)

J.F. Scott, Latin American Art, **M.D. Coe**, The Maya (6. painos), **D. Ades**, Jord och frihet. Latinamerikansk konst 1830–1970, **Sulkakäärme ja jaguaarijumala**, J.K. Talvitie – A. Ilmonen (toim.) (s.74–249).

Tta225 Klassinen islam (2,5 ov)

O. Grabar, The Formation of Islamic Art, **A. Schimmel**, Calligraphy and Islamic Culture (1–33), **T. Allen**, Five Essays on Islamic Art ;

Content and Context of Visual Arts in the Islamic World (s. 13–23, 51–65, 255–277), **Kultaa, mirhamia**, J. Ervamaa (toim.) (s. 55–81). Muqarnas 17, (s. 37–202), Muqarnas XVI, (s. 125–154).

Tta226 Kiinan ja Japanin taide (2,5 ov)

L. Ledderose, Ten Thousand Things: Module and Mass Production in Chinese Art (s. 9–23, 187–228, 103–137), **W. Fong**, Riverbank: From Connoisseurship to Art History (s. 259–291, teoksessa **Issues of Authenticity**), **M. Törmä**, Looking at Chinese Landscape painting (s. 119–135, teoksessa **Looking at Other Cultures**), **D. Jenkins**, The Floating World Revisited (s. 3–23, 25–45, 63–83, 121–163, 219–243), **E. Swinton**, Hiroshige and His Pictures of the Famous Places (Asian Art, Spring 1992) (s. 57–79), **M. Watanabe**, Narrative Framing in the Tale of Genji scroll: Interior Space in the Compartmentalized Emaki, *Artibus Asiae* vol. LVIII, 1/2 (s. 115–145), **M. Inoue**, Space in Japanese Architecture, **K. Okakura**, Kirja teestä, **Guo Xi**, Metsien ja virtojen ylevä viesti.

Tta227 Oseania (2,5 ov)

N. Thomas, **Collectivity and Nationality in the Anthropology of Art** teoksessa **Rethinking Visual Anthropology**, M. Banks – H. Morphy (eds.), s. 256–275; **B. Smith**, European Vision and the South Pacific (s. 317–332), **Art in Small-Scale Societies**, R.L. Andersson, K.L. Field (ed.), (s. 33–52, 187–202), **J. Clifford**, Routes. Travels and Routes in the Late Twentieth Century (s. 17–91), **A. Gell**, Vogel's Net. *Journal of Material Culture* 1/1996 (s. 15–38), **Art and Identity in Oceania**, A. Hanson, L. Hanson (eds.), (s. 164–183), **Exploring the Visual Art of Oceania**, S. M. Mead (ed.) (s. 278–286).

Tta228 Saharan eteläpuolinen Afrikka (2,5 ov)

J. Vansina, Art History in Africa, **S.P. Blier**, Royal Arts of Africa, **Memory. Luba Art and the Making of History**, M.N. Roberts, A.F. Roberts (eds.) (s. 17–59), **L. Prussin** African Nomadic Architecture (s. 186–205), **Museums and History in West Africa**, C. D. Ardouin, E. Arinze (eds.) (s. 22–28, 40–45, 78–86, 93–104, 123–126, 127–131, 155–163),

Art in Society, M. Grenhalg–V. Megan (eds.), **Journal of the History of Collections**, Vol 2 Nr 2 1990, (s. 105–120, 207–223), **E. Bassani–L. Tedeschi**, The Image of Hottentot in the Seventeenth and Eighteenth Centuries (s.157–186), *Journal of the History of Collections*, 1990, Nr 2, **A.E. Coombes**, Reinventing Africa (s. 7–28), **H. Kalha**, Skin–Deep Beauties: Race, Gender and Aesthetics (s. 149–166, teoksessa **Looking at Other Cultures**).

Tta229 Muu kuulustelijan kanssa sovittava kokonaisuus (2,5 ov)

Tta240 Taidehistorian tutkimuksia (5 ov)

Tta240.1 Suomen taidehistorian tutkimuksia (2,5 ov)

Opiskelija perehtyy oman valintansa pohjalta johonkin suomalaisen taidehistorian kirjoituksen aluekokonaisuuteen. Alueen voi määritellä kronologisesti, temaattisesti tai metodisesti: joko tutkimuskohteen tai taidehistorian kirjoituksen näkökulmasta. Esseemuotoisena (n. 10–15 liuskan) suoritus on tarkoitettu tukemaan proseminaariesitelmän tekoa ja/tai pro gradu -työn alkuvaiheita. Kirjallisuudesta sovitaan kuulustelijan kanssa.

Tta240.2 Pohjoismaiden, Baltian ja Venäjän taidehistoria (2,5 ov)

Kirjallisuudesta sovitaan kuulustelijan kanssa. Esseemuotoinen (n.10–15 liuskan) suoritus voi tukea proseminaaria, joten opiskelija voi halutessaan esittää oman kirjallisuusehdotuksensa.

Tta250 Valinnaisia opintoja (5 ov)

Opintojakson voi suorittaa luentoina, ekskursioina, muiden korkeakoulujen kurseina tai työskentelynä projekteissa. Suoritus voi olla myös kaksi kokonaisuutta kohdasta Tta212–229. Suoritustavasta sovitaan henkilökohtaisesti.

Tta260 Proseminaari (5 ov)

Perusopinnot on suoritettava ennen proseminaaria. Suositellaan, että opintojakso Tta212–229 on suoritettu ennen proseminaaria tai suoritetaan samanaikaisesti sen kanssa.

Proseminaarin kirjallisuus: **J. Kalela**, Historian tutkimus ja historia sekä **Mistä tietoa rakennusten historiasta? Lähdeopas ammattilaisille ja asianharrastajille**, J. Lahti, E. Rauske, T. Tuomi (toim.).

TEATTERITIEDE

Teatteritiede tarkastelee näyttämötaidetta ja esittämisen muotoja, näytelmäkirjallisuutta sekä teatteria osana yhteiskuntaa. Opinoissa perehdytään taidemuodon eri osatekijöihin, mm. kirjallisuuden, ohjauksen, näyttelijäntyön ja lavastuksen ominaispiirteisiin ja historiaan sekä teoriaan ja tutkimusmenetelmiin.

TEATTERITIEEEN PERUSOPINTOJA (10 OV)

Tte111 Teatteritieteen peruskurssi (2,5 ov)

Tte510 Johdatus draaman tutkimukseen (2,5 ov)

Tte120 Yleinen teatterihistoria (2,5 ov)

Tte130 Suomalainen teatteri ja näytelmäkirjallisuus (2,5 ov)

Tte111 Teatteritieteen peruskurssi (2,5 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan teatteritieteen sisällöstä ja teatterin kehityksestä.

Suoritustapa: L 20 t + harjoitustyöt

Kirjallisuus: Ilmoitetaan luennolla.

Tte510 Johdatus draaman tutkimukseen (2,5 ov)

Suoritustapa: L 20 t + harjoitustyöt + essee

Kirjallisuus: Ilmoitetaan luennolla.

Tte120 Yleinen teatterihistoria (2,5 ov)

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu + kirjallisuus

Kirjallisuus: Ilmoitetaan luennolla.

Tte130 Suomalainen teatteri ja näytelmäkirjallisuus (2,5 ov)

Suoritustapa: L 20 t + harjoitustyöt + essee

Kirjallisuus: Ilmoitetaan luennolla.

USKONTOTIEDE

Uskontotieteen perusopintoja

Uskontotieteen opinnot perehdyttävät uskontoon kulttuurisena, yhteiskunnallisena ja yksilöllisenä ilmiönä. Opinnot antavat perustiedot uskonnoista maailmanlaajuisesti sekä valmiudet ymmärtää ja selittää erilaisia uskonnollisia ilmiöitä tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta.

USKONTOTIETEEN PUOLIARVOSANA 10 OV

Kut 110 Johdatus uskontotieteeseen (5 ov)

Kut 111 Uskontotieteen perusteet (2 ov)

Kut 112 Maailman uskonnot (2 ov)

Kut 120 Uskontotieteen oppihistoria ja keskustelunaiheet (5 ov)

Kut 121 Uskontotieteen oppihistoria (2 ov)

Kut 122 Uskontotieteen ajankohtainen keskustelu (3 ov)

Kut 110 Johdatus uskontotieteeseen (5 ov)

Kut 111 Uskontotieteen perusteet (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on uskontotieteen tutkimuskohteiden, peruskäsitteistön sekä teoreettisten lähtökohtien yleistuntemus. Kursilla tarkastellaan uskonnon määrittelyn ongelmia, uskonnon ulottuvuuksia ja uskon-

toa osana yksilön ja yhteisön elämää sekä kulttuuria.

Suoritustapa: L 32 t + kirjallisuus + essee

Kirjallisuus: **Sjöblom & al.** Mikä ihmeen uskonto.

Kut 112 Maailman uskonnot (3 ov)

Opintojakson tavoitteena on maailman erilaisten uskontoperinteiden perustuntemus. Kursilla tutustutaan sekä varhaiskantaisiin uskontoihin että suuriin maailmanuskontoihin.

Suoritustapa: L 36 t + kirjallisuus + kuulustelu

Kirjallisuus: Hyry & Pentikäinen (toim.): **Uskonnot maailmassa** (v. 1999 painos).

Kut 120 Uskontotieteen oppihistoria ja keskustelunaiheet (5 ov)

Kut 121 Uskontotieteen oppihistoria (2 ov)

Opintojakso perehdyttää uskonnotutkimuksen oppihistorian pääpiirteisiin, keskeisiin tutkimussuuntauksiin ja koulukuntiin.

Suoritustapa: L 24 t + luentopäiväkirja

Kirjallisuus: **Morris, B.** Anthropological Studies of Religion: An Introductory Text; **Preus, J. S.**, Explaining Religion.

Kut 122 Uskontotieteen ajankohtainen keskustelu (3 ov)

Opintojaksossa tutustutaan uskontotieteen ajankohtaisiin keskustelunaiheisiin ja uusiin suomalaisiin tutkimuksiin.

Suoritustapa: L 24 + kirjallisuus + essee + opimispäiväkirja

Kirjallisuus: **Pyysiäinen**, Harvat ja valitut; **Hovi & al.**, Uskonto ja sukupuoli.

Uskontotieteen perusopintoihin kuuluva Maailman uskonnot -opintojakso järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

YLEINEN

KIRJALLISUUSTIEDE

Yleinen kirjallisuustiede on teoreettisesti ja metodisesti perusteltua kirjallisuudentutkimusta. Oppiaineessa keskitytään kirjallisuuden sekä sen tutkimuksen ja kritiikin filosofiaan perusteisiin, teorioihin ja metodeihin. Käsiteltävää kirjallisuutta ei rajata historiallisesti, alueellisesti, kielellisesti tai lajiperustein. Perinteisesti yleisen kirjallisuustieteen pääkohde on ollut suurten länsimaisten kielialueiden kirjallisuus.

TYY100 YLEISEN KIRJALLISUUSTIETEEN PERUSOPINNOT (20 OV)

Tyy110 Kirjallisuudentutkimuksen peruskurssi (5 ov)

Tyy111 Peruskurssi I (2,5 ov)

Tyy112 Peruskurssi II (2,5 ov)

Tyy120 Kirjallisuudenhistoria juutalais-kristillisestä ja antiikin perinteestä valistukseen (5 ov)

Tyy121 Antiikin kirjallisuus ja Raamattu (2,5 ov)

Tyy122 Keskiäika, renessanssi ja klassismi (2,5 ov)

Tyy130 Kirjallisuudenhistoria valistuksesta nykyaikaan (5 ov)

Tyy131 Valistus, romantiikka ja 1800-luku (2,5 ov)

Tyy132 1900-luvun kirjallisuus (2,5 ov)

Tyy140 Tekstianalyysi (5 ov)

Tyy141 Proosa (2,5 ov)

Tyy142 Lyriikka (2,5 ov)

Tyy143 Draama (2,5 ov)

TYY110 Kirjallisuudentutkimuksen peruskurssi (5 ov)

Tyy111 Peruskurssi I (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kuulustelu tai kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **Eagleton, T.**, *Literary Theory* (suom. Kirjallisuusteoria) tai **Koskela-Rojola**, *Lukijan ABC*-kirja; **Jauss, H. R.**, "Kirjallisuudenhistoria kirjallisuustieteen haasteena", teoksessa *Kirjallisuuden tutkimuksen menetelmiä* (toim. M.-L. Nevala); Alan-

ko, O. – Käkälä-Puumala, T. (toim.), **Kirjallisuuden tutkimuksen peruskäsitteitä**; **Kantokorpi, M.** – **Lyytikäinen, P.** – **Viikari, A.**, *Runousopin perusteet* (Viikarin osuus, s. 39–102).

Tyy112 Peruskurssi II (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **Aristoteles**, *Runousoppi* (suom. P. Hotti); **Perkins, D.**, *Is Literary history possible?*; **Saari-Luoma, L.**, *Eksaktius, tiedonintressi ja kirjallisuudentutkimuksen käsitteet* (Kirjallisuudentutkijain seuran vuosikirja 44); A. Viikari (toim.), **Intertekstuaalisuus** tai L. SaariLuoma-M-L. Hakkarainen (toim.), **Interteksti ja konteksti**.

TYY120 Kirjallisuudenhistoria juutalais-kristillisestä ja antiikin perinteestä valistukseen (5 ov)

Tyy121 Antiikin kirjallisuus ja Raamattu (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Kaimio, M.** – **Oksala, T.** – **Riikonen, H.**, *Antiikin kirjallisuus ja sen perintö*; **Räisänen, H.** – **Saarinen E.**, *Raamattutieto; Raamattu* (1. Moosoksen kirja, Saarnaajan kirja, Laulujen laulu, Psalmi 1–41, Johanneksen evankeliumi); **Homeros**, *Odysseia*; **Aiskhylos**, *Agamemnon* (Oresteia-trilogiasta); **Pindaros**, *Olympia I* (Parnasso 1/74); **Sofokles**, *Kuningas Oidipus*; **Platon**, *Pidot tai Fairidos* (Teokset 3); **Catullus**, *Kaikki runous tai Vergilius*, *Aeneis* (I–IV); **Ovidius**, *Muodonmuutoksia* (I, VI–XI, XV); **Apuleius**, *Kultainen aasi* tai **Petronius**, *Trimalkion pidot*.

Tyy122 Keskiäika, renessanssi ja klassismi (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kirjallisuuskulustelu tai kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **Heiskanen, S.**– **Mäkelä**, *Euroopan kirjallisuuden valtavirtauksia*, s. 11–197 (tai vastaavat tiedot); **Tynni, A.** *Tuhat laulujen vuotta* (Swiftiin asti); **von Eschenbach, Wolfram**, *Parsifal* (kirjat I–VI); **Dante**, *Jumalainen näytelmä* (Helvetti); **Boccaccio**, *Decamerone* (kehyskertomus ja IX päivä); **Chaucer**, *Canterburyn tarinoita* (prologi ja 1. tarina); **Erasmus Rotterdamilainen**, *Tyhmyyden ylistys* tai **More**, *Utopia*; **Rabelais**, *Pantagruel* tai

Suuren Gargantuan hirmuinen elämä; **Montaigne**, Esseitä (1:9, 1:20, 2:2, 2:10, 3:3, 3:12); **Shakespeare**, Hamlet ja Kesäyön unelma; **Cervantes**, Don Quijote (luvut I–XXIII); **Milton**, Kadotettu paratiisi (kirjat I–II); **Racine**, Faidra.

Tyy130 Kirjallisuudenhistoria valituksesta nykyaikaan (5 ov)

Tyy131 Valistus, romantiikka ja 1800-luku (2,5 ov)

Suoritustapa: luentokurssi + kuulustelu tai kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **Heiskanen-Mäkelä, S.**, Euroopan kirjallisuuden valtavirtauksia, s. 198–278 (tai vastaavat tiedot) ja **G. Hägg**, Världens litteraturhistoria (luvut VII–VIII); **Tynni, A.**, Tuhat laulujen vuotta (Swiftistä Arnoldiin); **Swift**, Gulliverin retket (1. ja 4. osa); **Voltaire**, Candide; **Diderot**, Jaakko Fatalisti ja hänen isäntänsä tai **Sterne**, Tristram Shandy; **Fielding**, Tom Jones (v. 1994 käännös) tai **Austen**, Ylpeys ja ennakkoluulo; **Rousseau**, Tunnustuksia tai **Goethe**, Nuoren Wertherin kärsimyksen; **Goethe**, Faust I; **Schiller**, Rosvot; **Brontë**, Humiseva harju; **Gogol**, Päällysviitta; **Flaubert**, Madame Bovary; **Tolstoi**, Anna Karenina tai **Dostojevski**, Rikos ja rangaistus; **Baudelaire**, Pahan kukkia; **Strindberg**, Uninäytelmä tai **Tšehov**, Lokki.

Tyy132 1900-luvun kirjallisuus (2,5 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu.

Kirjallisuus: **G. Hägg**, Världens litteraturhistoria (luku IX); **Saariluoma, L.** Postindividualistinen romaani (johdanto); **Tynni, A.**, Tuhat laulujen vuotta (v. 1974 painos, s. 509–); T. Hökkä (toim.), **Oi runous** (s. 185–); **Proust**, Kadonnutta aikaa etsimässä 1 (Combray) tai **Joyce**, Odysseus; **Kafka**, Oikeusjuttu; **Pessoa**, Hetkien vaellus tai **Ahmatova**, Runoja; **Woolf**, Majakka tai Aallot; **Rilke**, Duinin elegiat tai **Eliot, T. S.**, Autio maa; **Brecht**, Äiti Peloton ja hänen lapsensa tai Setsuanin hyvä ihminen; **Beckett**, Leikin loppu tai **Ionesco**, Sarvikuonot; **Sartre**, Inho tai **Camus**, Sivullinen; **Sarraute**, Kulmaisat hedelmät tai **Robbe-Grillet**, Labyrintissa; **Borges**, Haaratuvien polkujen puutarha tai **Calvino**, Jos talviyönä matkamies; **Carpentier**, Barokki-konsertto tai **Duras**, Lol V. Steinin elämä; **Morrison**, Minun kansani, minun rakkaani tai **DeLillo**, Mao II.

Tyy140 Tekstianalyysi (5 ov)

Tavoitteena on opettaa opiskelijalle tekstin lähilukemista tukevia tekniikoita. Opiskelija valitsee kaksi lajia kolmesta.

Suoritustapa: praktikum

Tyy141 Proosa (2,5 ov)

Kirjallisuus: **Rimmon-Kenan, S.**, Kertomuksen poetiikka tai **M. Bal**, Narratology; **Martin, W.**, Recent Theories of Narrative.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Laclos**, Vaarallisia suhteita; **Dickens, C.** Suuria odotuksia; **Doctorow, E.L.** Ragtime; **Woolf, V.**, Orlando; **Saulinger**, Sieppari ruispellossa; **Joyce**, Dublinilaisia.

Tyy142 Lyriikka (2,5 ov)

Kirjallisuus: **Kantokorpi, M. - Lyytikäinen, P. - Viikari, A.**, Runousopin perusteet (Viikarin osuus) tai **Hobsbaum, P.** Metre, Rhythm and Verse Form; **Nowotny, W.**, The Language Poets Use tai **Kantola, J.**, Runous plus. Tutkielmia modernismin jälkeisestä runoudesta.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Heaney, S.** Ojanpiennarten kuningas; **Paz, O.** Aurinkokivi; **Villon, F.** Testamentti; **Dickinson, E.** Valitsee sielu seuransa; **Thomas, D.** Rakkkaus on viimeinen valo jota puhutaan.

Tyy143 Draama (2,5 ov)

Kirjallisuus: T. Heinonen - H. Reitala, Dramaturgioita; **A. Kinnunen**, Draaman maailma.

Lisäksi luetaan kaksi teosta seuraavista: **Aristofanes**, Sammakot; **Brecht, B.**, Galilein elämä; **Lesing, G.E.**, Viisas Natan; **Molière**, Ihmisvihaaja; **Shakespeare, W.** Myrsky.

D

Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot

KEMIA

Kemia on luonnontiede, joka tutkii maailmamme perusrakennetta, molekyyliä. Kemian tutkimus perustuu molekyylien rakenteiden, reaktioiden, ominaisuuksien ja toimintamekanismien selvittämiseen. Kemian vaikutus ulottuu laajalle muihin luonnontieteisiin, lääketieteeseen, ympäristöön ja koko yhteiskuntaan. Kemian approbatur-opinnoissa opiskellaan perustiedot epäorgaanisesta, orgaanisesta ja fysikaalisesta kemiasta sekä saadaan yleiskuva ympäristökemiasta. Luentojen ohella on vastapainoksi Epäorgaanisen kemian perusteiden harjoitustyöt (2 ov), joissa opitaan käytännön kemian taitoja laboratorioympäristössä. Ennen harjoitustöiden aloittamista suoritetaan Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov), jolla varmistetaan laboratoriossa työskentelyn perusasioiden hallitseminen.

KEMIAN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ (15 OV)

Yleinen kemia (4 ov)

Fysikaalisen kemian perusteet (2 ov)

Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov)

Epäorgaaninen kemia (2 ov)

Epäorgaanisen kemian perusteet, harjoitustyöt (2 ov)

Orgaanisen kemian perusteet (2 ov)

Ympäristökemia (2 ov)

Yleinen kemia (4 ov)

Opintojakso antaa välttämättömät perustiedot, joita tarvitaan kemian myöhemmissä opinnoissa. Opintojaksoon kuuluu luentojen lisäksi laskuharjoituksia. Käsitellään perusasioita mm. seuraavista aiheista: stoikiometria, kaasut, lämpökemia, atomin rakenne, kemiallinen sidos, reaktionopeus, kemiallinen tasapaino, hapot ja emäkset, liukoisuus-tasapaino sekä termodynamiikka.

Suoritustapa: L 48 t + R 12 t + kaksi välikuulustelua

Kirjallisuus: **Zumdahl**, Chemistry. 4., 5. tai 6. painos, luvut 1–9, 12–16.

Fysikaalisen kemian perusteet (2 ov)

Aluksi selvitetään miten atomien ja molekyylien rakennetta tarkastellaan kvanttimekaniikan keinoin ja esitellään spektroskopia peruskäsitteitä. Termodynamiikasta otetaan esille ensimmäinen ja toinen pääsääntö sekä sovelletaan niitä puhtaiden aineiden faasisapainoihin ja seosten ominaisuuksiin. Luodaan lyhyt katsaus myös sähkökemian ja lopuksi tarkastellaan kemiallisten reaktioiden nopeuksia.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opetusmoniste **Fysikaalisen kemian perusteet** (ostettavissa luennoijalta).

Turvallinen työskentely laboratoriossa (1 ov)

Opintojakso antaa työsuojelulain edellyttämät perustiedot laboratoriotyöhön liittyvistä määräyksistä, ohjaa hyviin työtapoihin ja kertoo ensiavun alkeita. Opintojaksolla käsitellään mm. otteita lainsäädännöstä, esitellään esimerkkejä terveydelle vaarallisista aineista ja niiden käyttöturvallisuustiedoista, saadaan ohjeita kemikaalien, lasitavaran ja laitteiden käytöstä sekä ensiavusta.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opetusmoniste **Turvallinen työskentely laboratoriossa** (ostettavissa luennoijalta).

Epäorgaaninen kemia (2 ov)

Opintojaksolla syvennetään Yleisen kemian 4 ov opintojakson tietoja mm. atomin rakenteesta, pysymättömistä atomeista ja radioaktiivisuudesta, kemiallisista sidoksista, kaasuista, termodynamiikasta, kemiallisesta tasapainosta, happo-emäs- ja liukoisuustasapainosta, hapettumis-pelkistymisreaktioista,

sähkökemiasta, jaksollisesta järjestelmästä ja alkuaineiden kemiasta.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Zumdahl**, Chemistry 4. tai 5. painos, luvut 10-11, 17-20.

Epäorgaanisen kemian perusteet, harjoitustyöt (2 ov)

Kurssi aloitetaan yleisen kemian harjoitustyöillä (8 työtä), joista tehdään työselostukset. Kurssiin sisältyvät sakkareaktioiden tunnistamistehtävät ja reaktioyhtälöt tentitään kurssin aikana. Kurssilla tehdään 3 kvalitatiivista ja 4 kvantitatiivista analyysia.

Suoritustapa: laboratorioharjoitukset 72 t/ryhmä + työselostukset

Kirjallisuus: oppikirja **Epäorgaanisen kemian perustyöt IA** ja **Epäorgaanisen kemian harjoitustyöt** (monistheet).

Orgaanisen kemian perusteet (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija orgaanisten yhdisteiden rakennepiirteisiin, nimitykseen, kemiallisiin ominaisuuksiin ja käyttöön.

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t

Edeltävät opinnot: Epäorgaanisen kemian perusteet 3 ov tai Yleinen kemia 4 ov opintojaksoja vastaavat tiedot suositeltavia.

Kirjallisuus: **McMurry, J.**, Fundamentals of Organic Chemistry.

Ympäristökemia (2 ov)

Tavoitteena on antaa kuva ihmisen toiminnan aiheuttamasta ympäristön kemikalisoitumisesta. Luennoilla selvitetään erilaisten päästöjen syntymistä, leviämistä ja kerääntymistä sekä ympäristökemian yleistä teoriaa.

Suoritustapa: L 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: luentomoniste.

MAANTIEDE

Maantieteen tehtävänä on tunnistaa luonnon ja ihmisen toiminnan alueellisia järjestelmiä sekä selittää niiden toimintaa. Maantieteessä tutkitaan myös ihmisen ja luonnon välisestä vuorovaikutuksesta aiheutuvia häiriöitä, etsitään ratkaisuja tästä johtuviin ongelmiin ja sovelletaan tutkimustuloksia ja hankittuja taitoja ympäristön suunnitteluun. Maantiede on näin ollen välittävässä asemassa luonnon- ja ihmistieteiden välillä.

MAANTIEDE 11 OV

Täydennyskuulustelu

Maantieteen perusteet (6 ov)

- Maantiede tieteenä ja käytännön ammattitaitona (2 ov)
- Luonnonmaantiede (1 ov)
- Kulttuurimaantiede (1 ov)
- Kehitysmaantiede –teema (1 ov)
- Suunnittelumaantiede –teema (1 ov)

Aluemaantiede (5 ov)

- Ulkomaiden aluemaantieteen kirjallisuus (3 ov)
- Suomen maantiede (2 ov)

Maantieteen 11 ov:n oppimäärä jakaantuu kahteen opintojaksoon, joista kumpikin jatkautuu erillisiin luento- ja kirjallisuuskuulustelujaksoihin. Opiskelija saa merkinnän kummastakin kahdesta opintojaksosta vasta, kun siihen liittyvät osakuulustelut ja muut vaadittavat suoritukset on hyväksytty.

Täydennyskuulustelu

Täydennyskuulustelu edellytetään ilman valinta- tai tasokoetta maantiedettä opiskelemaan valittavilta. Täydennyskuulustelun opintomenestyksen perusteella valitaan opiskelijat jatkamaan osaa Maantieteen aprobatur-oppimäärästä eli 11 ov.

Kirjallisuus: Lukion maantieteen kurssit 1 ja 2

Maantieteen perusteet (6 ov)

Yleismaantieteessä on tehtävänä analysoida ja tulkita luonnon ja ihmisen aikaansaamien yksittäisten alueellisten järjestelmien syntyä ja kehittämistä. Yleismaantieteessä voidaan

D

erottaa luonnonmaantiede ja kulttuuri-
maantiede. Suunnittelumaantiede on yleis-
ja aluemaantieteen sovellus.

Kehitysumaantiede, luennot ja kirjallisuus

Teos ja teemaluennot kehitysumaantieteen alueelta. Kehitysumaantieteen tarkoituksena on kehitysmaita koskevan tiedon tuottaminen.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Dickenson, J., B. Gould, C. Clarke, S. Mather, M. Prothero, D. Siddle, C. Smith & E. Thomas-Hope:** Geography of the Third World. 2 ed., 1996.

Luonnonmaantiede -kirjallisuuskuulustelu

Luennot luonnonmaantieteen alueelta. Luonnonmaantieteen tehtävänä on tutkia ympäristömme elottoman ja elollisen luonnon rakenteita, toimintoja ja muutoksia. Ensimmäisenä pyrkimyksenä on selvittää alueellisten luonnonjärjestelmien olemusta. Tähän kuuluu myös ihmisen vaikutus näihin järjestelmiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Goudie, A. & Viles, H.** The Earth transformed. An Introduction to Human Impacts on the Environment. 1997.

Suunnittelumaantiede -teema

Tutustutaan suunnittelumaantieteen perusteisiin. Suunnittelumaantieteessä tutkitaan, millaisia suunnitelmia eri alueiden/paikkojen ihmisillä ja yhteisöillä on ollut aiemmin ja on nyt tulevaisuutensa varalle. Alue- ja yhteiskuntasuunnittelun tehtävänä on tarvittavien teorioiden ja mallien luominen sekä tiedon tuottaminen.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Kosonen, M., Schulman, H., Valtakari, M. & Viitala P.:** Suunnittelualueena Suomi. 1999.

Maantiede tieteenä ja käytännön ammattitaitona, luennot ja kirjallisuus

Opintojaksolla tutustutaan mm. maantieteen tieteellisiin perusteisiin ja eri tutkimus- ja soveltamisalueisiin.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Livingstone, D., N.:** The geographical tradition. 1992; **Häkli, J.:** Meta hodot: johdatus ihmismaantieteeseen. 1999.

Kulttuurimaantiede – kirjallisuuskuulustelu

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **H.J. de Blij.** Human Geography. Culture, Society and Space. 4 ed. 1993 tai uudempi painos.

Aluemaantiede (5 ov)

Aluemaantieteessä tarkastellaan eri järjestelmien vuorovaikutussuhteita ja keskinäistä integroitumista sekä niiden aikaansaa-
maa alueiden erilaisuutta. Opintojaksossa perehdytään traditionaalisiin ja uudempiin aluemaantieteen kysymyksiin sekä globaalissa että paikallisissa yhteyksissä.

Ulkomaiden aluemaantieteen kirjallisuus

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu + vapaaehtoinen opintopiiri

Kirjallisuus: **Bradshaw, M. A.,** World Regional Geography – the New Global Order, Brown & Benchmark, 1997 ja Maailman Kartasto 1998. WSOY tai Koulun kartasto. Otava. 2001.

Suomen maantiede

Opintojaksolla saadaan perustieto Suomen maantieteestä ja sen ominaispiirteistä.

Suoritustapa: L 26 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Westerholm, J. & Raento, P. (toim.)** 1999. **Suomen kartasto**, 6. laitos. Suomen maantieteellinen seura ja WSOY.

1999. Suomen kartasto, 6. laitos. Suomen maantieteellinen seura ja WSOY.

MATEMATIK

Repetition och fördjupning av skolmatematiken (4 sv)

Kursinnehåll: Skolgeometri samt olikheter och ekvationer i den omfattning som det krävs för resten av kursen, funktioner och deras egenskaper, differential- och integralkalkyl, metoder för lösning av ekvationen $f(x)=0$.

Omfattning: 80 lektioner

TIETOJENKÄSITTELYTIEDE

Tietojenkäsittelytiede ei ole pelkästään koelma tietokoneen sovelluksia eri ongelmien ratkaisemiseen vaan aineen keskeisin osa on matematiikan tavoin sovelluksista riippumaton ja melko abstrakti. Matematiikka on tärkeä tukiaine tietojenkäsittelytieteelle. Tietokoneen käyttö on lisännyt matematiikan sovellusmahdollisuuksia, monet tietokonesovellukset perustuvat matemaattisiin malleihin ja myös tietojenkäsittelytieteen tutkimustyössä matemaattisilla menetelmillä on keskeinen sija.

Tietojenkäsittelytieteen approbatur-oppimäärän tarkoituksena on antaa yleiskuva automaattisesta tietojenkäsittelystä. Approbatur-opintoja voi käyttää monien oppiainneiden ns. yleisopinnoina, joiden tavoitteena on "tietotekninen lukutaito" eli perustiedot tietokoneista, niiden toimintaperiaatteista ja sovellustavoista. Approbatur-oppimäärän laajuiset opinnot ovat tarpeen, jos käyttää paljon atk:ta työssään tai osallistuu atk-sovellusten suunnitteluun. Opintoihin sisältyy mm. ohjelmointia, laitetekniikkaa ja atk-suunnittelua.

TIETOJENKÄSITTELYTIEDEEN APPROBATUR-OPPIMÄÄRÄ 15 OV

Tietokone työvälineenä (2 ov)
Ohjelmoinnin perusteet (3 ov)
Java-ohjelmointi (2 ov)
Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov)
Tietokantojen perusteet (2 ov)
Tietokoneen toiminta (2 ov)
Ohjelmoinnin harjoitustyö (Java) (2 ov)

Tietokone työvälineenä (2 ov) -opintojakso on suoritettava ennen muita approbatur-opintoja, ellei aihepiiri ole ennalta tuttu.

Luento-opintojaksot suoritetaan harjoituskilla ja loppukokeella. Ohjelmoinnin harjoitustyössä (2 ov) syvennetään ja havainnollistetaan luennoilla opittuja tietoja toteuttamalla konkreettinen ohjelmointi- ja suunnittelutyö. Opintojaksoista annettava arvosana määräytyy opintojaksokohtaisesti eri osatekijöistä saatujen pistemäärien perusteella.

Tietokone työvälineenä (2 ov)

Opintojaksolla harjoitellaan työvälineohjelmien käyttöä tulevia opintojaksoja ja harjoitustöitä varten mm. seuraavilta osa-alueilta: Windowsin käytön perusteet, WWW, sähköposti, uutisryhmät, tekstin- ja kuvankäsittely sekä taulukkolaskenta. Luennoilla käsitellään näiden ohjelmistojen toimintaperiaatteita ja esitetään demoja.

Aiemmin suoritettu Tietotekniikan alkeet 2 ov tai Unix-perusteet 1 ov (yksittäin tai yhdessä suoritettuna) korvaavat Tietokone työvälineenä 2 ov opintojakson. Tällöin Tietokone työvälineenä 2 ov ei voi sisältyä opintokokonaisuuteen.

Suoritustapa: L 16 t + R 20 t (mikroharjoitukset) + kuulustelu

Oheiskirjallisuutta: Paananen, J. & Korhonen, P. (toim.) **Tietotekniikan peruskirja** (5. tai uudempi painos). Opintojakson oppikirja löytyy osoitteesta www.avoin.helsinki.fi/kurssit/tkttityo/avoin/

Ohjelmoinnin perusteet (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään ohjelmoinnin keskeisiin periaatteisiin ja ajattelutapoihin.

D

Opintojakson sisältönä ovat mm. tietokone ja ohjelma, algoritmi ja sen tila, Java, sijoitus ja lausekkeet, tulostus ja syöttö, luokat ja oliot abstraktin tietotyypin toteuttamisessa, string-olioita ja char-arvoja sekä taulukko-olioita, hakemista ja järjestämistä. Opintojakso ei edellytä aiempaa ohjelmointitaitoa, mutta Tietokone työvälineenä (2 ov) (tai Tietotekniikan alkeet 2 ov) opintojaksoa vastaavat tiedot ovat suositeltavia.

Aiemmin suoritettu Johdatus ohjelmointiin (4 ov) opintojakso korvaa Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 32 t + R 14 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Wikla, A.**, Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, 2001 (luvut 1 ja 2).

Java-ohjelmointi (2 ov)

Opintojaksolla perehdytään Java-ohjelmointikielen. Tavoitteena on, että opintojakson hyvin suorittanut opiskelija osaa omatoimisesti ja itsenäisesti käyttää kielen alkuperäisdokumentaatiota. Osallistumisen edellytys on ohjelmointitaito (esim. opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov suoritus) sekä Tietokone työvälineenä 2 ov opintojaksoa vastaavat tiedot. Jos ohjelmointitaidon on hankkinut kielellä, jossa ei ole luokkia ja olioita, oppikirjan Wikla, A., Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä (1999), luvut 2.6.–2.8 on syytä opiskella ennen Java-ohjelmointi -opintojakson aloittamista.

Aiemmin suoritettu Johdatus ohjelmointiin (4 ov) opintojakso korvaa Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 20 t + R 10 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Wikla, A.**, Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, 2001 (luvut 3–6).

Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään oliokeskeistä ohjelmiston kehittämistä ja siinä tarvittavia kuvaustekniikoita ja menetelmiä sekä niiden määrittelyä, suunnittelun toteutusta ja tes-

tausta. Opintojakson toisena aiheena on johdatus käyttöliittymiin ja niiden suunnitteluun. Opintojaksolla edellytetään oliokäsitteistön tuntemista ohjelmoinnin kannalta opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov laajuudessa. Edeltävinä opintoina vaaditaan Tietokone työvälineenä 2 ov opintojakso tai vastaavat tiedot.

Aiemmin suoritettu Informaatiojärjestelmät (4 ov) opintojakso korvaa Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov) ja Tietokantojen perusteet (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Laine, H.**, Johdatus sovellussuunnitteluun. Helsingin yliopisto, Tietojenkäsittelytieteen laitos, 2000 (opintomoniste).

Oheiskirjallisuutta: **Maciaszek, L.A.** Requirements Analysis and System Design - Developing Information Systems with UML. Addison-Wesley, 2001. **Booch G., Rumbaugh, J. and Jacobson, I.** The Unified Modeling Language User Guide. Addison-Wesley, 1998.

Tietokantojen perusteet (2 ov)

Opintojaksolla opitaan perustiedot relaatiotietokannoista: mitä ne ovat ja miten niitä käytetään suoraan ja toisaalta ohjelmointikielen kautta. Opintojaksoon sisältyy johdatus relaatiotietokannan suunnitteluun. Opintojaksolla edellytetään ohjelmointitaitoa opintojakson Ohjelmoinnin perusteet 3 ov (tai Johdatus ohjelmointiin 4 ov) laajuudessa sekä Tietokone työvälineenä 2 ov (tai Tietotekniikan alkeet 2 ov) opintojaksoa vastaavat tiedot.

Aiemmin suoritettu Informaatiojärjestelmät (4 ov) opintojakso korvaa Johdatus sovellussuunnitteluun (2 ov) ja Tietokantojen perusteet (2 ov) opintojaksot.

Suoritustapa: L 24 t + R 12 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuutta: **Laine, H.**, Tietokantojen perusteet. Helsingin yliopisto. Tietojenkäsittelytieteen laitos, 2000.

Tietokoneen toiminta (2 ov)

Opintojaksolla tutustutaan tietokoneen ja sen oheislaitteiden rakenteeseen ja niiden toiminnan pääperiaatteisiin. Opintojaksolla käsitellään perusteita mm. keskusyksikön rakenneosista, lausekielen rakenteista symbolisella konekielellä, muistinhallinnasta sekä siirräntäjärjestelmästä.

Esitetoina edellytetään Tietokone työväläneenä 2 ov ja Ohjelmoinnin perusteet 3 ov opintojakson asiat tai perustiedot ohjelmoinnista.

Aiemmin suoritettu Tietokoneen toiminta (3 ov) korvaa tämän opintojakson.

Suoritustapa: L 24 t + R 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Häkkinen, A.**, Tietokoneen Toiminta -luentomoniste. Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitos, 1998.

Ohjelmoinnin harjoitustyö (2 ov)

Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) ja Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksoihin liittyvä laboratoriotyö. Harjoitustyössä laaditaan itsenäisesti pienimuotoinen tietokoneohjelmisto Java kielellä. Työhön liittyy kirjallisen raportin laatiminen valmistetusta ja testatusta ohjelmistosta. Lähdeohjelmistauksen sekä työselvityksen pituudet ovat tyypillisesti parikymmentä sivua. Tarkemmat ohjeet työn tekemiseen saadaan työryhmän ensimmäisellä koontumiskerralla. Edeltävinä opintoina vaaditaan Ohjelmoinnin perusteet (3 ov) sekä Java-ohjelmointi (2 ov) opintojaksojen hyväksytty suoritus (tai Johdatus ohjelmointiin 4 ov opintojakson suoritus).

Suoritustapa: R 40 t + ohjelmointityön tekeminen

Kirjallisuus: **Wikla, A.**, Ohjelmoinnin perusteet Java-kielellä, 2001; Ohjelmoinnin perusteet- ja Java-ohjelmointi -opintojaksojen oheismateriaali ja luentomuistiinpanot.

Tietojenkäsittelytieteen Approbatur-oppimäärään kuuluvista opintojaksoista järjestetään myös verkko-opintoina opintojaksot **Tietokone työväläneenä 2 ov, Ohjelmoinnin perusteet 3 ov ja Tietokantojen perusteet 2 ov**. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

TÄHTITIEDE

Maailmankaikkeus nyt (2 ov)

Kurssilla käsitellään erilaisia tähtitieteen aiheita maapalloilta avaruuden rajoille: aurinkokunnan uudet maailmat, tähtien synty ja kuolema, mustat aukot, maailmankaikkeuden rakenne ja kohtalo, havaintolaitteet ja galaksit.

Suoritustapa: L 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Oja, Heikki & Palviainen, Asko. Maailmankaikkeus 2005. Urso.

Tähtitieteen perusteet (4 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan planeetoista, tähdistä, tähtijärjestelmistä ja maailmankaikkeudesta sekä perustiedot tähtitieteen tutkimusmenetelmistä.

Suoritustapa: L 42 t + R 10 t + loppukuulustelu ja hyväksytyt laskuharjoitukset

Kirjallisuus: Karttunen, Donner, Kröger, Oja, Poutanen. Tähtitieteen perusteet. 2004. uudistettu laitos (tai vanhempi painos), Urso sekä Karttunen, Kröger, Poutanen. Tähtitieteen harjoitustehtäviä. 2004 uudistettu laitos, Urso

Biotieteelliset opinnot

BIOKEMIA

Biokemiallinen tutkimus pyrkii selvittämään elollisen luonnon rakenteita ja toimintoja molekyyli-, jopa atomitasolla. Biokemian keskeisiä tutkimuskohteita ovat nukleiinihapot, proteiinit ja solujen kalvorakenteet sekä näiden keskinäiset vuorovaikutukset ja toimintojen säätely. Biokemia käyttää hyväkseen varsinkin kemiallisia ja fysikaalisia menetelmiä mutta myös genetiikan, immunologian, fysiologian ja solubiologian metodeja.

BIOKEMIAN PERUSOPINNOT (16 OV)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Immunobiologia (2 ov)

Biomolekyylit (2 ov)

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Aineenvaihdunta (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään biokemiaa, solubiologiaa, molekyyli-genetiikkaa ja mikrobiologiaa.

Suoritustapa: L 81 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään mm. kehitysbiologiaa, perusasioita eläin- ja kasvifysiologias- ta sekä genetiikan perusteita ja sovelluksia. Edeltävinä opintoina edellytetään Biotieteiden perusteet I (4 ov).

Suoritustapa: L 78 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Immunobiologia (2 ov)

Kurssilla käsitellään immunobiologian perusteita. Aiheina ovat mm. synnynnäinen ja adaptiivinen immunitaetti, immunologisen tunnistuksen mekanismit, tulehdus ja immuunivasteen käynnistyminen, komplem- tentti, fagosyytit ja niiden toiminta im- muunivasteessa, adaptiivisen vasteen käyn- nistyminen imukudoksissa, antigeenit ja niiden tunnistus, lymfosyyttien aktivaatio ja toiminta vasteessa, immunoglobuliinit, im- munologinen muisti.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **Roitt, I., Brostoff, J. & Male, D.**, Immunology. 4. tai uudempi painos tai **Janeway, C. A. et al.**, Immunobiology. 4. tai uudempi painos.

Biomolekyylit (2 ov)

Luennoilla perehdytään biologisten makro- molekyylien, erityisesti proteiinien rakenteeseen ja ominaisuuksiin, biomolekyylien vuoro- vaikutusten fysikaalis-kemialliseen luon- teeseen, solukalvojen rakenteeseen ja toi- mintaan ja tärkeimpiin biokemiallisiin tutki- musmenetelmiin.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: oheislukemistona esim. **Berg, Tymoczko, Stryer**, Biochemistry. 5. painos 2002.

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Luennoilla tutustutaan ajanmukaiseen ku- vaan geneettisen informaation tallennuksen ja ilmentymisen molekyyli- tason perustasta. Erityisesti syvennytään DNA:n rakenteen, replikaation, korjauksen ja transkription me- kanismeihin, geeniekspression säätelyyn ja proteiinien biosynteesiin ja liikenteeseen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: oheislukemistona esim. **Berg, Tymoczko, Stryer**, Biochemistry. 5. painos 2002.

Aineenvaihdunta (2 ov)

Bioenergetiikka. Anabolinen ja katabolinen aineenvaihdunta. Glykolyysi, sitruunahappokierro, pentoosifosfaattireitti. Elektroninsiirtoketju ja oksidatiivinen fosforylaatio. Glykogeenin biosynteesi ja hajotus. Glukoneogeneesi. Aminohappojen, nukleotidien ja lipidien biosynteesi ja hajotus. Aineenvaihdunnan säätely ja integraatio.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

KASVIBIOLOGIA

Kasvibiologiassa opetetaan monipuolisesti kasveihin liittyviä asioita molekyylibiologian ekosysteemitasolle asti. Opiskelijat tutustuvat mm. kasvien fysiologian ja molekyylibiologian perusteisiin, kasviekologian perusteisiin, kasvien ja sienten evoluutiohistoriaan ja siihen perustuvaan systematiikkaan, erilaisiin biotooppeihin ja niiden kasvimaailmaan sekä oppivat tunnistamaan Suomessa yleisiä kasvi- ja sienilajeja.

KASVIBIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Pakolliset opintojaksot (11 ov):

- Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)
- Kasvien fysiologia ja molekyylibiologia (2 ov)
- Ekologian perusteet (2 ov)
- Kasvituntemus I (2 ov)
- Evoluutio ja systematiikka (2 ov)
- Biotoopit (1 ov)
- Sienituntemus (1 ov)

Valinnaiset opintojaksot (4 ov):

- Suomen luonnonvaraiset ja viljellyt puut ja pensaat (2 ov)
- Käävät ja niiden biologia (2 ov)
- Hyötykasvit (1 ov)
- Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (1 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen, lisääntyminen, kasvimorfologia, kasvianatomia, systematiikka, taksonomia.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opintomoniste: **Anna Backholm, Kristo Kulju, Katariina Vainio-Mattila, Johannes Enroth, Marja Härkönen, Leo Junikka, Timo Saarinen, Aulikki Salmia, Tarja Ukkola.** 1999. Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita. 5. uud. painos. Helsingin yliopisto, ekologian ja systematiikan laitos. 72 s.

Kasvien fysiologia ja molekyylibiologia (2 ov)

Luennoilla käsitellään kasvien elintoimintoja ja niiden molekyylibiologista taustaa. Asioita havainnollistetaan runsailla esimerkeillä. Tavoitteena on herättää keskustelua kasvimolekyylibiologian ajankohtaisista kysymyksistä, mm. voiko ihmisen kannalta hyödyllisten ominaisuuksien määrää kasveissa lisätä. Luennoilla käsiteltäviä aihekokonaisuuksia ovat mm: yhteyttäminen, veden otto ja kuljetus, kaasujen vaihto, kasvin ravinnetalous, hiilihydraatti-, typpi- ja sekundaarimetabolia, lipidien aineenvaihdunta, kasvihormonit kasvien kasvun ja kehityksen säätelyssä, kylmänkestävyyden fysiologia ja molekyylibiologia, lisääntyminen ja kasvibioteknologia.

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu ja pieni essee

Oheiskirjallisuus: **Campbell, Reece, Mitchell:** Biology 5.p. ja **Taiz & Zeiger:** Plant physiology 2.p. tai uudemmat.

Ekologian perusteet (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään kasvien sopeutumista fyysikaaliseen ympäristöön sekä populaatio-, yhteisö- ja ekosysteemiekologian perusteita.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Hanski, I. ym. (toim.) **Ekologia** (soveltuvin osin).

Kasvituntemus I (2 ov)

Tavoitteena on oppia tunnistamaan noin 300 kasvilajia (250 putkilokasvia, 50 levää, sammalta ja jäkälää). Opetus tapahtuu demonstraatioina ja itsenäisenä opiskeluna

kuivista näytteistä. Opetukseen kuuluu yksi maastoretki.

Suoritustapa: L 20 t + R 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Vänskä, H. ja Haeggström, C-A.** 2000. Kasvien ja jäkäläsienten lajintuntemus. 6. korjattu painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 173; **Vänskä, H. ja Haeggström, C-A.** 1988. Kasvien ja jäkäläsienten tieteellisten nimien merkityksistä. 2. uusittu painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 112; Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) **Retkeilykasvio.** 4. painos 1998.

Evoluutio ja systematiikka (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle yleiskäsitys maapallon eliökunnasta ja sen evoluutiosta sekä evolutiikan ja systematiikan perusteista. Tavoitteena on pikemminkin opiskelijan ymmärryksen kuin tiedon määrän kasvattaminen. Opintojakso tukee voimakkaasti kasvien ja eläinten rakenteen sekä tuntemuksen kursseja.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L. G.** 1999. *Biology*. 5.p. tai uudempi painos.

Biotoopit (1 ov)

Luennoilla käsitellään Suomen luontotyyppejä, niiden luokittelua ja luonnehtijalajistoa sekä suojele- ja biodiversiteettikysymyksiä. Retkeilyillä tutustutaan pääkaupunkiseudun metsien, soiden ja rannikon kasvillisuustyyppien ja indikaattorilajien ekologiaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 18 t + R 6 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: Lappalainen I. (toim.) **Suomen luonnon monimuotoisuus** (osittain).

Sienituntemus (1 ov)

Opintojaksolla syvennytään lähinnä suurisien laji- ja sukutason tuntemukseen. Pääpaino on helttasienissä ja tateissa.

Suoritustapa: L 10 t + R 16 t + kuulustelu, joka sisältää sekä kirjallisuuden että lajintuntemusosion.

Kirjallisuus: Lajintuntemusmoniste

Suomen luonnonvaraiset ja viljellyt puut ja pensaat (2 ov)

Kurssilla opitaan tuntemaan suurin osa Suomen luonnonvaraisista puista ja pensaista ja tärkeimmät puistoissa ja pihoiilla viherrakentamisessa käytetyt lajit. Tavoitteena on oppia tuntemaan noin 100 lajia. Kurssilla perehdytään myös lajien ekologiaan luonnossa sekä viljeltyjen lajien kasvupaikkavaatimukseen ja käyttömahdollisuuksiin erilaisissa olosuhteissa. Lisäksi käsitellään eri puulajien käyttöä niin historiallisesti kuin nykyaikaisessa teollisuudessa ja puusepän käsitöissä sekä perehdytään viljeltyjen lajien alkupeeraan ja historiaan.

Suoritustapa: L 15 t + R 15 t + kuulustelu tai esse

Käävät ja niiden biologia (2 ov)

Kurssilla perehdytään Suomen kääpäälajistoon ja lahoittajasiienten ekologiaan ja metsätaloudelliseen merkitykseen. Erityisesti kiinnitetään huomiota uhanalaisiin lajeihin ja vanhojen luonnonmetsien tunnuslajistoon. Ohjelmassa on luentoja, maastoretkiä ja määrätysharjoituksia. Kurssilla on tavoitteena oppia noin 80 kääpäälajin tunnistus kurssimonistetta apuna käyttäen. Kurssi perustuu lajiston tunnistamiseen ulkonäkötuntomerkin perusteella, eli ilman mikroskooppia.

Suoritustapa: L 15 t + R 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kurssimoniste: **Suomen kääpien määrittämissopas**, 14. painos.

Hyötykasvit (1 ov)

Opintojaksolla perehdytään ravinto-, hedelmä-, nautintoaine- ja maustekasveihin sekä teknisesti hyödyksi käytettäviin kasveihin. Kasveista esitellään tuntomerkit, rakenne, alkupeera, viljelyalue, viljelyn historia ja tuotanto.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Koponen T., Jalas J. & Salmia A.** *Ekonominen kasvitiede*. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 181: 1-134.

Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)

Opintojakso käsittelee Fennoskandian kasvistoa ja kasvillisuusvyöhykkeitä. Aiheita ovat myös erilaisten biotooppien (metsät, suot, tunturit, kulttuuribiotoopit jne.) ympäristön tila, uhkatekijät ja suojelu.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

• • •

Avomaan hyöty, yrtti- ja rohdoskasveja (1 ov)

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelijat maassamme avomaalla menestyvien hyöty-, yrtti- ja rohdoskasvien biologiaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 5 t + omatoimista opiskelua Kumpulan kasvitieteellisessä puutarhassa + lajintuntemuskuulustelu

Kirjallisuus: **Koponen, T. & Koponen, A.** 2000. Kumpula ja Kaisaniemi; Ulkopuutarhatentit. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 176.

Oheiskirjallisuus: **Koponen T., Jalas J. & Salmia A.** Ekonominen kasvitiede. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 181: 1-134; **Rousi, A.** 1997 Auringonkukasta viiniköynnökseen.

PERINNÖLLISYYSTIEDE

Ihmisgenetiikka (2 ov)

Luennoilla käsitellään sekä normaalien ominaisuuksien että periytyvien tautien genetiikkaa ihmisellä. Eri periytymismalleja valotetaan tautiesimerkeillä, joissa annetaan kokonaiskuva tautien oireista aina molekyyli-taustaan. Erityistä huomiota kiinnitetään myös sikiödiagnostiikkaan ja syövän genetiikkaan.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

YLEINEN MIKROBIOLOGIA

Yleinen mikrobiologia tutkii bakteerien, virusten, sienten, levien ja alkueläinten elintoimintoja, rakennetta sekä niiden hyödyntämistä biotekniikassa. Mikrobiologian saavutukset vaikuttavat jokapäiväiseen elämäämme esimerkiksi elintarvike- ja lääketieteellisuuden, biotekniikan sekä ympäristötutkimuksen kautta. Elintoimintojen säätelyä ja vaikutusmekanismeja molekyyli-tasolla selvittävä tutkimus perustuu suurelta osin mikrobeilla suoritettuihin kokeisiin. Mikrobit toimivat luonnossa välttämättöminä hajottaja-organismeina ja niiden käyttö jätteiden ja myrkkujen hajottamisessa on mikrobiekologisen tutkimuksen ansiosta jatkuvasti lisääntymässä. Bioteknisissä tuotantoprosesseissa mikrobien asema on keskeinen. Lääketieteellinen mikrobiologia tutkii sairauksia aiheuttavia mikrobeja ja etsii keinoja, joilla estää niiden leviäminen. Molekyylibiologisilla menetelmillä on nykyisin keskeinen asema kaikilla mikrobiologian osa-alueilla.

YLEISEN MIKROBIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Immunobiologia (2 ov)

Mikrobifysiologia ja biotekniikka (1 ov)

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään biokemialla, solubiologiaa, molekyyli-genetiikkaa ja mikrobiologiaa.

Suoritustapa: L 81 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään mm. kehitysbiologiaa, perusasioita eläin- ja kasvifysiologias- ta sekä genetiikan perusteita ja sovelluksia. Edeltävinä opintoina edellytetään Biotieteiden perusteet I (4 ov).

Suoritustapa: L 78 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Immunobiologia (2 ov)

Kursilla käsitellään immunobiologian perusteita. Aiheina ovat mm. synnynnäinen ja adaptiivinen immunitetti, immunologisen tunnistuksen mekanismit, tulehdus ja immuunivasteen käynnistyminen, komplemmenti, fagosyytit ja niiden toiminta immuunivasteessa, adaptiivisen vasteen käynnistyminen imukudoksissa, antigeenit ja niiden tunnistus, lymfosyyttien aktivaatio ja toiminta vasteessa, immunoglobuliinit, immunologinen muisti.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **Roitt, I., Brostoff, J. & Male, D.**, Immunology. 4. tai uudempi painos tai **Jane-way, C. A. et al.**, Immunobiology. 4. tai uudempi painos.

Mikrobifysiologia ja biotekniikka (1 ov)

Bakteerien kasvun peruskäsitteet. Ravinteiden assimilaatio. Hengitysketjun rakenne ja toiminta. Heterotrofinen elämäntapa: aerobia, fakultatiivisuus, anaerobinen hengitys. Kemolitotrofia. Metanogeneesi, asetogeneesi. Käymisreaktiot. Hiivasolun rakenne ja fysiologia. Maitohappobakteerit: biologiset ominaisuudet ja käymisreaktiot. Hapatetut maitohappotuotteet ja juustot. Probiootit. Homeiden ja hiivojen biotekninen hyödyntäminen. Proteiinien erityis hiivalla. Escherichia coli tuotantoisäntänä. Molekulaariset displaymenetelmät, biosensorit. Bakteeridiagnostiikkaa: monoklonaliset vastaaineet ja DNA-pohjaiset menetelmät.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **White.** The physiology and biochemistry of prokaryotes; **Glazer & Nikaido.** Microbial Biotechnology.

Geeniekspressio ja molekyylibiologia (2 ov)

Luennoilla tutustutaan ajanmukaiseen kuvaan geneettisen informaation tallennuksen ja ilmentymisen molekyyli- ja solutasoista. Erityisesti syvennytään DNA:n rakenteen, replikaation, korjauksen ja transkription mekanismeihin, geeniekspression säätelyyn ja proteiinien biosynteesiin ja liikenteeseen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: oheislukemistona esim. **Berg, Tymoczko, Stryer,** Biochemistry. 5. painos 2002.

Kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

Kirjallisuus: **Bauman, R. W.** Microbiology, 2004 (ei kappaleita 1, 2, 16, 18, 22 ja 23)

YLEISBIOLOGIA

YLEISBIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Yleisbiologian perusopinnot antavat perustiedot biologian eri osa-alueista esim. molekyyli- ja solubiologiasta, genetiikasta, mikrobiologiasta, biokemiasta, eläin- ja kasvitieteestä, evoluutiobiologiasta sekä ekologias-ta.

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Biotootit (1 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (2 ov)

Johdatus eläintieteeseen (2 ov)

Ekologian perusteet (2 ov)

Biotieteiden perusteet I (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään biokemiaa, solubiologiaa, molekyyli- ja solubiologiaa ja mikrobiologiaa.

Suoritustapa: L 81 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Biotieteiden perusteet II (4 ov)

Opintojaksossa käsitellään mm. kehitysbiologiaa, perusasioita eläin- ja kasvifysiologias- ta sekä genetiikan perusteita ja sovelluksia. Edeltävinä opintoina edellytetään Biotieteiden perusteet I (4 ov).

Suoritustapa: L 78 t + 2 välikuulustelua

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L.G.** Biology. 5. p.

Biotoopit (1 ov)

Luennoilla käsitellään Suomen luontotyypp- pejä, niiden luokittelua ja luonnehtijalajis- toa sekä suojelu- ja biodiversiteettikysymy- siä. Retkeilyllä tutustutaan pääkaupunki- seudun metsien, soiden ja rannikon kasvilli- suustyypien ja indikaattorilajien ekolo- giaan ja tunnistamiseen.

Suoritustapa: L 18 t + R 6 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: Lappalainen I. (toim.) **Suomen luonnon monimuotoisuus** (osittain).

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen (2 ov)

Johdatus kasvi- ja sienitieteeseen, lisäänty- minen, kasvimorfologia, kasvianatomia, sys- tematiikka, taksonomia.

Suoritustapa: L 24 t + R 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opintomoniste.

Johdatus eläintieteeseen (2 ov)

Tutustuminen eläinkunnan järjestelmään, tiettyjä pääryhmiä edustavien eläinten raken- teeseen ja evoluution yleispiirteisiin sekä tu- tustuminen preparointityöskentelyyn. Kurssi- kerran alkuun sijoittuvilla luennoilla seloste- taan morfologian teorian perusteita, kursilla käsiteltävään eläinmateriaaliin liittyvää toi- minnallista morfologiaa sekä eläinkunnan evoluutioon liittyviä kysymyksiä. Anatomian työt tehdään 2-3 hengen ryhmissä assistentin johdolla. Opintojaksolla pakollinen läsnäolo.

Suoritustapa: L 42 t + R 18 t + suulliset väli- kokeet + kirjallinen kuulustelu

Kirjallisuus: Opintomoniste

Ekologian perusteet (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään kasvien sopeutu- mista fyysikaaliseen ympäristöön sekä popu- laatio-, yhteisö- ja ekosysteemiekologian pe- rusteita.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suori- tetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Hanski, I. ym. (toim.) **Ekologia** (sovel- tuvin osin).

YLEISBIOLOGIAN AINEOPINNOT (35 OV)

Yleisbiologian aineopinnot sisältävät perus- ja syventäviä tietoja biologian eri osa-alueis- ta esim. molekyyli- ja solubiologiasta, geni- tiikasta, mikrobiologiasta, biokemiasta, eläin- ja kasvitieteestä, evoluutiobiologiasta sekä ekologiasta. Opintokokonaisuus on koottu käsittämään mahdollisimman laaja- alaisesti biologian eri osa-alueita ja opetus koostuu sekä luento-opetuksesta ja kirjalli- suudesta että harjoitus- ja kenttäkurseista. Opintokokonaisuus antaa pätevyiden ekolo- gian aineenopettajaksi, jos henkilöllä on jo opettajanpätevyys.

Edeltävät opinnot: Yleisbiologian perus- opinnot 15 ov (approbatur-oppimäärä).

Solubiologia ja sytogenetiikka (2 ov)

Eläintuntemus I (2 ov)

Ihmissen fysiologian kirjatentti (2 ov)

Kasvituntemus I (2 ov)

Evoluutio ja systematiikka (2 ov)

Biokemian harjoitustyöt (2 ov)

Biotoopit: kenttäkurssin biotooppijakso (3 ov)

Biotoopit: saariston ekologian kurssi (1 ov)

Sienituntemus (1 ov)

Geneettinen analyysi (2 ov)

Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)

Solubiologia ja sytogenetiikka (2 ov)

Solubiologia koostuu eläin- ja kasvisolubiolo- gian ja sytogenetiikan osuuksista. Kasvisolu- biologian osuudella käydään läpi valomikros- kopian periaatteet ja tutustutaan valomikros- koooppipreparaattien tekoon ja värjäykseen kasvisolukoista. Eläinsolubiologian osuudella

käydään läpi aiotumallisen solun rakenteen ja toiminnan pääpiirteet sekä tutustutaan peruskudoksiin ja yleisimpiin mikrotekniikan menetelmiin. Sytogenetiikan osuudessa perehdytään kromosomien käyttäytymiseen mitosisissa ja meiosisissa. Lisäksi analysoidaan ihmisen kromosomistoja ja tutustutaan internetin kromosomiaiheisiin kohteisiin.

Suoritustapa: L 18 t + kuulustelu

Eläintuntemus I (2 ov)

Demonstraatioilla annetaan opiskelijoille yleiskuva Suomen eläimistöstä sekä opetaan käytännön lajinmääritysrutiinia. Selkärankaisten kohdalla pyritään lajitason määrittelyseen, selkärangattomissa tyydytään yleensä heimo- tai lahkotason tunnistamiseen. Tuntemuskuulustelussa saa olla mukana määrityskirjallisuus. Kuulusteluun liittyvässä elintapaosassa kysytään kursilla esillä olleiden eläinten elintapojen levinneisyyden pääpiirteitä.

Suoritustapa: L 30 t + R 30 t + 2 välikoetta

Kirjallisuus: opintomoniste

Ihmisen fysiologian kirjatentti (2 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Haug, E., Sand, O. & Toverud, O.** 1999: Ihmisen fysiologia, 526 s., WSOY; tai uudempi painos.

Kasvituntemus I (2 ov)

Tavoitteena on oppia tunnistamaan noin 300 kasvilajia (250 putkilokasvia, 50 lehvää, sammalta ja jäkälää). Opetus tapahtuu demonstraatioina ja itsenäisenä opiskeluna kuivista näytteistä. Opetukseen kuuluu yksi maastoretki.

Suoritustapa: L 20 t + R 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Vänskä, H. ja Haeggström, C-A.** 2000. Kasvien ja jäkäläsienten lajintuntemus. 6. korjattu painos. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 173; **Vänskä, H. ja Haeggström, C-A.** 1988. Kasvien ja jäkäläsienten tieteellisten nimien merkityksistä. 2. uusittu painos. Helsingin yliopis-

ton kasvitieteen monisteita 112; Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) **Retkeilykasvio.** 4. painos 1998.

Evoluutio ja systematiikka (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle yleiskäsitys maapallon eliökunnasta ja sen evoluutiosta sekä evolutiikan ja systematiikan perusteista. Tavoitteena on pikemminkin opiskelijan ymmärryksen kuin tiedon määrän kasvattaminen. Opintojakso tukee voimakkaasti kasvien ja eläinten rakenteen sekä tuntemuksen kursseja.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **Campbell, N.A., Reece, J.B. & Mitchell, L. G.** 1999. Biology. 5.p. tai uudempi painos.

Biokemian harjoitustyöt (2 ov)

Suoritustapa: Osallistuminen kursseille ja harjoitustöiden tekeminen.

Biotoopit: kenttäkurssin biotooppijakso (3 ov)

Tutustutaan Helsingin ympäristön sekä Lammimaa- ja vesiekosysteemeihin ja niiden lajistoon.

Suoritustapa: Osallistuminen kenttäkursseille Lammilla ja pääkaupunkiseudulla.

Biotoopit: saariston ekologian kurssi (1 ov)

Tutustutaan Tvärminnessä saariston ekologiaan. Kurssilla perehdytään ekologisiin ilmiöihin Itämeressä ja sen saaristossa. Kurssi koostuu ns. demonstraatioista ja ryhmissä tehtävistä tutkimuksista.

Suoritustapa: Osallistuminen kenttäkursseille Tvärminnessä.

Sienituntemus (1 ov)

Opintojaksolla syvennyttään lähinnä suur-
sientien laji- ja sukutason tuntemukseen.
Pääpaino on helttiasienissä ja tateissa.

Suoritustapa: L 10 t + R 16 t + kuulustelu,
joka sisältää sekä kirjallisuuden että lajin-
tuntemusosion.

Kirjallisuus: Lajintuntemusmoniste

Geneettinen analyysi (2 ov)

Kursilla käsitellään klassisessa genetiikassa
tarvittavia työkaluja, kuten sukupuuanalyysi,
risteytyskokeet, geenien kytkentä ja populaatiogenetiikan perusteet. Näiden lisäksi
tutustutaan tilastollisen käsittelyn perusteisiin.
Työt ovat ohjattuja laskuharjoituksia,
joihin liittyy luento-osuus.

Suoritustapa: L 6 t + R 28 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Opintomoniste

Fennoskandian kasvimaantiedettä (1 ov)

Opintojakso käsittelee Fennoskandian kas-
vistoa ja kasvillisuusvyöhykkeitä. Aiheita
ovat myös erilaisten biotooppien (metsät,
suot, tunturit, kulttuuribiotoopit jne.) ympä-
ristön tila, uhkatekijät ja suojeleminen.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

• • •

Luonnonsuojelubiologia (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa
opiskelija luonnonsuojelubiologiaan ja
luonnonsuojelun ekologisiin perusteisiin
kuten mm. biodiversiteetti -käsitteeseen,
ympäristön pirstoutumiseen ja saarieliö-
maantieteeseen. Lisäksi käsitellään luon-
nonsuojelun tilannetta erityisesti Suomessa.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suori-
tetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Järvinen, O. & Miettinen, K.** Sammu-
ko suuri suku - luonnon puolustamisen biologiaa.

YMPÄRISTÖBIOLOGIA

Ympäristöbiologian 15 ov opintokokonaisuuden
tarkoituksena on antaa ajantasainen nä-
kemys ympäristönsuojelun ja kestävästä kehi-
tyksen kotimaisista ja maailmanlaajuisista
haasteista. Ympäristöbiologia on, ekologian
keskeisestä asemasta huolimatta, monitietei-
nen kokonaisuus, johon sisältyy useampia
ympäristön- ja luonnonsuojelun osa-alueita,
kuten mm. lajien- ja elinympäristöjen suoje-
lu, vesiensuojelu, ilmansuojelu ja jätehuolto.
Opintojen tavoitteena on mm. oppia tunnis-
tamaan ympäristössämme tapahtuvia ilmiöi-
tä ja ymmärtää ympäristön tilaan ja ihmisten
terveyteen vaikuttavia tekijöitä sekä arvioi-
maan ympäristöriskejä.

Ympäristöbiologian 15 ov opinnot soveltuvat
hyvin kaikille ympäristöalan opinnoista kiin-
nostuneille sekä ympäristöä sivuavissa am-
mateissa toimiville, peruskoulun ja lukion
opettajille sekä terveydenhuollon, tekniikan
tai maa- ja metsätalouden opintoja suunnit-
televille.

YMPÄRISTÖBIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

Johdatus ympäristötieteeseen (2 ov)

Ympäristöekologian perusteet (2 ov)

Vesiensuojelun perusteet (2 ov)

Ympäristölainsäädäntö ja -hallinto (2 ov)

Ympäristötieteen seminaari esitelmineen (2 ov)

Kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

Globus ympäristökasvatuksen CD-rom (2 ov)

Johdatus ympäristötieteeseen (2 ov)

Opintojakso johdattaa opiskelijat ympäristö-
tieteeseen; mitä ympäristötiede on, minkälai-
sia näkökulmia eri tieteenalat tarjoavat ympä-
ristökysymyksiin sekä ihmisen ympäristö-
suhteen pohdintaan. Opintojakso antaa
yleiskuvan ympäristöongelmista, joita ihmi-
sen luontoa muuttava toiminta aiheuttaa
sekä näiden ratkaisumahdollisuuksista.

Suoritustapa: L 20t + kuulustelu, jossa tenti-
tään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Osoituksen mukaan

D

Ympäristöekologian perusteet (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään keskeisiä ympäristöekologian sisältöjä, luonnonsysteemien keskeisiä piirteitä ympäristönsuojelun näkökulmasta. Luennoilla käydään lävitse ekologian peruskäsitteitä ympäristönsuojelun näkökulmasta ottaen huomioon ihmistoiminnan ympäristölle aiheuttamat uhkatekijät.

Suoritustapa: L 20t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Osoituksen mukaan

Vesiensuojelun perusteet (2 ov)

Opintojakso johdattaa vesiekologian perusteisiin. Luennoilla käsitellään vesiluontoa sääteleviä fysikaalisia ja kemiallisia tekijöitä, sekä eliöyhteisöjen rakennetta ja ekologisia vuorovaikutuksia. Lisäksi käsitellään vesien tilaan vaikuttavia ympäristötekijöitä ja niiden ratkaisumalleja.

Suoritustapa: L 20t + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Särkkä, J.** 1996. Järvet ja ympäristö, I Helsinki., **Vuorinen, I.** 1994. Itämeren ympäristön tila. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A:23. Painosalama Oy.

Oheiskirjallisuus: **Furman, E., Dahlström, H., Hamari, R.** 1998. Itämeren luonto ja ihminen, Otava. Ryhänen, E-L. (toim.) 2003. **Itämeri.** WSOY.

Ympäristölainsäädäntö ja -hallinto (2 ov)

Opintojaksolla saadaan yleiskuva ympäristönsuojeluun liittyvästä lainsäädännöstä ja hallinnosta.

Suoritustapa: L 20t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Hollo, E.** 2001. Ympäristönsuojeluoikeus. WSTL. Helsinki.

Ympäristötieteen seminaari (2 ov)

Opintojakso suoritetaan valmistelemalla ja esittämällä ympäristökysymyksiin liittyvä seminaarityö.

Suoritustapa: L 2t + R 10-20t, seminaarityö

Kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään ympäristöetiikkaan ja luonnon monimuotoisuuteen.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Lappalainen, I. (toim.) 1998. **Suomen luonnon monimuotoisuus.** Helsinki, Suomen ympäristökeskus; Oksanen, M. & Haapala, A. (toim.) 2000. **Arvot ja luonnon arvottaminen.** Helsinki, Gaudeamus

Globus-ympäristökasvatuksen CD-rom (2 ov)

Suoritustapa: Oppimistehtävä

Ympäristöbiologian perusopinnot järjestetään myös verkko-opintoina. Suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi

YMPÄRISTÖNSUOJELUTIEDE

Ympäristönsuojelutieteen opetuksessa pyritään antamaan kuva ympäristöongelmista, niiden syistä ja ratkaisukeinoista. Ympäristöongelmilla tarkoitetaan ihmisen aiheuttamia ympäristönmuutoksia, jotka koetaan kielteiseksi. Ympäristönsuojelun tarkoituksena on ympäristöongelmien ennaltaehkäisy, poistaminen, tai lievittäminen. Ympäristönsuojelutiede tutkii ympäristönsuojelun perusteita.

YMPÄRISTÖNSUOJELUTIEDE (20 ov)

YMP51.1. Ympäristönsuojelun perusteet (3 ov)

YMP52.1. Ympäristönsuojelun peruskirjallisuus (3 ov)

YMP52.6.A Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

YMP52.2. Ilmansuojelun perusteet – luennot (2 ov)

YMP52.3.B Ilmansuojelun perusteet – kirjallisuus (2 ov)

YMP52.2. Ympäristömuutosten arvottaminen ja arviointi (2 ov)

YMP55.5 Materiaalivirrat ja ympäristö (2 ov)

Kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

YMPS2.1. Ympäristönsuojelun peruskirjallisuus (3 ov)

Syvennetään peruskurssilla saatua yleistietoa ympäristöongelmiin liittyvistä ekologisista prosesseista ja saadaan taustatietoa ympäristön tilasta Suomessa. Artikkelikokoelma perehdyttää erilaisiin näkökulmiin selittää ympäristöongelmien syntyä ja niiden ratkaisumalleja.

Suoritustapa: kirjallisuus- tai cd-romkuulustelu + artikkelikokoelmasta tehtävät esseeet.

Kirjallisuus: **Wahlström ym.** Suomen ympäristön tulevaisuus. 1996.; **Hallanaro ym.** Suomen luonto CD-facta. Kertomus ympäristön tilasta. Suomen ympäristökeskus. eWSOY 2000; **Ympäristönsuojelu.** Artikkelikokoelma 2.1. (lainattavissa tiedekirjastosta ja sisältää esseenkirjoitusohjeen).

YMPS5.5. Materiaalivirrat ja ympäristö (2 ov)

Kurssilla tutustutaan luonnonvarojen kulutukseen ja materiaalin kierron ympäristövaikutuksiin, jätelainsäädäntöön ja jätehuol-

toon materiaalivirtoja hallitsevana alana sekä ekotehokkuuden ja materiaalivirtatarkastelun rooliin kestäväen kehityksen edistämässä

Suoritustapa: R 36 t + ennakkotehtävä + oppimistehtävä

Kirjallisuutta: Osoituksen mukaan.

Kirjallisuuskuulustelu (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Hollo, E.** 2001. Ympäristönsuojeluaikeus. WSTL. Helsinki.

Mähönen, O. (toim.) 2002. **Lapin ympäristön tila ja ihmisten terveys** (Suomen ympäristösarja)

Käyttätymistieteelliset opinnot

AIKUISKASVATUSTIEDE

Aikuiskasvatustiede tutkii kaikkea aikuisiin suuntautuvaa tavoitteellista vaikuttamistointaa, kuten ammatillista peruskoulutusta, henkilöstökoulutusta, yleissivistävää ja harrastetavoitteista koulutusta.

AIKUISKASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT (15 OV)

- PA 1. Johdatus aikuiskasvatustieteeseen (2 ov)
- PA 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)
- PA 3. Aikuiskoulutuksen toimintakentät (2 ov)
- PA 4. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)
- PA 5. Aikuisdidaktiikan perusteet (2 ov)
- PA 6. Työ ja oppiminen (2 ov)
- PA 7. Kohti tutkivaa työtappaa (3 ov)

Eri paikoissa järjestettävässä opetuksessa saattaa olla pieniä eroja opintojaksojen suoritustavoissa.

PA 1. Johdatus aikuiskasvatustieteeseen (2 ov)

Opiskelija tutustuu aikuiskasvatustieteen peruskäsitteistöön, tutkimuskohteisiin ja ajan-kohtaiseen tutkimukseen.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu + oppimistehtävät

Kirjallisuus: **Tuomisto, J.** Aikuiskasvatuksen perusaineisia.

Oheiskirjallisuus: **Aikuiskasvatus:** aikuiskasvatustieteellinen aikakauslehti. Aikuiskasvatuksen tutkimusseura. Edellisen vuoden vuosikerta; **Kasvava aikuinen**, TV-kurssin videotallenne ja kurssiin liittyvä teos **Kasvava aikuinen**, toim. R. Grönstrand; erikseen ilmoitettavat koulutuspoliittiset asiakirjat.

PA 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)

Opiskelija tutustuu Suomen koulutusjärjestelmän kehitykseen ja koulutuspolitiikkaan.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu, jossa suoritetaan myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Antikainen, A.** Kasvatus, elämänkulku ja yhteiskunta; ja **Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L.** Kasvatussosiologia.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Lampinen, O.** Suomen koulutusjärjestelmän kehitys.

PA 3. Aikuiskoulutuksen toimintakentät (2 ov)

Opiskelija saa yleiskuvan aikuiskoulutuksen toimintakentistä sekä tutustuu valitsemaansa aikuiskoulutuksen kenttään ja sitä koskevaan tutkimukseen.

Suoritustapa: L 12 + essee

Kirjallisuus: sovitaan opetuksen yhteydessä.

PA 4. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu oppimisen ja persoonallisuuden kehityksen lainalaisuuksiin elinikäisen kehityksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Näkökulmia kehityspsykologiaan.** Kehitys kontekstissaan, toim. P. Lyytinen, M. Korkiakangas & H. Lyytinen. (Teoksesta luetaan soveltuvin osin 150–200 s.); ja **Rauste-von Wright, M. & von Wright, J.** Oppiminen ja koulutus.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Säljö, R.** Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv. (Teos on ilmestynyt myös suomeksi.)

PA 5. Aikuisdidaktiikan perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu didaktiikan peruskäsitteisiin sekä oppii arvioimaan erilaisia opetuksellisia ratkaisuja ja niiden perusteita.

Suoritustapa: L 12 + kuulustelu + harjoitustehtävät + työskentelyä verkkoympäristössä

Kirjallisuus: **Engeström, Y.** Perustietoa opetuksesta.

Oheiskirjallisuus: **Aikuskoulutus verkossa:** verkkopohjaisten oppimisympäristöjen teoriaa ja käytäntöä, toim. J. Matikainen & J. Manninen: luennot ilmoitettavat artikkelit.

PA 6. Työ ja oppiminen (2 ov)

Opiskelija tutustuu työhön liittyvän koulutuksen ja oppimisen historialliseen kehitykseen ja ajankohtaisiin haasteisiin.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu tai essee tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa tenttiin myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Järvinen, A., Koivisto, T. & Poikela, E.** Oppiminen työssä ja työyhteisössä.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Sarala, U. & Sarala, A.** Oppiva organisaatio – oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen.

PA 7. Kohti tutkivaa työtappaa (3 ov)

Opintojakson aikana opiskelijat tutustuvat aikuiskasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 12 + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki:** lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuutila (luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opintojakson alussa.

Aikuiskasvatustieteen perusopinnot järjestetään myös verkko- ja monimuoto-opintoina. Kirjallisuudesta ja suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi. Monimuoto-opinnoista saa tietoa myös opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa).

AIKUISKASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT (35 OV)

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on hyvin tiedoin suoritettu aikuiskasvatustieteen 15 ov:n opintokokonaisuus.

Opintojen tavoitteena on aikuiskasvatustieteen sisällön tuntemus, valmius alan kehityksen seuraamiseen, tieteellisen tutkimuksen perusteiden tuntemus ja valmiudet syventävien opintojen aloittamiseen.

AA 1. Aikuisen oppimisen teoreettiset perusteet (2 ov)

AA 3. Valinnaiset aineopinnot 6 ov:

AA 3.1. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

AA 3.2. Aikuiskoulutuksen yhteiskunnalliset ja filosofiset perusteet (2 ov)

AA 3.3. Kehittävä työntutkimus (2 ov)

AA 4. Tutkimusmenetelmät 6 ov:

AA 4.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

AA 4.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

AA 5. Proseminaari (6 ov)

Eri paikoissa järjestettävässä opetuksessa saattaa olla pieniä eroja opintojaksojen suoritustavoissa.

AA 1. Aikuisen oppimisen teoreettiset perusteet (2 ov)

Opiskelija perehtyy elinikäistä oppimista, ammatillisen pätevyyden luonnetta ja muutosta sekä aikuisten oppimista koskeviin teorioihin.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: oppimateriaalina käytetään tieteellisten aikakauslehtien artikkeleita.

AA 3.1. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin organisaatioiden kehittämistä ja oppimista koskeviin teorioihin, käytännön sovelluksiin sekä niitä koskeviin tutkimuksiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Nonaka, I. & Takeuchi, H.** The knowledge-creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation; **Toikka, K. & Kuivanen, R.** Häiriöt kehitysmahdollisuutena: tekniikan, organisaation ja työtavan kehitys joustavassa valmistusjärjestelmässä; ja **Yritysverkostot:** kilpailu tiedolla, nopeudella ja joustavuudella, toim. M. Ollus, J. Ranta & P. Ylä-Anttila.

AA 3.2. Aikuiskoulutuksen yhteiskunnalliset ja filosofiset perusteet (2 ov)

Opiskelija perehtyy aikuiskoulutuksen sosiologisen ja filosofisen analyysin keskeisiin traditioihin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Kasvatus ja sivistys**, toim. P. Siljander. Gaudeamus; ja **Kasvatussosiologian teoreettikoita**. Uudesta kasvatussosiologiasta oppimisen kriittiseen tarkasteluun, toim. T. Aittola.

AA 3.3. Kehittävä työntutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kehittävän työntutkimuksen taustateoriaan, tutkimusasetelmaan, metodologiaan ja ajankohtaisiin sovelluksiin.

Suoritustapa: L 12 t + yhden tutkimuksen tutkijan haastatteluun ja raportteihin perustuva erittely ryhmätyönä sekä esseetehtävä.

Kirjallisuus: **Engeström, Y.** Kehittävä työntutkimus. Perusteita, tuloksia ja haasteita.

AA 4.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan kasvatustieteiden kannalta tärkeimmistä kvalitatiivisen tutkimuksen metodologioista sekä perehdyttää kvalitatiivisen aineiston hankinnan, erittelyn ja tulkinnan perusteisiin ja keskeisiin toteuttamistapoihin.

Suoritustapa: L 18 t + R 14 t + kuulustelu + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.** Johdatus laadulliseen tutkimukseen.

AA 4.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

Opiskelija perehtyy kvantitatiivisen tutkimuksen teon periaatteisiin ja soveltaa niitä käytäntöön. Opiskelija perehtyy kasvatustieteen kannalta keskeisiin tilastollisiin aineiston analyysimenetelmiin ja niiden tutkimukselliseen soveltamiseen.

Suoritustapa: Suoritus koostuu kahdesta luentotyypisestä jaksosta (18 t + 18 t) sekä näiden sisältöjä integroivista harjoituksista (30 t).

Oheiskirjallisuus: **Heikkilä, T.** Tilastollinen tutkimus. 2. uud. p.; **Karma, K. & Komulainen, E.** Käytännönmistieteiden tilastomenetelmien jatkokurssi. www.edu.helsinki.fi/oppimateriaalit/; **Munro, B. H.** Statistical methods for health care research. 4th ed.; **Yli-Luoma, P. V. J.** Johdatus kvantitatiivisiin analyysimenetelmiin SPSS for Windows -ohjelman avulla. 6. p.

AA 5. Proseminaari (6 ov)

Opiskelijat tekevät ohjatun tutkimuksen. Tavoitteena on lisäksi oppia käyttämään itsenäisesti kirjastoa ja muita tiedonlähteitä tutkimustyön välineinä sekä harjoitella osallistumista tieteelliseen keskusteluun.

Suoritustapa: R 60 t. Osallistuminen seminaariin ja tutkimussuunnitelman ja tutkimusraportin esittäminen seminaarissa.

Oheiskirjallisuus: **Hirsjärvi S. & Remes P. & Saja-vaara P.** Tutki ja kirjoita.

ERITYISPEDAGOGIIKKA

Erityispedagogiikka on kasvatustieteellinen oppiaine, jonka tavoitteena on tukea lähinnä pedagogisin keinoin erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä.

Erityispedagogiikan perusopintokokonaisuus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat erityispedagogisia tietoja ja taitoja työssään (mm. opettajat ja lastentarhanopettajat) tai jotka ovat kiinnostuneet poikkeavia opetusjärjestelyjä, -menetelmiä ja välineitä tarvitsevien erityisryhmien kasvatuksesta, opetuksesta ja kuntoutuksesta.

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT (15 OV)

EP 1. Erityispedagogiikan peruskurssi (3 ov)
EP 2.1. Kasvatustieteellinen tutkimus – kohti
tutkivaa työtapaa (3 ov)
EP 3. Erityispedagogiikan kirjallisuus (9 ov)

EP 1. Erityispedagogiikan peruskurssi (3 ov)

Tavoitteena on antaa opiskelijalle yleiskuva erityispedagogiikasta tieteenalana ja käytännön toimintana sekä perehdyttää opiskelija erityiskasvatuksen ja -huollon osa-alueisiin opintokäytien sekä opetus- ja oppimateriaalin avulla.

Suoritustapa: L 30 t + R 20 t , joihin sisältyy vierailukäyntejä + kuulustelu

Kirjallisuus: **Hautamäki, J. & al.** Erityispedagogiikan perusteet; **Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa**, toim. M. Jahnukainen. Lastensuojelun keskusliitto; **Sosiaali- ja terveydenhuoltolainsäädäntö 2002 tai 2003**, toim. E. Onikki & H. Ranta.

EP 2.1. Kasvatustieteellinen tutkimus – kohti tutkivaa työtapaa (3 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 12 t + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki**: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuutila (Luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opetuksen yhteydessä.

EP 3. Erityispedagogiikan kirjallisuus (9 ov)

Suoritustapa: teokset suoritetaan kirjallisuuskuulusteluissa ryhmittäin. Teoksia ei voiteta yksitellen.

EP 3.1 Kirjallisuus I (3 ov) :
Saloviita T. Kaikille avoimeen kouluun. Erilaiset

oppilaat tavallisella luokalla. Atena: Jyväskylä; **Ahvenainen O. & Holopainen E.** Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet: teoreettista taustaa ja opetuksen perusteita. Special data oma: Jyväskylä; **Lasten- ja nuorisopsykiatria**, toim. E. Räsänen & al. Duodecim. Jyväskylä; **Salmivalli, C.** Koulukiusaaminen ryhmäilmionä.

EP 3.2 Kirjallisuus II (3 ov) :

Erityispedagogiikka ja aikuisuus, toim. T. Ladonlahti & R. Pirttimaa; **Laine, M.** Johdatus kriminologiaan ja poikkeavuuden sosiologiaan; **Uusikylä, K.** Lahjakkaiden kasvatusta; **Ziehe, T.** Uusi nuori. Epätavanomaisen oppimisen puolustus.

EP 3.3 Kirjallisuus III (3 ov) :

Määttä, P. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatukseen ja kuntoutuksen käytännöt; **Kommunikoinnin häiriöt**. Syitä, ilmenemismuotoja ja kuntoutuksen perusteita, toim. K. Launonen & A.-M. Korpijaako-Huuhka; **Sairaan ja vammaisen lapsen hyvä elämä**, toim. E. Saarinen; **Kuikka, P. & Pulliainen, V. Hänninen, R.** Neuropsykologian perusteet.

Erityispedagogiikan perusopinnot järjestetään myös monimuoto-opintoina sekä verkko-opintoina. Monimuoto-opintojen suoritustavoista ja kirjallisuudesta saa tietoa opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa). Verkko-opinnoissa kirjallisuus sama kuin yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

ERITYISPEDAGOGIIKAN AINEOPINNOT (35 OV)

Opintojen tavoitteena on laajentaa erityispedagogiikan tuntemusta perehdyttämällä opiskelija erityispedagogiikan keskeiseen teoreettiseen ja metodologiseen sisältöön. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa valmiudet soveltaa ja arvioida tietoa ja saa omakohtaista kokemusta erityispedagogiikan alan tutkimustyöstä. Opintokokonaisuus koostuu erityispedagogiikan perusopintojen (15 ov) lisäksi seuraavista opinnoista:

Alkukuulustelu (sisältyy opintojaksoon EA 1)
EA 1 Orientoivat opinnot (2 ov)
EA 2 Perehtyminen erityispedagogiikan käytäntöihin I (2 ov)
EA 3 Tutkimusmenetelmät (5 ov):
EA 3.1. Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)
EA 3.2. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 ov)
EA 4 Proseminaari (5 ov)
EA 5 Valinnaiset erityisopinnot (6 ov)

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on erityispedagogiikan perusopintojen (15 ov) suoritus vähintään hyvin tiedoin.

Erityispedagogiikan aineopintojen alkukuulustelu

(sisältyy opintojaksoon EA 1)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu (toimii tarvittaessa karsivana)

Kirjallisuus: **Mittler, P.** Working Towards Inclusive Education. Social context; ja **Oppimisvaikeudet.** Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena, toim. T. Ahonen & T. Aro.

EA 1 Orientoivat opinnot (2 ov)

Tavoitteena on jäsentää ja täsmentää erityispedagogiikan tieteenalan määrittystä, selvittää sen teorianmuodostuksen metodisia perusteita ja historiallista kehitystä sekä antaa kuva nykyisestä käsitteellistämisestä.

Suoritustapa: L 16 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Kirk, S. A. & Gallagher, J. J. & Anastasiow, N. J.** Educating Exceptional Children. 8th or 9th ed.

EA 2 Perehtyminen erityispedagogiikan käytäntöihin I (2 ov)

Opiskelija perehtyy jonkin erityisryhmän kasvatukseen ja kuntoutukseen sekä toiminnan yleisiin perusteisiin, järjestelyihin ja tehtäviin.

Suoritustapa:

- 1) Vähintään kahden kuukauden harjoittelu tai työskentely jossakin erityispedagogiikan alueen laitoksessa tai koulussa tai

- 2) Perehtyminen johonkin erityispedagogiikan osa-alueeseen kirjallisuuden avulla (n. 600 s.) ja kaksi raportoitavaa opintokäyntiä.

Opintosuoritukset ja arviointi:

- 1) Suoritettu harjoittelu ja hyväksytyt harjoittelukertomus.
- 2) Hyväksytyt kirjalliset raportit.

EA 3 Tutkimusmenetelmät (5 ov)

Tavoitteena on täsmentää ja varmentaa tieteellisen menetelmän perusteet, tieteellisen analyysin ja päättelyn ehdot ja keinot sekä harjoitella tilastomenetelmien tai laadullisen tutkimusmenetelmän käyttöä. Sisällöllisesti on perehdyttävä kvantitatiivisiin ja kvalitatiivisiin menetelmiin. Kukin jakso eriytyy kolmeen osaan: metodien oma esittely, tulosten yhteenvedo sekä menetelmiin perehtymisen harjoitukseen.

EA 3.1 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Suoritustapa: L 18 t + 18 t + R 30 t + harjoitustyö + molempien luento-osien kuulustelu

Kirjallisuus: **Karma, K. & Komulainen, E.** Käytännönmittien tilastomenetelmien jatkokurssi.

EA 3.2 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + R 10 t + harjoitustehtävät + kuulustelu

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.** Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 5. painos.

EA 4 Proseminaari (5 ov)

Proseminaarin tavoitteena on harjaannuttaa opiskelija käyttämään itsenäisesti kirjastoja tiedonhankintalähteitä tutkimuksen apuvälineinä. Opiskelija oppii tekemään erityispedagogista ongelmakeskeistä tutkimustyötä aikaisemmissa opintojaksoissa oppimaansa integroiden ja syventäen. Hän harjaantuu osallistumaan tieteelliseen keskusteluun ja laatimaan tutkimusraportin.

Proseminaarin sisältö tutustuttaa opiskelijan systemaattisen tiedonhaun perusteisiin ja menetelmiin sekä proseminaariryön vaati-

man kirjallisen aineiston kokoamiseen ja tiedoston laatimiseen. Opiskelija laatii suppeahkon erityispedagogisen tutkielman ja raportoi sen joko yksin tai ryhmätöinä.

Suoritustapa: R 52 t sekä osallistuminen seminaarityöskentelyyn, tehtävien suorittaminen ja tutkielman tekeminen.

Kirjallisuus: **Tutki ja kirjoita**, toim. S. Hirsjärvi & al.

EA 5 Valinnaiset erityisopinnot (6 ov)

Opiskelija valitsee kolme aluetta, joista jokaisesta hän suorittaa kolme vapaavalintaista teosta. Teokset voi suorittaa osallistumalla kirjallisiin kuulusteluihin tai esseekirjoituksiin. Samaa teosta ei voi suorittaa kahdessa kokonaisuudessa.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelut tai esheet kolmelta valinnaiselta osa-alueelta:

EA 5.1 Poikkeavuus, yhteiskunta ja koulutus I (2 ov)

EA 5.2 Kommunikaation kehitys ja häiriöt (2 ov)

EA 5.3 Matematiikan oppimisvaikeudet (2 ov)

EA 5.4 Aistivammaisuus (2 ov)

EA 5.5 Kehitysvammaisuus I (2 ov)

EA 5.6 Oppimisvaikeudet, diagnostiikka ja interventio I (2 ov)

EA 5.7 Neuropsykologia I (2 ov)

EA 5.8 Lahjakkaiden lasten opetus I (2 ov)

EA 5.9 Varhaisvuosien erityiskasvatusta (2 ov)

EA 5.10 Erityispedagogiikan klassikkoja (2 ov)

Luettelo valinnaisesta kirjallisuudesta on saatavissa opintokokonaisuuden järjestävästä toimistosta.

• • •

ERITYISPEDAGOGIIKKA

Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt. Johdantokurssi ongelmallisen käyttäytymisen tulkintaan (1 ov)

Johdantokurssi tulkintaan ja puuttumiseen kuuluu erityispedagogiikan aihealueeseen. Kurssi painottuu käyttäytymishäiriöihin pedagogisena ongelmana. Kurssin tavoitteena on perehtyä käyttäytymishäiriöihin sosiaalisena ilmiönä sekä alustavasti käyttäytymishäiriöiden luokitteluun. Opintojen aikana

tutustutaan pedagogiselta kannalta käyttäytymishäiriöiden tulkinnan problematiikkaan, häiriöiden syihin ja taustoihin sekä niiden luokitteluun. Myös interventioiden yleisiä periaatteita tarkastellaan.

Suoritustapa: L 16 t + oppimistehtävät

Kirjallisuus: Ruoho, K. & Ihatsu, M. & Kuorelahti, M. Käyttäytymishäiriöiset lapset ja nuoret. Artikkeliteoksessa M. Jahnukainen (toim.) 2001. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa (11. painos). Oheiskirjallisuus: M. Kuorelahti & R. Viitanen (toim.) 1999. Holtittomasta hortoilusta hallittuun harhailuun – nuorten syrjäytymisen riskit ja selviytymiskeinot. Nuoran julkaisuja 14. Saatavilla ainoastaan www -muodossa: www.minedu.fi/nuora/tutkjulk.html

Yhteiset lapsemme -tv-kurssi

Lisätietoja verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi

KASVATUSTIEDE

Kasvatustiede antaa systemaattisen kokonaiskuvan ihmisen oppimisen ja kasvun ohjaamisesta ja siihen eri perustieteiden näkökulmista kohdistuvasta tutkimuksesta kasvatuksen koko kentällä lapsuudesta vanhuuteen.

KASVATUSTIETEEN PERUSOPINNOT (15 OV)

Kasvatustieteen perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kasvatustieteen keskeisiin kysymyksiin ja teorianmuodostukseen, yhteiskunnan koulutusjärjestelmän kehittämiseen yksilön ja yhteisön näkökulmasta sekä saa aineksia oman kasvatustieteellisen asiantuntijuuden kehittymiselle.

PK 1. Kasvatustieteen perusteet (2 ov)

PK 2. Kasvatusta ja yhteiskunta (2 ov)

PK 3. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

PK 4. Didaktiikan perusteet (2 ov)

PK 5. Kohti tutkivaa työtappaa (3 ov)

PK 6. Kasvatusta elämäntieteessä (4 ov)

PK 1. Kasvatustieteen perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatustieteen ilmiöiden filosofiseen käsitteellistämiseen.

Suoritustapa: joko a) R 4 t + oppimistehtävä tai b) kirjallisuuskäytöstä

Kirjallisuus: **Puolimatka, T.** Opetusta vai indoktrinaatiota ja **Nurmi, K. E.** Johdatus kasvatuksen filosofisiin ja historiallisiin perusteisiin. 7. tai uud. painos.

PK 2. Kasvatus ja yhteiskunta (2 ov)

Opiskelija perehtyy Suomen koulujärjestelmän kehitykseen ja koulutuspolitiikkaan.

Suoritustapa: joko a) L 12 t ja kuulustelu (luennot + kirjallisuus) tai b) kirjallisuuskäytöstä, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L.** Kasvatustieteologia; ja **Kuikka, M. T.** Suomalaisen koulutuksen vaiheet.

Opetuksen korvaava Kirjallisuus: **Lampinen, O.** Suomen koulutusjärjestelmän kehitys.

PK 3. Oppimisen psykologiset perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu oppimisen ja persoonallisuuden kehityksen lainalaisuuksiin elinikäisen kehityksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 t + kuulustelu (luennot + kirjallisuus) tai b) kirjallisuuskäytöstä, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Näkökulmia kehityopsykologiaan.** Kehitys kontekstissaan, toim. P. Lyytinen & M. Korkiakangas & H. Lyytinen; ja **Rauste-von Wright, M. & von Wright, J.** Oppiminen ja koulutus.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Saarinen, P., Ruoppila, I. & Korkiakangas, M.** Kasvatustieteologian kysymyksiä. 2. uud. p. tai uud. p.

PK 4. Didaktiikan perusteet (2 ov)

Opiskelija tutustuu didaktiikan peruskäsitteistöön ja opetuksen suunnittelun vaiheisiin opetuksen kehittämisen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 12 + luentokäytöstä

lu tai b) kirjallisuuskäytöstä, jossa tentitään myös opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lippinen, L.** Tutkiva oppiminen: älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen tai **Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lippinen, L.** Tutkiva oppiminen: järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä 6. painos.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Uusikylä, K. & Atjonen, P.** Didaktiikan perusteet.

PK 5. Kohti tutkivaa työtappaa (3 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatustieteellisen tutkimuksen erilaisiin kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin.

Suoritustapa: L 20 t + oppimistehtävät

Kirjallisuus: **Argumentti ja kritiikki:** lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot, toim. M.-L. Kakkuri-Knuutila (luvut 1–3 ja 8–11). Muusta kirjallisuudesta sovitaan opintojakson alussa.

PK 6. Kasvatus elämäntilanteissa (4 ov)

Opiskelija tutustuu kasvatukseen ja koulutukseen ihmisen elämäntilanteiden eri vaiheissa sekä formaalisissa että informaalisissa oppimisympäristöissä.

Suoritustapa: johdantoluento + oppimistehtävä

Kirjallisuus: opiskelija valitsee oheisesta kirjallisuudesta kolme teosta, joiden tulee olla eri osa-alueilta. Tehtävissä edellytetään myös ko. teemaan liittyvien muiden perusopintoihin kuuluvien opintojaksojen tietojen hyödyntämistä.

Perhe: **Koti kasvattajana, elämä opettajana.** Kasvatus- ja oppimiskulttuurit tutkimuskohteina, toim. L. Laurinen.

Perhe ja vanhemmuus: Suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen, toim. A. Rönkä & U. Kinnunen. PS-kustannus.

Varhaiskasvatus: **Strandell, H.** Päiväkotien lasten kohtaamispaikkana: tutkimus päiväkodista sosiaalisten suhteiden kenttänä.

Koulu: **Opettaja modernin murroksessa,** toim. H. Niemi.

Suomalainen koulu ja kulttuuri, toim. T. Tolonen.

Nuorisotutkimus: **Puuronen, V.** Johdatus nuorisotutkimukseen.

Aikuiset: **Living in a learning society:** life-histories, identities and education, A. Antikainen et al.; **Oppiminen ja elämänhistoria**, toim. A. Antikainen & H. Huotelin. Aikuiskasvatuksen 37. vuosikirja.

Työelämä: **Ruohotie, P.** Ammatillinen kasvu työelämässä. 2. uud. p. Tampereen yliopiston opettajakoulutuslaitos. Ammattikasvatussarja 8/1995.

Vanhuus: **Oppiminen ja ikääntyminen**, toim. P. Sallila. Aikuiskasvatuksen 41. vuosikirja.

Avoimet oppimisympäristöt: **Castells, M & Himmnen, P.** Suomen tietoyhteiskuntamalli. WSOY.

KASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT (35 OV)

Kasvatustieteen aineopintojen tavoitteena on laajentaa kasvatustieteellistä asiantuntijuutta perehdyttämällä kasvatustieteen keskeiseen teoreettiseen ja metodologiseen sisältöön sekä tärkeimpiin tutkimustuloksiin. Tavoitteena on, että opiskelija saa valmiudet soveltaa ja arvioida kasvatustieteellistä tietoa erilaisissa kasvatusta ja koulutusta koskevissa kysymyksissä ja saa omakohtaista kokemusta kasvatustieteellisestä tutkimustyöstä.

Opintojen aloittamisen edellytyksenä on hyvin tiedoin suoritettu kasvatustieteen 15 ov:n opintokokonaisuus.

AK 1. Valinnaiset aineopinnot 8 ov:

AK 1.1. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

AK 1.2. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

AK 1.3. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

AK 1.6. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

AK 2. Tutkimusmenetelmät 6 ov:

AK 2.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

AK 2.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

AK 3. Proseminaari (6 ov)

AK 1.1. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatustieteelliseen tutkimukseen ja sen menetelmiin. Tarkoituksena on antaa opiskelijalle käsitys keskeisistä

ontologisista, tietoteoreettisista ja arvofilosofisista näkökulmista, jotka vaikuttavat kasvatuksen teoriaan ja käytäntöön sekä kehittää valmiuksia itsenäiseen filosofiseen argumentaatioon.

Suoritustapa: joko a) L 14 t ja kuulustelu (luennot ja kirjallisuus) tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa suoritetaan myös opetuksen korvaava kirjallisuus c) kirjallisuuskuulustelu ja kirjallinen tehtävä teoksesta Platonista transmodernismiin.

Kirjallisuus: **Puolimatka, T.** Kasvatuksen mahdollisuudet ja rajat.

Opetuksen korvaava Kirjallisuus: **Platonista transmodernismiin.** Juonteita ihmisyyteen, ihmiseksi kasvamiseen, oppimiseen, kasvatukseen ja opetukseen, toim. R. Huhmarniemi, S. Skinnari & J. Tähtinen (osin).

AK 1.2. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatustieteelliseen teoreettisiin ja empiirisiin lähtökohtiin sekä tutustuu alan tutkimukseen ja sen menetelmiin. Aiheina aivot, ajattelu ja kehitys; muisti ja oppiminen; koulutettavien persoonallisuus; koulutettavien valmiuksien ja saavutusten arviointi sekä kasvu yksilön, ympäristön ja yhteisön vuorovaikutuksessa.

Suoritustapa: joko a) L 14 t ja kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu, jossa suoritetaan opetuksen korvaava kirjallisuus

Kirjallisuus: **Gage, N. L. & Berliner, D. C.** Educational psychology. 5th or later ed.

Opetuksen korvaava kirjallisuus: **Hilgard's introduction to psychology**, R. L. Atkinson & al. 12th ed. (osat 2, 4, 5 ja 6).

AK 1.3. Kasvatustieteellinen tutkimus (2 ov)

Opiskelija perehtyy kasvatustieteelliseen teoreettisiin ja empiirisiin lähtökohtiin sekä alan tutkimukseen ja sen menetelmiin. Näkökulmana ovat koulutuksen ja kasvatuksen rakenteelliset ja kulttuuriset tekijät, sisältöinä mm. sukupuolen, sosiaalisen taustan ja etnisyyden merkitykset koulutuksessa sekä tie-

D

don ja opetussuunnitelman sosiologinen analyysi.

Suoritustapa: joko a) johdantoluento + oppimistehtävä

Kirjallisuus: **Education: culture, economy and society**, ed. by A. H. Halsey et al. Osa Introduction sekä sopimuksen mukaan yhteensä 10 artikkelia osista Part one ja Part five tai sopimuksen mukaan muita artikkeleita ko. teoksesta tai esim. jostain seuraavista tieteellisistä aikakauskirjoista: British Journal of Sociology of Education, Discourse, Gender and Education tai International Studies of Sociology of Education.

AK 1.6. Osaamisen kehittäminen organisaatiossa (2 ov)

Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin organisaatioiden kehittämistä ja oppimista koskeviin teorioihin, käytännön sovelluksiin sekä niitä koskeviin tutkimuksiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Nonaka, I. & Takeuchi, H.** The knowledge-creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation; **Toikka, K. & Kuivainen, R.** Häiriöt kehitysmahdollisuutena: tekniikan, organisaation ja työtavan kehitys joustavassa valmistusjärjestelmässä; ja **Yritysverkostot**: kilpailu tiedolla, nopeudella ja joustavuudella, toim. M. Ollus, J. Ranta & P. Ylä-Anttila.

AK 2.1. Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät (3 ov)

Kurssi antaa yleiskuvan kasvatustieteiden kannalta tärkeimmistä kvalitatiivisen tutkimuksen metodologioista sekä perehdyttää kvalitatiivisen aineiston hankinnan, erittelyn ja tulkinnan perusteisiin ja keskeisiin toteuttamistapoihin.

Suoritustapa: L 18 t + R 14 t + harjoitustyö + kuulustelu (luennot ja kirjallisuus)

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.** Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 2. p.

AK 2.2. Kvantitatiivisen aineiston keruu ja analyysi (3 ov)

Opiskelija perehtyy kvantitatiivisen tutkimuksen teon periaatteisiin ja soveltaa niitä käytäntöön. Opiskelija perehtyy kasvatustieteen kannalta keskeisiin tilastollisiin aineiston analyysimenetelmiin ja niiden tutkimukselliseen soveltamiseen.

Suoritustapa: Kaksi luentojaksoa (L 18 t + L 18 t) + luentojen sisältöjä integroivat harjoitukset (R 30 t) + luentoihin ja harjoituksiin liittyvä kirjallinen kuulustelu + harjoitustyö

Oheiskirjallisuus: **Heikkilä, T.** Tilastollinen tutkimus. 2. uud. p.; **Karma, K. & Komulainen, E.** Käyttätymistieteiden tilastomenetelmien jatkokurssi. www.edu.helsinki.fi/oppimateriaalit/; **Munro, B. H.** Statistical methods for health care research. 4th ed.; **Yli-Luoma, P. V. J.** Johdatus kvantitatiivisiin analyysimenetelmiin SPSS for Windows -ohjelman avulla. 6. p.

AK 3. Proseminaari (6 ov)

Opiskelija saa kokonaiskuvan tutkimusprosessista perehtymällä tehtyihin kasvatustieteellisiin tutkimuksiin, suorittamalla itse tutkimusta ja kirjoittamalla tutkimusraportin. Tavoitteena on, että opiskelija integroi ja syventää aikaisemmin opittua tutkimustyöhönsä sekä harjoittelee osallistumista tieteelliseen keskusteluun. Proseminarityö on pääaineopiskelijoilla myös kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon sisältyvä kandidaatintyö.

Suoritustapa: R 50 t. Seminaarityön suunnittelu, toteuttaminen sekä raportointi yksilö- tai parityönä, työn eri vaiheiden esittäminen seminaariryhmässä sekä aktiivinen osallistuminen seminaarin työskentelyyn. Kirjaston käytön opetus sisältyy proseminaarin opetukseen.

Oheiskirjallisuus: **Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P.** Tutki ja kirjoita.

Kasvatustieteen perus- ja aineopinnot järjestetään myös monimuoto-opintoina. Kirjallisuudesta ja suoritustavoista saa tietoa opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa) tai verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

KOGNITIOTIEDE

Kognitiotiede tutkii laaja-alaisesti tiedonkäsittelyn eri muotoja: niin ihmisen tiedonkäsittelyä, tekoälyä kuin tiedon luonnetta organisaatioissakin. Keskeisiä kysymyksiä ovat tiedon olemus, tiedon jäsentyminen erilaisissa systeemeissä, tiedonkäsittely ja sen tutkiminen ja parantaminen. Kognitiotiede on siten monitieteinen ja soveltava tieteenala, joka kytkeytyy läheisesti psykologiaan, tietojenkäsittelytieteeseen ja kielitieteeseen. Kognitiotiedettä voidaan soveltaa esimerkiksi käyttöliittymien suunnittelussa, informaatioteknologiassa ja organisaatioiden tiedonkäsittelyn ymmärtämisessä.

KOGNITIOTIETEEN PUOLIARVOSANA (10 OV)

Ckt111 Johdatus kognitiotieteeseen (2 ov)
Ckt 112 Kieli, merkitys ja logiikka (2 ov)
Ckt113 Käyttöliittymät, käytettävyys ja kognitiivinen ergonomia (2 ov)
Ckt114 Johdatus kognitiiviseen psykologiaan (2 ov)
Ckt119 Tieteellinen päättely ja selittäminen (2 ov)

Ckt111 Johdatus kognitiotieteeseen (2 ov)

Opintojaksossa tutustutaan kognitiotieteeseen tieteenalana, joka tarkastelee ihmistä informaatiota prosessoivana järjestelmänä. Jaksossa käsitellään kognitiotieteen historiallisia, filosofisia ja tieteellisiä perusteita: kybernetiikkaa, tietokoneiden syntyä, kieltä, merkitystä ja ajattelua, nykyaikaisen tekoälytutkimuksen ongelmia sekä hermoverkkoja.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kurssimoniste.

Ckt112 Kieli, merkitys ja logiikka (2 ov)

Kurssilla tarkastellaan kieltä, merkitystä ja logiikkaa. Keskeisinä aiheina ovat komputaationaalinen teoria mielestä, X-teoria, univer-

saali kielioppi sekä formaalin semantiikan ja logiikan perusteet.

Suoritustapa: L 12t + R 12t + kuulustelu

Kirjallisuus: Kurssimateriaali, joka sisältää pakolliset harjoitukset, on hankittavissa Avoimen yliopiston toimistosta (paperikopiona).

Ckt113 Käyttöliittymät, käytettävyys ja kognitiivinen ergonomia (2 ov)

Opintojaksolla opitaan tuntemaan alan perusongelmat ja menetelmät.

Suoritustapa: L 24 t + esse

Kirjallisuus: **Norman, D.**, Miten avata mahdolltomia ovia? tai **Norman, D.**, The Psychology of Everyday Things; **Keinonen, T.**, Miten käytettävyys muotoillaan?; Sinkkonen & al., **Käytettävyyden psykologia**.

Ckt114 Johdatus kognitiiviseen psykologiaan (2 ov)

Perehdytään ihmisen tiedonkäsittelymekanismeihin ja kognitiivisiin taitoihin.

Suoritustapa: Luennot 24t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Eysenck, M., & Keane, M.**, Cognitive Psychology, A Student's Handbook (4. painos), opettaja ilmoittaa tarkemman alueen kurssilla.

Ckt119 Tieteellinen päättely ja selittäminen (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää tieteellisesti pätevän päättelyn ja psykologisen selittämisen perusteet. Aihetta käsitellään konkreettisten, psykologian historiaan ja moderniin tutkimukseen liittyvien esimerkkien avulla. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. evoluutiopsykologia, perinnöllisyys ja geenit, aivojen modulaarisuus, älykyys, ihminen luonnontieteellisenä ja humanistisena tutkimuskohteena.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu + harjoitustehtävät

Kirjallisuus: Kurssimoniste

LOGOPEDI

LOGOPEDI, GRUNDSTUDIER (15 SV)

Lfo110 Talets, språkets och kommunikationens utveckling (5 sv)
Lfo115 Socialisationsprocessen i språkgemenskapen (2 sv)
Vfo246 Barnets fonologiska utveckling (1 sv)
Lfo113 Begreppsvärldens, morfologins och syntaxens utveckling (2 sv)
Lfo120 Logopedins grunder (5 sv)
Lfo121 Grunderna i logopedi (2 sv)
Vfo122 Grunderna i talproduktion (1 sv)
Vfo124 Röst och röstkvalitet (1 sv)
Vfp114 Övningar i talkommunikation (1 sv)
Lfo 132a/b Kommunikationsmetoder (2 sv)
Lfo132a Stödtecken i kommunikation (1 sv)
Lfo132b Grunderna i alternativa kommunikationsmetoder (1 sv)
Lfo150 Litteraturtentamen (3 sv)

Fråga om mer information vid institutet som ansvarar för kurserna i logopedi.

LOGOPEDIA

LFO 100 LOGOPEDIAN PERUSTEET (5 OV)

Opintojakso koostuu seuraavista kurseista:
Lfo121 Logopedian peruskurssi (2 ov)
Vfo122 Puheen tuottamisen perusteet(1 ov)
Lfo125 Ääni ja äänen laatu (1 ov)
Vfp114 Puhe- ja vuorovaikutustaidot (1 ov)

Lfo121 Logopedian peruskurssi (2 ov)

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Crystal, D., & Varely, R.**, Introduction to language pathology, **Kommunikoinnin häiriöt** Lounonen & Korpijaakko (toim.) + muita opintojakson yhteydessä ilmoitettavia artikkeleita ja julkaisuja.

Vfp122 Puheen tuottamisen perusteet (1 ov)

Perehdytään ääntö- ja puhe-elimistön rakenteeseen ja toimintaan, äänen ja puhe-elimistön ominaisuuksiin ja hallintaan.

Suoritustapa: L 12 t + kuulustelu

Kirjallisuus: sovitaan luennoilla

Lfo125 Ääni ja äänen laatu (1 ov)

Perehdytään äänen ja äänen laadun foneettiseen kuvaukseen ja tutkimukseen.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu tai referaatti erikseen sovittavan kirjallisuuden pohjalta

Kirjallisuus: opettajan luennoilla ilmoittamin osin: Laukkanen, A-M., Leino, T., Ilmeellinen ihmisääni.

Vfp114 Puhe- ja vuorovaikutustaidot (1 ov)

Tutustutaan puhe- ja viestintäkäyttäytymistä selittäviin teorioihin ja malleihin ja harjaanutaan havainnoimaan, tunnistamaan ja analysoimaan omaa ja toisten puheviestintää esiintymisen yhteydessä sekä kehittämään tarkoituksenmukaista vuorovaikutustaidokkuutta

Suoritustapa: opetusta ja harjoituksia 24 t + kirjallisuus sovitulla tavalla

Kirjallisuus: Soveltuvin osin: **Beebe, S.,-Beebe, S.**, Public Speaking An Audience-Centered-Approach, **Griffin, E., A.** First look at Communication theory erikseen sovitava artikkelikokoelma ja oheiskirja Hargie, O. D.,(toim), **The Handbook of Communication skills.**

MEDIAKASVATUS

MEDIAKASVATUKSEN PERUSOPINNOT (15 OV)

Tavoitteet ja rakenne: Opintokokonaisuus keskittyy mediakasvatuksen, erityisesti tietoa ja viestintätekniiikan käyttöön opetuksessa, opiskelussa, työssä, viestinnässä ja tiedonhallinnassa. Mediakasvatusta tarkastellaan didaktiikan, sen yhteiskunnallisen merkityksen, tutkimuksen ja käytännön sovellusten näkökulmasta. Opintoihin liittyy portfolio-työskentelyä, jonka tavoitteena on kehittää itsearviointin, prosessiarviointin ja reflektoinnin avulla tietoisuutta oman toiminnan perusteista. Opinnot järjestetään monimuoto-

to-opintoina. Opiskelun tukena on www-opiskeluympäristö. Opiskelu edellyttää tieto- ja viestintätekniiikan perustaitojen hallintaa (tekstinkäsittelyn, sähköpostin ja internet-seilaimen käytön alkeet).

1 Mediakasvatuksen perusteet (3 ov)

2 Viestinnän tai kasvatustieteen perustiedot (4 ov)

2A Viestinnän perustiedot (4 ov):

2.1 Viestinnän perusteet (2 ov)

2.2 Media-analyysi (2 ov)

2B Kasvatustieteen perustiedot (4 ov)

Järjestetään yhteensä neljä opintoviikkoa seuraavista:

2.3.1 Kasvatustieteen perusteet 2 ov (PK 1)

2.3.2 Kasvatus ja yhteiskunta 2 ov (PK 2)

2.3.3 Oppimisen psykologiset perusteet 2 ov (PK 3)

tai

2.3.4 Kasvatus elämäkultussa 4 ov (PK 6)

3 Vaihtoehtoiset kurssit (4 ov)

Järjestetään kaksi kurssia seuraavista:

3.1 Verkko-opetuksen suunnittelu ja toteutus (2 ov)

3.2 Tieto- ja viestintäverkkojen käyttö (2 ov)

3.3 Hyper- ja multimedia (2 ov)

3.4 Grafiikka ja digitaalinen kuvankäsittely (2 ov)

3.5 Video ja editointi (2 ov)

4 Syventävä osa (4 ov)

1 Mediakasvatuksen perusteet (3 ov)

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy mediakasvatuksen ja tieto- ja viestintätekniiikan merkitykseen osana tieto- ja viestintäyhteiskuntaa. Hän perehtyy alan käsitteistöön ja tutkimukseen työstämällä tietostrategisen suunnitelman yhteisöllisen opiskelun periaatteiden mukaan. Kurssilla opiskelija kehittää tiedonhankintataitojaan ja syventää valmiuksiaan toimia verkkoympäristössä. Lisäksi kurssilla perehdytään www-materiaalin kriittiseen analysointiin ja tuottamiseen. Opiskelija osallistuu verkkokeskusteluun. Luentojen ja kirjallisuuden perustalta opiskelijat kirjoittavat esseen, jossa tarkastellaan mediakasvatuksen käyttöä opetuksessa, koulutuksessa tai tutki-

muksessa. Opiskelija asettaa itselleen mediakasvatuksen ja tieto- ja viestintätekniiikan perustaitoihin liittyvän opiskelutavoitteen ja arvioi sen saavuttamista ja pedagogisen ajattelunsa kehittymistä portfoliotyöskentelyn avulla.

Suoritettava kirjallisuus:

Tella, S., Vahtivuori, S., Vuorento, A., Wager, P. & Oksanen, U., Verkko opetuksessa – opettaja verkossa. [Kirjan esittely: www.edu.helsinki.fi/media/verkko.html]; **Suoranta, J.** Kasvatus mediakulttuurissa.

Oheiskirjallisuus:

Educational Technology -lehden kolme viimeisintä numeroa; Helakorpi, S. (toim.), **Koulutuksen strateginen ja operationaalinen suunnittelu**; **Herkman J.**, Audiovisuaalinen mediakulttuuri; Koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategia 2000–2004. [www.minedu.fi/toim/koul_tutk_tietostat/welcome.html]; Linnakylä, P., Kankaanranta, M. & Bory, J. (toim.), **Portfolioita verkossa** (Portfolios on the Web); Mononen-Aaltonen, M. & Lintula, A. (toim.), **Mediakasvatuksen tietostrategian teoriaa ja käytäntöä** (tietostrategiaosa: [www.helsinki.fi/~tella/stp23tietstrat.html]); **Niini- luoto, I.**, Informaatio, tieto ja yhteiskunta: Filosofinen käsitteanalyysi, 5. täyd. p.; Sallila, P. & Kalli, P. (toim.), **Verkot ja teknologia aikuisopiskelun tukena**. Aikuiskasvatuksen 42. vuosikirja; **Tiedotustutkimus** -lehden kolme viimeisintä numeroa; Trend, D. (ed.), **Reading Digital Culture**.

Lisäksi erikseen ilmoitettavaa ajankohtaista materiaalia.

2A Viestinnän perustiedot (4 ov)

2.1 Viestinnän perusteet (2 ov)

Tavoitteet: Opintojakso johdattaa opiskelijat viestinnän peruskäsitteisiin ja -lähestymistapoihin.

Suoritettava kirjallisuus:

Kunelius, R., Viestinnän vallassa: Johdatusta joukkoviestinnän kysymyksiin; **Åberg, L.** 2000. Viestinnän johtaminen. Helsinki: Inforviestintä.

Oheiskirjallisuus:

Kotilainen, S., Hanka, M. & Kivikuru, U. (toim.), **Mediakasvatus**.

2.2 Media-analyysi (2 ov)

Tavoitteet: Opintojakson tavoitteena on kehittää kriittistä kykyä lähestyä mediatekstejä. Kurssilla analysoidaan erilaisia joukkoviestinnän tuotteita käyttäen keskeisiä media-tutkimuksen teorioita ja menetelmiä.

Oheiskirjallisuus:

Altman, R., Elokuva ja genre.; **Fairclough, N.**, Mitä media puhuu; **Hietala, V.**, Ruudun hurma: Johdatus tv-kulttuuriin; Kantola, A., Moring, I. & Väli-verronen, E. (toim.), **Media-analyysi**. Luostarinen, H., Kivikuru, U. & Ukkola, M. (toim.), **Sopulisilpuri: Mediakritiikin näkökulmia**.

2B Kasvatustieteen perustiedot (4 ov)

Joko kaksi kurssia seuraavista:

2.3.1 Kasvatusfilosofian perusteet 2 ov (PK 1)

2.3.2 Kasvatus ja yhteiskunta 2 ov (PK 2)

2.3.3 Oppimisen psykologiset perusteet 2 ov (PK 3)

tai

2.3.4 Kasvatus elämäkulussa 4 ov (PK 6)

Katso opintojaksojen kuvaukset, suoritustapa ja kirjallisuus kasvatustieteen perusopinnot kohdalta.

3 Vaihtoehtoiset kurssit (4 ov)

Kursseilla perehdytään tarvittaviin ohjelmiin, laaditaan harjoitustöitä ja arvioidaan olemassa olevaa materiaalia.

3.1 Verko-opetuksen suunnittelu ja toteutus (2 ov)

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy verkko-opetuksen suunnittelun periaatteisiin sekä toteutuskäytänteisiin.

3.2 Tieto- ja viestintäverkkojen käyttö (2 ov)

Tavoitteet: Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa www-sivuja sekä käyttää monipuolisesti tiedonhankinnassaan ja viestinnässään tietopankkeja, uutisryhmiä ja verkkopohjaisia opimateriaaleja.

3.3 Hyper- ja multimedia (2 ov)

Tavoitteet: Kurssilla tarkastellaan hyper- ja multimedian didaktisia piirteitä. Opiskelija perehtyy hypertextuaalisen viestinnän perusteisiin ja jonkin sovelluskehittimen didaktiseen käyttöön.

3.4 Grafiikka ja digitaalinen kuvankäsittely (2 ov)

Tavoitteet: Opiskelija syventää tietämystään ja taitojaan käyttäen työssään piirrosohjelmistoja, kuvankäsittelyä ja grafiikkaohjelmia.

3.5 Video ja editointi (2 ov)

Tavoitteet: Kurssilla tarkastellaan videota osana audiovisuaalisen karronnan jatkumoa ja perehdytään sen käyttöön opetuksessa. Opiskelijat tutustuvat video-ohjelmien suunnitteluun, kuvaukseen ja digitaaliseen editointiin.

4 Syventävä osa (4 ov)

Edeltävät opinnot: Mediakasvatuksen perusteet (3 ov)

Tavoitteet: Opiskelija suunnittelee mediakasvatuksen alaan liittyvän didaktisen tai viestinnän sovelluksen. Aiheena voi olla esimerkiksi etäopetuskokonaisuus, tietoverkoissa olevan aineistokokonaisuuden didaktinen analyysi, hypertextidokumentin suunnittelu ja toteutus, hyper- tai multimediaalisen tuottaminen, uutisryhmien seuranta ja tema-analyysi, digitaalisen video-ohjelman suunnittelu ja toteutus tai www-kurssin suunnittelu. Sovellus ja portfolio esittelee opintojakson seminaarissa. Opiskelijat kirjoittavat kirjallisuuden perusteella esseen.

Oheiskirjallisuus:

Eriksson, P. & Vehviläinen, M. (toim.), **Tietoyhteis-**

kunta seisakkeella: Teknologia, strategiat ja paikalliset tulkinat; Kasvatus-lehden media-kasvatuksen teemanumero 3/1999; **Kynäslahti, H.,** Act Locally, Th/Link Translocally: An Ethnographic View of the Kilpisjärvi Project (vain verkkokirjana) [www.helsinki.fi/~tella/mep10.html]; **Manovich, L.,** The Language of New Media; Pelgrum, W. J. & Anderson, R. E. (eds.), **ICT and the Emerging Paradigm for Life Long Learning: A Worldwide Educational Assessment of Infrastructure, Goals and Practices;** Seppälä, P. (toim.), **Mobiili opiskelu – joustavasti liikkeesä;** **Slevin, J.,** The Internet and Society; **Tella, S. & Mononen-Aaltonen, M.,** Developing Dialogic Communication Culture in Media Education: Integrating Dialogism and Technology. [www.helsinki.fi/~tella/mep7.html]; **Tella, S. (ed.), Aspects of Media Education: Strategic Imperatives in the Information Age** [www.helsinki.fi/~tella/mep8.html]; **Tella, S. (ed.), Media, Mediation, Time and Communication. Emphases in Network-Based Media Education** [http://www.helsinki.fi/~tella/mep9.html]; **Uljens, M.,** School Didactics and Learning: A School Didactic Model Framing an Analysis of Pedagogical Implications and Learning Theory; **Webster, J.,** Theories of the Information.

PEDAGOGIK ELLER

VUXENPEDAGOGIK

Grundstudierna syftar till att den studerande

- när en mångsidig överblick av den pedagogiska vetenskapen och dess resultat
- förstår utbildningens, undervisningens och bildningens tvärvetenskapliga karaktär
- känner till olika synsätt och teorier om undervisning, utbildning och inläring
- inser hur pedagogisk teori och praktik hänger samman
- utvecklar sin förståelse av pedagogikens roll i samhället
- förstår vilka filosofiska, psykologiska, sociologiska frågor och problem som är relevanta för pedagogiken
- genom självständiga studier blir medveten om sitt eget pedagogiska tänkande och förhållningssätt.

GRUNDSTUDIERN I PEDAGOGIK ELLER VUXENPEDAGOGIK (15 SV)

- A 1 Filosofiska perspektiv på pedagogik I (2 sv)
- A 2 Psykologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)
- A 3 Sociologiska perspektiv på pedagogik (3 sv)
- A 4 Didaktik (3 sv)
- A 5 Vuxenpedagogikens grunder (2 sv)
- A 6 Litteraturtentamen i pedagogik/vuxenpedagogik (2 sv)

Studeranden väljer genom sluttentamen (A6) huruvida pedagogik eller vuxenpedagogik blir huvudämnet i examen.

A 1. Filosofiska perspektiv på pedagogik I (2 sv)

Kursen avser att ge en allmän överblick av pedagogikens ontologiska, epistemologiska och axiologiska frågor. Studiehelheten syftar till att utveckla en grundläggande kännedom i den pedagogiska filosofins olika frågeställningar men också utmana den studerande till personligt tänkande och ställningstagande i pedagogisk-filosofiska frågor.

Arbetsformer: F 14 t, diskussioner, textanalys

Litteratur: **Stensmo C.** Pedagogisk filosofi – en introduktion; **Tännsjö T.** Grundbok i normativ etik.

A 2. Psykologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)

Kursen behandlar den gren av psykologin som är relevant för undervisning och fostran. Centrala frågeställningar är inläring och utveckling och hur teorier om de här processerna kan tillämpas i undervisningen.

Arbetsformer: F 20 t, övningar och gruppdiskussioner samt tentamen

Litteratur: **Atkinson & Hildgard/Smith et al.** Introduction to Psychology

A 3. Sociologiska perspektiv på pedagogik I (3 sv)

Kursen ger en överblick av den pedagogiska sociologins centrala teoretiska utgångspunkter.

Kursen behandlar samverkan mellan individ, utbildning och samhälle.

Arbetsformer: Kursen avläggs genom att delta i undervisning (20 t), övningar och skriftlig tentamen.

Litteratur: **Liljequist K.** Skola och samhällsutveckling; **Antikainen A. et al.** Kasvatussosiologia; Tidsskriftsartiklar.

A 4. Didaktik (3 sv)

Kursen ger en överblick av didaktiken som ett av pedagogikens delområden. Särkilt belyses hur didaktiken hanterar undervisning och läroplansfrågor på ett enhetligt sätt. Särskild uppmärksamhet fås även vid förhållandet mellan undervisningens teori och praktik.

Arbetsformer: Föreläsningar (20 t) samt planering, genomförande och inbandning av undervisningssituation.

Litteratur: **Imsen G.** Lärarens värld. Introduktion till allmän didaktik; **Uljens M.** Didaktik – teori, reflektion och praktik; **Uusikylä K. & Atjonen S.** Didaktiikan perusteet.

A 5. Vuxenpedagogikens grunder (2 sv)

Målsättningen med kursen är att studerande känner till vuxenutbildningens historia och värdegrund. Under kursen bekantar man sig med vuxenutbildningens uppgift, betydelse och utveckling.

Arbetsformer: F 14 t, diskussioner

Litteratur: **Antikainen A.** m.fl. Living in a Learning Society; **Merriam S. B. & Caffarella R. S.** Learning in Adulthood. A comprehensive guide. 2nd ed. (valda delar).

A 6. Litteraturstudier i pedagogik eller vuxenpedagogik (2 sv)

Förkunskaper: Den studerande i pedagogik / vuxenpedagogik rekommenderas att gå upp i litteraturtentamen först när de övriga grundstudierna är avklarade.

Kursen syftar till att ge en fördjupad förståelse av vissa pedagogiska och vuxenpedagogiska delområden och –frågor.

Arbetsform: Självständiga litteraturstudier som examineras genom skriftlig tentamen.

Litteratur:
Pedagogik:

Rinne R., Kivirauma J. & Lehtinen. E. Johdatus kasvatustieteisiin; **Kuikka M.** A history of Finnish education; **v. Wright G. H.** Myten om framsteget.

Vuxenpedagogik:

Usher R., Bryant I., Johnston R. Adult education and the postmodern challenge; **Lehtisalo L. & Raivola R.** Koulutus ja koulutuspolitiikka 2000-luvulle.

ÄMNESSTUDIER I VUXEN- PEDAGOGIK (35 OV)

Ämnesstudierna i vuxenpedagogik anordnas under läsåren 2004-2005, 2005-2006

B*2.5 Arbetslivets pedagogik (2 sv)

B*2.7 Organisationsutveckling och inlärnin (2 sv)

B*3.1 Forskningsmetodikens grunder (2 sv)

B*3.1 Forskningsmetodikens grunder (2 sv)

B*3.3 Fortsättningskurs i statistik (2 sv)

B*1 Utbildningsplanering- och evaluering (3 sv)

B*2.6 Fritt bildningsarbete i vuxenperspektiv (2 sv)

B*3.2 Kvalitativa metoder I (2 sv)

B*4 Proseminarium (4 sv)

Allmän målsättning:

- 1) att göra studeranden förtrogen med begreppen, det centrala teoretiska och metodologiska innehållet samt de viktigaste forskningsresultaten inom pedagogiken och andra relevanta vetenskapsområden;
- 2) att ge studeranden en helhetsbild av de problemkomplex som är av central betydelse med hänsyn till ifrågasvarande inriktning (vuxenpedagogik); samt
- 3) att utveckla studerandens förmåga till självständigt vetenskapligt arbete.

PSYKOLOGIA

Psykologia tutkii ihmisen toimintaa sääteleviä tekijöitä ja niiden vaikutusta ihmisen kehitykseen. Psykologian tutkimusalueet ulottuvat havainnoista ongelmanratkaisuun ja oppimiseen, muistista tunnetiloihin ja persoonallisuuteen. Psykologista tietoa sovelletaan laajasti, mm. liikenne- ja ympäristösuunnittelussa, markkinoinnissa, tietotekniikassa, urheiluvalmennuksessa, organisaation ja henkilöstön kehittämisessä. Opinnot auttavat ymmärtämään tieteenalan teorioita, mutta ne voivat auttaa myös oman ihmiskuvan rakentamisesta sekä oman ja toisten käyttäytymisen ymmärtämisestä.

PSYKOLOGIAN PUOLIARVOSANA (10 OV)

Yleissivistävä, avoimen yliopiston 20 ov:n opintokokonaisuudesta erillinen sivuainekokonaisuus.

Johdatus psykologiaan (1 ov)
Oppimisen ja ajattelun psykologiaa (2 ov)
Ihmisen kehitys, persoonallisuus ja hyvinvointi (3 ov)
Havainto- ja neuropsykologiaa (2 ov)
Työ- ja organisaatiopsykologiaa (2ov)

Johdatus psykologiaan (1 ov)

Yleiskatsaus psykologian tieteellisiin suuntauksiin ja peruskysymyksiin.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös opintojakson kirjallisuus

Kirjallisuus: Luentokurssin oheislukemistona lukion psykologian kurssit 1, 3 ja 5, esim. **Vuorinen-Tuunala-Mikkonen**, Psykologian perusteet. Psykyyte – mielen maailma; **Näätänen-Niemi-Laakso**, Psykologia 3; **Ihanus-Fredriksson**, Lukion psykologia 5, sekä Sarkkinen (toim.); **Psykologian johdantokurssi** soveltuvin osin. **Vilko-Riihelä**, Psykyyte-psykologian käsikirja soveltuvin osin.

Oppimisen ja ajattelun psykologiaa (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös opintojakson kirjallisuus

Kirjallisuus: **Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, L.** 2004 Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä. WSOY.

Ihmisen kehitys, persoonallisuus ja hyvinvointi (3 ov)

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös opintojakson kirjallisuus

Kirjallisuus: **Lyytinen, P. - Korkiakangas, M. - Lyytinen, H. (toim.), Näkökulmia kehityspsykologiaan: kehitys kontekstissaan; Keltikangas-Järvinen, L.** 2004. Temperamentti- Ihmisen yksilöllisyys. WSOY.

Havainto- ja neuropsykologiaa (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Kalat, J. W.**, Biological psychology (8. painos) soveltuvin osin.

Työ- ja organisaatiopsykologiaa (2 ov)

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös opintojakson kirjallisuus

Kirjallisuus: **Lindström, K. & Leppänen, A. (toim.), Työyhteisön terveys ja hyvinvointi**, 2002.

Psykologian puoliarvosana, Oppimisen ja ajattelun psykologian jakso sekä Työ- ja organisaatiopsykologian jakso järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuudesta ja suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta **www.avoin.helsinki.fi**. Työ- ja organisaatiopsykologian jakso järjestetään tämän lisäksi myös monimuoto-opintoina. Opintojaksosta saa tietoa opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa) tai verkkopalvelusta **www.avoin.helsinki.fi**.

D

PSYKOLOGIAN 20 OV:N OPINTOKOKONAISUUS

Psykologian 20 ov:n opintokokonaisuus koostuu Helsingin yliopiston psykologian tutkintovaatimusten perus- ja aineopinnoista. Kokonaisuuden tavoitteena on antaa monipuolinen käsitys psykologiatieteen eri osa-alueista.

Johdatus psykologiaan (1 ov)
Neuropsykologian perusopinnot (3 ov)
Kehityopsykologia (3 ov)
Persoonallisuus ja toiminta (3 ov)
Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)
Havaintopsykologia (3 ov)
Kognitiivinen psykologia (2 ov)
Kliininen psykologia (3 ov)

Johdatus psykologiaan (1 ov)

Yleiskatsaus psykologian tieteellisiin suuntauksiin ja peruskysymyksiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu.

Kirjallisuus: Luentokurssin oheislukemistona lukion psykologian kurssit 1, 3 ja 5, esim. **Vuorinen-Tuunala-Mikkonen**, Psykologian perusteet. Psyke – mielen maailma; **Näätänen-Niemi-Laakso**, Psykologia 3; Ihanus-Fredriksson, Lukion psykologia 5, sekä Sarkkinen (toim.); **Psykologian johdantokurssi** soveltuvin osin.

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Gleitman, H.** Psychology (4. painos, luvut 2-4, 7-8, 15-17) tai **Gleitman, H., Fridlund, A. J., Reisberg, D.** Psychology (5. painos, luvut 2-4, 7-8, 15-17 tai 6. painos, luvut 2-4, 7-8, 14-15).

Kognitiivinen psykologia (2 ov)

Perehdytään ihmisen tiedonkäsittelymekanismeihin ja kognitiivisiin taitoihin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssi yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittaman osin **Eysenck, M. & Keane, M.**, Cognitive Psychology, A Student's Handbook (4. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Eysenck, M. & Keane, M.**, Cognitive Psychology, A Student's Handbook (4. painos), luvut 1-10, 14 & 16-19.

Neuropsykologian perusopinnot (3 ov)

Kurssin tarkoituksena on tutustuttaa opiskelijat hermoston kehitykseen, hermosolun ja hermoverkon toimintaperiaatteisiin ja keskushermoston rakenteisiin sekä käyttäytymisen hermostollisiin perusmekanismeihin. Keskeisiä sisältöjä ovat lisäksi havainto- ja liike-toimintojen, oppimisen ja muistin mekaniimit sekä hermojärjestelmien dynaamiset muutokset.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Kalat, J. W.**, Biological Psychology (8. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Kehityopsykologia (3 ov)

Opintojaksossa opiskelijat perehtyvät ihmisen psyykkiseen ja sosiaaliseen kehitykseen lapsuudesta vanhuuteen sekä tämän kehityksen yleisperiaatteisiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu, b) L 24 t + kirjallinen työ tai c) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Berger, K. S.**, The Developing Person: Through the Life Span (4. tai 5. painos) ja teos **Bee, H.** (1997) The Developing Child, osat 1 ja 6 (8. tai 9. painos).

Kirjallisuuskuulustelussa tentitään **Berger, K. S.**, The Developing Person: Through the Life Span (4. tai 5. painos) ja **Bee, H.** (1997), The Developing Child, osat 1 ja 6 (8. tai 9. painos).

Persoonallisuus ja toiminta (3 ov)

Opintojaksossa tutustutaan persoonallisuuden ja toiminnan psykologian peruskysymyksiin, tutkimusmenetelmiin sekä erilaisiin teorioihin ja niiden tapaan selittää tavoitteellista toimintaa.

Suoritustapa: joko L 24 t + kuulustelu, b) L 24 t + kirjallinen työ tai c) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Mischel, W.**, Introduction to personality (6. painos) tai **Mischel, W., Shoda, Y. & Smith, R. E.**, Introduction to personality (7. painos).

Kirjallisuuskulustelussa tentitään **Mischel, W.**, Introduction to Personality (6. painos) tai **Mischel, W., Shoda, Y. & Smith, R. E.**, Introduction to personality (7. painos) ja **Brody & Ehrlichman**, Personality psychology, The science of individuality

Havaintopsykologia (3 ov)

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää havaitsemisen peruskysymyksiin.

Suoritustapa: joko a) L 30 t + kokeellinen harjoitustyö (R6 t) + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Goldstein, E. B.**, Sensation and Perception (4. tai uudempi painos).

Kirjallisuuskulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Psykologisen tutkimuksen harjoituskurssi (2 ov)

Kurssin tarkoituksena on luentojen ja erityisesti harjoitusten avulla opettaa psykologisen tutkimuksen peruskäsitteitä.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin oheislukemistona on **Coolican, H.**, Research Methods and Statistics in Psychology (3. painos).

Kirjallisuuskulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Kliininen psykologia (3 ov)

Kurssi perehdyttää mielenterveyden määrittelyyn, mielenterveyshäiriöiden taustoihin ja diagnostiikan perusteisiin. Se antaa lähtökohdat psyykkisten häiriöiden psykodiagnostiseen tarkasteluun ja etiologisten kysymysten arviointiin.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään luennoitsijan ilmoittamin osin **Davison, C. G. - Neale, J. M.**, Abnormal Psychology (6. tai uudempi painos).

Kirjallisuuskulustelussa tentitään em. teos kokonaan.

Johdatus psykologiaan -jakso ja Kehityopsykologian jakso järjestetään myös verkkopointoina. Kirjallisuudesta ja suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

PUHEVIESTINTÄ

Vfp111 Puheviestinnän johdantokurssi (1 ov)

Tutustutaan puheviestinnän käsitteisiin ja ilmiöihin sekä puheviestintään tieteenalana.

Suoritustapa: L 14 t + kuulustelu

Kirjallisuus: luennoilla ilmoitettavat artikkelit

Vfp118 Esiintyminen ja argumentointi (2 ov)

Perehdytään esiintymisen perusteisiin, esiintyjän ja yleisön väliseen vuorovaikutukseen, argumentointiin ja puhumalla vaikuttamiseen sekä harjaannutaan analysoimaan omaa ja toisten esiintymistä.

Suoritustapa: L 12 t + R 20 t

Oheiskirjallisuus: **German, K. - Gronbeck, B.E. - Ehninger, D. - Monroe, A.H.**, Principles of Public Speaking, Kaakkuri-Knuuttila, M.-L. (toim.), **Argumentti ja kritiikki, Larson, C.U.**, Persuasion.

Vfp115 Ryhmäviestintä (2 ov)

Perehdytään ryhmäviestinnän teorioihin sekä harjaannutaan tarkastelemaan ryhmän toimintaa ja omia ryhmäviestintätaitoja.

Suoritustapa: L 16 t + R 20 t + kuulustelu

Oheiskirjallisuus: **Brilhart, J. - Galanes, G.**, Effective Group Discussion (8. painos) ja **Spangle, M.**, Negotiation: Communication for Diverse Settings.

D

YRITTÄJYYSOPIINNOT

YRITTÄJYYS JA YRITTÄJYYSKASVATUS (15 OV)

Opintokokonaisuus antaa kasvatustieteen opiskelijoille sekä eri aineiden opettajaksi opiskeleville tai opettajana jo toimiville perustietoa yrittäjyyden muodoista ja tehtävästä yhteiskunnassa, tukee yrittäjyyskasvatuksen ainekokonaisuuksien suunnittelua oppilaitoksissa sekä esittelee yrittäjyyskasvatuksen työtapoja. Opintokokonaisuus soveltuu sivuaineeksi eri alojen opettajaksi aikoville ja opettajina toimiville sekä kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen opiskelijoille. Se antaa yrittäjyyteen liittyvän tietoperustan myös muiden tiedekuntien opiskelijoille.

Opintokokonaisuuden suoritus edellyttää aktiivista osallistumista luentoihin, pienryhmätyöskentelyyn ja opintokäynteihin sekä portfolion, case-harjoitusten ja loppuprojektin tekemistä.

Opintokokonaisuus sisältää seuraavat opintojaksot:

1. Yrittäjyyskasvatuksen lähtökohdat (1 ov)
2. Työ, elämänodotukset ja yrittäjyyden sosiaalipsykologiset edellytykset (4 ov)
3. Yrittäjä ja yritystoiminta yhteiskunnassa (4 ov)
4. Yrittäjyyskasvatus koulussa (3 ov)
5. Yrittäjyyskasvatuksen projekti (3 ov)

1. Yrittäjyyskasvatuksen lähtökohdat (1 ov)

Opintojaksolla käsitellään aihealueita: Yrittäjyyskasvatuksen institutionaaliset ja opetus-suunnitelmalliset puitteet; Yrittäjyyskasvatuksen päämäärät ja tavoitteenasettelut; Yrittäjyyskasvatuksen opetus- ja oppimistheoreettinen sekä kasvatustieteellinen perusta.

Suoritustapa: L 12 t + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Ristimäki, K.** (2002) Yrittäjyyskasvatus. TAT.

2. Työ, elämänodotukset ja yrittäjyyden sosiaalipsykologiset edellytykset (4 ov)

Opintojaksolla käsitellään aihealueita: Työ, hyvinvointi ja elämänhallinta ihmisten, eri-

tyisesti nuorten, käsityksissä ja arvostuksissa; Omaan elämään orientoituminen eri tyyliin; Yrittäjyyden sosiaalipsykologiset ulottuvuudet; Organisaatioiden toiminta- ja päätöksentekokulttuurit.

Suoritustapa: L 20 t + R 7 t + omatoimisia harjoituksia + essee

Kirjallisuus: **Luukkainen, O. & Wuorinen, J.** (2002): Yrittävä elämänasenne. PS-kustannus; **Tonttila, K.** (2001) Mitä mieltä yrittäjyydestä? Palmenia.

3. Yrittäjä ja yritystoiminta yhteiskunnassa (4 ov)

Opintojaksolla käsitellään aihealueita: Yritystalouden perusteet ja sen suhde kansantalouteen; Yrittäjät elinkeinoryhmänä; Yritystoimintaa koskeva oikeudellinen sääntely.

Suoritustapa: L 24 t + R 6–8 + omatoimisia harjoituksia + essee

Kirjallisuus: **Kanniainen, V.** (1998) Yritykset kansantalouden perustana. Taloustieto; Juuti, P. (toim.) 2002. **Ethosta etsimässä:** puheenvuoroja johtamisen ja yrittämisen etiikasta. PS-kustannus; **Kinkki, S. & Isokangas, J.** (2003) Yrityksen perustoiminnot. 2.painos. WSOY

4. Yrittäjyyskasvatus koulussa (3 ov)

Opintojaksolla käsitellään aihealueita: Kouluissa toteutetun yrittäjyyskasvatuksen kokemuksia; Yrittäjyyskasvatuksen painopisteet eri kouluasteilla; Yrittäjyyskasvatuksen työtavat ja arviointimenetelmät; Yhteyksien luominen koulun ja elinkeinoelämän välillä.

Suoritustapa: L 14 t + harjoituksia + essee

5. Yrittäjyyskasvatuksen projekti (3 ov)

Projektissa sovelletaan edeltävissä opintojaksoissa saavutettuja tietoja ja taitoja ja se raportoidaan seminaareissa.

Suoritustapa: L 20 t + R 8 t + projektityö

Kirjallisuus: Kyrö, P., Nurmi, K. & Tikkanen, T. (toim.), **Yrittäjyyden askeleita yhteiskunnassa.** HUP. 1999.

Valtiotieteelliset opinnot

FILOSOFIA

Ks. monitieteiset opinnot

KANSANTALOUSTIEDE

KA1. Kansantaloustieteen perusteet (5 ov)

Johdatus nykyaikaisen kansantaloustieteen ajattelutapoihin, teoreettiseen perustaan ja taloudellista käyttäytymistä koskevaan empiiriseen tietämykseen. Siinä käsitellään toisaalta yksittäisten talouden pitäjien käyttäytymiseen, kilpailuun ja markkinamuotoihin liittyviä kysymyksiä. Toisaalta huomion kohteena on kansantalouden kokonaisuutena ja sen suorituskyvyn vaihteluiden syyt ja kokonaistaloudellisten suureiden – kuten esim. kulutuksen, investointien, vaihtotaseen väliset riippuvuudet. Myös pitkän ja lyhyen aikavälin talouspolitiikan kysymyksenasettelut ja mahdollisuudet tuodaan esiin soveltuviissa kohdissa.

Opintojakso kuuluu kansantaloustieteen perusopintoihin.

Suoritustapa: L 50 t + R 10 t

Kirjallisuus: Begg D & Fischer S & Dornbusch R: Economics (6th ed.), ei lukuja 4, 14–15, 18, 19, 23–24, 30–33 ja 36 tai Begg D & Fischer S & Dornbusch R: Economics (7th ed.), ei lukuja 12, 13–14, 17–18, 22–23, 30–33 ja 36; Loikkanen H A & Pekkarinen J & Vartia P (toim) Kansantaloutemme – rakenteet ja muutos (3. uudistettu painos), luvut 6 ja 9.

KEHITYSMAATUTKIMUS

Perusopinnot tutustuttaa opiskelijan kansainväliseen kehityskeskusteluun ja käytäntöön sekä kehityksen tutkimuksessa tarvittaviin käsitteisiin ja teoreettisiin työvälineisiin. Kokonaisuus koostuu kolmesta viiden opintoviikon laajuudesta osiosta: johdantojaksosta (A1), tutkimus- ja teoriajaksosta (A2) ja valinnaisista opinnoista (A3).

KEHITYSMAATUTKIMUKSEN PERUSOPINNOT (A-OPPIMÄÄRÄ) 15 OV

A1 Johdatus kehityskysymyksiin (5 ov):

- A1.1 Johdantokurssi (2 ov)
- A1.2 Kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

A2 Johdatus kehitysmaiden tutkimukseen (5 ov):

- A2.1 Kehitysmaatutkimuksen yhteiskuntatieteelliset perusteet (3 ov)
- A2.2 Kehityksen taloustieteen perusteet (2 ov)

A3 Valinnaiset opinnot (5 ov); viisi opinto-
viikkoa seuraavista:

- A3.1 Ympäristö ja kehitys (2 ov)
- A3.2 Sukupuoli ja kehitys (2 ov)
- A3.3 Globalisaatio, kehitys ja kansainväliset järjestöt (2 ov)
- A3.4 Globaalihistoria ja kehitys (3 ov)
- A3.5 Alueellinen tai temaattinen erityiskurssi (1–3 ov)
- A3.6 Alueellinen tai temaattinen kirjallisuuskuulustelu (1–3 ov)
- A3.7 Johdantoseminaari (2 ov)

Huom! Valinnaisten opintojen opetustarjonta vaihtelee järjestäjästä riippuen.

A1.1 Johdantokurssi (2 ov)

Johdantokurssilla paneudutaan kehitysmaatutkimuksen peruskäsitteisiin ja esitellään kehitysongelmien selitys- ja ratkaisumalleja. Kurssilla selvitetään kehitysmaan, kehityksen, alikehityksen, köyhyyden ja globalisaation käsitteet. Talous- ja yhteiskuntakehityksen tematiikkaa käsitellään sekä yleisesti että seuraaviin teemoihin pureutuen: väestö, sukupuoli (gender), ruoka ja nälkä, kaupungistuminen, maaseutukehitys, ympäristöongelmat sekä etniset ja uskonnolliset konfliktit. Kehitysyhteistyötä käsitellään myös Suomen kehitysavun näkökulmasta.

Suoritustapa: L 32 t + luentopäiväkirja

A1.2 Kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu. Mahdollisesti myös opintopiiri.

D

Kirjallisuus:

1. Kantola A. (toim.): **Maailman tila ja Suomi**
2. Allen T. & Thomas A. (eds.): **Poverty and Development into the 21st Century**. Luvut 1–9, 16–24.

A2.1 Kehitysmaatutkimuksen yhteiskuntatieteelliset perusteet (3 ov)

Kursilla käsitellään yhteiskunta- ja kulttuuritutkimuksen sekä politiikan tutkimuksen peruskäsitteitä ja ideoita. Siinä esitellään sekä klassisia että uudempia yhteiskunta- ja valtioteorioita ja selvitetään, miten eri tutkimusotteet näkevät yhteiskunnan, kulttuurin ja valtion muodostuvan ja miten niiden väliset suhteet ymmärretään.

Suoritustapa: opintopiiri + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin.

A2.2 Kehityksen taloustieteen perusteet (2 ov)

Kursilla selvitetään kansantaloustieteen ja poliittisen taloustieteen eri tutkimusotteita erityisesti kehitysmaatutkimuksen kannalta. Kurssi antaa johdatuksen kansantaloustieteen uusklassisen ja institutionalististen haarojen sekä poliittisen taloustieteen eri otteiden peruskäsitteisiin ja selvittelee niiden näkemyksiä taloudellisten kasvun ja kehityksen luonteesta, markkinoiden ja valtion roolista sekä kansainvälisen kaupan, pääomaliikkeiden ja muuttoliikkeen merkityksestä.

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: ilmoitetaan myöhemmin.

A3.1 Ympäristö ja kehitys (2 ov)

Tarkoituksena on johdattaa opiskelijaa hahmottamaan ja jäsentämään monimutkaisia ja laaja-alaisia kansainvälisiä ympäristö- ja kehityskysymyksiä lähinnä yhteiskuntatieteellisen ympäristö- ja kehitystutkimuksen näkökulmasta.

Suoritustapa: joko a) L 24 t + kuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus (kukin 1 ov):

1. **Adams, W.**: Green Development (2. painos)
2. **Bhaskar, V. & Glyn, A.**: The North, the South and the Environment
3. **Bryant, R. & Bailey S.**: Third World Political Ecology
4. **Thomas, C.**: The Environment in International Relations.

A3.6 Alueellinen tai temaattinen kirjallisuuskuulustelu (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus (kukin 1 ov):

1. **Chabal, P. & Daloz, J.-P.**: Africa Works sekä **Toimiiko Afrikka-keskustelu**, kehitysmaatutkimukseen laitoksen kirjastossa (Unioninkatu 38, Topelia) oleva moniste.
2. **Dreze, J. & Sen, A.**: India. Economic Development and Social Opportunity
3. **Franco, P.**: The Puzzle of Latin American Economic Development
4. **Kortteinen, T.**: Urban Peasants and Rural Workers
5. Gwynne, R. & Kay, C. (ed.): **Latin America Transformed**
6. Bhagavan, M.(ed.): **New Generic Technologies in Developing countries**
7. Rodan, G.(ed.): **Political Oppositions in Industrializing Asia**
8. Jomo, K.(ed.): **Tigers in Trouble**.

SOSIAALI- JA

KULTTUURIANTROPOLOGIA

Sosiaali- ja kulttuuriantropologian tavoitteena on tuntee niin monta inhimillisen elämän muotoa kuin mahdollista. Kulttuuristen tekijöiden antropologinen tarkastelu ei rajoitu yhden maantieteellisen alueen tai yhteisön tutkimukseen vaan edellyttää laaja-alaista etnografista vertailua. Kulttuuriantropologian opetuksen tavoitteena on kyky tarkastella niin mikrotason sosiaalista elämää kuin globaalin järjestelmän ilmiöitä vertailevasta yhteiskuntatieteellisestä näkökulmasta.

SOSIAALI- JA KULTTUURIANTROPOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

101 Sosiaali- ja kulttuuriantropologian johdantokurssi (3 ov):

102 Sosiaali- ja kulttuuriantropologian johdantoseminaari (2 ov)

103 Sosiaali- ja kulttuuriantropologian oppihistoria (5 ov)

104 Sosiaali- ja kulttuuriantropologian keskeiset suuntaukset (5 ov)

101. Sosiaali- ja kulttuuriantropologian johdantokurssi (3 ov)

Antropologian peruskäsitteet ja antropologinen näkökulma inhimilliseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.

Suoritustapa: Luentokurssi, jonka yhteydessä tentitään kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Eriksen, T:** Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology

102. Sosiaali- ja kulttuuriantropologian johdantoseminaari (2 ov)

Seminaari on johdantokurssia täydentävä opintopiiri, jossa antropologian perusoppi-kirjoja käydään läpi opettajakunnan valitseman tutorin tai tutoreiden johdolla.

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu, jota varten voidaan järjestää opintopiiri.

Kirjallisuus: **Keesing, R & Strathern, A:** Cultural Anthropology; A Contemporary Perspective

103. Sosiaali- ja kulttuuriantropologian oppihistoria (5 ov)

Oppihistoria käsittelee antropologian eriytymistä filosofiasta ja yhteiskuntateoriasta omaksi tieteenalakseen. Tavoitteena on ymmärtää antropologian tutkimien kysymysten yhteys valistusajattelun ja romantiikan ilmentämään yhteiskunnalliseen muutokseen ja 1800-luvun uuteen maailmankuvaan.

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu, jota varten voidaan järjestää opintopiiri.

Kirjallisuus:

Bohannon, P: High Points in Anthropology

Stocking, G: The Ethnographer's Magic

Stocking, G: After Tylor

104. Sosiaali- ja kulttuuriantropologian keskeiset suuntaukset (5 ov)

1900-luvun antropologian tutkimushistoria; yhteiskunta ja kulttuuri antropologian yleisenä tutkimuskohteena. Opetuksen tavoitteena on tarjota yleinen viitekehys, jonka avulla opiskelija voi mieltää myöhempien opintojakojen käsittelemät tutkimusalat ja teorit osaksi antropologiaa.

Suoritustapa: Kirjallisuuskulustelu, jota varten voidaan järjestää opintopiiri.

Kirjallisuus:

1. **Firth, R:** We, the Tikopia

2. **Evans-Pritchard, E.E:** Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande

3. **Kluckhohn, C:** Navaho Witchcraft

4. **Wallace, A:** The Death and Rebirth of the Seneca

SOSIAALIPOLITIikka

Sosiaalipolitiikka on kiinnostunut mm. sellaisista kysymyksiä kuin mitä hyvinvointi on ja miten resurssit sen takaamiseksi turvataan? Kenen tehtävä on huolehtia ihmisten hyvinvoinnista ja miten riskejä ja uhkia torjutaan? Millainen on oikeudenmukainen yhteiskunta ja millaista eriarvoisuutta tai syrjäytymistä ilmenee? Millaisia haasteita globalisaatio asettaa hyvinvointivaltiolle ja laajemmin yhteiskunnalle? Miten sosiaalipolitiikka toimii nykyajan markkinavetoisessa yhteiskunnassa?

Sosiaalipolitiikka tarkastelee yhteiskuntaa monilla tasoilla kohteenaan globaalit järjestelmät, kansallisvaltiot, yhteisöt, perheet ja ihmisten yksilöllinen elämä. Sosiaalipolitiikassa tutkitaan hyvinvointivaltion nykyisyyttä ja tulevaisuutta, kansalaisyhteiskuntaa sekä erilaisia elämänpoliittisia kysymyksiä. Sillä on teoreettisia ja menetelmällisiä yhtymäkohtia muiden yhteiskuntatieteiden kanssa. Sosiaalipoliittinen ajattelutapa nojaa yhteiskunnallisia ilmiöitä, sosiaalisia ongelmia sekä hyvinvointia koskeviin teorioihin ja tulkintoihin.

D

Tutkiva ja kriittinen tarkastelutapa pyrkii arki-käsitysten kyseenalaistamiseen, piilevien ongelmien esille nostamiseen sekä uusien vaihtoehtojen pohtimiseen. Sosiaalipoliittista näkökulmaa tarvitaan tieteellisen tutkimuksen ja yhteiskunnallisen keskustelun ohella poliittisessa päätöksenteossa ja suunnittelussa.

Sosiaalipoliittikan opetuksen ja tutkimuksen nykyisiä painopisteitä ovat mm. hyvinvointivaltion tutkimus, kolmas sektori, yhteisöllisyys, työelämä, yhteiskuntateoria, globalisaatio sekä Eurooppa, terveystutkimus ja elämäkertatutkimus.

SOSIAALIPOLITIIKAN A-OPPI- MÄÄRÄ: PERUSOPINNOT (15 OV)

1. Sosiaalipoliittikan johdantokurssi (4 ov)
 2. Yksi seuraavista johdantokursseista:
 - 2A. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)
 - 2B. Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)
 - 2D. Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)
 3. Konkreettinen sosiaalitutkimus (7 ov):
 - 3A. Suomalainen yhteiskunta (3 ov)
 - 3B. Hyvinvointipolitiikka (4 ov)
-

1. Sosiaalipoliittikan johdantokurssi (4 ov)

Kurssilla tutustutaan sosiaalipoliittikan historiaan, teorioihin, järjestelmiin ja nykykeskusteluihin.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Karisto A & Takala P & Haapola I:** Matkalla nykyaikaan; **Anttonen A & Sipilä J:** Suomalaista sosiaalipolitiikkaa; Nurminen E (toim.): **Sosiaalipoliittikan lukemisto.**

2A. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)

Luennolla tutustutaan sosiaalityöhön käsitteenä, yhtenä sosiaalitieteellisen tutkimuksen alana sekä ammattina ja sosiaalisen asiantuntijuuden alueena. Luennolla käsitellään sosiaalityön historiaa, arvoja, ammatillista etiikkaa, tietoperustaa sekä toiminnan yhteiskunnallis-diskursiivista ympäristöä.

Suoritustapa: L 20 t + oppimispäiväkirja + kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Smale G & Tuson G & Statham D:** Social Work and Social Problems; **Helne T:** Syrjäytymisen yhteiskunta (yhteenvetoluku s. 1–69 ja paradoksi-artikkeli s. 73–110); **Sipilä J:** Sosiaalityön jäljillä.

2B. Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla saadaan yleisnäkemyksiä ympäristöongelmien yhteiskunnallisesta luonteesta, tutustaan ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja tulkintoihin, historialliseen kehitykseen, aikalaiskeskustelun keskeisiin teemoihin, globalisaatioon ja tulevaisuuden näkyksiin.

Suoritustapa: Pakollinen luentosarja (2 ov) ja kirjallisuustentti (2 ov) joko luentosarjan loppukuulustelun yhteydessä tai erillisinä tenttipäivinä.

Kirjallisuus: Haila Y & Jokinen P (toim.): **Ympäristöpolitiikka; Sairinen R ym.:** Ympäristöpolitiikan tulevaisuuskuvat.

2D. Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla lähestytään vanhenemistä ja vanhuutta yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja yksilöllisenä kysymyksenä sekä tutustutaan vanhuspolitiikkaan ja vanhustyöhön. Tavoitteena on oppia hahmottamaan vanhenevan ihmisen elinoloja ja elämäntilanteita sekä luoda käsitys vanhuudesta ikä- ja elämänavaiheena ja sukupolvikysymyksenä.

Suoritustapa: L 20 + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Tuomi J (toim.): **Suomalainen elämäntilanne; Koskinen S ym.:** Vanhustyö.

3. Konkreettinen sosiaalitutkimus (7 ov)

Tavoitteena on saada yleiskuva suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen sosiaalipoliittikasta sekä tutustua sosiaalitutkimukseen myös vertailevasta näkökulmasta.

3A. Suomalainen yhteiskunta (3 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Alapuro R ym.: **Suomalaisen sosiologian historia** (sivut: 77–199); **Roos JP**: Suomalainen elämä; **Jokinen K & Saaristo K**: Suomalainen yhteiskunta; **Kortteinen M & Tuomikoski H**: Työtön.

3B. Hyvinvointipolitiikka (4 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Blakemore K**: Social Policy. An introduction; Piirainen T & Saari J (toim.) **Yhteiskunnalliset jaot – 1990-luvun perintö** (sivut: 9–139 ja 241–315); **Bonoli G & George V & Taylor-Gooby P**: European Welfare Futures. Towards a Theory of Retrenchment; **Saastamoinen K**: Eurooppalainen liberalismismi: Etiikka, talous, politiikka.

Sosiaalipolitiikan perusopinnot voi suorittaa myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

SOSIAALIPOLITIIKAN B-OPPI-MÄÄRÄ: AINEOPINNOT (27 OV)

Kokonaisuus koostuu 15 opintoviikon A-opimäärän lisäksi seuraavista opintojaksoista:
4. Yhteiskuntapolitiikan keskeiset ajattelusuuntaukset (4 ov)
6. Sosiaalipolitiikan peruskysymykset (4 ov)
7. Elämänpolitiikka (4 ov)

4. Yhteiskuntapolitiikan keskeiset ajattelusuuntaukset (4 ov)

Opintojaksossa perehdytään yhteiskunnallisiin muutoksiin, aikalaisdiagnooseihin ja sosiaalipolitiikan ajankohtaisiin periaatekysymyksiin.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskoulustelu **tai** b) pelkkä kirjallisuuskoulustelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: Askonas P & Stewart A (ed.): **Social Inclusion** (s. 1–119); Eräsaari R & Rahkonen K (toim.): **Hyvinvointivaltion tragedia**; **Helne T**: Syrjäytymisen yhteiskunta; Rahkonen K (toim.): **Sosiologisen teorian uusimmat virtaukset**.

6. Sosiaalipolitiikan peruskysymykset (4 ov)

Opintojaksossa tutustutaan sosiaalipolitiikan keskeisiin teorioihin ja ajattelutapoihin.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskoulustelu **tai** b) pelkkä kirjallisuuskoulustelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: **Pierson C**: Beyond the Welfare State (2. painos); **Lister R**: Citizenship. Feminist Perspectives; **Julkunen R**: Suunnanmuutos; **O'Brien M & Penna S**: Theorising Welfare. Enlightenment and Modern Society.

7. Elämänpolitiikka (4 ov)

Opintojaksossa perehdytään elämänpolitiikan teemoihin ja keskusteluihin, kuten myös modernisaatiota ja globalisaatiota koskevaan nykykeskusteluun.

Suoritustapa: Joko a) luento- ja seminaarikurssi sekä kirjallisuuskoulustelu **tai** b) pelkkä kirjallisuuskoulustelu

Luento- ja seminaarikurssi korvaa kirjallisuudesta yhden teoksen.

Kirjallisuus: Roos JP & Hoikkala T (toim.): **Elämänpolitiikka**; **Beck U & Giddens A & Lash S**: Nykyaajan jäljillä: Refleksiivinen modernisaatio (s. 7–152); Hutton W & Giddens A (toim.): **On the Edge: Living with Global Capitalism**; **Bourdieu P**: Järjen käytännöllisyys.

D

PERTTI ALASUUTARI

LAADULLINEN TUTKIMUS

318 s. · ovh. 20,90 €
5., 3. uudistettu.p. 2001

**JARI ESKOLA &
JUHA SUORANTA**

**JOHDATUS
LAADULLISEEN
TUTKIMUKSEEN**

266 s. · ovh. 21,50 € · 6. p. 2003

**ANNELI ANTONON
& JORMA SIPILÄ**

**SUOMALAISTA
SOSIAALI-
POLITIIKKA**

299 s. sid. · ovh. 23,60 € · 2000

RAIJA JULKUNEN

**SUUNNAN-
MUUTOS**

326 s. · ovh. 23,90 €
2001

**MERJA KINNUNEN &
OLLI LÖYTTY (TOIM.)**

**TIETEELLINEN
KIRJOITTAMINEN**

204 s. · ovh. 24,00 € · 2002

RICHARD SENNETT

**KUNNIOITUS
ERiarvoisuuden
MAAILMASSA**

Suom. Kaisa Koskinen

224 s. · ovh. 28,00 € · 2004

SOSIAALIPSYKOLOGIA

Ihminen elää jatkuvassa kanssakäymisessä toisten ihmisten kanssa ja jäsenenä ryhmässä, organisaatioissa, yhteiskunnassa ja kulttuuriyhteisössään. Sosiaalipsykologiassa tutkitaan, miten tämä sosiaalinen maailma ja yksittäiset ihmiset vaikuttavat toisiinsa ja muovaavat toisiaan. Kiinnostuksen kohteena ovat myös ihmismielen – ajattelun, tunteiden ja persoonallisuuden – sosiaalinen muotoutuminen sekä ryhmien väliset suhteet.

Sosiaalipsykologian opinnoissa perehdytään edellä mainittuja asioita koskeviin teorioihin, empiiriseen tutkimustietoon ja tiedon tuottamisen metodiikkaan ja teorioiden sovellusalueisiin. Sosiaalipsykologian menetelmät ovat osin yhteisiä muiden yhteiskuntatieteiden menetelmien kanssa, joskin sosiaalipsykologiassa tehdään enemmän kokeellista tutkimusta kuin muissa sosiaalitieteissä. Opetuksessa painotetaan muun muassa työelämän, terveyden ja etnisten suhteiden tutkimusta.

Opintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot sosiaalipsykologisen tutkimuksen laajasta kentästä, valmiudet hyödyntää tutkimuskirjallisuutta ja itse tehdä empiiristä tutkimusta sekä soveltaa sosiaalipsykologisia teorioita ja tietoutta käytäntöön.

Sosiaalipsykologista tietoa voi soveltaa laajasti ihmisten ja erilaisten ryhmien suhteiden parantamiseen ja ristiriitojen käsittelyyn. Asenteet ja niihin vaikuttaminen ovat perinteisiä sosiaalipsykologisen tiedon sovelluskohteita. Ala tarjoaa tärkeän näkökulman myös moniin kasvatusta- ja koulutusksymyksiin.

SOSIAALIPSYKOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

101. Johdatus sosiaalipsykologiaan (3 ov)
102. Johdatus psykologiaan (1 ov)
103. Sosiaalipsykologian tutkimuskohteita (6 ov)
104. Sosiaalipsykologian klassikoita (5 ov)

101. Johdatus sosiaalipsykologiaan (3 ov)

Tutustutaan sosiaalipsykologian peruskäsitteisiin, ongelmanasetteluihin ja menetelmiin. Opiskelija saa yleiskuvan sosiaalisen

kognition, motivaation sekä arvojen ja asenteiden tutkimuksesta, vuorovaikutuksesta ja ryhmäprosesseista sekä persoonallisuuden ja identiteetin sosiaalisista kehitysehdoista.

Suoritustapa: L 24 t + loppukuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K.** Johdatus sosiaalipsykologiaan. (ruots. Socialpsykologi – en introduktion).

102. Johdatus psykologiaan (1 ov)

Annetaan yleiskuva psykologiasta tieteenä esittelemällä psykologian peruskäsitteet, keskeisiä teorioita, menetelmiä ja lähestymistapoja.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu tai kirjallisuuskulustelu

Kirjallisuus: **Gleitman, H.** Psychology, 5. painos, luvut 2–4, 7–9 ja 15. (Vain niille jotka eivät osallistu luennoille). Ne, jotka ovat suorittaneet sisällöltään ja laajuudeltaan vastaavan kurssin osana muita yliopistollisia opintoja, suorittavat teoksen: **Marsh, P., Rosser, E. & Harré, R.** Rules of disorder.

103. Sosiaalipsykologian tutkimuskohteita (6 ov)

Syvennetään johdantokursilla muodostettua käsitystä sosiaalipsykologian tutkimuskohteista. Seminaarissa perehdytään lisäksi sosiaalipsykologian erilaisiin suuntauksiin.

Suoritustapa: a) kirjallisuuskulustelu (6 ov) tai b) luentosarja 24 t (1–2 ov) + kirjallisuuskulustelu (3–4 ov) tai c) seminaari 24 t (2 ov) + kirjallisuuskulustelu (4 ov)

Kirjallisuus: Suoritetaan seuraavat teokset, kukin 1 ov: **Kytömäki, J.** Täytyy kattoo jos saa kattoo.; **Lagerspetz, K.** Naisten aggressio; Lahikainen, A-R. & Pirttilä-Backman, A-M. (toim.) **Sosiaalinen vuorovaikutus**; **Liebkind, K.** Me ja muukalaiset; **Salmivalli, C.** Koulukiusaaminen ryhmämielönä; **Vesala, K.** Yrittäjäys ja individualismi.

104. Sosiaalipsykologian klassikoita (5 ov)

Tutustutaan muutamaa sosiaalipsykologian teorianmuodostuksen kannalta merkityksel-

D

lisiin teoksiin. Luentokursseilla opastetaan tutkimaan klassikoita historiallista taustaan-
sa vasten.

Suoritustapa: joko a) L 21 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskoulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: 5 teosta seuraavista, kukin 1 ov:

Allport, G. The nature of prejudice; **Darwin, C.** The expression of the emotions in man and animals; **Festinger, L.** A theory of cognitive dissonance; **Freud, S.** Johdatus psykoanalysiin I (s.1–406); ruots. Orientering i psykoanalys, engl. Introductory lectures on psychoanalysis); **Fromm, E.** Pako vapaudesta (tai Vaarallinen vapaus; ruots. Flykten från friheten, engl. Escape from freedom); **Goffman, E.** Arkielämän roolit (ruots. Jaget och maskerna, engl. The presentation of self in everyday life); **Kaila, E.** Persoonallisuus (ruots. Personlighetens psykologi); **Marrow, A. J.** The practical theorist: The life and work of Kurt Lewin; **Milgram, S.** Obedience to authority.

Sosiaalipsykologian perusopinnoista voi opiskella myös monimuoto- tai verkkopinnoista. Molemmista kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa monimuoto-opetuksen osalta tietoa opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa) tai verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi ja verkko-opinnoista verkkopalvelusta.

SOSIAALIPSYKOLOGIAN AINEOPINNOJA (27 OV)

Kokonaisuus koostuu 10 opintoviikon lisäksi seuraavista opintojaksoista:

201. Sosiaalipsykologian teoreettis-metodologia perusteita (2 ov)
202. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 1: Persoonallisuus, identiteetti ja yksilön sosiaalinen kehitys (5 ov)
203. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 2: Ajattelu, tunteet ja ryhmäprosessit (5 ov)

201. Sosiaalipsykologian teoreettis-metodologia perusteita (2 ov)

Perehdytään sosiaalipsykologiseen kysymyksenasetteluun ja päättelyyn, selittämisen ja ymmärtämisen lähtökohtiin.

Suoritustapa: Joko a) L 8 t + R 16 t + aktiivinen osallistuminen ja kurssitehtävät tai b) kirjallisuuskoulustelu.

Opetus korvaa kirjallisuuden kokonaan.

Kirjallisuus: **Alasuutari, P.** Laadullinen tutkimus (3. uudistettu painos); **Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P.** Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät.

Opiskelijat, jotka ovat suorittaneet sisällöltään ja laajuudeltaan vastaavat metodiopinnot osana muita yliopistollisia opintoja, suorittavat seuraavan teoksen: Breakwell, G. M. et al (toim.) **Research methods in psychology.**

203. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 2: Ajattelu, tunteet ja ryhmäprosessit (5 ov)

Perehdytään sosiaalista havaitsemista ja ajattelua koskeviin tutkimuksiin ja teorioihin sekä ryhmien rakennepiirteiden ja prosessien peruskäsitteisiin ja tukimustuloksiin.

Suoritustapa: Joko a) seminaari 24 t (3 ov) + kirjallisuuskoulustelu (2 ov) tai b) kirjallisuuskoulustelu (5 ov)

Kirjallisuus: **Augoustinos, M. & Walker, I.** Social cognition; Brown, R. Group processes (2. painos); Brown, R. Prejudice; Hewstone, M. et al. (toim.) **Introduction to social psychology**; (2. painos, Huom! luvut 8–10, 13 ja 14).

202. Sosiaalipsykologian tutkimusalueita 1: Persoonallisuus, identiteetti ja yksilön sosiaalinen kehitys (5 ov)

Perehdytään sosiaalisen identiteetin ja persoonallisuustutkimuksen perussuuntauksiin sekä yksilön sosiaalista kehitystä koskeviin tutkimuksiin ja teorioihin.

Suoritustapa: Joko a) seminaari 24 t (3 ov) + kirjallisuuskoulustelu (2 ov) tai b) kirjallisuuskoulustelu (5ov)

Kirjallisuus: **Breakwell G.**, Coping with threatened identities; **Loevinger J.**, Paradigms of personality; **Ross L. & Nisbett R. E.**, The person and the situation; **Schaffer H. R.**, Social development.

SOSIAALITYÖ

Sosiaalityössä tutkitaan ihmisten toiminnan ja jokapäiväisen selviytymisen edellytyksiä, arkielämän jatkuvuuksia ja katkoksia, sosiaalialan ammatteja ja instituutioita sekä alan monimuotoista vapaaehtoistoimintaa. Tavalaisia analyysin kohteita ovat esimerkiksi yhteisöt, perheet, ihmisen eri ikävaiheet ja niihin liittyvät arjen kysymykset, yksilöiden muuttuvat identiteetit, sosiaalialan historia ja koulutus sekä sosiaalipalvelujen ja -työn arviointi.

Sosiaalityö on niin sanottu soveltava tutkimusala, jolla sovellettavat ajattelutavat nojaavat yhteiskunnallisia ilmiöitä, sosiaalisia ongelmia ja ihmisten hyvinvointia sekä myöskin kestäväää kehitystä koskeviin teorioihin, käsityksiin ja tulkintoihin. Sosiaalityön tiedepohja on näin ollen monialainen ja se rakentuu pääasiassa yhteiskunta- ja käytäytymistieteellisten teorioiden perustalle. Sosiaalityön yhteiskunnallinen tehtävä on määrittely esimerkiksi 'puutteellisten sosiaalisten olojen ja vaikeiden elämäntilanteiden parantamiseksi sekä vähävoimaisten yksilöiden ja ryhmien toimintaedellytysten, osallisuuden ja elämänolteen vahvistamiseksi'. Tämä tehtävä on usein se kehys, jonka kautta sosiaalityön tutkimusintressit tavalla tai toisella suodattuvat poiketen siten 'emotieteiden' tehtävänasettelusta. Mitään täsmällisiä rajauksia eri tieteenalojen tutkimusotteiden välillä ei käytännössä nykyään ole, eikä niitä myöskään ole tarkoituksenmukaista pyrkiä keinoitekoisesti laatimaan. On tavallista, että sosiaalityön tutkijoiden yhteistyökumppaneihin kuuluu monien erilaisen tieteenalojen edustajia.

Viime aikoina sosiaalityön tutkimuksessa erilaiset laadulliset lähestymistavat ovat olleet suosittuja. Niitä on sovellettu esimerkiksi ihmisten välisen kommunikaation, tekstien välittämien merkitysten, refleksiivisen ammatilli-

sen toiminnan sekä syrjäytymisen ja marginalisoinnin kysymyksiin. Laadullisten otteiden lisäksi sosiaalityön tutkimuksessa ja ammattikäytännössä tarvitaan kvantitatiivisten tutkimusotteiden perusteiden hyvää hallintaa.

SOSIAALITYÖN A-OPPIMÄÄRÄ: PERUSOPINNOT (15 OV)

S1. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)

S2. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)

S3. Näkökulmia yhteiskuntaan ja sosiaalityöhön (yht. 7 ov)

– S3A Käytäntö I (1 ov)

– S3B. Palvelujärjestelmät (2 ov)

– S3C. Sosiaalityön ydinkysymyksiä (4 ov)

S1. Sosiaalityön johdantokurssi (4 ov)

Luennolla tutustutaan sosiaalityöhön käsitteenä, yhtenä sosiaalitieteellisen tutkimuksen alana sekä ammattina ja sosiaalisen asiantuntijuuden alueena. Luennolla käsitellään sosiaalityön historiaa, arvoja, ammatillista etiikkaa, tietoperustaa sekä toiminnan yhteiskunnallis-diskursiivista ympäristöä.

Suoritustapa: L 20 t + oppimispäiväkirja + kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Smale G & Tuson G & Statham D:** Social Work and Social Problems; **Helne T:** Syrjäytymisen yhteiskunta (yhteenvetoluku s. 1–69 ja paradoksi-artikkeli s. 73–110); **Sipilä J:** Sosiaalityön jäljillä.

S2. Sosiaalipolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Kurssilla tutustutaan sosiaalipolitiikan historiaan, teorioihin, järjestelmiin ja nykykeskusteluihin.

Suoritustapa: L 20 + koulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Karisto A & Takala P & Haapola I:** Matkalla nykyaikaan; **Anttonen A & Sipilä J:** Suomalaista sosiaalipolitiikkaa; Nurminen E (toim.): **Sosiaalipolitiikan lukemisto.**

S3. Näkökulmia yhteiskuntaan ja sosiaalityöhön (yht. 7 ov)

Opintojaksolla tutustutaan sosiaalisiin ilmiöihin ja ongelmiin sekä tapoihin, joilla niitä käsitellään palvelujärjestelmissä ja sosiaalityössä. Lisäksi perehdytään sosiaalityön tieteelliseen tutkimukseen. Opintojaksolla tarjotaan myös mahdollisuus tutustua kaunokirjallisuuden tapaan tuottaa tietoa ihmisestä ja sosiaalisesta todellisuudesta.

S3A Käytäntö I (1 ov)

Tutustutaan johonkin sosiaaliseen ilmiöön ihmisten arjen näkökulmasta.

Suoritustapa: L 6 t + seminaarityö

Kirjallisuus: Juhila K & Forsberg H & Roivainen I (toim.): **Marginaalit ja sosiaalityö**.

S3B. Palvelujärjestelmät (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Jaakkola J ym**: Armelialisuus, yhteisö-apu, sosiaaliturva (Satkan ja Urposen kirjoittamat luvut); **Lehto J ym**: Sosiaali- ja terveydenhuolto; **Helander V**: Kolmas sektori. Käsitteistöä, ulottuvuuksista ja tulkinnoista.

S3C. Sosiaalityön ydinkysymyksiä (4 ov)

Suoritustapa: luento- ja seminaarikurssi 12 t + 2 esseettä

Kirjallisuus: kaikki suorittavat seuraavan teoksen: **Mutka U**: Sosiaalityön neljäs käänne.

Lisäksi opiskelijat valitsevat seuraavista neljä teosta: **Granfelt R**: Kertomuksia naisten kodittomuudesta; **Huotari K**: Positiivista elämää; **Huttunen L**: Kotona, maanpaossa, matkalla; **Hyväri S**: Vallattomuudesta vastuuseen: kokemuksen politiikan sankaritarinoita; **Kortteinen M & Tuomikoski H**: Työtön; **Molander G**: Askel lyhenee, maa kutsuu: yli 80-vuotiaiden kuolema eletyn elämän valossa; **Törrönen M**: Lasten arki laitoksessa; **Mäkelä H**: Äiti (romaanii); **Mörö M**: Kiltin yön lahjat (romaanii); **Sahlberg A**: Eksyneet (romaanii).

SOSIOLOGIA

Sosiologia on yleinen yhteiskuntatiede, jonka tarkastelukohteet vaihtelevat globalisaatiosta ja kokonaisista yhteiskunnista intiimeihin sosiaalisiin suhteisiin. Tutkittavana on yhteiskunnan rakenne ja sen muutos: instituutio, organisaatiot ja yhteisöt, sosiaalinen toiminta ja sosiaaliset verkostot, ihmisten arvot, asenteet ja puhettavat. Myös väestötieteen ja sosiiaaliantropologian opinnot sisältyvät sosiologian piiriin.

Sosiologinen ajattelutapa tekee mahdolliseksi jokapäiväisten käsitysten kyseenalaistamisen, tietoisien etäntymisen arkijärjestä, tutun muuttumisen vieraaksi. Koska sosiologian näkökulmat ja tutkimustulokset menevät totunnaisia käsityksiä syvemmälle, paljastavat piileviä ongelmia ja avaavat näkyviin uusia vaihtoehtoja, sosiologialla on vahva kriittinen potentiaali. Mutta osaksi samoista syistä se on käyttökelpoinen myös pätevää tietoa vaativassa päätöksenteossa ja suunnittelussa.

SOSIOLOGIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

- 110. Sosiologian johdantokurssi (3 ov)
- 111. Väestötieteen johdantokurssi (3 ov)
- 101. Sosiiaaliantropologian johdantokurssi (3 ov)
- 105. Sosiologisia näkökulmia ja tutkimuksia (6 ov)

110. Sosiologian johdantokurssi (3 ov)

Jako antaa yleiskatsauksen sosiologiaan tieteenalana sekä tutustuttaa sosiologiseen ajattelutapaan ja sen perustavanlaatuisiin käsitteisiin.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan luennot ja kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Bauman**, Sosiologinen ajattelu.

111. Väestötieteen johdantokurssi (3 ov)

Tavoitteena on muodostaa yleiskuva väestön rakenne- ja muutostekijöistä sekä niiden

yhteiskunnallisesta merkityksestä, väestöilmioiden mittaamisesta, keskeisistä väestöteorioista, Suomen väestöstä, kehitysmaiden väestökysymyksistä ja väestötieteen suhteesta muihin yhteiskuntatieteisiin.

Suoritustapa: L 24 t + niihin liittyvä moniste kuulusteluineen sekä väestötieteen harjoitustehtävä.

Kirjallisuus: **Artikkeleita väestötutkimuksesta.** Sosiologian laitoksen monisteita (2002).

101. Sosiaaliantropologian johdantokurssi (3 ov)

Kurssin tavoitteena on johdattaa sosiaaliantropologian keskeisiin käsitteisiin, tieteenhaaran paikkaan ja menetelmiin muiden yhteiskuntatieteiden rinnalla sekä yhteiskuntien tarkasteluun kulttuurisesta näkökulmasta.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Eriksen**, Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology.

105. Sosiologisia näkökulmia ja tutkimuksia (6 ov)

Jaksossa tutustutaan sosiologiseen käsitteistöön ja sosiologisiin tapoihin tutkia nyky-yhteiskuntaa.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu kahdessa osassa

Kirjallisuus: I osa: **Giddens**, Sociology (4. painos) (2 ov). II osa: Neljä vapaasti valittavaa teosta seuraavista (4 ov):

1. **Jokinen & Saaristo**, Suomalainen yhteiskunta.
2. Koskinen ym. (toim.), **Suomen väestö**.
3. **Beck**, Mitä globalisaatio on?
4. Ilmonen & Siisiäinen (toim.), **Uudet ja vanhat liikkeet**.
5. **Jallinoja**, Moderni säädyllyisyys.
6. **Falk & Mäenpää**, Lottomiljonäärit.

Sosiologian perusopinnot voi suorittaa myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

SOSIOLOGIAN AINEOPINTOJA (31 OV)

Kokonaisuus koostuu 15 ov:n perusopintokokonaisuuden lisäksi seuraavista jaksoista: 129. Sosiologian klassinen perinne (2ov) 130. Nyky-yhteiskunnan tutkimus (4 ov) Empiirisen sosiaalitutkimuksen menetelmät (10 ov)

Edeltävät opinnot: Sosiologian perusopinnot (15 ov)

129. Sosiologian klassinen perinne (2 ov)

Opintojaksossa perehdytään klassisiin sosiologian kohteeseen ja peruskäsitteiden määrittelyihin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Gronow, Noro & Töttö**, Sosiologian klassikot.

130. Nyky-yhteiskunnan tutkimus (4 ov)

Opintojaksossa tutustutaan kehittyneiden yhteiskuntien rakennetta ja keskeisiä yhteiskunnallisia ongelmia käsittelevään tutkimukseen ja sitä ohjaaviin teorioihin.

Edeltävät opinnot: Sosiologian perusopinnot ja opintojakso 129.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus, josta valitaan neljä kohtaa:

1. **Smith**, Norbert Elias and Modern Social theory.
2. **Hochschild**, The Time Bind: When Work Becomes Home and Home Becomes Work.
3. **Ledeneva**, Russia's Economy of Favours. Blat, Networking and Informal Change.
4. **Esping-Andersen**, Social Foundations of Post-industrial Economies.
5. **Kortteinen**, Kunnian kentät
6. Sulkunen et al., **Broken Spirits. Power and Ideas in Nordic Alcohol Cultuur** sivut 1–112.

Empiirisen sosiaalitutkimuksen menetelmät (10 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa valmius arvioida kriittisesti ja hyödyntää tavanomaisia menetelmiä käyttävää sosiaalitutkimusta. Harjoituskurssien tavoitteena on antaa lisäksi valmius tehdä selvitystutkimuksia valmiiden tai itse kerättyjen aineistojen pohjalta.

Suoritustapa: Menetelmäopinnot suoritetaan avoimessa yliopistossa *pääaineopiskelijoiden* tutkintovaatimusten mukaisesti (10 ov) suorittamalla kvantitatiivisten menetelmien kurssi 5 ov ja kvalitatiivisten menetelmien kurssi 5 ov.

Ks. opintojaksokohtaiset tiedot alta.

135. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (5 ov)

Edeltävät opinnot:

- 1) sosiologian perusopinnot
- 2) tilastotieteen johdantokurssi tai sosiologian laitoksen järjestämä sosiologian tilastotieteellisten perusteiden kurssi
- 3) SPSS-kurssi, joka on suoritettava viimeistään samanaikaisesti menetelmäkurssin kanssa.

Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot, joilla pystyy lukemaan ja arvioimaan kriittisesti kvantitatiivista tutkimusta sekä tekemään yksinkertaisia tilastollisia selvityksiä. Kurssi käsittelee kvantitatiivisen tutkimuksen käyttötapoja, tutkimusprosessin vaiheita, eri aineistotyyppisiä, analyysia ja johtopäätösten tekemistä. Pääosa kurssia käsittelee haastattelu- ja kyselytutkimuksen aineiston keräämistä ja analyysiä, joista tehdään useita harjoituksia. Kurssiin sisältyy perehtyminen taulukkolaskentaohjelmaan sekä tilastollisen SPSS-ohjelman käyttöön.

Suoritustapa: L 24 t + harjoituksia atk-luokassa + harjoitustehtäviä. Kurssin loppukuvustelussa suoritetaan sekä luennot että kirjallisuus.

Kirjallisuus: **Alkula, ym.**, Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (paitsi sivut 220–232 ja 263–266); **Valkonen, ym.**, (toim.), **Rekisteriaineistot yhteiskunta- ja terveystutkimuksessa**, s. 1–40, 80–110, 169–181.

136. Sosiaalitutkimuksen kvalitatiiviset menetelmät (5 ov)

Edeltävät opinnot: Perusopinnot, mutta suositellaan myös opintojaksoa 130.

Kurssin tavoitteena on perehtyminen keskeisiin kvalitatiivisiin menetelmiin ja harjoitella niiden käyttöä.

Suoritustapa: L 24 t + harjoituksia ryhmissä. Aktiivinen osallistuminen luennoille, harjoitustyöt, joihin kuuluu aineiston keruu, tekstiaineiston käsittely ja analyysi sekä raportin kirjoittaminen. Kurssiin kuuluu loppukuvustelu (luennot ja kirjallisuus).

Kirjallisuus: **Eskola, J. & Suoranta, J.**, Johdatus laadulliseen tutkimukseen; **Jokinen, A. ym.**, Diskurssianalyysi liikkeessä, luvut 1–3, 6 ja 8.

STATISTIK

Statistik (5 sv)

G 24 t och F 52 t + delförhör

Syftet med kursen är att ge den studerande en allmän uppfattning över den statistiska analysens grundbegrepp och analysmetoder. Kursen motsvarar statsvetenskapliga fakultetens examensfordringar.

TILASTOTIEDE

Tilastotieteen johdantokurssi (5 ov)

Tavoitteena on antaa yleiskäsitys tilastotieteellisestä tutkimusmenetelmästä ja sen soveltamisen periaatteista.

Suoritustapa: L 52 t + harjoituksia pienryhmässä 24 t. Kurssi suoritetaan joko välikoikeilla tai loppukokeella.

Kirjallisuus: **Mellin, I.**, Johdatus tilastotieteeseen 1. kirja (moniste); **Friedman, D. & Pisani, R. & Purves, R. & Adhikari, A.** Statistics (2nd ed.).

VALTIO-OPPI

Valtio-opin opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille teoreettisesti jäsentynyt ja empiiriseen tutkimukseen perustuva kuva poliittisista ja hallinnollisista rakenteista ja prosesseista. Opetuksessa korostetaan laajan nykypoliittikkaa käsittelevän tietopohjan hallintaa, kykyä kriittiseen ajatteluun sekä kykyä tuottaa uutta tietoa.

A-oppimäärän opinnoissa perehdytään Suomen poliittisen järjestelmän perusteisiin sekä kiinnitetään huomiota Länsi-Euroopan poliittisen elämän ja poliittisen kulttuurin viimeaikaisiin kehityspiirteisiin vertailevasta näkökulmasta.

B-oppimäärässä lavennetaan ja syvennetään A-oppimäärän tietoja. Ensin perehdytään poliittiseen ajatteluun aatehistorian kautta, poliittisiin ideologioihin ja politiikan tutkimuksen teoreettis-metodologisiin kysymyksiin. Sitten pureudutaan modernin demokratian viimeaikaisiin kehityspiirteisiin, ongelmiin ja ongelmia koskeviin ratkaisuihin paikallisesta, kansallisesta, kansainvälisestä ja globaalista perspektiivistä. Lopuksi syvennyttään kansainvälisten suhteiden tutkimuksen lähestymistapoihin ja keskeiseen sisältöön.

VALTIO-OPIN A-OPPIMÄÄRÄ (16 ov)

P1Asa. Valtio-opin johdantokurssi (4 ov)

P1Bsa. Suomen poliittinen järjestelmä ja Euroopan unioni (4 ov)

PV1. Euroopan poliittiset järjestelmät (4 ov)

PV3. Suomen kansainväliset suhteet ja maanpolitiikka (4 ov)

P1Asa. Valtio-opin johdantokurssi (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä politiikan, hallinnon ja kansainvälisen politiikan tutkimuksessa käytettäviin käsitteisiin sekä antaa yleiskuva politiikan tutkimuksen eri tutkimussuuntauksista ja tutkimuskohteista. Käsitteitä, tutkimussuuntauksia ja tutkimuskohteita valaistetaan liittämällä ne Suomen poliittisen järjestelmän ja Euroopan unionin rakenteen ja toiminnan tarkasteluun.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Kaksi teosta seuraavista:

Berndtson E., Poliitiikka tieteenä (on ruots.); **Salminen A.**, Hallintotiede. Organisaatioiden hallinnolliset perusteet; **Brown C.**, Understanding International Relations.

P1Bsa. Suomen poliittinen järjestelmä ja Euroopan unioni (4 ov)

Tavoitteena on täydentää johdantokurssilla saatua näkemystä Suomen poliittis-hallinnollisesta järjestelmästä. Opintojakso käsittelee keskeisten päätöksentekotasojen eli vaalien, eduskunnan, hallituksen ja presidentti-instituution kehitystä ja toimintaperiaatteita. Samalla perehdytään Suomen valtionhallinnon toimintaan sekä ulkoasiain hoitoon ja ulkopoliittiseen päätöksentekoon.

Suoritustapa: a) L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus + harjoitustyö

Kirjallisuus: **Nousiainen**, Suomen poliittinen järjestelmä (10. painos) (korvautuu luentosarjalla); Saukkonen P. (toim.), **Paikkana politiikka: tieto ja tulkintoja Suomen poliittisesta järjestelmästä; Suomen perustuslaki** (korvautuu luentosarjalla); **Kemppinen**, Suomi Euroopan Unionissa. (4. uudistettu painos);

Lisäksi toinen seuraavista: a) **Väyrynen**, Suomi avoimessa maailmassa. Globalisaatio ja sen vaikutukset; b) **Temmes**, Eurooppalaiset esikuvamme.

Katso myös verkkomateriaalisivut:

www.valt.helsinki.fi/staff/jjrytkon/spj/johdanto;

www.avoin.helsinki.fi/Kurssit/valPol/aaenet.asp;

www.valt.helsinki.fi/vol/spj

PV1. Euroopan poliittiset järjestelmät (4 ov)

Opintojakso keskittyy Euroopan valtioiden historialliseen syntyprosessiin sekä valtiollisten järjestelmien rakenteisiin ja toimintatapoihin. Tavoitteena on oppia ymmärtämään politiikan kulttuurisidonnaisuutta ja tätä kautta eri valtioiden politiikkaa.

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

Kirjallisuus: Graham B. (toim.), **Modern Europe**;

D

Colomer J. (toim.), **Political Insitutions in Europe**; Eatwell R. (toim.), **European Political Cultures**; Rhodes M. et al. (toim.), **Developments in Western European Politics**.

PV3. Suomen kansainväliset suhteet ja maailmanpolitiikka (4 ov)

Tavoitteena on perehdyttää Suomen ulkopolitiikka ja kansainvälisten suhteiden kehitykseen sekä niiden riippuvuuteen kulloisistakin kehityslinjoista eurooppalaisessa ja maailman tason politiikassa.

Suoritustapa: L 24 t + 10 t asiantuntijaluentoja + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö + essee. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

Kirjallisuus: Berndtson E. & Kivimäki T. (toim.), **Suomen kansainväliset suhteet**; **Jacobson M.**, Finland in the New Europe; Kantola A. et al. (toim.), **Maailman tila ja Suomi** (korvautuu luentosarjalla); Northern Dimension. Yearbook 2004. The Finnish Institute of International Affairs.

Valtio-opin A-oppimäärään kuuluvia opintojaksoja järjestetään myös verkko-opintoina. Kirjallisuus kuten yllä, suorittavoista saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

VALTIO-OPIN B-OPPIMÄÄRÄ (28 ov)

Valtio-opin B-oppimäärä (28 ov) koostuu A-oppimäärästä ja kolmesta opintojaksosta (yhteensä 12 ov).

P2. Poliittisen ajattelun perusteet (4 ov):

- Ideologiat ja teoriat politiikan tutkimuksessa (2 ov)
- Poliittisesta ajattelusta länsimaisessa traditiossa (2 ov)

A1K. Kansainvälisen politiikan tutkimus (4 ov)

AV1. Modernin demokratian ongelmat (4 ov)

Edeltävät opinnot: Valtio-opin A-oppimäärä

P2. Poliittisen ajattelun perusteet (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä aatehistorian kautta politiikan tutkimuksen teoreettisiin ja metodologisiin lähtökohtiin sekä nykypäivän filosofisiin ja ideologisiin taustaolettamuksiin.

Suoritustapa: Luentokurssit:

– **Ideologiat ja teoriat politiikan tutkimuksessa (2 ov)** L 30 t + harjoitustyö + kuulustelu, jossa tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

– **Poliittisesta ajattelusta länsimaisessa traditiossa (2 ov)** L 24 t + kuulustelu, jossa tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan

Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

Kirjallisuus: **Oldfield A.**, Ordered Cities, Ordered Souls. An Introduction to Greek Political Thought; **Little A. et al.**, Modern Political Thought. **A Reader**; **Heywood A.**, Political Ideologies. An Introduction. Second Edition; Adam B. et al. (toim.), **The Risk Society and Beyond**. Critical Issues for Social Theory.

A1K. Kansainvälisen politiikan tutkimus (4 ov)

Kurssilla luodaan yleiskatsaus kansainvälisen politiikan tutkimuksen keskeiseen sisältöön ja lähestymistapoihin. Opintojakso koostuu kahdesta kurssista:

– **Lähestymistavat kansainvälisten suhteiden tutkimuksessa -asiantuntijaluontosarja (1 ov)**

Suoritustapa: Asiantuntijaluentoihin 12 t ja tutkintovaatimuksissa olevan Baylisiin ja Smithin teoksen toiseen osaan nojautuva essee. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

– **Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen lähestymistavat ja keskeinen sisältö -työseminaari (3 ov)**

Suoritustapa: työseminaari 24 t, seminaari-esityelmä, opponointi + essee (3 ov). Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

Kirjallisuus: **Baylis J. & Smith S.**, The globalization of World Politics; **Rosenau J. & Durfee M.**,

Thinking Theory Thoroughly, Coherent Approaches to an Incoherent World; **Kosmopolis**-lehden neljä viimeistä numeroa.

AV1. Modernin demokratian ongelmat (4 ov)

Tavoitteena on perehtyä länsimaisen demokratian ja poliittisen kulttuurin viimeaikaisiin kehityspiirteisiin, ongelmiin ja ongelmia koskeviin ratkaisuihin kansallisesta, kansainvälisestä ja globaalista perspektiivistä.

Suoritustapa: Suoritustapa: L 40 t + kuulumiset, jossa tentitään myös kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan + harjoitustyö+essee. Kurssin suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille.

Kirjallisuus: **Beck U.**, Mitä globalisaatio on?; **Budge I.**, The New Challenge of Direct Democracy in Practice; **Flyvberg B.**, Rationality and Power: Democracy in Practice; **Held D.**, Democracy and Global Order.

VANHENEMISEN TUTKIMUS

Vanhenemisen tutkimus toimii 15 opintoviikon laajuisena sivuaineena ja sen yksittäisiä opintojaksoja voidaan sisällyttää sosiaalipoliittian tai sosiaalityön opintoihin. Tutkittavana ovat vanheneminen, elämäntilanne ja ikäsidonnot, joita tarkastellaan yhteiskunnan ja sen muutoksen näkökulmasta. Myös vanhustyö, vanhustenhuolto ja väestön vanhenemisen yhteiskunnalliset vaikutukset kuuluvat opintokokonaisuuden piiriin. Vanhenemisen tutkimus kattaa periaatteessa kaikki ikävaiheet, vaikka pääpaino onkin vanhuudessa.

Vanhenemisen tutkimuksen opetus on sosiaaligerontologian eli siinä korostuu sosiaalitieteellinen näkökulma vanhenemisen tutkimiseen. Elämäntilannetta ja ikäsidonnot tarkastellaan yhteiskunnan ja sen muutoksen kontekstissa huomion kiinnittyessä myös vanhenemisen kulttuuriin kysymyksiin.

VANHENEMISEN TUTKIMUKSEN OPINTOKOKONAISUUS (15 OV):

V2D Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

V3 Vanhenemisen ajankohtaisia kysymyksiä (4 ov)

V4 Monitieteinen vanhenemisen tutkimus (3 ov)

V9A Ikä ja elämäntilanne I (4 ov)

V2D Vanhenemisen tutkimuksen johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla lähestytään vanhenemistä ja vanhuutta yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja yksilöllisenä kysymyksenä sekä tutustutaan vanhuspolitiikkaan ja vanhustyöhön. Tavoitteena on oppia hahmottamaan vanhenevan ihmisen elinoloja ja elämäntilanteita sekä luoda käsitys vanhuudesta ikä- ja elämäntilanteena ja sukupolvikysymyksenä.

Suoritustapa: L 20 t + kuulumiset, jossa suoritetaan myös kirjallisuus.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Tuomi J (toim.): **Suomalainen elämäntilanne**; **Koskinen S** ym.: Vanhustyö.

V3 Vanhenemisen ajankohtaisia kysymyksiä (4 ov)

Opintojaksossa paneudutaan ajankohtaisiin vanhenemisen yhteiskunnallisiin ja kulttuuriin kysymyksiin sekä vanhenemisen tutkimuksen keskeisiin teorioihin ja suuntauksiin.

Suoritustapa: luentosarja + luentokuulumiset (2 ov) + kirjallisuuskuulumiset (2 ov)

Kirjallisuus: **Ikäohjelman monet kasvot**. Kansallisen ikäohjelman 1998–2002 loppuraportti; **Ilmarinen J**: Ikääntyvä työntekijä Suomessa ja Euroopan unionissa; Kangas I & Nikander P (toim.): **Naiset ja ikääntyminen**; **Philipson C**: Reconstructing old age; Rahkonen O & Lahelma E (toim.): **Elämäntilanne ja terveys**.

V4 Monitieteinen vanhenemisen tutkimus (3 ov)

Opintojaksossa valotetaan eri tieteenaloilla tehtävää vanhenemisen tutkimusta.

D

Suoritustapa: a) L 16 t + essee (1 ov) + kirjallisuuskoulustelu (2 ov) **tai** kirjallisuuskoulustelu (3 ov)

Luentosarja korvaa kirjallisuudesta teoksen **Gerontologia**.

Kirjallisuus: Heikkinen E & Rantanen T (toim.): **Gerontologia** sekä kaksi seuraavista: **Airaksinen T:** Vanhuuden ylistys; **Hännikäinen I:** Vaimot sotainvalidiin rinnalla; **Saarenheimo M:** Jos etsit kadonnutta aikaa; **Vakimo S:** Paljon kokeva, vähän näkyvä.

V9A Ikä ja elämänkulku I (4 ov)

Tavoitteet ja sisältö: Opintojaksossa paneudutaan eri ikävaiheisiin, elämänkulun problematiikkaan ja elämäkertatutkimukseen.

Suoritustapa: a) Rattaista rollaattoriin – liikkuvat ikämäärittelyt -luentosarja (2 ov) + kirjallisuuskoulustelu (2 ov) tai b) kirjallisuuskoulustelu (4 ov).

Luentosarja korvaa kirjallisuudesta kaksi kirjaa: **Hockey & James:** Growing up and growing old; Sankari A & Jyrkämä J (toim.): **Lapsuudesta vanhuuteen – iän sosiologiaa**.

Kirjallisuus: **Gubrium & Holstein & Buckholt:** Constructing the life course; **Hockey & James:** Growing up and growing old; Sankari A & Jyrkämä J (toim.): **Lapsuudesta vanhuuteen – iän sosiologiaa**; **Vilkko A:** Omaelämäkerta kohtaamisaikana.

D

VIESTINTÄ

Taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset muutokset yhteiskunnassa ovat yhä monimutkaisempia ja laaja-alaisempia. Näissä muutoksissa viestintä on avainasemassa. Siksi media-kentän ja julkisuuden ymmärtäminen on yhä tärkeämpää. Myös muutokset organisaatioissa korostavat viestintää ja vuorovaikutusta.

Viestintä on tieteenala, joka tutkii sanomien välitystä ja merkitysten tuottamista. Se on oppiaine, jossa tutkimus tukeutuu paitsi omiin myös muihin yhteiskuntatieteellisiin teorioihin, käsitteisiin ja metodeihin. Viestinnän tutkimus ja opetus on laaja-alaista: sisäis- ja keskinäisviestinnästä aina yhteisö- ja joukkoviestintään.

VIESTINNÄN PERUSOPINNOT 15 OV (A-OPPIMÄÄRÄ)

Perusopinnoissa tutustutaan viestinnän keskeisiin käsitteisiin, teorioihin ja analyysimenetelmiin sekä viestinnän yhteiskunnalliseen sääntelyyn.

1. Johdatus viestintään (5 ov)
2. Viestintä ja kulttuuri (4 ov)
3. Analyysikurssit (4 ov):
 - 3.1 Media-analyysi (2 ov)
 - 3.2 Yhteisöviestinnän analyysi (2 ov)
4. Viestinnän sääntely (2 ov)

1. Johdatus viestintään (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on johdattaa opiskelijat viestinnän peruskäsitteisiin ja -lähestymistapoihin. Jaksossa tarkastellaan viestintää sekä semioottis-kulttuurisesta että prosessuaalisesta näkökulmasta.

Suoritustapa: L 24 t + luentokoulustelu (3 ov) + kirjallisuuskoulustelu (2 ov). Kirjallisuus tentitään kahdessa osassa.

Kirjallisuus: I osa: **Kunelius R.:** Viestinnän vallassa, vain uusin painos; **Åberg L. (2000):** Viestinnän johtaminen.

II osa: **Herkman J. (2001):** Audiovisuaalinen media-kulttuuri; **Veivo H. & Huttunen T.:** Semiotiikka: Merkeistä mieleen ja kulttuuriin.

2. Viestintä ja kulttuuri (4 ov)

Jakso tutustuttaa opiskelijat viestinnän tutkimuksen kulttuuriteoreettisiin lähtökohtiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: **Hall S.,** Identiteetti; **Kellner D.,** Media-kulttuuri; **Lehtonen M.,** Merkitysten maailma: Kulttuurisen tekstintutkimuksen lähtökohtia; **Rossi L.-M.,** Heterotehdas. Televisiomainonta sukupuoli-tuotantona.

3. Analyysikurssit (4 ov)

3.1 Media-analyysi (2 ov)

Kurssilla analysoidaan erilaisia joukkoviestinnän tuotteita käyttäen keskeisiä media-tutkimuksen teorioita ja menetelmiä.

Suoritustapa: joko a) analyysikurssi L 15 t + R 15 t + analyysitehtävät tai b) itsenäisesti suoritettavia analyysitehtäviä kurssikirjallisuuden pohjalta. Analyysikurssilla on läsnä-olovelvollisuus.

Kirjallisuus: **Altman R.**, Elokuva ja genre; **Fairclough N.**, Miten media puhuu; Hietala V, Ruudun hurma. Johdatus tv-kulttuuriin; **Luostarinen H. & Kivikuru U. & Ukkola M.**, Sopolisilppuri. Johdatus mediakritiikkiin; Kantola A, Moring I & Väli-verronen E (toim.), **Media-analyysi**.

3.2 Yhteisöviestinnän analyysi (2 ov)

Suoritustapa: joko a) analyysikurssi L 15 t + R 15 t + analyysitehtävät tai b) itsenäisesti suoritettavia analyysitehtäviä kurssikirjallisuuden pohjalta. Analyysikurssilla on läsnä-olovelvollisuus.

Kirjallisuus: **Aula P. & Heinonen J.**, Maine: menestystekijä; **Ikävalko E.**, Käytännön tiedottaminen; **Luostarinen H.**, Mielen kersantti; Aula P & Hakala S. (toim.), **Kolmet kasvot**. Näkökulmia organisatioviestintään.

4. Viestinnän sääntely (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat viestintää koskevaan lainsäädäntöön ja hyvään lehtimiestapaan.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu

Kirjallisuus: **Vuortama T. & Kerosuo L.**, 2003. Viestinnän lait ja säännöt, uusin painos (ilmestynyt maaliskuun 2004 aikana; kokonaan uusittu.) Kokoelma tiedotustoiminnan säännöksiä: www.avoin.helsinki.fi/Kurssit/vieSaan/materiaali/ www.internetix.fi/opinnot/opintojaksot/0viestinta/tiedotusoppi/ <http://valtioneuvosto.fi/resource/1971.pdf>

Viestinnän perusopintoja voi opiskella myös monimuoto- tai verkko-opintoina. Molemmissa kirjallisuus kuten yllä, suoritustavoista saa monimuoto-opetuksen osalta tietoa opintoja järjestävistä oppilaitoksista (yhteystiedot B-osassa) tai verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi ja verkkopinnoista verkkopalvelusta.

VIESTINNÄN ALEMMAT AINEOPINNOT 10 OV (B-OPPIMÄÄRÄ, YHT. 25 OV)

Kokonaisuus koostuu perusopintojen 15 ov: n lisäksi seuraavista opintojaksoista:

-
5. Viestinnän instituutiot (2 ov)
 6. Näkökulmia viestintään (4 ov)
 7. Viestinnän oppihistoria (2 ov)
 8. Viestinnän nykysuuntauksia (2 ov)
-

5. Viestinnän instituutiot (2 ov)

Kursin tavoitteena on hahmottaa yleiskuva suomalaisesta mediamaisemasta ja sen kehitysnäkökulmia.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu sekä essee

Kirjallisuus: Joukkoviestimet 2002. Tilastokeskus; Ruusunen A. (toim.) (2002): **Media muuttuu**. Viestintää savitauluista kotisivuihin; sekä muu kursilla ilmoitettava aineisto; **Nordenstreng K. & Wiio O. A.**: Suomen mediamaisema.

6. Näkökulmia viestintään (4 ov)

Opintojaksossa perehdytään keskeisiin viestinnän tutkimuksen osa-alueisiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Kaikille pakollinen teos: Kivikuru U & Kunelius R (toim.): **Viestinnän jäljillä**: Näkökulmia uuden ajan ilmiöön; sekä neljä teosta seuraavista (2 aihealuetta):

1) Journalismi

Mörä T.: EU-journalismin anatomia; **Schudson M.**: The Power of News.

2) Julkisuus ja yhteisöllisyys

Dahlgren P.: Television and the Public Sphere; **Karvonen E.**: Elämää mielikuvayhteiskunnassa. Imago ja maine menestystekijöinä myöhäismodernissa maailmassa .

3) Tietoyhteiskunta ja uusi mediakulttuuri

Bolter J. D. & Grusin R.: Remediation. Understanding New Media; **Webster F.**: Theories of Information Society, uusin painos.

4) Visuaalinen kulttuuri

Kress G. & van Leeuwen T.: Reading Images. Grammar of Visual Design; Seppänen J (2001): Katseen voima: Kohti visuaalista lukutaitoa.

5) Yhteisöviestintä

Aula P.: Johtamisen kaaos vai kaaoksen johtaminen; **Morgan G.:** Images of Organizations, 2nd ed.

7. Viestinnän oppihistoria (2 ov)

Jakson tavoitteena on johdattaa opiskelijat ymmärtämään, miten viestinnän tutkimus on historiansa aikana kehittynyt ja millaisiksi suuntauksiksi se on jäsennettävissä. Opintojakson sisältönä on viestintää koskevan ajattelun ja tutkimuksen kehitys.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kotitentti

Kirjallisuus: **Hardt H.:** Social Theories of the Press; **Hatch M. J. (1997):** Organization Theory: Modern, Symbolic and Postmodern Perspectives; **Kreps. G. (1990):** Organizational Communication; Moring I, Mörå T & Valtonen S. (toim.): **Mediatutkimuksen vaeltava teoria.**

Oheiskirjallisuus: **Pietilä V.:** Joukkoviestintätutkimuksen valtateillä; **Rantanen T.:** "Maailman ihmeellisin asia". Johdatus viestinnän oppihistoriaan.

8. Viestinnän nykysuuntauksia (2 ov)

Opintojakson tavoitteena on konkretisoida viestinnän tutkimuksen nykysuuntauksia esittelemällä alan tutkijoiden viimeaikaista tutkimusprojekteja, keskeisiä lähtökohtia, näkökulmia, löytöjä ja metodisia pohdintoja.

Suoritustapa: L 24 t + luentokuulustelu + kotitentti

Kirjallisuus: **Clegg R.S. (1990):** Modern Organizations: Organization Studies in the Postmodern World; Alvesson M & Willmott H (eds.) (1992): **Critical Management Studies**; **Ekecrantz J. & Olsson T.:** Det redigerade samhället; **Gabriel Y. (2000):** Storytelling in Organizations; **Hall S.:** Representation: Cultural Representations and Signifying Practices; **Hesmondhalgh D. (2002):** The Cultural Industries; **Hutchison D. (1999):** Media Policy. An Introduction; **McQuail D.:** Media Performance; Tapper H (toim.): **Me median maisemissa.** Reflektioita identiteettiin ja mediaan; **Morley D.:** Television, Audiences & Cultural Studies; **Morley D. & Robins K.:** Spaces of Identity; **Sparks C. & Tulloch J. (2000):** Tabloid Ta-

les; **van Zoonen L.:** Feminist Media Studies: sekä luennon yhteydessä ilmoitettava artikkelikokoelma.

YHTEISKUNTAHISTORIA

Poliittisen historian sekä talous- ja sosiaalishistorian perusopinnot on yhdistetty yhteiskuntahistorian perusopintojen kokonaisuudeksi. Poliittisen historian tehtävänä on jäsentää lähihimenneisyttämme historian tutkimuksen menetelmin ja tarjota tieteellisesti perusteltu johdatus nykymaailmaan ja -yhteiskuntaan. Talous- ja sosiaalishistoriassa tutkitaan taloudellisten ja sosiaalisten ilmiöiden, käytäntöjen ja instituutioiden kehitystä sekä tavallisen ihmisen ja arkipäivän historiaa.

YHTEISKUNTAHISTORIAN PERUSOPINNOT (15 OV)

1. Johdantokurssi (2 ov)
2. Modernin maailman historia (6 ov)
 - 2.1 Taloushistoria (2 ov)
 - 2.2 Sosiaalishistoria (2 ov)
 - 2.3 Poliittinen historia (2 ov)
3. Suomalaisen yhteiskunnan kehitys (4 ov)
4. Erikoiskurssit (3 ov)

1. Johdantokurssi (2 ov)

Suoritustapa: L 40 t + kuulustelu

2. Modernin maailman historia (6 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu kohta kerrallaan tai suurempana kokonaisuutena

2.1 Taloushistoria (2 ov)

Cameron, R., Maailman taloushistoria.

2.2 Sosiaalishistoria (2 ov)

Spierenburg, P., The Broken Spell sekä **Stearns, P. & Chapman, H.,** European Society in Upheaval.

2.3 Poliittinen historia (2 ov)

Hobsbawm, E., Äärimmäisyyksien aika.

3. Suomalaisen yhteiskunnan kehitys (4 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskulustelu.

Alapuro, R., Suomen synty paikallisena ilmiönä 1890–1933; **Hjerpe, R.**, Kasvun vuosisata; Lehtonen, T. M. S. (toim.), **Suomi – outo pohjoinen maa?**; **Peltonen, M.**, Talolliset ja torpparit; **Meinander, H.**, Tasavallan tiellä: Suomi kansalaissodasta 2000-luvulle.

4. Erikoiskurssit (3 ov)

Tarkempia tietoja opetusohjelmamoneisteesa tai [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

• • •

YHTEISKUNTAHISTORIA Arjen historia (2 ov)

Opintojako korvaa yhteiskuntahistorian 15 ov:n opintokokonaisuudesta 2 opintoviikkoa opintojaksosta 4. Erikoiskurssit (3 ov). Lisätietoja verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi

YMPÄRISTÖPOLITIikka

Ympäristöpolitiikan johdantokurssi (4 ov)

Johdantokurssilla saadaan yleisnäkemyks ympäristöongelmien yhteiskunnallisesta luonteesta, tutustutaan ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja tulkintoihin, historialliseen kehitykseen, aikalaiskeskustelun keskeisiin teemoihin, globalisoitumisen ja tulevaisuuden näkyymiin.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Haila Y & Jokinen P (toim.): **Ympäristöpolitiikka**; **Sairinen R ym.**: Ympäristöpolitiikan tulevaisuuskuvat.

Maatalous-metsätieteelliset opinnot

ELINTARVIKE-EKONOMIA

EE050 Elintarvikkeiden kysyntä ja kulutus (3 ov)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy elintarvikkeiden kysyntään ja kulutukseen, kulutusmuutoksiin ja kulutuksen muodostumisympäristöön sekä näihin vaikuttaviin tekijöihin sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Suoritustapa: L 24 t + projektityö + oppimispäiväkirja luennoista + ryhmäkeskustelu.

Kirjallisuus: Kurssimoniste sekä muuta myöhemmin ilmoitettavaa kirjallisuutta.

EE047 Organisaatio-käyttätyminen (3 ov)

Luentosarjan avulla pyritään kehittämään osanottajien johtamistaidollisia valmiuksia suotuisan organisaatioilmapiiriin aikaansaamiseksi ja tuottavuuden sekä luovuuden lisäämiseksi työyhteisössä. Luentosarjassa käsitellään organisaatiokäyttätymistä, työmotivaatiota, työasenteita ja työhön kohdistuvia arvoja. Lisäksi kursilla käsitellään johtamiseen, vuorovaikutukseen ja organisaatioiden toimintaan liittyviä aiheita.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Heinonen, J. & Järvinen, A. 1997. Henkilöstöasiat yrityksen menestystekijänä. Otava.; Juuti, P. 1989. Organisaatiokäyttätyminen. Otava.; Juuti, P. 1995. Johtaminen ja organisaation alitajunta. Otava; Lindström ja Kalimo (toim.) 1987. Työpsykologia: terveys ja työelämän laatu. Työterveyslaitos.

KOTIELÄINFYSIOLOGIA

MMKEL4 Hevoskurssi (1,5 ov)

Kurssilla perehdytään hevosjalostukseen sekä hevosten valmennusfysiologiaan, ravinnontarpeeseen, ruokintaan ja hoitoon.

Suoritustapa: L 30 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Hevosen kasvatusta, ruokinta ja hoito. Tieto tuottamaan 101. 5. uudistettu painos 128 s.; Tuotantoeläinten hyvinvointi. Tieto tuottamaan 81. 1999. 111 s.; Tavoitteena terve ja hyvinvoiva hevonen. Eläinlääkintä ja elintarvikeosaston julkaisuja 5/1999. 19 s.; Eläinten kuljetus. Eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston julkaisuja 1/2000. 27 s.; Hevosen säilörehuruokinta. Kemira Agro Oy. 1. painos 2000 tai 2. painos 2001. 16 s.; Suomenhevosten jalostusohjesääntö. Suomen Hippos ry; Ravihevosten jalostusohjesääntö. Suomen Hippos ry.; Lämminveristen ratsuhevosten, islanninhevosten ja ponien jalostusohjesääntö. Suomen Hippos ry.; Hevosurheilu 22B (1991), 131–133; Hevosurheilu Jalostuskuvasto 1999, 114–15; Hevosurheilu, Kuvasto 20 B (2001), 127–129.

Lisäksi luennoilla jaettu materiaali.

LUONNONMUKAINEN MAA- JA ELINTARVIKETALOUS

Elinkeinoelämän ympäristö- ja yhteiskunta-vastuullisuuteen ja yrittämisen eettisyyteen kohdistuu kasvavia odotuksia. Kestävän kehityksen huippukokouksessa Johannesburgissa vuonna 2002 sitouduttiin luonnonvarojen nykyistä kestävämpään käyttöön sekä tuotanto- ja kulutustapojen muutoksiin. Luomukonaisuuksien opetus tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden perehtyä tämän elintarvike-taloudelle asettamiin haasteisiin. Opetus on monitieteistä ja se soveltuu koulutusohjelmasta riippumatta yhtä hyvin biologisten, teknologisten, taloudellisten kuin yhteiskunnallistenkin pääaineiden opiskelijoille.

Opetus antaa valmiuksia toimia erityisesti elintarvikeketjun ja sen tukitoimintojen tehtävissä, joissa tarvitaan luonnonmukaisen maa- ja elintarvike-talouden tuntemusta. Näitä valmiuksia tarvitaan enenevässä määrin sillä luonnonmukainen tuotanto on merkitykseltään kasvava, virallisesti valvottu maatalouden tuotantojärjestelmä ja elintarvike-talouden sektori. Opetus tarjoaa edellytyksiä alan kriittiseen tarkasteluun sekä kestävästi kehittämiseen.

LUONNONMUKAINEN MAA- JA ELINTARVIKETALOUS A (15 OV)

LUOMU 0.1A Luomun lähtökohdat (1 ov)
LUOMU 1 Luonnonmukainen alkutuotanto (5 ov)

LUOMU 2 Luonnonmukainen elintarvike-
tuotanto (5 ov)

Valinnaisia, luomuun perehdyttäviä tai sitä
tukevia opintoja (4 ov)

LUOMU 0.1A Luomun lähtökohdat (1ov)

Opintojakso on johdanto luonnonmukaiseen maa- ja elintarvikelouteen. Sen tavoitteena on rakentaa pohja sivuainekokonaisuuksien muille opintojaksoille. Opintojakson aikana opiskelijat etsivät vastausta kysymykseen: ”Mitä luomu on?” Tätä kysymystä lähestytään tarkastelemalla kestävän kehityksen problematiikkaa ja kestävyyskäsitteitä, erilaisia luontokäsitteitä, tulevaisuuskuvia, luonnonmukaisen tuotannon tulkintoja ja näkökulmia sekä tuotanto- ja ruokajärjestelmien kehittämistavoitteita. Lisäksi opiskelijat perehtyvät luomualan kehitykseen ja nykytilaan.

Suoritustapa: L 20 t + harjoitustehtävät + oppimispäiväkirja ja esse, osallistuminen keskusteluihin

Kirjallisuus: Kurssin kirjallisuuskansio.

LUOMU 1 Luonnonmukainen alkutuotanto (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa yleiskuvaa luonnonmukaisesta alkutuotannosta. Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee luonnonmukaisen kasvin- ja eläintuotannon perusteet. Lisäksi hän osaa tarkastella maatilaa tai tilaryhmää toimivana kokonaisuutena ja ymmärtää kasvi- ja eläintuotannon roolin ja kytkennät tuotantojärjestelmissä. Jakso antaa opiskelijalle myös valmiuksia arvioida kriittisesti luonnonmukaisen alkutuotannon nykytilaa. Kurssilla perehdytään tilojen toimintaan ja kehittämishaasteisiin vierailujen ja harjoitustöiden avulla.

Luonnonmukaiset tuotantojärjestelmät (1 ov): Aluetaso ja tilayhteistyö, tila

toimintajärjestelmänä, tilakokonaisuudet ja -analyysit.

Luomukasvintuotanto (2 ov): Luonnonmukaisen viljelyn ekologiset perusteet, peltoekosysteemin toiminta, viljelykierrot, ravinnehuolto ja maan viljavuus, kasvinsuojelu, lisäysoaineistot.

Luomokotieläintuotanto (2 ov): Tuotantoeläinten käyttäytyminen ja lajinmukainen hoito, jalostustavoitteet, rehut ja ruokinta, luomukarjan terveyden- ja sairaanhoito.

Suoritustapa: L 80 t + harjoitustehtävät + kuulustelu.

Kirjallisuus: Koti- ja ulkomainen luomutuotannon peruskirjallisuus, kurssin kirjallisuuskansio (mm. uusimpia tieteellisiä tutkimusraportteja).

LUOMU 2 Luonnonmukainen elintarvike tuotanto (5 ov)

Opintojakson tavoitteena on antaa yleiskuvaa luonnonmukaisesta elintarvike tuotannosta. Opintojakson jälkeen opiskelija tietää luonnonmukaisen elintarvike tuotannon ja elintarvikealan yrittäjyyden perusteet sekä tuntee luomuruokaketjun toimintaa ja luomuruoan laatutekijöitä. Lisäksi hän on saanut valmiuksia kriittisesti arvioida luonnonmukaisen elintarvike tuotannon nykytilaa ja kehityshaasteita.

Luomuelintarvikeketjut (1 ov): Tuoteketjut pellostaa pöytäan, tuoteketjut ruokajärjestelmissä.

Luomuelintarvikealan yrittäjyys (1,5 ov): Kestävän kehityksen haasteet yrittämiselle, luomumarkkinat, kannattavuus.

Luomuelintarvikkeiden valmistus (1,5 ov): Raaka-aineen laatuvaatimukset, tuote- ja prosessikehitys, jalostus- ja pakkausteknologia, jalostuksen ekotehokkuus, luomuelintarvikkeita koskevat säädökset ja valvonta.

Luomuruoka (1 ov): Laatu ja turvallisuus, ruokavaliion ja -kulttuurin kestävyys.

Suoritustapa: L 60 t + + Portfolio (harjoitustehtävistä koostuva kansio, johon liittyy itse- ja vertaisarviointi).

Kirjallisuus: Koti- ja ulkomainen luomuelintarvikealan peruskirjallisuus, kurssin kirjallisuuskansio (mm. uusimpia tieteellisiä tutkimusjulkaisuja).

MARKKINOINTI

Y105 Markkinoinnin perusteet (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään markkinoinnin keskeisiin käsitteisiin ja annetaan kokonaiskuva markkinoinnin kilpailukeinojen käytöstä ja siihen liittyvästä suunnittelusta.

Suoritustapa: L 39 t + harjoitustyö + kuulumus

Kirjallisuus: Kotler, P. & Armstrong, G. Marketing: An Introduction. 1987 tai uudempi (luvut 1-17, 469s.)

OSUUSTOIMINTA

Co-op Studies/Osuustoiminta -opintokokonaisuuden aiheita ovat osuustoiminnan periaatteet ja käytännöt, niiden soveltaminen yritystoimintaan, yhteisöllisyys ja yhteisötalous sekä kansalaisyhteiskunta. Co-op Studies -opintoihin voi erikoistua talous-, sosiaali- tai oikeustieteen näkökulmista, mutta oppiala soveltuu täydentämään myös muiden oppiaineiden opintoja. Taloudellisen yhteistoiminnan organisoitumisen ja vaikutusten tarkastelu ulottuu yksittäisten organisaatioiden ja paikallisen kehityksen tasolta kansainväliselle tasolle saakka. Opetus kattaa osuustoiminnan perinteiset ja uudet muodot maaseudulla ja kaupungeissa, niiden kehityshistorian, nykyisyyden ja tulevaisuudennäkymien arvioinnin.

OSUUSTOIMINTA A-OPINTOKOKONAISSUUS (15 OV)

COOP 1 Osuustoiminnan ja yhteisötalouden perusteet (3 ov)

COOP 2 Osuuskuntien kehittäminen yrityksenä ja verkostoina (3 ov)

COOP 3 Osuuskunnan hallinto ja johtaminen (3 ov)

COOP 5 Elintarviketalouden yritysverkostot ja osuustoiminta (3 ov)

COOP 6 Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (3 ov)

COOP 1 Osuustoiminnan ja yhteisötalouden perusteet (3 ov)

Opintojaksossa tutustutaan yrittäjyyden ja yritystoiminnan eri muotoihin yhteisötalouden ja osuustoiminnan näkökulmasta sekä perehdytään taloudellisen ajattelun taustalla oleviin käsityksiin ja arvoihin. Kurssin aikana opiskelija johdatetaan osuuskuntien ja muiden yhteisötalouden organisaatioiden historiaan, juridisiin lähtökohtiin, periaatteisiin, taloudelliseen ja sosiaaliseen merkitykseen sekä nykypäivään. Jakso antaa perustiedot osuustoiminnan yhteiskunnallis-taloudellisen erityisluonteen ymmärtämiseksi yhteisötalouden, markkinoiden ja julkisen sektorin toimintakentässä.

Suoritustapa: L 20 t + harjoitustyöt + kirjallisuus + loppukuulumus

Kirjallisuus: Laurinkari, J. 2004. Osuustoiminta. Utopiasta kansainvälisen yritystoiminnan muodoksi. Pellervo-Seura.

Puhakka, S. (toim.).1997. Sanastosta sanomaan. Osuustoiminnan ideologiasta ja arvoista. Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutti.

Seppelin, M. 2000. Osuustoiminnan jalanjäljillä. Katsaus suomalaisen osuustoiminnan historiaan. Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutti.

COOP 2 Osuuskuntien kehittäminen yrityksenä ja yritysten verkostoina (3 ov)

Tavoitteena on, että opiskelija tuntee osuuskuntien toimintaan liittyvät keskeiset yritystaloudelliset kysymykset sekä oikeudelliset erityispiirteet. Jaksolla tutustutaan osuuskunnan perustamiseen, liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen sekä osuuskuntien toimintaan verkostojen osana. Opiskelija tuntee erilaiset osuuskuntatyytit, osuuskunnan soveltuvuuden liiketoimintaan sekä jäsenten roolit ja vastuut osuuskunnassa. Opintojakson aikana tutustutaan käytännössä erilaisiin osuuskuntamuotoisiin yrityksiin. Lisäksi opiskelijalle annetaan perustiedot osuustoimintaa koskevasta neuvonnasta, johtamisesta ja koulutuksesta.

Suoritustapa: L 16 t + harjoitustyöt + kirjallisuus + loppukuulumus

Kirjallisuus: Köppä, T., Laukkanen, J., Santala, J. 2000. Enemmän kuin yritys. Yhteisöllisen yrittämisen menestystekijät. (luku 3). Edita.

Koskiniemi, E. (toim.)1998. Osuustoiminnallinen yhteisyrittäminen ja syventävät harjoitukset. KSL-opintokeskus.

Pellervo-Seura. 2002. Perustamme osuuskunnan. Opas omaa yritystä suunnittelevalle (uusin laitos).

COOP 3 Osuuskunnan hallinto ja johtaminen (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään osuustoiminnallista yritystoimintaa säätelevään lainsäädäntöön ja sen soveltamista koskeviin ohjeisiin ja käytäntöihin. Kurssi antaa perustiedot osuustoiminnallisten yritysten omistus- ja ohjausjärjestelmien erityispiirteiden ymmärtämiseksi johtamis- ja hallintotehtävien menestyksellistä hoitamista varten.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu.

Kirjallisuus: Pöyhönen, S. 2002. Osuuskunnan hallinto ja osuuskuntalaki. Lakimiesliiton kustannus.

Rajahonka, M. 1999. Osuuskunnan oikeudellinen asema. Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutti.

Lahti, J. 2001. Sinun kumppanisi Suomessa. Painopaikka: F.G. Lönnberg. ISBN 051-98278-2-x.

COOP 5 Elintarviketalouden yritysverkostot ja osuustoiminta (3 ov)

Opintojaksolla perehdytään elintarvikealan osuuskuntien organisaatorakenteisiin ja ohjausjärjestelmiin sekä niiden muutoksiin kansainvälisen toimintaympäristön muutoksissa.

Suoritustapa: L 8 t + kirjallisuus + loppukuulustelu.

Kirjallisuus: Nilsson, J., van Dijk, G. (eds.) 1997: Strategies and Structures in the Agro-food industries.

Liiketaloudellinen aikakauskirja 4/1999. The Role of Co-operative entrepreneurship in the modern market environment.

COOP 6 Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (3 ov)

Opintojaksossa tarkastellaan maaseudun paikallisyhteisöjen asemaa globalisoituvassa taloudessa ja muutosten merkitystä paikallisyhteisöjen tulevaisuudelle. Kurssi antaa perustiedot innovaatioiden omaksumis- ja leviämismenestyksistä yhteisöissä. Jaksolla perehdytään taloudellisen yhteistoiminnan erilaisiin vaihtoehtoihin teknologisten uudistusten edistäjänä maaseudun yritystoiminnassa sekä kestäväen paikallisen talouskehityksen ratkaisumahdollisuutena.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Fairbairn, B et al. (ed.) Co-operatives and community development. Economics in social perspective. University of Saskatchewan.

Laukkanen, J. ja Pirinen, K. (2002) Lähelle on pitkä matka? Kylien paikallistalouden ja yhteistoiminnan kehittäminen sekä menestyksen mittarit. Helsingin yliopiston Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Mikkeli.

Jarva, V. ja Köppä, A. (toim.)1998. Maan tiet. Maaseudun tiet tietoyhteiskuntaan. Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutti.

Rantanen, S. 1998. Maaseudun uudet osuustoiminnan ideat. Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutti.

PUUTARHATIEDE

Puutarhatieteessä tutkitaan puutarhakasvien viljelyn biologisia, ekologisia ja yhteiskunnallisia edellytyksiä.

Puutarhatieteen opetuksen tavoitteena on perehdyttää hedelmän-, marjan-, vihannes- ja kukkaviljelyn sekä viheralan biologisiin ja ekologisiin edellytyksiin ja yhteiskunnan näille tuotannonaloille asettamiin vaatimuksiin. Puutarhatieteen opetuksessa perehdytään viljelytekniikkaan ja sen vaikutukseen sadon määrään ja laatuun sekä ympäristöön. Lisäksi käsitellään puutarhatuotannon ja puutarhaympäristön merkitystä ihmisten hyvinvoinnille.

D

PTARH111 Puutarha- kasvitiede (2 ov)

Opintojaksolla opitaan puutarhakasvien (viherrakentamisen kasvit, muut koristekasvit, ravintokasvit) ryhmittely ja ryhmittelyn perusteet sekä puutarhakasvien nimeämisen ja tunnistamisen perusteet.

Suoritustapa: L 26 t + R 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Rätty, E. (toim.) 1997. Kotipuutarhan perennat; Kaukovirta–Ylätalo–Tegel 1998. Puutarhaisen koristekasvit.

Oheiskirjallisuus: Suomen puu- ja pensaskasvisto; Alanko, P. (toim.) Tammen suuri puutarhakirja 1–4.

Viherrakentaminen (1 ov)

Kurssilla perehdytään viherrakentamisen materiaaleihin, menetelmiin ja viheralueiden hoitoon sekä tutustutaan vihersuunnittelun suunnitelma-asiakirjoihin laatimalla pieni pihasuunnitelma.

Suoritustapa: L 20 t + R 6 t (harjoitustyö) + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: Soini, T. Viherrakentajan käsikirja. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 4. (Kurssiin kuuluva osuus kerrotaan luennolla).

PTARH260 Viherympäristön ja puutarhan merkitys ihmiselle (2 ov)

Opintojaksolla käsitellään viherympäristön ja puutarhanhoidon vaikutusta yksilöihin, yhteisöihin ja kulttuureihin. Alueita ovat viherympäristön vaikutus ihmisen/yhteisöjen hyvinvointiin ja terveyteen, puutarhanhoidon ja viherympäristön terapeuttinen käyttö eri kohderyhmille, terapeuttisen ympäristön suunnittelu ja puutarhanhoito ympäristökasvatuksessa.

Suoritustapa: L 20 t + kuulustelu

Kirjallisuus: Aura, S., Horelli, L. & Korpela, K. 1997. Ympäristöpsykologian perusteet; Hjälpmedelsinstitutet och Sveriges Utbildningsradio AB. 1999. Möjligheten Trädgård; Invalidiliiton mielekkään elämän projekti. 1998. Mielekkästä elämää puutarhasta; Kaplan, R. & Kaplan, S. 1994. The experience of nature. A psychological perspective; Lewis, A.C.

1996. Green nature – Human nature. The meaning of plants in our lives.

Lisäksi kurssilla jaettavia artikkeleita.

RAVITSEMUSTIEDE

RAVITSEMUSTIETEEN PERUSOPINNOT (15 OV)

Ravitsemustieteen perusopinnot kokonaisuus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat työssään ravitsemustieteellistä osaamista. Opinnot sopivat myös kaikille aiheesta kiinnostuneille, jotka haluavat syventää tietämystään ravitsemuksen ja hyvinvoinnin välisistä suhteista.

Ravitsemustieteen tavoitteena on tutkia ja opettaa ihmisen ravitsemukseen liittyviä kysymyksiä perustieteistä käytännön sovelluksiin. Kemia ja biologia sekä erityisesti biokemia ja fysiologia muodostavat sen pohjan, jolla selvitetään ravinnon osuutta eri elintoiminnoissa. Ravitsemustiede vastaa kysymyksiin kasvun, elämän ylläpidon, lisääntymisen ja terveyden vaatimista ravintoaineista ja niiden määrästä. Ravitsemustieteen tutkimuskohteisiin kuuluvat myös ruoka-aineiden ja -lajien merkitys ravitsemuksessa samoin kuin ravinto- ja ruoka-aineissa eri ruoanvalmistusprosesseissa tapahtuvat muutokset. Ravitsemustiede ei tukeudu yksinomaan luonnontieteisiin, sillä ihmisen ravitsemukseen vaikuttavat paitsi biologiset myös sosiaaliset, kulttuuriset ja psyykkiset tekijät. Tutkittaessa yksilöiden, ryhmien ja kansakuntien ruoankäytön eroja sekä etsittäessä ratkaisuja kansallisiin ja kansainvälisiin ravitsemusongelmiin sovelletaan myös yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellistä tietoa ja tutkimusmenetelmiä.

Avoimessa yliopistossa järjestettävät ravitsemustieteen perusopinnot koostuvat seitsemästä erillisestä opintojaksosta, jotka poikkeavat niin opintojaksoiltaan kuin suoritustavoiltaankin Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan vastaavista opinnoista. Kyseessä on sivuaineopinnot kokonaisuus. Mikäli opiskelija myöhemmin siirtyy opiskelemaan ravitsemustiedettä pääaineenaan, hänen on syytä varautua täydentämään tietoaan mm. kemian, biokemian ja fysiologian opinnoilla.

Opinnot toteutetaan monimuoto- ja verkko-opintoina.

Elintarvikkeiden tuntemus (1,5 ov)

Elintarvikkeiden tuntemus, ravintosisältö ja suomalaisten ruoankäyttö.

Kirjallisuus: Ijäs, T. et al. Elintarvikkeet. 2. p.; osia Ravitsemustieteen perusteita -verkkomateriaalista (www.avoin.helsinki.fi/materiaalit/ravitsemustiede/).

Oheiskirjallisuus: Kansainvälinen Elintarvikeopas.

Ravitsemustieteen perusteet (4 ov)

Ihmissen ravitsemuksen ja suomalaisen kansanravitsemuksen perusteet.

Kirjallisuus:

Ravintofysiologian kirjallisuuskoulustelu:

Vaihtoehto a (ensisijainen):

Bjälle, Haug, Sand, Sjaastad, Toverud. Ihminen – Fysiologia ja anatomia, s. 14–54, 134–167, 220–265, 322–361, 376–404, 438–465 (1999).

Vaihtoehto b:

Haug, Sand, Sjaastad, Toverud. Ihmissen fysiologia, s. 17–99, 186–228, 251–299, 371–410, 423–469 (1995 tai uudempi painos, vastaavat aihealueet)

Vaihtoehto c:

Nienstedt, Hänninen, Arstila, Björkqvist. Ihmissen anatomia ja fysiologia. (12. uud. p.), s. 24–91, 184–237, 244–247, 294–422, 601–605.

Lisäksi lukion kemian ja fysiikan sekä biologian tiedot seuraavista aihealueista:

- atomit ja alkeishiukkaset, kemialliset sidokset
- ainemäärä, konsentraatio, diffuusio
- kemialliset reaktiot
- vesi, happo, emäs, pH
- orgaaninen kemia, elimistön orgaaniset molekyylit
- solujen energia-aineenvaihdunta

Lisäksi soveltuvin osin Ravitsemustieteen perusteita -verkkomateriaali (www.avoin.helsinki.fi/materiaalit/ravitsemustiede/).

Muu kurssiin liittyvä tentittävä kirjallisuus/materiaali: Ravitsemustieteen perusteita -verkkomateriaali (www.avoin.helsinki.fi/materiaalit/ravitsemustiede/); Peltosaari L, Raukola H. & Partanen, R. Ravitsemustieto, sivut 227–262.

Liikunnan ravitsemus (0,5 ov)

Liikunnan vaikutus energian ja ravintoaineiden tarpeeseen, liikunnan ja ravinnon yhteisvaikutukset terveyteen, ravinnon merkitys fyysiselle suorituskyvyllä.

Kirjallisuus: Fogelholm, M. & Rehunen, S. Ravitsemus, liikunta ja terveys.

Ruokavaliohoidon perusteet (3 ov)

Opintojakso perehdyttää opiskelijat erityisruokavalioihin, niiden perusteena oleviin tiloihin ja sairauksiin, sairaan ihmisen ravitsemukseen sekä ravitsemushoittoon.

Kirjallisuus: Ravitsemustiede. Aro, A., Mutanen, M. & Uusitupa, M. (toim.)Duodecim. Uusin painos soveltuvin osin; samat aihealueet myös teoksesta Ravitsemus ja ruokavaliot. Käsikirja sairaan ravinnosta ja ruokailusta. Martikainen, T. (toim.). Dieetimedia. Uusin painos soveltuvin osin.

Ravitsemustilan tutkimusmenetelmät (2,5 ov)

Opintojakso perehdyttää opiskelijan ruoankäytön tutkimusmenetelmiin ja niiden soveltuvuuteen erityyppisissä kohdeaineistoissa, tutkimusaineiston käsittelyyn ja tulosten arviointiin. Opintojaksolla perehdytään lisäksi ravitsemustilan biokemiallisiin ja antropometrisiin tutkimusmenetelmiin. Tämän lisäksi perehdytään erilaisiin patologisiin tiloihin (esim. diabetes, dyslipidemiat) liittyviin määrittelyihin ja niiden soveltamiseen.

Kirjallisuus: Ravitsemustiede. Aro, A., Mutanen, M. & Uusitupa, M. (toim.)Duodecim. Uusin painos soveltuvin osin; Lahti-Koski, M., Kilkkinen, A. Ravitsemuskertomus 2000. Kansanterveyslaitoksen julkaisu B1/2001, s. 26–41.

D

Ravitsemustieteen kansainväliset ulottuvuudet (2 ov)

Ravitsemustieteen kansainväliset ulottuvuudet (2 ov) kurssi koostuu kahdesta opintojaksosta:

Ravitsemusantropologia (1 ov)

Ruoankäyttö ja ravitsemus Euroopan maissa (1 ov)

Ravitsemusantropologia (1 ov)

Ruoan valinnan kulttuuriset ja sosiaaliset ulottuvuudet.

Kirjallisuus: Mäkelä, J., Palojoiki, P. & Sillanpää, M. Ruisleivästä Pestoon. Näkökulmia muuttuvaan ruokakulttuuriin; Mäkelä, J. Kunnan ateria. Pääkaupunkiseudun perheellisten naisten käsityksiä. Sosiologia 1996: 33(1), 12–22.

Ruoankäyttö ja ravitsemus Euroopan maissa (1 ov)

Ravitsemussuosituksukset, ruoankäyttö sekä ravintoaineiden saanti ja ravintoperäisten sairauksien esiintyminen Euroopan maissa.

Kirjallisuus: Näin syödään EU-maissa. Euroopan unionin jäsenvaltioiden ruoankäyttö ja ruokavalioiden tyypillisimpiä piirteitä. Kauppa- ja teollisuusministeriön tutkimuksia ja raportteja 16/1999.

D

Ravitsemuskasvatus (1,5 ov)

Ravitsemusneuvonta, -opetus ja -valistus eri ikäryhmissä.

Kirjallisuus: Ratkaisuja ravitsemukseen – Ravitsemuskasvatus ja elämänpäätös, Fogelholm, M. (toim.).

TALOUSTIEDE

EE044 Oman yrityksen perustaminen (3 ov)

Opintojakson tavoitteena on tarjota opiskelijalle perusvalmiudet oman yrityksen perustamisessa. Opiskelija toimii itsenäisenä tiedonhakijana ja tekee ohjatun ryhmäharjoitustyön käyttäen hyväksi sopivaa kirjallisuutta ja verkkoa. Kurssi on ryhmätöinä tehtävä raportointi oman yrityksen perustamisessa tarvittavista vaihtoehtojen punninnasta, selvityksistä ja viranomaisilmoituksista. Ryhmä voi tehdä selvityksen joko tiettyyn toimialaan liittyvänä tai yleisenä tehtävänasetteluna.

Suoritustapa: L 18 t + ryhmätöinä tehtävä raportti

Kirjallisuus: ilmoitetaan luennoilla.

EE044 Liiketoimintasuunnitelman laatiminen (2 ov)

Opiskelija tekee joko yksin (varsinkin jos on osakeasti perustamassa yritystä eikä halua, että liikeidea leviää laajemmalle) tai ryhmässä yksityiskohtaisen liiketoimintasuunnitelman eli Business Planin. Liiketoimintasuunnitelman tulee sisältää liikeidean konseptoinnin, yritysmuodon valinnan, kokonaismarkkinoiden kuvauksen, oman yrityksen markkinointisuunnitelman, perustajatiimin kuvauksen, tuotanto- ja palveluprosessien kuvauksen, tulos- ja kassavirtalaskelmat ensimmäisiltä vuosilta. Jokainen ryhmä (yksilö) esittelee työtänsä luennoilla ja ryhmät sekä opettaja kommentoivat ja antavat ehdotuksia suunnitelman kehittämiseksi. Lopputuloksen on oltava niin tasokas, että se voidaan esitellä eri sidosryhmille esim. rahoittajille alkupääoman saamiseksi.

Suoritustapa: L 24 t + ryhmä- tai yksilötöinä tehtävä Liiketoimintasuunnitelma- raportti

Kirjallisuus: ilmoitetaan luennoilla.

Monitieteiset opinnot

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämäkatsomustieto on monitieteinen opintokokonaisuus, joka koostuu filosofian, uskontotieteen sekä sosiaali- ja kulttuuriantropologian opinnoista. Elämäkatsomustiedon oppimäärät on suunniteltu luokan- ja aineenopettajiksi aikoville, mutta ne sopivat myös muille aiheesta kiinnostuneille.

Tavoitteena on antaa opiskelijalle käsitteellisiä välineitä, tietoa ja taitoa ratkoa eettisiä kysymyksiä. Opinnot tarjoavat aineksia oman elämäkatsomuksen syventämiseen ja muiden maailmankatsomusten ymmärtämiseen. Opiskelun tavoitteena on, että opiskelijalle muodostuu monipuolinen katsomuksellinen yleissivistys, johon kuuluu eurooppalaisen ja muiden kulttuuripiirien aateperinteiden tuntemus.

ELÄMÄNKATSOMUSTIEDON PERUSOPINNOT (20 OV):

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (3 ov)

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

Fel160 Uskontotieteen opinnot (5 ov)

Fel107 Kulttuuriantropologian opinnot (3 ov)

Et1 Soveltava etiikka (2 ov)

Et2 Johdatus tieto-oppiin (1 ov)

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

ks. filosofia

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (3 ov)

Tavoitteena on luoda opiskelijalle kuva filosofian historian tärkeimmistä kausista ja ajatussuunnista sekä keskeisistä ajattelijoista. Lisäksi opintojaksolla perehdytään vähintään yhteen filosofiseen alkuperäisteokseen.

Suoritustapa: joko

a) L 36 t + luentokuulustelu + kirjallisuuskoulu-
lustelu tai b) kirjallisuuskoulu-
lustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin lisäksi tentitään yksi vaihtoehtoista a–g:

a) **Platon**, 3 dialogia seuraavista: Gorgias, Faidon, Faidros, Pidot, Kriton

b) **Aristoteles**, Nikomakhoksen etiikka

c) **Hobbes**, Leviathan, osat I ja II

d) **Locke**, Tutkielma hallitusvallasta ja **Mill**, Naisen asema

e) **Rousseau**, Yhteiskuntasopimuksesta

f) **Kant**, Tapojen metafysiikan perustus (osana teosta Kant, Siveysopilliset pääteokset

g) **Mill**, Utilitarismi.

Jos koko opintojakso suoritetaan kirjallisuuskoulu-
teluna, tentitään edellisen lisäksi yksi seuraavista:

a) **Aspelin, G.**, Ajatuksen tiet, s. 1–549 (on ruots.)

b) Korkman, P. & Yrjönsuuri, M. (toim.), **Filosofian historian kehityslinjoja**

c) Scott-Kakures, D. et al., **History of Philosophy**.

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

ks. filosofia

Fel160 Uskontotieteen opinnot (5 ov)

Tavoitteena on uskontotieteen peruskäsitteistön ja teoreettisten lähtökohtien sekä maailman erilaisten uskontoperinteiden perustuntemus

Suoritustapa: Uskontotieteen perusteet -kurs-
si ja kirjallisuuskoulu-
lustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin yhteydessä tentitään Sjöblom, T. & Utraiainen, T., (toim.), **Mikä ihmeen uskonto? Suomalaisten tutkijoiden puheenvuoroja uskonnosta**.

Lisäksi tentitään: Hyry, K. & Pentikäinen, J. (toim.), **Uskonnot maailmassa** sekä **Hunt, S.J.**, *Alternative Religions. A Sociological Introduction*.

D

Fel107 Kulttuuriantropologian opinnot (3 ov)

Kurssin tavoitteena on johdattaa kulttuuri- ja sosiaaliantropologian keskeisiin käsitteisiin, tieteenhaaran paikkaan ja menetelmiin muiden yhteiskuntatieteiden rinnalla sekä yhteiskuntien tarkasteluun kulttuurisesta näkökulmasta.

Suoritustapa: L 24 t + kuulustelu, jossa suoritetaan myös kirjallisuus

Kirjallisuus: **Eriksen, T.**, *Small Places, Large Issues: An Introduction to Social and Cultural Anthropology*.

Et1 Soveltava etiikka (2 ov)

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: Tentitään kaksi seuraavista:

a) Airaksinen, T. (toim.), **Ammattien ja ansaitsemisen etiikka**

b) **Airaksinen, T.**, Arvojen yhteiskunta

c) **Häyry, M. & Häyry, H.**, Rakasta, kärsi ja unhoita

d) Loukola, O., Lybäck, K. & Tervo, M. (toim.), **Arvot, ympäristö ja teknologia – yhteiskunnallisten toimien uudet oikeutukset**

e) **Raulo M.**, Ihmisiä vai ihmisiä: vähemmistöoikeuksien filosofiaa.

Et2 Johdatus tieto-oppiin (1 ov)

Opintojaksossa käsitellään tiedon luonteen liittyviä kysymyksiä ja perehdytään tieto-opin tärkeimpiin käsitteisiin ja oppisuuntiin.

Suoritustapa: kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus: **Lammenranta, M.**, Tietoteoria.

FILOSOFIA

Filosofian opinnot perehdyttävät ihmilliseen ajatteluun ja sitä koskevaan tietoon. Opinnot antavat systemaattiset tiedot filosofiasta itsenäisenä tieteenalana sekä harjaannuttavat filosofiseen analyysiin ja argumentaatioon.

Helsingin yliopistossa filosofiaa voi opiskella kahdessa tiedekunnassa: valtiotieteellisessä tiedekunnassa käytännöllistä filosofiaa (Kf-koodit) ja humanistisessa tiedekunnassa teoreettista filosofiaa (Fte-koodit). Avoimessa yliopistossa filosofian opinnot koostuvat molempien tiedekuntien opintojaksoista.

FILOSOFIAN

PERUSOPINNOT (20 OV):

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (2 ov)

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

Fte140 Johdatus tieto-oppiin ja ontologiaan (3 ov)

Fte150 Johdatus tieteenfilosofiaan (2 ov)

Fte160 Johdatus logiikkaan (3 ov)

Toinen seuraavista opintojaksoista:

– Fte170 Nykyajan filosofia (4 ov)

– Kf230 Etiikka (4 ov)

Jos opiskelija suorittaa opintojakson Fte170 Nykyajan filosofia, hän saa todistuksen teoreettisesta filosofiasta, jos taas opintojakson Kf230 Etiikka, hän saa todistuksen käytännöllisestä filosofiasta. Tutkintovaatimukset noudattavat filosofian aineenopettajan perusopintojen vaatimuksia.

Suosittelavaa on, että opintojaksot suoritetaan luentokursseina.

Kf110 Johdatus filosofiaan (2 ov)

Tutustutaan perinteiseen filosofiseen problematiikkaan, filosofian eri osa-alueisiin ja keskeiseen filosofiseen erityiskäsitteistöön. Opintojaksossa käsitellään tieto-opissa, metafysiikassa ja etiikassa esiintyviä filosofisia ongelmia sekä kysymystä filosofisen tiedon ja tutkimuksen luonteesta.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu.

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna, tentitään joko a tai b:

a) **Airaksinen, T.**, Johdatusta filosofiaan ja Almond, B., *Exploring Philosophy*

b) **Sober, E.**, *Core Question in Philosophy* (2. painos), s. 1–111, 153–203, 265–344 ja 411–479.

Kf120 Johdatus filosofian historiaan (2 ov)

Tavoitteena on luoda opiskelijalle kuva filosofian historian tärkeimmistä kausista ja ajatussuunnista sekä keskeisistä ajattelijoista.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokuulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan kirjallisuuskoulusteluna, tentitään yksi seuraavista vaihtoehtoista:

- a) **Aspelin, G.**, Ajatuksen tiet, s. 1–549 (on ruots.)
- b) Korkman, P. & Yrjönsuuri, M. (toim.), **Filosofian historian kehityslinjoja**
- c) **Scott-Kakures, D. et al.**, History of Philosophy.

Kf130 Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan (4 ov)

Tavoitteena on tutustuttaa opiskelija etiikan ja yhteiskuntafilosofian peruskäsitteisiin ja ongelmiin, keskeisiin suuntauksiin ja teorioihin.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luento- ja kirjallisuuskoulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskoulusteluna, tentitään kohdat a ja b:

- a) historiallinen osuus: **MacIntyre, A.**, Short History of Ethics ja joko **Barry, N.**, An Introduction to Modern Political Theory tai Barryn sijaan sekä **Häyry, M.**, Ihannevaltio että **Häyry, M.**, Hyvä elämä ja oikea käytös.
- b) systemaattinen osuus: *Feinberg, J.*, Social Philosophy ja **Frankena, W. K.**, Ethics.

Fte140 Johdatus tieto-oppiin ja ontologiaan (3 ov)

Opintojaksossa käsitellään tiedon ja todellisuuden luonteeseen liittyviä kysymyksiä.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + kuulustelu, jossa tentitään myös kirjallisuus tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luen-

noitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskoulusteluna, tentitään kohdat 1–3:

1. joko **Lammenranta, M.**, Tietoteoria tai **Moser, P. K. – Mulder, D. H. – Trout, J. D.**, The Theory of Knowledge
2. van **Inwagen, P.**, Metaphysics
3. Lisäksi yksi seuraavista vaihtoehtoista:
 - a) **Platon**, *Faidon* ja *Theaitetos*;
 - b) **Aristoteles**, *Kategoriat*;
 - c) **Descartes**, *Metafysisiä mietiskelyjä*;
 - d) **Spinoza**, *Etiikka*, osat I–II;
 - e) **Kant**, *Prolegomena*.

Fte150 Johdatus tieteenfilosofiaan (2 ov)

Esitellään tieteellisen ajattelun keskeisiä periaatteita, tieteellisen argumentaation rakennetta ja pätevyyden ehtoja, tieteellisen tiedon luonnetta ja tärkeimpiä tieteenfilosofisia koulukuntia. Lisäksi tarkastellaan erityistieteiden filosofisia ja metodologisia perusteita.

Suoritustapa: joko a) L 36 t + luentokuulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Jos opintojakso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskoulusteluna, tentitään kohdat a ja b:

- a) joko **Haaparanta, L.**, *Niiniluoto, I.*, Johdatus tieteelliseen ajatteluun tai **Hempel, C.G.**, *Philosophy of Natural Science*
- b) joko **Howard, R.J.**, *Three Faces of Hermeneutics* tai **Trigg, R.**, *Understanding Social Science*.

Fte160 Johdatus logiikkaan (3 ov)

Logiikka tarkoittaa oppia oikeasta ajattelusta tai pätevästä päättelystä. Kurssi tutustuttaa opiskelijan logiikan alkeisiin sekä harjaannuttaa logiikan ja joukko-opin käsitteiden käyttöä.

Suoritustapa: L 36 t + R 20 t + kuulustelu

Fte170 Nykyajan filosofia (4 ov)

Tavoitteena on antaa opiskelijalle kuva nykyajan johtavista filosofisista aatevirtauksista, niiden kehityksestä ja suhteesta toisiinsa.

Suoritustapa: joko a) luentokurssi + luento ja kirjallisuuskoulustelu tai b) kirjallisuuskoulustelu

Kirjallisuus: Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luen-

D

sijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojaksso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1 ja 2:

1. Joko a tai b:

a) **von Wright, G.H.**, Logiikka, filosofia ja kieli (2. p., on ruots.)

Sekä toinen seuraavista:

– Niiniluoto, I. – Saarinen, E. (toim.), **Nykyajan filosofia**

– **West, D.**, An Introduction to Continental Philosophy;

b) **Passmore, J.**, A Hundred Years of Philosophy sekä Passmore, J., Recent Philosophers

2. Yksi seuraavista vaihtoehdoista:

a) **Wittgenstein, L.**, Varmuudesta; b) **Moore, G.E.**, Etiikan peruskysymyksistä; c) **Russell, B.**, The Problems of Philosophy; d) **Heidegger, M.**, Kirje "humanismista" sekä Maailmankuvan aika ja **Sartre, J.-P.**, Eksistentiaalimikini on humanismia; e) **Adorno, T.**, – **Horkheimer, M.** – **Marcuse, H.**, , Järjen kritiikki sekä **Habermas, J.**, Järki ja kommunikaatio; f) **Dewey, J.**, Pyrkimys varmuuteen.

Kf230 Etiikka (4 ov)

Tavoitteena on perehdyttää opiskelija systemaattisen etiikan peruskäsitteisiin ja ongelmiin, tärkeimpiin normatiivisen etiikan suuntauksiin, yleiseen arvo- ja normiteoriaan sekä niiden käytännön sovelluksiin.

Edeltävät opinnot: Johdatus filosofiaan, Johdatus filosofian historiaan ja Johdatus etiikkaan ja yhteiskuntafilosofiaan.

kaan ja yhteiskuntafilosofiaan.

Suoritustapa: joko a) luentokurssi + luento- ja kirjallisuuskuulustelu tai b) kirjallisuuskuulustelu

Kirjallisuus:

Luentokurssin lisäksi tentitään kirjallisuutta luennoitsijan ohjeiden mukaan.

Jos opintojaksso suoritetaan pelkkänä kirjallisuuskuulusteluna, tentitään kohdat 1 ja 2:

1. Kohdat a ja b (yht. 3 ov):

a) La Follette, H. (toim.), **The Blackwell Guide to Ethical Theory**

b) **Airaksinen, T.**, Moraalifilosofia (jos Airaksinen on suoritettu aikaisemmin, tentitään **Häyry, M.**, Mahdollisimman monen onnellisuus. Utilitarismin historia, teoria ja sovellukset)

2. Yksi seuraavista (kukin 1 ov):

c) **Hare, R. M.**, Moral Thinking; d) **MacIntyre, A.**, After Virtue; e) **O'Neill, O.**, Towards Justice and Virtue; f) **Smith, M.**, The Moral Problem.

Filosofian perusopintoihin kuuluvat opintojaksot **Johdatus filosofiseen ajatteluun 2 ov** (= Johdatus filosofiaan 2 ov) sekä **Johdatus logiikkaan 3 ov** järjestetään myös verkko-opintoina. Suoritustavasta ja kirjallisuudesta saa tietoa verkkopalvelusta www.avoin.helsinki.fi.

Aakkosellinen oppiaine- ja aihehakemisto

Hakemiston sivuviittaus on tutkintovaatimuksiin (paitsi opiskelua tukevat kurssit, joista viittaus A-osaan). Tiedot opetuksen järjestäjistä löytyvät oppaan A-osasta ja järjestäjien yhteystiedot oppaan B-osasta.

Aasian ja Afrikan kulttuurit	71	Latinalaisen Amerikan tutkimus	79
Aikuskasvatustiede	106	Logopedi	116
Arabian kielen ja islamin tutkimus	71	Logopedia	116
Arkeologia	72	Lukeminen	4
ATK-taidot	56	Luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous	144
Avoin yliopisto-opiskelu	4	Luonnonsuojelubiologia	103
Biokemia	96	Lääketieteelliset opinnot	69
Biologia, ks. biotieteelliset opinnot		Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus	66
Biotieteelliset opinnot	96	Maantiede	91
Elintarvike-ekonomia	144	Markkinointi	146
Elokuva- ja televisiotutkimus	73	Matemaattis-luonnontieteelliset opinnot	90
Elämäkatsomustieto	151	Matematik	93
Engelsk textförståelse	56	Mediakasvatus	116
Englannin kieli	56, 57, 59	Mikrobiologia	99
Erityspedagogiikka	108	Musiikkitiede	80
Espanjan kieli	59	Norden	81
Estetiikka	75	Oikeushistoria	67
Eurooppaoikeus	66	Oikeustaloustiede	144
Filosofia	152	Oikeustieteelliset opinnot	65
Hevoskurssi	144	Organisaatiokäyttäytyminen	144
Historia	76	Osuustoiminta	146
Humanistiset opinnot	71	Pedagogik eller vuxenpedagogik	119
Ihmisgenetiikka	99	Pedagogik	119
Islam	71	Perinnöllisyystiede	99
Italian kieli	59	Psykologia	124
Johdatus oikeustieteeseen	65	Puheviestintä	123
Juridik	65	Puutarhatiede	147
Kansantaloustiede	125	Ranskan kieli	57, 68
Kansanterveystiede	69	Ravitsemustiede	148
Kasvatustiede	111	Ruotsin kieli	58, 60
Kasvibiologia	97	Saksan kieli	57
Kehitysmatutkimus	125	Sosiaali- ja kulttuuriantropologia	126
Kemia	90	Sosiaali antropologia	126
Kieliopinnot	59	Sosiaalipolitiikka	127
Kirjallinen ilmaisu	4	Sosiaalipsykologia	131
Kirjallisuus	78, 88	Sosiaalityö	133
Kirjaston käyttö	4	Sosiologia	134
Kognitiotiede	115	Statistik	57, 58, 136
Kotieläinфизиologia	144	Suomen kieli	81
Kotimainen kirjallisuus	78	Taidehistoria	83
Kulttuuriantropologia	126	Taloustiede	150
Käyttäytymistieteelliset opinnot	106		
Lasten ja nuorten käyttäytymishäiriöt ...	111		

Teatteritiede	86	Vuxenpedagogik	119, 120
Teologiset opinnot	61	Yhteiskuntahistoria	142
Tietojenkäsittelytiede	93	Yleinen kirjallisuustiede	88
Tietotekniikka	56, 93	Yleinen mikrobiologia	99
Tilastollinen kuvaus	58	Yleinen teologia	61
Tilastotiede	58, 136	Yleisbiologia	100
Toinen kotimainen kieli	58	Yleisopinnot	56
Työoikeus	67	Yliopisto-opinnot	4
Tähtitiede	95	Ympäristöbiologia	103
Uskontotiede	87	Ympäristöekologia	104
Valtio-oppi	137	Ympäristönsuojelutiede	104
Valtiotieteelliset opinnot	125	Ympäristöpolitiikka	143
Vanhenemisen tutkimus	139	Ympäristötiede	103
Venäjän kieli	60	Yrittäjyys	124, 150
Verkkotiedonhaku	5	Yrittäjyyskasvatus	124
Viestintä	140	Äidinkieli	58

D

TV-maksutarkastukset ovat ovella.

Sinä voit viettää rauhallista koti-iltaa avoimen vastaanottavaisin mielin, jos olet tehnyt tv-ilmoituksen postissa, numerossa (09) 613 161 tai osoitteessa www.tv-maksu.fi

